חדשות חוץ	5
ספורט	6–8
עכשיו	10–11
יומן חוץ	12
כלכלה	14–15

43 מפלגות מתכוונות להתמודד בבחירות שייערכו בקרוב בחוף השנהב. לכולם ברור: מפלגת השלטון תנצח.
(עמ' 12)

חשופים במתיח – כיצד אסור הנהג להתעד לסכן העשלפת תוך כדי נסיעה או לאקרוח הסוצמד לדקתו?
(עמ' 11)

שלום תהילה. דוד לוי יוצא לדרך.
(עמ' 9)

דבר

16 עמודים, המחיר 3.50 ש"ח כולל מע"מ; באילת 2.99 ש"ח · 10.9.95

קיצונים יהודים נטלו אחריות לרצח צעיר פלסטיני בחלחול

"איל" הודה והכחיש, ואחר כך נטל האחריות למעשה "חרב דוד"; תושבים בחלחול: 5 לובשי מדי צה"ל נכנסו לבתים, כבלו את בני הבית וערכו "חיפוש"; שחל: "איל" – ארגון קיקיוני של 2־3 אנשים; ערפאת מאשים אנשי ביטחון ישראלים בסיוע לרצח

מאת יוסי מורפמשין, רמי שני אלכס סמומכין והסוכנויות

תושב חלחול, סלמאן חסן חמיק ומאערה, בן 24, נרצח בלילה שבין יום חמישי לשישי בידי אלמונים, שפשטו על בתי פלסטינים בחלחול כשהם לבושים מדי צה"ל וחמושים בכלי נשק אוטומטיים. ארגון "חרב דוד" נטל על עצמו את האחריות למעשה. ארגון זה נטל עליו האחריות גם לרצח שלושה ערבים בדצמבר 1993, בתרקומיה.

באזור חלחול הוכרזו שביתות אבל למשך שלושה ימים. אתמול נערכה במקום תהלוכת מחאה המונית, שאורגנה בידי תנועת הפתח, שאליה השתייך הנרצח. השתתפו בה גם נציגי תנועות שמאל ישראליות כמו שלום עכשיו ומרצ. בפתח נשמעו קולות להקמת משמרות הגנה בשכונות פלסטיניות.

צה"ל הודיע ביום שישי כי לאחר בדיקה התברר כי שום כוח מטעמו לא פעל בגזרה זו באותו זמן. העניין הועבר לחקירת המשטרה והשב"כ.

בהודעה טלפונית ל"קול ישראל" מסר ביום שישי דובר שזיהה את עצמו בשם "דוגר" כי תנועת "איל" אחראית לביצוע הפיגוע. יצוין כי גם בפרשת הרצח בתרקומיה צלצל דובר בשם "דוגר" והודיע תחילה כי "איל" אחראית למעשה. אחד מפעילי "כך", הקשור לתנועת "איל", איתמר בן גביר, הכחיש יותר מאוחר באופן רשמי כל קשר למעשה, אך אמר כי אינו מגנה אותו. הוא מסר כי להערכתו יתבצעו בעתיד פעולות דומות נוספות נגד ערבים, ואולי גם נגד הממשלה. לדברי בן גביר, "אין ערבים חפים מפשע וכי על כל הערבים לדעת שעליהם לעזוב את הארץ". הוא ציין כי ממשלת ישראל אשמה, כי היא מאפשרת כניסתו של צבא פלסטיני לארץ ומפקירה חיי יהודים.

פעילי "איל" אינם יוזמים פעולות אלא מצטרפים לפעולות קיימות. הם בולטים בנוכחותם בהפגנות הימין מול בניין האוריינט האוס ובפעולות המחאה של תנועת "זו ארצנו". "חרב דוד" מגדיר עצמו קיצוני יותר מארגון "איל".

"איל" הוקם בראשית שנות ה־90 על ידי פעיל "כך" לשעבר, אבישי רביב, תושב קרית ארבע, בן 28. הוא פרש מ"כך" עקב חילוקי דעות שהתגלעו בינו לבין מנהיג התנועה אז, הרב מאיר כהנא, סביב שאלת דרכי פעילותה של התנועה. רביב סבר כי ניסיונה של "כך" להיות חלק מהמסגרת הפוליטית הגלויה ופעילותה המצומצמת לא ישיגו את המטרות שלשמה הוקמה. לשם השגת מטרות, אמר, יש לנקוט פעולות טרור ואלימות לא חוקיות כנגד האוכלוסיה הערבית. נועם פדרמן, דובר תנועת "כך" אמר כי "אבישי מעולם לא פרש לגמרי מפעילות בתנועת "כך" ותמיד היה בינינו שיתוף פעולה. עד היום נשארנו חברים טובים". תנועת "כך" מכחישה כל קשר לרצח בחלחול, אך מברכת על המעשה.

אבישי רביב התפרסם בתקופת היותו סטודנט באוניברסיטת תל־אביב, כאשר פרסם כרוז שכותרתו "להעיף את הבוגד מהאוניברסיטה", שכוון כנגד יו"ר התאחדות הסטודנטים באוניברסיטה, מסעד

(המשך בעמוד 2)

שר החוץ של בוסניה, מוחמד זכירביי (משמאל), ושר החוץ של קרואטיה, מאטה גראניץ' (מימין) בשיחות השלום בז'נבה (צילום: א.פ.)

הערכה: ערפאת קטע השיחות עם פרס כדי לסכם נושא חברון עם רבין

הפסקת השיחות באה בהפתעה לאחר שכמעט הגיעו לנייר מוסכם; השיחות באילת יימשכו היום; נודע כי הפלסטינים מערערים על הסכמות ישנות בנושא פריסת צה"ל

מאת [illegible]

[illegible] ערפאת קטע ביום שישי בבוקר את השיחות עם שר החוץ, שמעון פרס, בנושא חברון, כדי שהבירור בנושא זה ייעשה בפגישה בינו לבין ראש הממשלה, יצחק רבין – כך מעריכים חוגים מדיניים בכירים בירושלים.

לדעת אותם חוגים, ערפאת מעריך כי בפגישה עם רבין יקבל דברים שפרס אינו יכול לתת לו. הפסקת השיחות עם פרס, לפי אותה הערכה, אפשר לערפאת לטעון בפני הציבור הפלסטיני כי עשה את הכל בנושא חברון, ובנושאים אחרים הכלולים בהסכם הביניים, גם אם הישגיו יהיו כמעט של דבר מועט.

נושא חברון הפרובלמטי ביותר נדון בין מומחים צבאיים במסגרת הוועדה הבטחונית. בראש הוועדה עומדים אלוף עוזי דיין, ראש אגף תכנון בצה"ל, והגנרל הפלסטיני עבד אל ראזק יחיא. סיכומי הוועדה יופיעו בנספח הביטחוני של הסכם הביניים. במסגרת נספח זה מופיע סעיף חברון. תת ועדת חברון מנסה, בשבועות האחרונים, להגיע למקסימום הסכמות בנושא ההיערכות מחדש של צה"ל בעיר ובכניסת המשטרה הפלסטינית לשכונות מסוימות. בנספח חברון קיימים היום שלושה סוגי סעיפים, המוסכמים על שני הצדדים – סעיפים המופיעים תחת הכותרת P (פלסטינים) שבהם מוצגת העמדה הפלסטינית בנושאים שבמחלוקת, וסעיפים המופיעים תחת האות I (ישראל) שבהם מוצגת העמדה הישראלית באותם נושאים.

ביום חמישי, כמה שעות לפני שפרס וערפאת נפגשו בטאבה, התקיימה באותו מקום הפגישה של תת־ועדת חברון, בראשותו של [illegible]. מטרת הפגישה היתה להכין נייר מוסכם לפגישת הדרג המדיני, פרס־ערפאת. הפלסטינים הגמישו את עמדותיהם בכמה נושאים וישראל הסכימה לכמה ניסוחים חדשים. כתוצאה מכך הגיעו שני הצדדים לנייר כמעט מוסכם, עם מעט מאוד P ו־I. להפתעת ישראל, דחה ערפאת את הנייר והפגישה בין פרס לערפאת הופסקה. מעריכים כי שני האישים ישובו וייפגשו, על אותו נייר מוסכם, ביום רביעי או חמישי השבוע.

בישראל סבורים כי קיימות שתי אפשרויות להפסקת השיחות: האחת, היא כאמור שערפאת סבור כי יקבל מישראל פחות מדי, והוא ממתין לפגישה עם רבין. הוא גם רוצה לצבור נקודות בדעת הקהל שלו, על המלחמה חסרת הפשרות שניהל

(המשך בעמוד 2)

הושג הסכם עקרונות לחלוקת בוסניה

מטוסי נאט"ו ממשיכים להתקיף מטרות של הסרבים; בהפגזות נפגע בית חולים. עשרה בני אדם נהרגו ויותר מעשרים נפצעו

מאת סוכנויות הידיעות

עשן שחור היתמר גם אתמול מעל סרייבו המופגזת, יום לאחר חתימת הסכם העקרונות בז'נבה. נאט"ו אף הרחיבה, למרות ההסכם, את תחום התקפות האוויר שהיא עורכת נגד הסרבים הבוסנים, והתמקדה במתקני ההגנה האווירית שלהם ברחבי בוסניה.

פקיד בכיר בנאט"ו מסר שלשום כי התקפות האוויר על המטרות הסרביות יימשכו, ואף יתוחזקו, כל עוד הסרבים לא יפנו את הנשק הכבד שלהם מסביבות סרייבו. "אנו מנסים להגשים מטרה מוגדרת, שאינה קשורה לשיחות השלום", מסר מקור רשמי במטה האו"ם בבריסל.

הסרבים טענו בתגובה כי נענו לדרישות ופינו את הנשק הכבד מסביבות סרייבו. הם הוסיפו כי הנשק שנשאר ברשותם משמש להגנה עצמית בלבד.

בהסכם העקרונות, שגובש ביום שישי בז'נבה בתיווכו של השליח האמריקאי, ריצ'רד הולברוק, התחייבו שני הצדדים – הבוסנים המוסלמים והסרבים – להכיר בקיומן של שתי יישויות נפרדות במסגרת הגבולות הנוכחיים של בוסניה.

עוד סוכם שהחלוקה לחלק את שטחי המדינה ביחס של 51 אחוז לבוסנים ו־49 אחוז לסרבים תשמש כבסיס למשא ומתן ותהיה פתוחה לשינויים. שתי היישויות החדשות גם הסכימו למינוי ועדה לעניני פליטים.

השליח האמריקאי הולברוק, אמר שלשום שההסכם מהווה פריצת דרך משמעותית.

● ראה עמוד 3

בעוד הולברוק שופע היוכים במסיבת העיתונאים בז'נבה, הודיעו הסרבים הבוסנים כי באחת מהפגזות נאט"ו נפגע בית־חולים, עשרה אנשים נהרגו וכ־20 נפצעו.

הטלוויזיה הסרבית הראתה תמונות בהן מטופלים פצועים בבית חולים, אך לא הראתה את הבניין עצמו ואת הנזקים שנגרמו לו.

בנאט"ו התנצלו על ההפגזה אך הוסיפו הסתייגות לגבי גרסת הסעבה הסרבית. דובר האו"ם בסרייבו, קולונל כריס ורנון, הודה שאכן נורו פגזים באיזור המדובר, אך לדבריו לא היה ידוע לתוקפים על קיומו של בית־החולים. הוא הוסיף שבנאט"ו מוכנים לחקור את הנושא.

מפקד כוחות האוויר של נאט"ו בדרום אירופה, קפטן מרוזר מריי, אמר אתמול כי תנאי מזג האוויר גרמו לביטולן של מספר תקיפות.

הוא הוסיף שמטוסי נאט"ו תוקפים בעיקר בדרום בוסניה, אבל גם במערבה. בין יעדי התקיפה גם גשרים ובעיקר מערכת ההגנה האווירית של הסרבים, הכוללת מערכות מכ"ם וסוללות טילי קרקע אוויר.

עם זאת הודה מריי כי מערכת ההגנה האווירית הסרבית עדיין מתפקדת. הוא הוסיף שטילי הכתף נגד מטוסים – שהפילו מטוס מיראז' צרפתי ביום הראשון לתקיפות – עדיין מהווים איום.

מפקד כוחות האוויר של נאט"ו הכחיש את טענות הסרבים כי מטוסי נאט"ו פגעו באוכלוסיה.

שמירה קפדנית במוסדות היהודיים וכל בתי הספר בצרפת

מאת גדעון קוץ, פריס

משטרת צרפת הפיצה קלטות של חשוד במעורבות בכמה מן הפיגועים שאירעו לאחרונה בצרפת. האיש הוא חאלד קלקל, אלג'יראי בן 24, תושב פרבר העוני של ליון והאדם המשתייך לעולם התחתון. המשטרה עצרה אתמול 31 אנשים, בתוכם בני משפחה של קלקל, אך הוא עצמו לא נתפס ועל ראשו הוכרז פרס.

מצבו של הנפגע העיקרי במיבצע בוילרבאן, "וגאר" (שם משפחתו נאסר לפירסום), בן 40, טוב. חייו אינם בסכנה – כך מסרו רופאיו. הוא איבד דם רב ונותח בידו. תשעה אנשים נוספים, ובתוכם שני ילדים, סובלים מחרדות ומגינה. רבים הופנו לטיפול פסיכולוגי.

הממצאים מצביעים על קשר הדוק בין ארגוני המחבלים האלג'ירים המוסלמים לעולם התחתון ולנוער מפרברי העוני. מניחים, למשל, כי המכונית מדגם פולסוואגן־פולו, ששימשה לפיגוע ביום חמישי ושנגנבה מבעליה כמה ימים קודם לכן, הוסתרה על ידי כנופיה מקומית. בידי המשטרה סרט־וידאו של מכונית התופת, שצולם באמצעות מצלמה אלקטרונית של מפעל הנמצא בסמוך למקום הפיגוע.

● הרחבה בעמ' 5

מיליון דולר בשנה – שכרו של היועץ המשפטי של חברת העובדים

מאת אפרים דוידי

היועץ המשפטי של חברת העובדים, הפרופסור אהרון יורן, מרוויח מיליון דולרים בשנה. כך אישר גזבר ההסתדרות חיים אורון.

בישיבת צוות המו"מ של מפלגת העבודה עם סיעת הרוב, רמ, שנערכה בסוף השבוע, עוררה הסוגיה תדהמה בקרב אנשי שתי הרשימות, שלא ידעו דבר על כך. יו"ר אגף הארגון ומועצת הפועלים פיני שומר התרעם ושאל, "אני מבין את המצוקה הכלכלית הצורך בפיטורים, אבל מדוע היועץ המשפטי של חברת העובדים, פרופ' אהרון יורן, משתכר מיליון דולר לשנה?"

שומר הוסיף כי "לא ייתכן שנהל מו"מ על פיטורים נרחבים בעקבות המצוקה הכלכלית החריפה, אך לצד מצוקה זו – יש המשתכרים מיליוני שקלים בשנה".

בזירה שהתפתחה בעקבות דברי שומר, הגן גזבר ההסתדרות, ח"כ חיים אורון, על ההחלטה להעסיק את פרופ' יורן ואישר, כי יורן אכן משתכר מיליון דולרים בשנה. לדבריו, העסקתו כיועץ משפטי היתה ההצעה המקצועית הטובה ביותר והזולה ביותר, במיוחד בכל הנוגע למכירת נכסי חברת העובדים. ח"כ אורון שב ואמר, כי המכירה חיונית להמשך תפקודה של ההסתדרות. בין היתר היה פרופ' יורן מעורב במכירת מניות ההסתדרות ב"כור" לחברה האמריקאית "שמרוק", יחד עם מנכ"ל חברת העובדים, ד"ר בן־עמי צוקרמן. תמורת מניותיה ב"כור" קיבלה חברת העובדים כ־260 מיליון דולר. הסכם על כך נחתם באפריל האחרון.

בשיחה עם כתב "דבר" הוסיף שומר אמש, כי "שכרו של פרופ' יורן מורכב משכר קבוע של עשרות אלפי שקלים בחודש, ועוד עמלות עם מכירות נכסים מסוימים. אני מוצא טעם לפגם שהוא גם יועץ משפטי וגם משתכר עמלות בעסקאות, שבהן הוא מייצג את חברת העובדים". עוד הוא הוסיף, כי "עד עתה היה יועץ משפטי לחברת העובדים, עו"ד אבי בליי, שהשתכר רק אלפי שקלים בחודש".

בין רם לעבודה נמשכים גם חילוקי הדעות בעניין עתיד ההסתדרות, ובעיקר בסוגיית פיטורי עובדים. זאת, למרות שחלה התקדמות בעמדות הצדדים זה כלפי זה. עתה דורשים ראשי רם להעמיד את מצבת כוח האדם של הוועד הפועל ומועצת הפועלים על 1,150 עובדים בשנה הבאה. אנשי העבודה דורשים שיועסקו כ־1,400 עובדים. עתה מועסקים על ידי ההסתדרות בתל־אביב ובמועצת הפועלים כ־2,100 עובדים. סוכם בין הצדדים להקים ועדה פריטטית שתמשיך בליבון חילוקי הדעות ולצרף את יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, להנהלת הקואליציה האמורה לנווט את הפעילות של ראשי ההסתדרות.

פאוול: היתה תכנית להפעיל נשק גרעיני במלחמת המפרץ – אך השמדתי אותה

הרמטכ"ל האמריקני לשעבר מספר בעיתון "טיים" כי גנרל שוורצקופף ביקש לעכב כניסה למלחמה מחשש לקורבנות רבים; פאוול רומז: ייתכן שיתמודד על הנשיאות

(ניו־יורק, א.פ.) – הרמטכ"ל האמריקני לשעבר, קולין פאוול, אמר כי בתקופת מלחמת המפרץ הכין דוח סודי על שימוש בנשק גרעיני, ולאחר מכן השמיד אותו מאחר שהתכנית היתה עלולה לגרום לאסון.

בקטעים מהאוטוביוגרפיה שלו, "המסע האמריקני שלי", האמורה להתפרסם היום בעיתון "טיים", אומר פאוול כי שר ההגנה אז, ריצ'ארד צ'יני, ביקש ממנו לבדוק אפשרות של התקפה גרעינית על העירקים. פאוול אמר כי תגובתו הראשונה היתה: "אנחנו לא נוציא את השד הזה מהבקבוק". לדבריו, צ'יני הסכים אך לחץ על פאוול לברר שאלה זו בכל זאת, משום שהיה סקרן.

הוא הוסיף כי הכין את הדוח, ולדבריו "התוצאות הפחידו אותי. כדי לגרום נזק רציני לדיוויזיה משוריינת אחת, המפוזרת במדבר, היה נחוץ מספר רב של פצצות אטומיות טקטיות קטנות. הראיתי מחקר זה לצ'יני, ולאחר מכן השמדתי אותו".

פאוול אף מזכיר כמה התקלויות עם מפקד הצבא בחזית, גנרל נורמן שוורצקופף, על דרך ניהול המלחמה, ואמר כי שוורצקופף היה "כמו הר געש פעיל כשהיה תחת לחץ". באחד הדיונים הסוערים שלהם רצה שוורצקופף לעכב את התחלת המלחמה, בטענה שכניסה מוקדמת יותר למלחמה תתבע קורבנות רבים. הוא כתב כי אמר לשוורצקופף לא לגרום לו רגשי אשמה, וציין כי השניים נרגעו לאחר מכן והמשיכו לתכנן את המלחמה נגד עירק.

פאוול מגן על הדרך שבה הסתיימה המלחמה, בלי להרוס לחלוטין את הצבא העירקי ובלי להגיע לשערי בגדד. "אנשים נוטים לשכוח כי למרות שארה"ב עמדה בראש הכוח, זו היתה קואליציה רב־לאומית שביצעה משימה של האו"ם. משימה זו הושלמה", הטעים.

בראיון לשבועון "טיים" אמר קולין פאוול כי הגיע הזמן להקים מפלגה שלישית בארצות הברית. הוא לא שלל את האפשרות כי יתמודד על הנשיאות, אך בשלב זה הדגיש כי מוקדם לדבר על כך.

שטפי גראף ניצחה את מוניקה סלש וזכתה באליפות ארה"ב בטניס

● הרחבה במדור הספורט

עובדי מדינה חדשים יבוטחו בפנסיה צוברת במקום בפנסיה תקציבית

● הרחבה במדור הכלכלה

חמישה הרוגים בתאונות סוף השבוע

מה שנשאר [illegible] בכבישים. בתאונת דרכים בכביש [illegible] נהרגו שלושה בני משפחת [illegible]. עוד שני בני אדם נהרגו בשתי תאונות נוספות. ● הרחבה עמוד 16 (צילום: באדיבות "ידיעות")

לבנון תמנע כניסתם של מגורשים פלסטינים מלוב לתחומה

מאת דן אבידן

ממשלת לבנון הורתה אתמול לאסור כניסת פלסטינים המגורשים מלוב לתחומה, אם אין בידם אשרת כניסה ללבנון המופיעה על תעודת־מסע לבנונית. שלשום סגרה הממשלה הלבנונית את הקו הימי בין בנגזי שבלוב לביירות, כדי לעצור את הגעת הפליטים הפלסטינים לתחומה.

שר החוץ הלבנוני אמר, כי עד כה הגיעו ללבנון כ־350 פלסטינים שגורשו מלוב בהוראת הקולונל קדאפי. הוא הודיע שלמרות שלפלסטינים בעלי תעודות מסע לבנוניות מותר עקרונית להיכנס ללבנון, הממשלה תימנע זאת מהם מסיבות כלכליות ופוליטיות. יצויין כי בלוב שוהים בסך הכל כ־30 אלף פלסטינים.

הממשלה הלבנונית חוששת שהגעת פלסטינים מלוב ללבנון תחריף את בעיית האבטלה במדינה. בנוסף לכך קיים בלבנון קונצנזוס בין כל העדות שלא לאפשר לפלסטינים מהפזורה לשוב ולהשתקע במדינה. הלבנונים לא שכחו את הטראומה שגרמו הפלסטינים בלבנון בשנות השבעים כשהקימו מדינה בתוך מדינה והיוו את הקטליזטור לפרוץ מלחמת האזרחים.

גירוש הפלסטינים מלוב הוחל כבר לפני כמה שבועות מחשש שחלקם קשורים בגורמי המחתרת האיסלאמית הקנאית המטרידה לאחרונה את מנוחת השליט קדאפי. הגירוש צבר תנופה בשבוע האחרון בעקבות נאומו של קדאפי באחד בספטמבר שבו קרא לכל שליטי ערב המארחים פלסטינים לגרשם ממדינותיהם לגדה המערבית כאמצעי להכשיל את הסכם אוסלו.

הרשות הפלסטינית מוחה על צעדו זה של קדאפי. גם תנועת החמאס מחתה על כך בשדר ששלח נציגה בירדן, איבראהים רושה, לשליט הלובי. ראש ה"פתח" בלבנון, סולטאן אבו אל־עיניין, אמר כי ממשלת לבנון חייבת לכבד את תעודות המסע הלבנוניות שבידי הפליטים הפלסטינים המגיעים מלוב, ולאפשר להם להיכנס לתחומי המדינה.

בינתיים נמסר כי קדאפי מגרש גם מאות אזרחים מצריים וסודאנים השוהים על אדמת לוב. וזאת, כנראה מחשש שאלה עושים יד אחת עם המחתרת האיסלאמית הפועלת תחת אושיות משטרו. בהתקלויות שארעו ביום חמישי האחרון בין אנשי המחתרת לכוחות הביטחון, נהרגו 30 איש. בלוב שוהים כמיליון וחצי זרים, רובם המכריע מצריים.

ראש ממשלת ספרד מגיע לביקור בארץ

מאת סופי בסוק

ראש ממשלת ספרד, פליפה גונזלס, יבוא היום אחר הצהריים לארץ, לביקור רשמי בן יומיים.

ספרד היא היו"ר התורן של 15 מדינות האיחוד האירופי מתחילת חודש יולי ועד סוף דצמבר. בדרך־כלל העדיף האיחוד לשלוח לישראל את הטרויקה, שרי החוץ של שלוש המדינות המובילות אותו, עם החילופים בצמרת שלו מדי חצי שנה, גונזאלס החליט לבוא לישראל כנשיא האיחוד, אולי בשל מעמדו המעורער מבית.

במהלך שני ימי שהותו בישראל ייפגש גונזאלס עם נשיא המדינה, עזר ויצמן, יסעד היום ארוחת ערב עם ראש הממשלה, יצחק רבין, ומחר יקיים איתו שיחת עבודה, ייפגש עם שר החוץ שמעון פרס, ויקיים מחר ישיבת עבודה בעזה עם יו"ר הרשות הפלסטינית, יאסר ערפאת.

לראשונה – סמינר לעיתונאים ישראלים וערבים בקהיר

קהיר (עיתו"א-אף.פי). – כ־40 עיתונאים ישראלים וערבים משתתפים לראשונה בסמינר תקשורת בן שלושה ימים שנפתח שלשום בקהיר בנושא תפקיד התקשורת בתהליך השלום במזרח התיכון.

בסמינר שאורגן מטעם "המרכז הבינ"לאומי לשלום", שמושבו בתל־אביב, ומטעם "מרכז המידע הפלסטיני לשלום", שמושבו בירושלים, משתתפים עיתונאים ישראלים, פלסטינים, ירדנים, תוניסאים ומרוקאים.

העיתונאים האלג'יראים, שהיו אמורים להשתתף אף הם במפגש, לא הגיעו לקאהיר, אמרו מקורות בקהיר שלא מסרו פרטים נוספים.

העיתונאים אמורים לדון בעיקר ב"תרומת הערבים והישראלים בתקשורת" וכן ב"תרומת התקשורת לתהליך השלום".

רק עיתונאי מצרי אחד, חוסין סיראג מהשבועון "אוקטובר", משתתף בסמינר. כידוע, אסר איגוד העיתונאים המצרי על חבריו כל נרמול יחסים עם ישראל.

סוריה, איראן ותורכיה תומכות בעקיפין בהפלתו של סדאם חוסיין

בגילוי דעת שפרסמו שרי החוץ של שלוש המדינות נאמר, כי יש להשאיר בידי העם העיראקי את הזכות לשנות את המשטר ולא לעשות זאת על־ידי התערבות זרה

מאת דן אבידן

שרי החוץ של סוריה, איראן ותורכיה פרסמו שלשום בטהראן גילוי דעת שבו קבעו, כי יש לשמור על אחדותה הטריטוריאלית של עיראק ולמנוע את פיצולה למדינות עדתיות. כמו־כן קבעו שלושת שרי החוץ בהודעתם, כי יש להשאיר בידי העם העיראקי את הזכות להביא לשינוי פני המשטר בבגדד, ולא לעשות זאת על־ידי התערבות זרה. ההודעה התקבלה בתום מפגש תקופתי שקיימו שלושת שרי החוץ בטהראן במשך יומיים.

מגילוי דעת זה עולה כי סוריה, איראן ותורכיה מוכנות לכך שמשטרו של סדאם חוסיין יפול, וכנראה גם מעוניינות בכך. אולם כדי להסוות זאת הן קובעות, כי אסור שהפלת סדאם תיעשה על־ידי גורמים מבחוץ, אלא על־ידי כוחות מתוך עיראק. נוסף לכך משקף גילוי הדעת את התנגדותן המסורתית של שלוש המדינות להקמת מדינה כורדית בצפון עיראק, מחשש שהדבר יעודד בדלנות כורדית בתחומיהן.

בתום הכינוס נפגש נשיא איראן, האשמי רפסנג'ני, עם שלושת שרי החוץ. כמו־כן קיים רפסנג'ני פגישה נפרדת עם שר החוץ הסורי, פארוק א־שרע, ששב אתמול אחר הצהריים לדמשק מטהראן.

שר האנרגיה הירדני יצא אתמול לעיראק כדי לדון בהקמת צינור נפט מעיראק לירדן בעלות של 500 מיליון דולר. זהו ביקורו הראשון של שר ירדני בבגדד מאז עריקתו של הגנרל חוסיין כאמל לרבת עמון.

ואילו לסעודיה בא אתמול שר הדתות העיראקי, עבד אל־מונעים סאלח, כדי להשתתף בכינוס של נציגי ארגון "הוועידה האיסלאמית" שייערך מתחילים בג'דה. זהו ביקור ראשון של שר עיראקי בסעודיה מאז מלחמת המפרץ.

סופשבוע בטלוויזיה/ חיים נגיד

מופעים לוועדי עובדים

טיפחתי אשליה טיפשית שאולפני טלעד ינסו לתקן את תוכניתו של צביקה הדר בעקבות הביקורות הקטלניות מן השבוע שעבר. אבל כשהדר ירד אל יושבי השורות הראשונות עם אותו מיקרופון כדי להציגם את יכולתו "לתקשר עם הקהל", ובייחוד כשכל היושבים באולם פצחו במקהלה מדברת, "צביקה, סע, סע, עבור לפרסומות", הבנתי שמעכשיו ועד לסוף העונה ניתקע עם המתכונת של מופעים לוועדי עובדים, ואולי עם אותן תחבולות קומיות עצמן, שנשמעו נהדרות למדי בראשיתן, אבל הפכו לקלישאה מחוקה בשבוע זה.

מה לעשות, הטלוויזיה הבולעת כל ספגה אל תוכה את הביקורות בתיאבון של מובי דיק המפלצתי או הלוויתן של יונה, ולא נודע כי נכתבו אי פעם. כיוון שסקר הצפייה העלה ממצאים מספקים, נהפך הפרק הראשון והמהוסס עדיין לקלישאה. הקלישאה נעשתה לארכיטיפ, וצביקה הדר, מארח טלוויזיוני בעל ניסיון מקצועי של שבוע ימים, נעשה למיתוס. בעוד שבועיים עוד יצוצו חקייניו. גדעון רייכר, שהוזמן על תקן דוקטור היגינס תקשורתי האמור לברוא בובה וחצי ובשתי תשובות את ליזה דוליטל הישראלית, הרביץ לזהון ולדגים באקווריום את משנת הראיון הטלוויזיוני.

אבל שיא של אדישות לנורמות של אתיקה ולדעת קהל הפגין הדר, או הפגינו מפיקיו, כשערבו כבר בשבוע השני של תוכניתו מבצע קידום מכירות חסר תקדים למופע "גריז", שבו הוא מככב בשבעה תפקידים שונים. בהנחה שכל 30 שניות של פרסומת בתוכנית "צביקה הדר מארח" שווה בין 9,000 ל־10 אלפים דולר, היה הקטע מ"גריז" בעל ערך כספי הנאמד בכמה רבבות דולרים. זוטות כגון קיפוח מפיקים אחרים, שכוכבם אינו מארח טלוויזיוני, אינן מעניינות בערוץ המסחרי הזה אף אחד, כנראה גם לא את ההנהלה הציבורית שלו.

גם בתוכניתו של יאיר לפיד בערוץ הראשון חזרה אותה תופעה בדיוק. התוכנית הראשונה נעשתה לקלישאה ולדפוס קבע: פתיחה העשויה להפוך גם צופה חסר אסרטיביות כמותי למכור לזאפינג, זמרים ישראלים, ראיונות עם סלבריטאים. נדמה לי שגם כאן המתכונת הבסיסית היא של מופע בידור לוועדי עובדים, עם טיפ טיפה יותר הדר: השיחה עם השחקן האנגלי בן קינגסלי, למשל, על העדפותיו בבחירת תפקידים, היתה מעניינת.

אבל אם כבר בידור, דבר אינו יכול להשתוות לשידור החוזר של סדרות סיטקום הדומה במוצאי שבת בכבלים לקראת טקס פרסי האמי, בייחוד לפרקים מ"מרפי בראון", "משתגעים מאהבה" ו"חברים" העולה על כולם.

ערוץ 1; ערוץ 2; אני בוחר בערוץ 3.

דבר DAVAR
מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: רון בן־ישי
המו"ל: "דבר בע"מ"
נדפס ב"דפוס החדש" בע"מ — רחוב חומה ומגדל 2, ת"א
המערכת והמנהלה תל־אביב — סניפים:
רחוב שינקין 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233 — ירושלים: רחוב הלל 16
טלפון: 03–5286141 (6 קווים) — טלפונים: 02–256873, 02–256589
פקסימיליה: 03–6294783 — חיפה: רחוב הנביאים 27
מחלקת המנויים: 03–5281105 — טלפון: 04–620111
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים
5286156, 5281860, 6298032
פקסימיליה מודעות: 03–6298032
טלפון לפניות הציבור 07.00–22.00, 03–5286141 — הפצה "נד" 03–377056
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד

תלמידות פלסטיניות בתהלוכת אבל בחלחול לזכרו של תושב הכפר סלמאן חסן חוסיין ומאערה שנרצח שלשום. (צילום: אי.פי.)

ערפאת קטע השיחות עם פרס

(המשך מעמוד 1)

עם ישראל. האפשרות האחרת היא כי הסכסוכים במשלחת הפלסטינית הבריחו את הגנרל יחיא, וערפאת קיבל טענות חברים בתנ"ז וועדת חברון כי יחיא גילה עמדות פשרניות מדי במו"מ עם דיין. מבחינת ישראל, המסמך שגובש על ידי דיין ויחיא ביום חמישי, בהשתתפות תת־ועדת חברון, הוא מסמך הפשרה הרשמי, ופרס ממתין לקבל תשובות רשמיות לגביו בפגישה הקרובה עם ערפאת.

המו"מ בין ישראל לפלסטינים, בנושא חברון, נערך כשני ממדים: במישור העקרוני ובמישור הפרטני. במישור העקרוני ישראל דורשת, אולטימטיבית, כי היא תהיה האחראית לביטחון בחברון בתקופת הסדר הביניים. הפלסטינים ממשיכים לטעון כי דין חברון כדין שכם, ג'נין, קלקיליה, טול כרם, בית לחם ורמאללה, ולפיכך האחריות הביטחונית בעיר חייבת לעבור לידיהם. הם מוכנים לקבל נוכחות של צה"ל באזורי המגורים של המתנחלים. הוויכוחים הפרטניים הם על כל עמדה של צה"ל ועל כל מחסום: היכן יוצבו חיילים ומה יהיה מספרם. האם המחסום או העמדה במקום מסוים הכרחי מבחינה ביטחונית, או שאפשר לוותר עליו.

ישראל דורשת, כי תהיה אחראית בלעדית לאבטחת יהודי חברון, מערת המכפלה, צירי התנועה הראשיים בחברון ואליה, וכן את השליטה על קריית ארבע.

ישראל מוכנה להעביר לפלסטינים את השליטה על שתי שכונות מרוחקות. הפלסטינים יהיו רשאים להציב בשכונות אלו מאה שוטרים מצוידים באקדחים. השוטרים לא יוכלו לעבור לשכונות אחרות בלי אישור ישראל. אם המצב בחברון, מההיבט הביטחוני, יהיה משביע רצון, תעביר ישראל לפלסטינים שכונות נוספות. ישראל מוכנה ללכת לקראת הפלסטינים עד גבול מסוים, כדי שיוכלו להגיד כי ההבדלים בין המצב החדש בחברון למצב בערי הגדה האחרות, לאחר ההיערכות החדשה של צה"ל בגדה, מינימלי. לפיכך יהיו פחות סיורים של צה"ל בחברון. נושא הסיורים והמשתתפים לא נסגר. גם בנושא מערת המכפלה יש עדיין ויכוחים. הפלסטינים מסרבים לקבל את עמדת ישראל, כי המצב הנוכחי במערה לא ישונה. לפי שעה לא הוכרע עדיין מה יהיה מעמדם של בנייני הממשל והחטיבה בחברון.

ביום שישי התקיימה בלשכת ראש הממשלה בתל־אביב התייעצות רמת דרג בנושא חברון. השתתפו בה רבין, פרס, השרים אהוד ברק, יוסי שריד ומשה שחל, צוות המו"מ באילת, בכירים בצה"ל ובשב"כ ואחרים. במרכז הישיבה הקצרה דיווח פרס על שיחותיו עם ערפאת.

השיחות באילת ימשכו היום במלון פאסיה, בין צוותים מצומצמים של ישראל והפלסטינים, במטרה לייעל עד למקסימום את המו"מ. סיכום ברוח זו הושג ביום שישי בין אורי סביר לאבו עלא, ראשי משלחות שני הצדדים. סביר שב לנווט את הצוות הישראלי, לאחר שביום שישי קם משבעה על מות אמו.

בשיחות השבוע יעגנו צוותי המו"מ בניסוחים משפטיים את ההסכמות, שהושגו בפגישת פרס־ערפאת בנושא המים (תוספת 5 מיליון מ"ק מים בשנה לעזה ו־50 מיליון מ"ק להשקיה בגדה). יימשכו השיחות על הנספח הביטחוני, על גוף ההסכם, הנספח המשפטי והנספח לשיתוף פעולה. אם יושגו הסכמות, הן יקבלו ליטוש משפטי. תימשך העבודה על המפה המוסכמת לפריסה מחדש של צה"ל. בנוסף יכינו הצוותים את סדר היום לפגישת פרס־ערפאת.

בתוך כך נודע כי הפלסטינים מערערים על הסכמות ישנות, ביחס להיערכות מחדש של צה"ל באזורים B (הכפרי) ו־C (הישראלי).

ועדת השרים לנושא האסירים הפלסטינים תתכנס היום בבציבות שירות בתי הסוהר ברמלה. בוועדה חברים שר המשפטים דוד ליבאי (יו"ר), שר המשטרה משה שחל, השר שריד. הוועדה תדון באופן שמי בשחרור 6,500 האסירים הפלסטינים. החלטות הוועדה יובאו לאישור ראש הממשלה. הפלסטינים נסוגו מדרישתם לשחרר כל האסירים. ישראל מתנגדת לשחרר אסירים שהרגו או פצעו יהודים. האסירים הפלסטינים ישוחררו בשלושה שלבים, עם החתימה על הסכם הביניים, זמן קצר לפני הבחירות בשטחים ועם תחילת השיחות על הסדר הקבע במאי 1996. הפלסטינים דורשים כי בגל השחרורים הראשון ייכללו כל 27 האסירות הפלסטיניות, אסירים הנמנים עם הנהגת אש"ף, אסירים שגילם 50 ויותר, וכאלה שסיימו לרצות שני שליש מעונשם.

קיצונים יהודים

(המשך מעמוד 1)

בזוז ההדהוד. רביב שימש גם ככן נוער בתנועת "נאמני הר הבית", בראשותו של גרשון סלומון ונעצר כמה פעמים על ידי המשטרה בניסיונותיו לעלות להר הבית. לפני כחמש שנים נעצר על ידי המשטרה כאשר תקף את ח"כ תמר גוז'נסקי.

תושבים בחלחול מסרו כי בעיירה פעלו חמישה אנשים, לבושים מדי צה"ל, החל בשעה 21.00 ביום חמישי. ברשותם היו תת־מקלעי עוזי ורובה אם־16. על פי עדויות תושבים, כיסו חלק מהם את פניהם במסיכות גז. הם נכנסו לחמישה בתים בעיירה, כבלו את בעליהם וערכו בהם חיפושים. לפני הכניסה לכל בית נשארו שניים מהם מחוץ לבית, לשם אבטחה, והיתר נכנסו פנימה.

בביתו של יאסר אבו ריאן כבלו האלמונים את בעל הבית באזיקי פלסטיק, לקחו ממנו את תעודת הזיהוי שלו, היכו אותו, הובילו אותו למקום מבודד והתידרו שם. הוא אותר במקום כעבור כמה שעות בידי תושבים מחלחול, שחיפשו אחריו. לדברי אבו ריאן, אמרו לו האלמונים לבושי המדים כי הם עורכים סיור באזור. גם בביתו של מחמד עבד אל־גני מלחם, המרוחק מבית אבו ריאן מרחק רב יחסית, פעלו האלמונים בשיטה דומה. הם כבלו את בעל הבית, היכוהו עד כדי שבירת ידו, וערכו חיפוש הפגנתי.

בחצות לערך נכנסו לביתו של חסן ומאערה שלושה גברים לבושי מדי צה"ל וחמושים. שניים אחרים נשארו מחוץ לבית. השלושה כבלו את חסן באזיקי פלסטיק, השאירוהו בגזוזטרת הבית וערכו חיפוש הפגנתי בבית. אשתו נצטוותה להישאר במטבח. באותה שעה התקרב לבית סלמאן, בנו של חסן, ששב מביקור ניחום אבלים באחד מבתי העיירה. נראה כי חשד שבבית מתבצע שוד, לשמע צעקות אמו ודמות אביו הכבולה. אחד מלבושי המדים פתח באש לעברו. סלמאן נפגע בראשו משלושה קליעים. הוא הובל לבית החולים "אל־אהלי" בחברון, שם נקבע מותו. האלמונים הסתלקו מהבית ונעלמו מן העיירה.

תושבי הבתים שאליהם נכנסו האלמונים הגישו מאוחר יותר תלונות למשטרה. מיד לאחר שנודע על התקרית בחלחול ובחברון יצאו צעירים פלסטינים, והם רעולי פנים, וחסמו כבישים באבנים ובצמיגים בוערים. כן יידו אבנים בכוחות צה"ל ובכלי רכב ישראליים. אזרח ישראלי נפצע קל כתוצאה מזריקת אבנים לעבר מכוניתו בחלחול. הוא נזקק לאחר שירות באזור.

הפלסטינים האשימו את ממשלת ישראל באחריות כוללת לפיגוע בחלחול. מרואן כנפאני, יועצו של יאסר ערפאת לענייני תקשורת, אמר שלשום כי מה שאירע בחלחול הוא תוצאה בלתי ישירה של מדיניותה והתרבות הנמשכה של ממשלת ישראל כלפי קיצוני הימין.

יאסר ערפאת עצמו האשים אתמול את אנשי הביטחון הישראלים בסיוע לרוצח ואעמורה. מקור פלסטיני אמר כי ערפאת העריך שהרצח בוצע על ידי אנשי ימין ישראלים, כנקמה על הרצח שהיה במעלה מכמש בשבוע שעבר.

שר המשטרה, משה שחל, אמר כי ארגון "אייל" הוא "ארגון קיקיוני שידוע לנו עליו מן העבר. מדובר במספר קטן מאוד של אנשים, שניים עד שלושה. אנחנו בודקים היכן היו האנשים האלה בעת הרצח. למשטרה ולגורמי המודיעין האחרים יש מספיק מידע כדי לברר את העובדות". שר המשטרה פסל את האפשרות כי לובשי מדים בתפקיד, חיילים או אנשי משמר הגבול, רצחו את הצעיר הפלסטיני.

האיגודים המקצועיים תובעים מההסתדרות להעמיד לרשותם משרדים בתל־אביב

מאת אפרים דוידי

האיגודים המקצועיים תובעים מראשי ההסתדרות להעמיד לרשותם בניין משרדים בתל־אביב, לקראת המעבר הצפוי של הוועד הפועל לירושלים. הבוקר יימשכו המגעים בין ראשי חבר מזכירי האיגודים המקצועיים לבין יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, ח"כ עמיר פרץ. בישיבה הראשונה, שנערכה בשבוע שעבר מסרו המזכירים לפרץ, כי בכוונתם להמשיך ולרכז את עיקר פעילותם בתל־אביב ולא בירושלים. מזכ"ל האיגודים הפרה־רפואיים, דליה קלישבסקי, מסרה אמש כי "אנו מבינים את המצוקה הכלכלית של ההסתדרות. אך, ההסתדרות צריכה גם להבין למצוקה אליה אנו נקלע עם המעבר לירושלים. נאבד חברים ולא נוכל לקיים את הפעילות השוטפת". לדבריה "באיגוד שלנו, רוב הפעילות היא בידי מתנדבים. להרחיק את הפעילים לירושלים משמעו אובדן ימי עבודה שלמים, כולל הוצאות נסיעה".

עוד מסרה קלישבסקי, כי "האיגודים מוכנים להצטמצם. נוכל לקיים פגישות באולמות המשותפים לכל האיגודים, או לעשות שימוש בשירותי משרד משותפים. אך, מנוי וגמור עימנו שמזכירי האיגודים ימשיכו לפעול בתל־אביב". ראשי האיגודים דורשים מההסתדרות 50 עד 60 חדרים בבניין משרדים, או השכרת בניין משרדים עבורם או חלק ממשרדי הוועד הפועל. עמיר פרץ השיב למזכירים כי "ההסתדרות תעלה לירושלים", יחד עם זאת הבטיח לבדוק את בקשתם.

מת פרופ' בנימין מזר – בכיר הארכיאולוגים של ארץ־ישראל

מאת בצלאל עמיקם

פרופ' בנימין מזר (מיילדת), בכיר הארכיאולוגים של ארץ־ישראל ומגדולי החוקרים של תולדות עם ישראל בתקופת המקרא, נפטר בסוף השבוע בירושלים. בן 90 היה במותו. הלווייתו תיערך היום בצהריים בהר המנוחות בגבעת שאול.

פרופ' בנימין מזר ניהל את החפירה הארכיאולוגית הגדולה בארץ בשנות ה־30, חשיפת בית העלמין היהודי מימי הבית השני בבית שערים, ומאז עמד בראשן של עשרות משלחות ארכיאולוגיות. את גולת הכותרת של מפעלו המדעי ראה פרופ' מזר בחפירות העיר מדרום להר הבית וממערב לו. בחפירה זו, שהשתרעה על פני עשר שנים בהשתתפות מאות חופרים ומתנדבים, התגלתה ירושלים של ימי בית שני בכל הדרה. בין היתר נחשפו שרידים מרשימים ממפעל הבניין המפואר של המלך הורדוס, הרחוב הראשי של העיר, רחוב הטירופאי שהיה צומת מסחרי, ורחובות משניים. כמו כן נמצאו כתובות רבות חשיבות.

במשך כ־60 שנה מילא פרופ' בנימין מזר תפקיד מפתח בחקר עברה של ארץ־ישראל כהיסטוריון וכארכיאולוג. הוא העמיד עשרות חוקרים בתחום ההיסטוריה והארכיאולוגיה במוסדות מדע ובמכללות בארץ ובחו"ל.

בשנות ה־50 היה פרופ' בנימין מזר רקטור האוניברסיטה העברית ונשיאה. באותה תקופה היתה האוניברסיטה העברית, שגלתה בעקבות מלחמת העצמאות מהר הצופים, מפוזרת בבניינים שונים ברחבי העיר. תחת הנהגתו של מזר נבנתה על גבעת רם קריה אוניברסיטאית חדשה שבה התקבצו מרבית היחידות והמחלקות. בתקופה זו גדל מספר הסטודנטים, הוקמו פקולטות חדשות, וקודמו נושאי מחקר חדשניים.

פעילותו המדעית של פרופ' בנימין מזר היא רבת־אנפין. הוא חפר בעשרות תילים

ופרסם את תוצאות עבודתו בכתבי־עת מדעיים, ביניהם "ידיעות" של החברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה שאותו ערך. מזר התמנה לתפקיד העורך הראשי של האנציקלופדיה המקראית וחיבר עשרות ספרים שעניינם ההיסטוריה הקדומה של ארץ־ישראל.

בנימין מזר נולד בשנת 1905 בצ'חנוביץ שברוסיה ובהיותו בן 23 הוענק לו תואר דוקטור. בשנת 1928 עלה לארץ והצטרף לחברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה. ב־1943 החל להורות באוניברסיטה העברית בירושלים וכיהן כפרופסור להיסטוריה של עם־ישראל ולארכיאולוגיה מקראית.

פרופ' בנימין מזר זכה בפרסים רבים ובתוארי כבוד מהארץ ומרחבי תבל. היה חתן פרס ישראל במדעי היהדות.

מזר הניח בן, חמישה נכדים ושבעה נינים. ארונו יוצב היום בבניין המינהלה בקריית האוניברסיטה בגבעת רם ולאחר מכן יצא מסע הלוויה להר המנוחות.

מזג האוויר

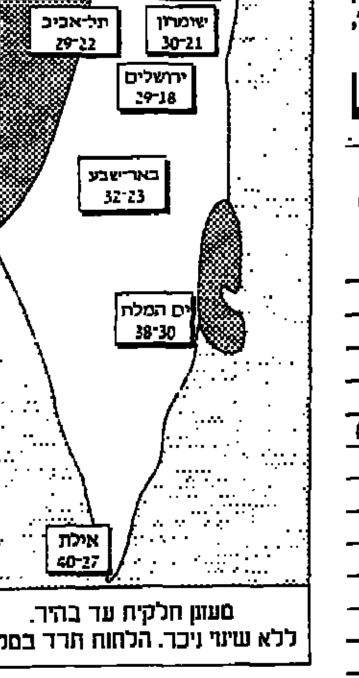

מעונן חלקית עד בהיר. ללא שינוי ניכר. הלחות תרד במקצת.

ביקורת מוסיקה/ יצחק שור

מתנה נהדרת מברלין

התשיעית של בטהובן עם התזמורת הממלכתית ומקהלת האופרה של ברלין בניצוחו של דניאל ברנבוים. בבנייני האומה, יום ו'.

במסגרת שבוע הפתיחה של האירועים לציון 3000 שנה לירושלים הגישה עיריית ברלין שי נפלא לתושבי הבירה: ארבעה קונצרטים בביצוע האופרה הממלכתית של ברלין שבמרכזם יצירות בטהובן. גם שוברט, ברוקנר ומאהלר חיברו תשע סימפוניות שהאחרונה בהן נחשבת לפיסגה שלהם. אולם "תשיעית" יש רק אחת.

רמת הביצוע של כל תזמורת תלויה במידה רבה במנצח, ברמת הציפיות שלו ובפשרות שהוא מוכן לעשות עם המבצעים על חשבון היצירה. לזכותם של התזמורת המקהלה והסולנים ייאמר כי הם עמדו בדרישות הגבוהות שהציב בפניהם ברנבוים והגישו יצירה חגיגית, רבת השראה מרתקת ופיוטית.

המנצח הגביר את המתח על־ידי תגבורה וחריפה בין הפיאניסימו והפורטיסימו ועל־ידי הטעמות פתאומיות. מוטיב האגוזה הרך מהפרק הראשון הפך בהמשך לצהלה באסית מהממת. בפרק השני הבליט המנצח את חוש ההומור של בטהובן על־ידי האטה והאצה לסירוגין. רק מנצח כמו ברנבוים מסוגל לבצע את הפרק השלישי, האיטי, בשלווה מבלי לחשוש משעמום. ואילו הפרק הרביעי, הכולל את "האודה לשמחה" מאת שילר, היה שיאו של הקונצרט. ארבעת הסולנים, וביניהם פיטר שראייר, היו טובים, אך איש מהם לא הלהיב. מי שהעניק לשירו של שילר את ההדרה והברק היתה המקהלה הנהדרת של בית האופרה הברלינאית. ברנבוים, מגדולי המוסיקאים של דורנו, ניצח על התשיעית בעוצמה וברגש והעניק לנו חוויה אדירה.

ההסתדרות העובדים הכללית החדשה

ועידת חברת העובדים

תתכנס ביום רביעי, יח' באלול, 13.9.95, בבית ההסתדרות בתל־אביב, רח' ארלוזורוב 93, באולם הישיבות בקומה 7.

התכנסות ורישום – 12.00–13.00
פתיחת הועידה – 13.00

על סדר היום:
1. שינויים בחוקת חברת העובדים.
2. שונות.

הועידה תקויים ויתקבלו החלטות בכל מספר של צירים שיישתתפו.

ישיבת בית נבחרי ההסתדרות תתכנס בשעה 14.00.

הודעה על סדר היום נשלחה לחברי בינ"ה.

ממשלת בוסניה הסכימה להקמת רפובליקה סרבית נפרדת בשטחה

הולברוק: "העבודה עדיין רבה"; הסכם העקרונות אינו מזכיר הפסקת אש ואינו מפרט את טיב היחסים בין הישויות הבוסנית והסרבית

(סוכנויות הידיעות)– בפריצת דרך חשובה לקראת שלום, הסכימו הצדדים הלוחמים ביוגוסלביה לשעבר לחלק את בוסניה בין הסרבים הבוסנים לבין הממשלה המוסלמית, תוך שמירה על מסגרת של מדינה אחת.

שני הצדדים הגיעו להסכם עקרונות לאחר יום של דיונים בוועידה אמריקה בז'נבה ביום שישי. תוך ויתור משמעותי הסכימה ממשלת בוסניה המוסלמית להתיר לסרבים הבוסנים, שכבשו שני שלישים מהמדינה, להקים רפובליקה נפרדת, "סרבסקה", בתוך בוסניה. ההסכם שומר עם זאת על גבולותיה הרשמיים של בוסניה ללא שינוי. ההסכם גם מתיר לשתי הישויות הפוליטיות לכונן "קשרים מיוחדים" עם שכנותיה של בוסניה – הבוסנים עם קרואטיה, הסרבים עם סרביה. טיבם של קשרים אלה לא פורט בנוסח ההסכם, והדיפלומטים צופים כי אלה מתווים את הבעיות הקשות העומדות בפני המימוש המלא של ההסכם.

ההסכם קורא לחלוקת בוסניה ל"שתי ישויות", כאשר פדרציה מוסלמית קרואטית שולטת ב-51 אחוזים משטח המדינה, והסרבים הבוסנים ב-49 אחוזים.

הסכם העקרונות אינו צפוי עם זאת להביא להפסקת הלחימה. נוסח ההסכם אינו מזכיר כלל הפסקת אש במלחמה בת שלוש וחצי השנים.

השליח האמריקאי, ריצ'רד הולברוק, שהוביל את מאמצי התיווך של ארה"ב, אמר לכתבים בתום השיחות הישירות הראשונות בין הסרבים הקרואטים והבוסנים כי ההסכם הוא "אבן דרך חשובה בדרך לשלום".

הוא הדגיש עם זאת כי בין הצדדים מפרידים עדיין הבדלים מהותיים – במיוחד בנוגע לטיב הקשרים בין שתי הישויות הפוליטיות ובנוגע לגבולות ביניהן.

"יש עוד הרבה עבודה", אמר הולברוק, "העבודה הקשה ביותר עדיין לפנינו". הוא ציין כי מעמדה של סרייבו הוא הנושא הטריטוריאלי הבעייתי ביותר.

חלק מהמחלוקות העתידיות שיקשו על השלמת ההסכם ניכרו מייד לאחר ההודעה על חתימת הסכם העקרונות. שר החוץ הבוסני, מוחמד זכירבי, אמר כי המתווכים הבטיחו לממשלתו שהסרבים הבוסנים לא יוכלו לפרוש מהמדינה הבוסנית הרשמית. לעומתו טען שר החוץ של יוגוסלביה, מילאן מילוטינוביץ', שייצג את הסרבים בשיחות, כי "הוא אולי צודק כרגע. מה שיקרה בעתיד זה דבר אחר".

המנהיג הסרבי הבוסני, ראדובאן קאראדז'יץ', כינה את יום שישי "אחד הימים המאושרים ביותר במאתיים השנים האחרונות" עבור הסרבים הבוסנים, המקבלים הכרה בינלאומית.

הוא הדגיש כי לא יוותר על החלום הלאומי הסרבי, של יצירת "סרביה הגדולה" שתחבר שטחים סרביים בבוסניה עם קרואטיה ועם סרביה עצמה.

"המטרה הסופית שלנו היא יצירת מדינה מאוחדת של כל הסרבים, בעוד צעד אחד שניים או שלושה", אמר קאראדז'יץ' לעיתונאים במקום מושבו בפאלה, שמצפון לסרייבו.

חלום זה של הסרבים ספג מכה קשה בחודש שעבר, כאשר הצבא הקרואטי כבש מחדש את מרבית השטחים עליהם השתלטו הסרבים הבוסנים ב-1991, מייד לאחר שקרואטיה פרשה מיוגוסלביה. בוסניה הוליכה לפרוש מיוגוסלביה ב-1992, ועוררה את המרד הסרבי בשיטחה.

שתי פליטות מוסלמיות מרחשת מהכורות עצי הסקה בשוק בסרייבו (צילום: א.פ.)

האו"ם: ייתכן שבהפגזות כוח התגובה המהירה נפגע בית חולים

סרייבו (א.פ.). – כוחות האו"ם גרמו ככל הנראה למותם של אזרחים סרבים בבוסניה בבית חולים, בניסיון להשמיד משגר טילים סרבי סמוך לסרייבו, כך מסרו אמש פקידי או"ם.

זו הפעם הראשונה שהאו"ם או נאט"ו מודים שייתכן כי נפגעו אזרחים בתקיפות שהחלו לפני עשרה ימים. כוח התגובה המהירה של האו"ם בהר איגמן ירה למעלה מ-1,200 פגזים על הסרבים סמוך לסרייבו.

כלי התקשורת של הסרבים בבוסניה טענו כי עשרה חולים ואנשי צוות נהרגו ו-22 בני אדם נוספים נפגעו בבית החולים בכפר בלוזי ממערב לסרייבו, שנפגע מירי כוח התגובה המהירה של האו"ם.

"ככל הנראה החטאנו את המטרה, ואזרחים נהרגו", אמר הדובר מטעם האו"ם, גארי ריגנה. אולם פקידים של האו"ם לא יכלו לאשר שהפגזים אכן פגעו בבית החולים.

סוכנות הידיעות של הסרבים בבוסניה טענה גם, כי 11 בני אדם נהרגו ו-17 נפצעו ביום חמישי בתקיפה של נאט"ו על הכפר דימליה, סמוך לטרסנאר. טענה זו, וטענות אחרות של הסרבים שנדחו על ידי האו"ם, לא אושרו על ידי מקור בלתי תלוי.

דיוקן/ הולברוק

הדיפלומט שהפסיד 10,000 דולר ביום

וושינגטון (א.פ.)– עד להשגת הסכם ז'נבה שיחקה אירופה תפקיד שולי בלבד בקריירה השליח האמריקאי לשלום ביוגוסלביה לשעבר, ריצ'רד סי הולברוק.

הולברוק (54) נולד בניו-יורק החל לעסוק בדיפלומטיה מיד לאחר שסיים לימודיו באוניברסיטה. ב-1963 מונה

לתפקיד בוייטנאם, והשתתף בשיחות השלום בין הצדדים במלחמת וייטנאם, שהתקיימו בפאריס ב-1968/69.

עם עליית הרפובליקנים לשלטון בארצות הברית עבר הולברוק לתחום העיתונות, כעורך כתב העת "פוריין פוליסי". בימי ממשל קארטר חזר לכהן במחלקת המדינה ובנה קריירה כמומחה למזרח הרחוק.

במהלך שנות ה-80 נכנס הולברוק לעולם העסקים. עסק בבנקאות השקעות בוול סטריט, וצבר הון רב. לאחר שמונה לשגריר בגרמניה, בתחילת ממשל קלינטון, נהג להתבדח ולאמר שהמינוי עלה לו בהפסד של עשרת אלפים דולר ביום.

מבון המשיך הולברוק לתפקיד עוזר מזכיר המדינה לנושא אירופה וקנדה, מינוי שזיכה אותו גם בראשות צוות המשא ומתן האמריקאי לשלום ביוגוסלביה לשעבר.

סבו של הולברוק, חייל יהודי גרמני בעל עיטור עוז ממלחמת העולם הראשונה, עזב את המבורג ב-1933 לאחר עליית היטלר לשלטון.

תגובות

במערב מביעים אופטימיות זהירה, הסרבים מרוצים ; אכזבה וייאוש בסרייבו המוסלמית

(ערא.אף.פי.) – הסכם העקרונות בין הצדדים המעורבים בסכסוך בבוסניה הרצגובינה התקבל אתמול בשביעות רצון מסויגת בבירות המערב. ואילו בסרייבו הוא התקבל באדישות ובייאוש, בעיקר בגלל תוכן ההכרה ב"רפובליקה הסרבית של בוסניה".

נשיא ארצות הברית, ביל קלינטון, אמר כי ההסכם אמנם מהווה נקודת מפנה אך עוד נותרה מלאכה רבה. בפאריס הוגדר ההסכם כ"התקדמות ממשית" ומקורות בבירת צרפת קראו לפתיחת שיחות למשא ומתן לשלום במהירות האפשרית.

משרדי החוץ של בריטניה וגרמניה כינו את ההסכם "צעד חשוב קדימה" ראש הקבה המנהיגה, אולם ציינו, שיש לפתח בלפיו אופטימיות זהירה ומסויגת.

נשיא רוסיה, בוריס ילצין, הבטיח סיוע הומניטרי לסרבים הבוסנים אם יימשכו תקיפות מטוסי נאט"ו. הוא הודיע עם זאת שרוסיה מרוצה מההסכם.

שר החוץ היוגוסלבי, מילאן מילוטינוביץ', בירך על הסכם ז'נבה, וציין כי הוא מראה שהקהילה הבינלאומית הסכימה לשוויון בין שתי הישויות הבוסניות.

הרפובליקה הפדרלית של יוגוסלביה הכירה דה-פקטו בקיומן של שתי הישויות בבוסניה הרצגובינה. ממשלת סרייבו הכירה מצידה בקיומה של הישות הסרבית בבוסניה הרצגובינה.

נשיא בוסניה המוסלמית, אליה איזטבגוביץ', אמר בסרייבו כי האחדות והריבונות של בוסניה הרצגובינה נותרו התנאי הבסיסי להמשך המשא ומתן בין הצדדים. הוא התעלם מההכרה של שלטונות בוסניה המוסלמים ב"רפובליקה הסרבית" והוסיף כי לא ישקול כל שינוי טריטוריאלי בבוסניה. שר החוץ הבוסני, מוחמד סצ'ירביי, אמר כי לא יכיר ב"רפובליקה הסרבית" על אדמת בוסניה לפני שישכון בה שלום.

תושבי סרייבו עצמם רואים בהסכם ז'נבה מתן פיצוי לרוצחים הסרבים. "לאחר כל מה שהם עשו במשך יותר משלוש שנים, נותנים להם את כל מה שהם רוצים", אמרה תושבת העיר.

מנהיג הבוסנים הסרבים, ראדובן קאראדז'יץ', הצהיר כי סרייבו חייבת להיות כולה, או לפחות רובה, בידיים סרביות.

ילצין: התרחבות נאט"ו מזרחה עלולה לגרור את אירופה כולה למלחמה

דרש הפסקת ההתקפות בבוסניה; בית הנבחרים הרוסי דרש מהנשיא להשעות את שיתוף הפעולה עם נאט"ו

(ערא.אף.פי.) – הבית התחתון של בית הנבחרים הרוסי (ה"דומה"), ביקש אתמול מנשיא רוסיה, בוריס ילצין, להשעות את השתתפות ארצו בתוכנית ה"שותפות למען השלום" של נאט"ו. ה"דומה" קראה עוד לפיטוריו של שר החוץ הרוסי, אנדריי קוזירב, ההחלטה באה בעקבות תקיפות האוויר של נאט"ו נגד הסרבים הבוסנים.

כמו כן דרשו צירי הפרלמנט להסיר את עיצומי האו"ם מעל סרביה ולהפעילם על קרואטיה.

נשיא רוסיה, בוריס ילצין, תקף בחריפות את נאט"ו על המשך התקפות האוויריות בבוסניה, והזהיר מפני התעצמות נאט"ו העלולה לגרור, לדבריו, את אירופה כולה למצב של מלחמה. הדברים נאמרו ביום חמישי, לפני חתימת הסכם העקרונות בז'נבה.

ביום חמישי בבוקר נפגש ילצין עם היו"ר התורן של האיחוד האירופי וראש ממשלת ספרד, פליפה גונזלס, ועם יו"ר הנציבות האירופית, ז'אק סאנטר, והביע בפניהם את התנגדותה של מוסקווה להתקפות נגד הסרבים הבוסנים.

מאוחר יותר, בהודעה מטעם לשכת העיתונות הנשיאותית, אמר ילצין שהברית הצפון-אטלנטית, במסווה של פעילות הנקראת "משימה של שלום", נטלה לעצמה את תפקיד השופט והתליין גם יחד.

הוא הוסיף שאם יימשך המצב הנוכחי, ישקול בקפדנות את מדיניותו, כולל יחסי רוסיה-נאט"ו. "כיצד אפשר לדבר על הסכם עם נאט"ו כל עוד נמשכות ההפצצות על הסרבים", אמר ילצין.

ההודעה קראה לנאט"ו להשתחרר מהרפלקסים של שימוש בכוח, ולנוע לקראת משא ומתן. ילצין הזהיר מהרחבת כוחות נאט"ו במזרח אירופה, וציין שרעיונותיו של האיחוד האירופי לגבי נושא הביטחון ביבשת אינן זהות תמיד לאלה של רוסיה.

"לא ניתן לתאר את הביטחון באירופה ללא רוסיה, ואם יתעלמו מהשגותינו, נקבל שוב שני גושים, ואז עלולה אירופה להכנס למצב של מלחמה", הזהיר ילצין.

הנשיא הרוסי חזר על אזהרתו במסיבת עיתונאים שקיים בקרמלין ביום שישי. ילצין אמר שמי שמתעקש על הרחבת נאט"ו טועה טעות פוליטית מרה. "אש המלחמה תתפרץ ותתפשט ברחבי אירופה", הטעים ילצין.

בהודעה שפורסמה בבריסל דחו מקורות בברית נאט"ו את דברי הביקורת שהשמיע נשיא רוסיה בוריס ילצין, לגבי המתקפות האוויריות נגד הסרבים הבוסנים.

המקורות הוסיפו כי יידעו את מוסקווה על מבצע ההפצצות, עם תחילתו. "איננו יכולים להרשות לעצמנו להרפות כעת. אנו פועלים בהתאם לחוקים הבינלאומיים" ציינו המקורות.

לגבי יחסי רוסיה - נאט"ו הדגישו המקורות כי המשך המיתקפות מאיים על היחסים בין הצדדים אך ציינו כי מוסקווה תמכה עם זאת בכל החלטות מועצת הביטחון של האו"ם, שנאט"ו התחייבה על יישומן.

פרשנות צבי גורן

בז'נבה חילקו את בוסניה

ההסכם שהושג ביום שישי בז'נבה הוא ההזדמנות הטובה ביותר עד כה שנקרתה בדרכם של הצדדים הנצים ביוגוסלביה לשעבר להשיג את מטרותיהם. כל צד ומטרותיו:

בוסניה תמשיך להיות מדינה אחת, לפחות בעתיד הנראה לעין, וגבולותיה יהיו מוכרים הן על ידי שכנותיה והן על ידי הקהילה הבינלאומית.

הבוסנים-המוסלמים זכו כבר עתה להכרה באשמתם להגנתה העצמית, ולראשונה מופיע התואר "רפובליקה סרבסקה" במסמך המוסכם על הבוסנים המוסלמים, ארה"ב ואירופה. למרות שלא נאמר כך בהסכם, ברור כי בכוח הבינים יזכו הסרבסקים (כפי שנבצרך לזהות מעתה את הבוסנים-הסרבים) בהכרה בינלאומית בישותם הנפרדת כמדינה עצמאית. בכך יושג השער לאיחוד המיוחל עם סרביה.

במקביל תוכל הפדרציה הקרואטית-מוסלמית (שאותה נמשיך ונכנה בקיצור בשם בוסניה) להגיע לעצמאות מדינית משלה, וכמו הסרבסקים יוכלו גם הם לקשור פדרציה עם קרואטיה. לכל הצדדים ברור כי למרות שההסכם אוסר במפורש על פרישה מהמדינה האחת שהוסכם על קיומה, הרי לאחר שכל התנאים לכך יבשילו לא יהיה מנוס ממעבר לשלב השלישי. בקיצור – הסכם ז'נבה הוא אבן היסוד להקמתן של סרביה הגדולה, ואולי אף של קרואטיה הגדולה.

זה ההסבר לתחושת הניצחון של הסרבסקים ובראשם ראדובאן קאראדז'יץ', שלא היה בז'נבה. "זהו אחד הימים המאושרים במאות השנים האחרונות", הכריז בפאלה, והטעים את הסיבה לכך: "המטרה הסופית שלנו היא מדינה מאוחדת של כל הסרבים, בשלב אחד או שניים או שלושה". זה גם הטעם לשמחתם של הסרבים ושל נשיאם, סלובודאן מילושביץ', שהיטב על השליח האמריקאי, ריצ'רד הולברוק, ויצא נשכר בקרב תדמיתו, כאשר יוסרו מעליו הסנקציות של האו"ם, ואחר כך, כאשר המציאות החדשה תסייע בידו להגשים את חלום הגדולה של ארצו. לא בכדי התעלמו כלי התקשורת הסרביים מהעובדה שההסכם קבע כי בוסניה-הרצגובינה תוסיף ותהיה מדינה אחת, הם הבליטו, ביחוד, את הרשות שניתנה לרפובליקה סרבסקה לקשור קשרים מיוחדים עם בלגראד.

אלא שעדיין מוקדם לראות את קצה המנהרה שעל הצדדים לעבור כדי להגיע אפילו אל קיומו של הסכם ז'נבה. למעשה מדובר בהסכם מסגרת רופף יותר מהסכם אוסלו בין ישראל לאש"ף. אך גם הוא חיוני אם יש סיכוי להגיע להסכם מפורט. הסכם זה אמור להידון החל מהשבוע הבא, במוסקבה, ויש יותר מתשובה אפשרית אחת על השאלה מתי הוא יושג.

שתי הבעיות המרכזיות, אולי אף מקשים מסובכים, בדרך להסכם הזה הן שאלת סרייבו, ושאלת חלוקת השטח בהתאם לנוסחת ה-51 אחוזים לבוסנים ו-49 אחוזים לסרבסקים.

הקשה מבין שתי אלה היא כמובן זו הנוגעת לסרייבו. הסרבסקים אינם מוכנים לשמוע על אפשרות שלא תהיה להם דריסת רגל בעיר. הולברוק השווה את סרייבו לברלין ולירושלים כשביטא את העמדה שעל העיר להישאר אחת ומאוחדת, אך גם הוא יודע שיותר ממה שהדוגמא של ירושלים מהווה מודל לאחדות העיר היא דוגמא למחלוקת עמוקה, ממש כמו שאלת הגרון. הדוגמה של ברלין איננה תקפה, כמובן, למרות היותה "אירופאית".

על פתרון הבעיה של סרייבו מקשה גם ההחלטה שלא תהיה חלוקה גיאוגרפית פורמלית בין שתי הישויות. יהיו אזורים מובחנים, אך בתחומי גבולותיה של מדינה אחת. יהיו בחירות נפרדות, ולכל ישות יורשה לקיים קשרי חוץ עצמאיים, אך עדיין לא מתוך גבולות מוגדרים. כיצד מקיימים מערכת כזאת – על כך יצטרכו כל הגורמים לעמול בתקופה הקרובה, אך ספק אם למישהו יש מושג ולו גם קלוש איך זה צריך לפעול. אלא אם כן, שוב, העיניים נשואות אל המתרחש בין ישראל לפלסטינים כדגם אפשרי, בזכות ההסדרים, ולו גם חלקיים או לתקופת ביניים, שנקבעו בכמה עניינים חשובים המתאימים לבעיות של בוסניה-הרצגובינה.

לעניין זה נכנסת גם שאלת האוכלוסיה. אמנם בהסכם מדובר על שיבת פליטים לבתיהם, אך בה בעת מדובר גם, לראשונה, על פיצוי צודק לפליטים שיחליטו לא לחזור. לא קל לנחש מי יעזור לבוסנים ולסרבים לממן את הפיצוי הזה.

המשימות הניצבות עתה לפני הצדדים נראות עצומות, אך מלכתחילה נראה כי מדובר בהסכם הלוקה בשני חסרים: נושא ההפצצות של נאט"ו ונושא יחסי סרביה-קרואטיה. בשני אלה לא דנו כלל בז'נבה, והגברת ההתקפות מהאוויר רק הדגישה כי ההסכם תלוי על בלימה. קאראדז'יץ' ותומכיו, שלא הסתירו שביעות רצונם מההסכם, צריכים עתה לשכנע את הגנרל מלאדיץ', שכדאי להיענות לתביעות המוגדרות של נאט"ו, ולהביא לעצירת ההתקפות מהאוויר.

זאת משימה לא פחות קשה משאר המשימות, המדיניות, ואם מלאדיץ' לא יסוג מעמדותיו ולא יסיג את הנשק הכבד מאזור סרייבו – יהיה הסכם ז'נבה עוד מסמך אחד בארכיון ההיסטוריה של הבלקן. זאת תהיה גם התוצאה אם נאט"ו תפסיק את ההתקפות על בסיסי הסרבסקים מבלי שאלה ייענו לדרישותיה.

ומעל לכל אלה מטילה את הצל המאיים שאלת יחסי סרביה-קרואטיה, אי-איזכורה בהסכם ז'נבה, והזימנעות מהשגת הכרה הדדית בין שתי המדינות היריבות. כדאי לזכור שהסכסוך ביניהן הוא שהעיר מרבצה את מלחמת הבלקן הנוכחית ב-1991. קרואטיה תובעת עתה, שסרביה תכיר בה תוך שלושה חודשים. אם לאו, היא מאיימת לכבוש את פיסת השטח האחרונה שלה, שמוחזקת בידי המורדים הסרבים. וידוש האש שם יסתום את הגולל פעם נוספת על המאמץ המדיני הבינלאומי והבין-יוגוסלבי, ושוב לא יהיה אפשר לדבר על מימוש ההסכם שהושג בז'נבה.

נוסח הסכם ז'נבה

51% בוסנית – 49% סרבית

ז'נבה (א.פ.)– נוסח הסכם העקרונות שנחתם שלשום בז'נבה כבסיס לשיחות לסיום המלחמה בבוסניה:

1. בוסניה הרצגובינה יוסיפו להתקיים במסגרת גבולותיהן הנוכחיים, ותוך הכרה בינלאומית.

2. בוסניה הרצגובינה יורכבו משתי ישויות – הפדרציה של בוסניה הרצגובינה, כפי שכוננה בהסכמי וושינגטון, והרפובליקה של סרבסקה.

2.1 הצעתה של קבוצת הקשר, לחלק את שטחי המדינה ביחס של 51 אחוזים לבוסניה ו-49 אחוזים לסרבים תשמש כבסיס להסכם. הצעה זו פתוחה לשינויים על-סמך הסכמה הדדית.

2.2 כל ישות תוסיף להתקיים בהרכבה הנוכחי.

2.3 לשתי הישויות הזכות לכונן קשרים מיוחדים מקבילים עם המדינות השכנות, תוך שמירה על הריבונות ועל שלמותה של בוסניה הרצגובינה.

2.4 שתי הישויות יתחייבו הדדית (א) לערוך בחירות כלליות תחת פיקוח בינלאומי (ב) לעמוד בסטנדרטים בינלאומיים של זכויות אדם, כולל חופש התנועה והשבת עקורים לבתיהם, או מתן פיצוי הולם להם (ג) לעמוד לבוררות מחייבת לפתרון המחלוקות ביניהן.

3. שתי הישויות הסכימו עקרונית לכך:

3.1 מינוי ועדה לענייני עקורים, בעלת סמכות לאכוף (בעזרת ישויות בינלאומיות) את ההתחייבויות לאפשר לעקורים לשוב לבתיהם או לקבל פיצוי הולם.

3.2 הקמת ועדה לזכויות אדם בבוסניה הרצגובינה, לאכיפת התחייבויות הישויות בנושא זכויות האדם. שתי הישויות יצייתו להחלטות הוועדה.

3.3 הקמת תאגידים משותפים, במימון שתי הישויות, להפעלת מערכת התחבורה ומערכות נוספות לטובת שני הצדדים.

3.4 כינון ועדה לשימור אתרים ומבנים בעלי ערך היסטורי לאומי.

3.5 תכנון והפעלה של מערכת בוררות לפתרון מחלוקות בין שתי הישויות.

תוריקו
נסיעות ותיירות בע"מ

הפתרון שלכם לסוכות

5/10
(יום לאחר הכיפורים)
5 באוקטובר

טיסה ישירה לאורלנדו
ל-11 לילות באורלנדו,
מיאמי-ביץ וניו-יורק.

מספר המקומות מוגבל
צלצלו לטל. 6388858
צלצלו עכשיו!!!

המועצה המקומית יבנאל
מכרז מס' 3/95
ביצוע תשתיות בשכונת שמור עליה – יבנאל

1. המועצה מכריזה בזאת על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע העבודה.
2. את מסמכי המכרז ניתן לרכוש במשרדי "אד־בר יועצים בע"מ" תמורת תשלום של 1,500 ש"ח בתוספת מ.ע.מ. שלא יוחזר במשרדי החברה במושב הארעים. המשרד פתוח בשעות 15.00 – 08.00 טל' 06-732389.
3. רשאים להשתתף במכרז קבלנים רשומים בעלי ניסיון העונים על הכישורים כמפורט במכרז והרשומים במנקס הקבלנים לענף ראשי במקצועות כבישים תשתית ופיתוח (סימול 200) בסיווג כספי עפ"י גובה הצעתם.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום ה 14.9.95 בשעה 8.00. היציאה ממשרדי המועצה המקומית יבנאל.
5. את ההצעות בצירוף הערבות הבנקאית כנדרש במכרז יש להכניס לתיבת המכרזים במועצה המקומית עד ליום ה 28.9.95 שעה 12.00.
6. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר ו/או הצעה כלשהי.

יו"ר המועצה המקומית, א. קוסטיצקי

הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ (להלן: החברה)
ח.צ. 52-002913-3
הודעה לציבור מחזיקי כתבי אופציה (סדרה 1)

הרינו להודיעכם כי יום העסקים, ה-5 באוקטובר, 1995, הינו היום האחרון שבו ניתן לממש כתבי אופציה (סדרה 1), שהונפקו בתשקיף שפרסמה החברה ב-11 באוקטובר, 1993.

כל כתב אופציה (סדרה 1) ניתן למימוש בכל יום עסקים למעט בין ה-12 עד ה-16 של כל חודש קלנדרי, עד ליום 5 באוקטובר, 1995 למניה רגילה אחת בת 1 ש"ח ע"נ רשומה על שם כנגד תשלום במזומן של מחיר המימוש.

בהתאם לתנאי התשקיף, מחיר המימוש של כתב אופציה (סדרה 1) הינו סך של 6 ש"ח (600%) צמוד למדד המחירים לצרכן בגין חודש ספטמבר 1993, כך שמחיר המימוש יוגדל בשעור עליית המדד הידוע לתאריך המימוש ביחס למדד המחירים לצרכן בגין חודש ספטמבר 1993. בכל מקרה לא יפחת מחיר המימוש מסך של 6 ש"ח (600%) לכל כתב אופציה.

כתב אופציה (סדרה 1) אשר לא ימומש עד ליום 5.10.95 יפקע ויהיה בטל ולא יקנה לבעליו זכות כלשהי.

אירית אורן
מזכיר החברה

חברת החשמל לישראל בע"מ
חי"ג חשמל – שירות טלפוני להודעות על תקלות 24 שעות ביממה

ירושלים	02-380666	נהריה	04-923456
תל-אביב	03-5633777	נתניה	053-621222
חיפה	04-647647	עפולה	06-592511
אילת	07-372191	פתח-תקוה	03-9394488
אשדוד	08-561411	צפת	06-970211
אשקלון	07-736741	ראשון-לציון	03-9632488
באר-שבע	057-462666	רחובות	08-459991
טבריה	06-792275	רמלה	08-221313
חדרה	06-324791	רעננה	052-911111
כרמיאל	04-881731		

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה חולון בקשה ליתן היתר בניה לתוספת בניה ע"ש כדייד מניק ואיתן ברחוב סולד הרימה כנר 26 גוש 7171 חלקה 46 תיק בנין 2680 בקשה מס' 95-363 הכוללת את ההקלות הבאות: תוספת אחוזי בניה משטח המגרש 6% עבור שיפור תכנון. בטול קומת עמודים.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה, יכול לעיין בבקשה המובאת במח' רישוי בנייה, רח' ויצמן 58, בשעות קבלת קהל ימים א', ג', ה' 09.00-12.30 יום ג' 16.00-18.30.
במידה ויש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל בנסיבות זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה בתוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
משה ריינת ממלא מקום ראש העיר, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה חולון

מנע אש בשדות

שבת מול האוריינט האוס: תינוקות של בית רבן מול תלמידות בפנימייה ליתומות

מאת אורי רודריגז־נרסיא

שבת בצהריים, שכונת שייח' ג'ראח במזרח ירושלים. בשער ה"אוריינט־האוס" עומדים שני שומרים משועממים ובוהים בזר שמפר את מנוחת הצהריים שלהם. "זה שמה", אומר אחד מהם בעברית ומצביע בידו למורד הרחוב. כמה עשרות מג"בניקים חוצצים בין "פה" ל"שמה". חמושים בקסדות, אפוד מלא ורובים טעונים הם מפטרלים בעיניים מצומצמות באזור המלחמה שלהם: כחמישה עשר ילדים חרדים יושבים על כיסאות תחת פיכת ברזנט שחורה, עשרה מבוגרים פלסטינים יושבים במרחק של כשלושים מטר מהם ליד שער בית־הספר "דאר־א־טיפל" ובתוך הסיסמאות.

"ערפאת היטלר" כתב מישהו על חומת בית הספר, "האם זהו השלום?" שואלת באנגלית כרזה מעליה, מעוטרת ביונה ובדגל פלסטין. הילדים יושבים קשובים, מאזינים לנער כבן 16 שמסביר להם בסבלנות את תהליך ההידברות. "תגידו להם ביל יום נסכחו כולהם" (מחר נהרוג את כולכם) הוא מרקלם ונערי ה"חיידר" חוזרים אחריו בהתלהבות, מגלגלים על לשונם את עיצורי השפה הזרה כאילו היו פנינים של תורה.

"עונג שבת?"

"העונג היה כבר", עונה נער חבוש מגבעת שחורה. "היית צריך לבוא קודם ולראות איזה מכות הם חטפו", הוא מוסיף בהנאה. בדיווחי המשטרה קוראים לזה "הפרת סדר", כמה עשרות הורים או מורים פלסטיניים קוראים קריאות נגד מאהל הימין, מניפים כרזות ויוצאים משערי בית־הספר לכביש החסום, מול חיילי מג"ב והמפגינים הימניים. המשטרה מכריזה על ההפגנה כלא חוקית, השוטרים מפנים את המפגינים תוך הפעלת "כוח סביר". שלא לציטוט אומר קצין משטרה: "זוהי ההצגה הכי טובה בעיר, הזמנים לא קבועים אבל כל הכרטיסים נמכרו מראש".

מסמר ההצגה הוא בית הספר "דאר א־טיפל" – מוסד שהוקם בשנת 48' על ידי הינד חוסייני, מאצולת משפחת חוסייני הידועה בעיר, בכדי לשמש כבית לכמה עשרות יתומים שהתגלגלו ברחובות לאחר פרשת דיר־יאסין. כיום משמש המוסד כמעון, גן ילדים, בי"ס יסודי, בית־ספר תיכון ומכללה למאות תלמידות פלסטיניות, רובן יתומות מאזור המרכז וגם מעבר לקו הירוק. תלמידות הפנימייה, מגיל שנה עד 18, מקבלות במקום אוכל, ביגוד, ספרי לימוד, פעילויות חברתיות וכמובן – חינוך. רובן לא משלמות שכר לימוד, הכסף בא ברובו מתורמים זרים, כמו גם מהונה הפרטי של הינד חוסייני. את הקרקע רכשה חוסייני בזול מקרובי משפחתה, את הבניינים תרמו כנסיות מאירופה, תורמים מארצות ערב ותורמים מקומיים.

התנאים בפנימייה צנועים, שלא לאמר ספרטניים. כעשרים בנות ישנות בחדר, רכושן האישי מסתכם ב"לוקר" קטנטן ליד שולחן הכתיבה הגדול שמשמש את כולן להכנת שיעורי בית, לכל חדר שני תאי שירותים, מקלחת אחת.

"לאיפה יכלו הילדות האלו ללכת?" שואלת הידיה חוסייני, מנהלת הפנימיה ובוגרת בית־הספר בעצמה שאומצה בידי הינד חוסייני ב־54'. מתחילת שנת הלימודים כבר לא יכולות התלמידות ללכת לשום מקום. "אתמול הייתי צריכה לקחת קבוצה של בנות בוגרות להצגת תיאטרון", מספרת חוסייני, "לא יכולתי לקחת עלי את האחריות שמשהו יקרה להן, לעיתים אני לא יודעת מי יותר גרוע החיילים או המתנחלים". הנערות מספרות על יחס משפיל מצד חיילי מג"ב במקום ומהמתנחלים. על חלק מהביטויים בערבית ששמעו מהחיילים הן מתביישות לחזור באוזני המנהלת. "בשביל תנועות ידיים", אומרת תלמידה בשביעית, "לא צריך להבין עברית".

למרות קרבתו של בית־הספר ל"אוריינט האוס", הפוליטיקה כמעט ולא נכנסה מבעד לשערים הגדולים. כמו במוסדות חינוך פלסטיניים אחרים, לכסף או לחוסר הכסף משקל רב יותר בבעיות היומיות הבוערות.

במקום נהוגה תוכנית הלימודים הירדנית, על השלום, מרבית הידיה עם התלמידות בשיעורי החברה. "אבל איך אפשר לדבר על שלום כאשר אנחנו מוקפות בצבא" מתפלאה מהידה דג'אני מנהלת בית־הספר, "כשאני יושבת במשרדי בקצה הרחוק של בית־הספר אני יכולה לשמוע את דרשות המתנחלים ברמקול כאילו היו איתי בחדר". דג'אני מספרת על התנכלות של המתנחלים למכוניות חונות, קריאת סיסמאות גזעניות באנגלית ברמקולים – גם בשעות הלילה המאוחרות והדבקת פלקטים בכל מקום אפשרי. לחדר נכנסת ראוד אל־טוסרי, אמא לתלמידה בת 15 משועפט. באנגלית רצוצה היא מספרת שהגבס על ידה הימנית, הוא מתנה משוטר יס"מ שהיכה אותה בקת רובהו כאשר באה לקחת את ילדתה מבית־הספר. הילדה היתה לדבריה מחוץ לשער בית הספר עם כמה מחברותיה והניפה כרזה שאמרה "תנו לנו ללמוד בשקט". אל־טוסרי מספרת שכשהלכה אמש להתלונן בתחנת המשטרה, ביקש ממנה היומנאי את שם השוטר. אל־טוסרי שאינה קוראת עברית, חזרה לשכה המריבה והצביעה על השוטר שלטענתה היכה אותה. "מאותו יום", היא מספרת, "כבר לא ראיתי אותו פה. מהמשטרה עוד לא שמעתי שום דבר".

בשער בית הספר יושבות כמה נשים מבוגרות. "באתי להזדהות עם בית הספר" אומרת נוסירא אל־טוסייב. הנשים יושבות בשתיקה, מביטות באורך־רוח בשירותים הכימיים שהציבו המתנחלים מול שערי בית־הספר לא מכבר. לידם יושבים כמה נערים פלסטינים בגילאי 12–14. הנערים שיושבים בשקט מעוררים את תשומת־לבם של קבוצת חיילי מג"ב שעוברת בסמוך. "תוריד מהר את העיניים שלך ממני", צועק חייל מג"ב לאחד הנערים, "עוד פעם אחת אני איכנס בך". הנשים ממהרות להשקיט את הנערים, "אוסקוט, אוסקוט", ממלמלת אחת מהן על הנער השותק. הנער ממשיך לשתוק. הוא שותק ורק מעיניו נשקפת השנאה.

במאהל המחאה יושבים עדיין תינוקות של בית־רבן על משמרתם. "חשוב מאוד שיהיה כאן מישהו כל הזמן", מצטדק אחד מהם על היעדר המבוגרים. נער בחולצה לבנה יושב לפני שולחן כתיבה גדול. על פלקט מעליו כתוב "לשכתו של שמואל מאיר, סגן ראש העיר". מאיר עצמו כבר נעדר זמן רב מ"לשכתו". "איך פה מגונן," מתרץ הנער את עדיקתו של מאיר. אולי בגלל היעוד המגונן המיוחל, אולי מסיבות אחרות מתלהטות הרוחות במקום בתדירות של כמה שעות. תגרות גופניות ומילוליות מתפתחות ונגמרות במהירות. חפצים ובקבוקים מושלכים מידי יום משני עברי חומת בית־הספר. גם בנושא הבקבוקים אין הסכמה לאומית. "המצמד" מסבירים בידענות המתנחלים שומרי החומות. השוטר הערבי בשער בית־הספר טוען בלהט שמה שנפל על ראשו אתמול היה לא פחות מבקבוק "קוקה־קולה". "הינה", הוא מראה את הבקבוק הריק, "מה שהיה בפנים שתיתי".

בתוך בית־הספר מסתובבות נערות בג'ינס ובטי שירטס. אין הרבה מה לעשות בשעות הפנאי, הבילוי המועדף הוא משחק כדורסל. "בדרך כלל היינו יוצאות לטיול עם המדריכה בשבת", מסבירה אחת הנערות, "עכשיו אנחנו מרגישות קצת סגורות". בילוים בעיר, ביקור חברות מחוץ למוסד וטיולים עצמאיים אסורים על פי תקני בית־הספר. בטלוויזיה הן צופות פעמיים בשבוע למשך שעתיים, התוכנית המועדפת – "היפים והאמיצים". חוסייני מודה שיש בין הנערות קנאה בנערות ישראליות בנות־גילן. "יש להן הרבה יותר אפשרויות", היא מסבירה. הנערות מראות את החדר – עשרים מיטות מסודרות בקפידה, חדרי השירותים הישנים מצוחצחים למשעי. "תבקש מהמורה שתיתן לנו לראות היפים והאמיצים", מבקשת נערה אמיצה במיוחד. ביציאה מהבניין מגישה לי נערה פרח לבן. "יסמין" היא אומרת בביישנות. ריח היסמין מתערבב עם הריח מהשירותים הכימיים, עם זיעת השוטרים, עם צרצורי מכשירי הקשר הצבאיים. שוטר מג"ב מבקש בנימוס לפנות את האזור. "אריק שרון צריך להגיע" הוא מסביר. מכיוון המאהל נשמעת שירה. "שבת שלום, שבת שלום", מזמרים הנערים החרדים, מתכוננים לבואו של שרון. "נעשה מסיבת 'מלווה מלכה' שהחלונות ירעדו", אומר הנער ב"לשכתו" של סגן ראש העיר מאיר. "שבת שלום" באוריינט־האוס.

השרותים הכימיים שהציבו מתנחלים מול האוריינט האוס בירושלים (צילום: יצחק הררי)

57 אחוז מהציבור היהודי ו־35 אחוז ממצביעי הימין בעד מדינה פלסטינית

הליכוד: הסקר מוכיח כי מחצית הציבור סבורים שערפאת הוא ראש כנופיית מרצחים

מאת כתב דבר

57 אחוז מהציבור היהודי ו־35 אחוז ממצביעי הימין מחייבים הקמת מדינה פלסטינית. 72.2 אחוז מהציבור היהודי ו־61 אחוז ממצביעי הימין סבורים, כי אם יעלה בנימין נתניהו לשלטון, יהיה עליו להמשיך במשא ומתן עם ערפאת, כך עולה מסקר ששודר אתמול ב"יומן השבוע" של קול ישראל.

הסקר נערך על ידי היחידה לייעוץ סטטיסטי באוניברסיטת חיפה, בראשות ד"ר אבנר הלוי. במדגם נשאלו 850 אנשים, כולם מהאוכלוסיה היהודית. (בסיכום התוצאות נכללו 550 שאלונים שנמצאו כשרים) אם צריכה ישראל להסכים להקמת מדינה פלסטינית? בחיוב השיבו 31.4 אחוז, ועוד 25.5 השיבו "כן, בתנאים מסויימים". כלומר, 57 אחוז מהציבור מחייבים הקמת מדינה פלסטינית, בתנאים הקיימים. מבין מצביעי הימין – 35 אחוז תומכים בהקמת מדינה פלסטינית.

51.4 אחוזים השיבו בחיוב לשאלה אם נתניהו צריך להמשיך במשא ומתן עם ערפאת, אם הימין יעלה לשלטון, ועוד 20.8 אחוז השיבו "כן, אבל אחרת". כלומר, 72.2 אחוז השיבו כי נתניהו צריך להמשיך במשא ומתן בדרך הקיימת היום, או אחרת.

בין מצביעי הימין, 31 אחוז השיבו כי נתניהו צריך להמשיך במשא ומתן עם ערפאת, ועוד 30 אחוזים אמרו "כן, אבל אחרת", כלומר יותר מ־61 אחוז ממצביעי הימין סוברים שנתניהו צריך לשוחח עם ערפאת.

בשידור גילה הכתב ירון דקל, כי בסקר דומה שערך הליכוד לפני כשלושה חודשים, התקבלו תוצאות דומות. מגיש היומן, חיים הכט, מסר כי יו"ר הליכוד סרב להגיב.

בתגובה לסקר נמסר מהליכוד, כי תוצאות הסקר מוכיחות שנתיים אחרי חתימת ההסכם עם אש"ף, כי יותר ממחצית הציבור בישראל סבורים כי ערפאת הוא טרוריסט וראש כנופיית רוצחים, המעודד ומסית לפעולות טרור.

עוד נמסר בהודעה שפירסם דובר הליכוד, כי הליכוד לא ערך סקרים בנושא וכי הוא לא משנה את מדיניותו. ח"כ בני בגין אמר, כי הסקר מוכיח את הכישלון הנחרץ של הממשלה בנסיונה למכור את ערפאת לציבור הישראלי. "למרות שערפאת זוכה לקציני יחסי ציבור נלהבים בישראל כדמותם של ראש הממשלה מר יצחק רבין ושר החוץ שמעון פרס, יותר ממחצית הציבור רואים בחתן פרס נובל לשלום טרוריסט".

יו"ר סיעת הליכוד ח"כ משה קצב אמר, כי ערפאת ממשיך לעודד ולפעול להגברת פעולות הטרור, למרות ההכרה והכבוד שהוא זוכה להם מצד ממשלת ישראל. הוא אינו בר שיח ופרטנר למשא ומתן מדיני ולשלום עם מדינת ישראל.

יו"ר הנהלת מרצ הגן ארז אמר, שתוצאות הסקר של "קול ישראל", הן הוכחה ברורה לכך שהעם עובר תהליך חיובי של התבגרות ושל ריאליזם פוליטי.

כ־300 אנשי עסקים והכלכלה נועדו בסוף השבוע בנושא הסכמי השלום והמסחר. בתמונה השר ביילין ואנשי עסקים (צילום: סיון פרג')

פעילי שמאל הותקפו במהלך משמרת תמיכה בשלום בת"א

(עו). – קבוצה של פעילי שמאל התומכים בתהליך השלום, שניצבה שלשום אחר הצהריים במשמרת תמיכה במדיניות הממשלה מול שערי משרד הבטחון בקריה בתל־אביב, הותקפה בידי מספר אנשים שעברו במקום ברכבם הפרטי.

מארגן משמרת התמיכה חיים אברהם, אמר, כי הוא וחבריו באו לקריה כשהם נושאים בידיהם כרזות ובהן נאמר: "עם חזק עושה שלום" ו"שלום – כי אין דרך אחרת".

אחרי כשעה עצר לפתע ליד המדרכה שעליה ניצבו המפגינים רכב פרטי מסוג סובארו, ממנו יצאו 5 אנשים, שגידפו את המפגינים בצעקות. לדברי אברהם, אחד התוקפים אף בעט ברגלו.

אברהם הוסיף, כי הוא לא הספיק לרשום את מספר הרכב הנמלט ולפי שעה טרם החליט אם להגיש תלונה במשטרה.

"בכירים בעיריית צפת צפויים להיעצר לחקירה במשטרה"

מאת נוגה קונן

"בכירים בעיריית צפת עתידים להיעצר לצורך חקירה" כך מסרו שלשום מקורות במשטרת מחוז הגליל, בעקבות פשיטה שנערכה בעירייה ובביתו של ראש העירייה, משה תגיא.

המשטרה עצרה את גזבר העירייה, עמי בנו, ואת מהנדס מחלקת הביוב והמים, מיכאל גרבר, והחרימה מסמכים רבים.

נראה כי המשטרה מתכוונת לראש העירייה כשהיא מדברת על "בכירים ביותר". בינתיים נמנעת המשטרה מלנקוב בשמו המפורש, כיוון שחוקרי היחידה הארצית צריכים לבדוק מסמכים רבים העתידים, יחד עם מידע משטרתי נוסף, להציג ראיות בדבר שחיתויות שבוצעו בין כותלי העירייה.

29 מדינות הכירו בדרכון הפלסטיני

(עו' א. אף. פי) – רומניה הכירה בדרכון הפלסטיני, והצטרפה ל־28 מדינות אחרות שעשו כן, כך אמר שלשום דובר סוכנות הידיעות הפלסטינית.

עשר מדינות ערביות מופיעות ברשימה שפרסמה סוכנות הידיעות, והן ירדן, מצרים, ערב הסעודית, קטאר, איחוד האמירויות, בחריין, תימן, תוניסיה, אלג'יריה ומרוקו.

מלבד ישראל והמדינות הערביות, המדינות האחרות שהכירו בדרכון הפלסטיני הן ארה"ב, סין, הודו, דרום אפריקה, פקיסטן, טורקיה, קפריסין, מלטה, רומניה ושווייץ, וכן שמונה מדינות החברות באיחוד האירופי, גרמניה, בריטניה, צרפת, ספרד, איטליה, הולנד, שוודיה ויוון.

הדרכון, שבהנפקתו הוחל באמצע באפריל, נמצא בשימוש רק בין הפלסטינים המתגוררים באזורי הממשל העצמי, רצועת עזה ומובלעת יריחו, המונים כמיליון איש.

הדרכון הרגיל מונפק בכריכה ירוקה, הדרכון הדיפלומטי, בכריכה אדומה.

מאות מפגיני ימין ניסו לפרוץ לאוריינט האוס

מאת אורי רודריגז־נרסיא

כמה מאות מפגיני ימין ניסו לפרוץ אמש לתוך בניין האוריינט־האוס. המשטרה פיזרה את המפגינים בכוח לכבישים צדדיים.

סמוך לשעה עשר בערב הגיעו מאות מפגינים ימנים לשכונת שייך ג'ראח, סמוך למאהל המחאה של המתנחלים ליד האוריינט־האוס. המפגינים, בהנהגתו של בני אילון ניסו לפרוץ בכוח את המחסומים המשטרתיים שחצצו בינם לבין אזור הכניסה לאוריינט האוס. כוחות גדולים של משטרה ומשמר הגבול הדפו במשך כל הערב את המפגינים לרחובות הסמוכים ואחר כך לכיוון כביש מספר 1 בסמוך. חבר הכנסת אריק שרון שהיה צפוי להגיע למתחם האוריינט אמש, נעדר מהמקום.

מהמשטרה נמסר שנעשה שימוש בכוח על מנת לפזר את המפגינים. בהפגנה נעצר אורי זיק שדר רדיו בערוץ 7.

בקצה הרחוב שמוביל ל"אוריינט האוס", הוצבו שלשום מחסומי משטרה. דובר משטרת ירושלים שמוליק בן־רובי מסר לדבר שהמשטרה מתכוונת למנוע מעבר אנשים לתוך הרחוב, בכל מקרה בו המשטרה חוששת לליבוי יצרים. הורים לתלמידות בבית־הספר "דר א־טיפל" הסמוך אמרו לכתב "דבר" שהשוטרים המוצבים במחסומים מונעים מהם את המעבר לבית־הספר עם רכבם והם נאלצים לקחת את ילדיהם רגלית, דרך מאהל המחאה.

סטודנטים השביתו הלימודים באוניברסיטת בית־לחם

(עו). – כעשרה סטודנטים רעולי פנים נכנסו שלשום למשרדו של המנהל האקדמי באוניברסיטת בית־לחם ואיימו להשבית את האוניברסיטה.

הסטודנטים איימו, כי יסגרו את האוניברסיטה אם לא יוכנסו שינויים בתנאי הקבלה שיתחשבו בתנאים סוציאליים, עצירים משוחררים וסטודנטים פצועים.

המנהל האקדמי אמר לסטודנטים, כי אינו יכול לשנות דבר בעניין הקבלה, הסטודנטים השביתו את הלימודים. בעקבות זאת, התכנסו מועצת הסטודנטים והנהלת האוניברסיטה כדי לדון בדרישות.

בפגישה דנו הצדדים גם בנושא ספרי הלימוד, אותם מצלמת מועצת הסטודנטים למרות התנגדות הנהלת האוניברסיטה. לטענת האוניברסיטה מסבה הסטודנטים הפסדים בשל הצילומים. טרם הושגה פשרה בין מועצת התלמידים להנהלה.

3 מטוסים מישראל נחתו בירדן

מאת אבשלום קווה

שלושה מטוסים קלים נחתו באחרונה בירדן וזאת בטרם נחתם הסכם התעופה בין שתי המדינות. הטיסות שנעשו היו מסחריות ונועדו לקדם את שיתוף הפעולה בתחום החקלאות בין אנשי עסקים ישראלים וירדנים.

הסכם התעופה בין שתי המדינות היה אמור להיחתם ביום רביעי האחרון באילת בראשי תיבות, אך בגלל קשיים בתחום הביטחון והאבטחה, עוכבה החתימה בשבועיים.

ב־11 באוגוסט השנה נחת בבסיס חיל האוויר הירדני, צפונית לעמאן מטוס קל מדגם ססנה 310. ב־25 באוגוסט נחת מטוס נוסף של חברת התעופה "עיט" מדגם איילנדר וביום שלישי האחרון נחת באותו שדה תעופה מטוס מדגם ססנה 210. רשות שדות התעופה אישרה את יציאת המטוסים הקלים לאחר שהתקבל אישור רשמי מרשות שדות התעופה הירדנית.

בתוך כך נמסר, כי היום תתקיים בשפיים סדנה לטייסים פרטיים המטיסים מטוסים קלים. הסדנה נועדה לרענן את הכללים והאמצעים שיש לנקוט במקרי חירום. בסדנה ישתתף שר התחבורה ישראל קיסר והיא מתקיימת בעקבות גידול ניכר במספר תאונות אוויר בהם מעורבים באחרונה מטוסים קלים.

גנרל ניגרי יעמוד בראש משקיפי האו"ם למזה"ת

(עי"ר). – קצין בכיר מניגריה, הגנרל רופוס מודוקה קופולטי, מונה למפקד מטה כוח משקיפי האו"ם במזרח התיכון, כוח המבצע את אחת ממשימות השלום הוותיקות ביותר, כך מסר דובר מטעם האו"ם שלשום.

כוח המשקיפים למזרח התיכון הוקם בשנת 48', ומטהו נמצא בירושלים. בכוח כ־220 משקיפים צבאיים מכ־20 מדינות. הכוח הוקם במקור כדי לפקח על הסכמי הפסקת אש ופירוק הנשק שנחתמו בין ישראל לשכנותיה הערביות, אולם תפקידיו השתנו במשך השנים.

הגנרל קופולטי ייכנס לתפקידו בתחילת חודש אוקטובר. מאז חודש דצמבר 93', לא פיקד איש על כוח המשקיפים.

"משוב": לבטל ההתנגדות למדינה פלסטינית

מאת אמיר נוימן

שר הכלכלה יוסי ביילין מתכוון להביא לועידת מפלגת העבודה בחודש מארס 96' הצעה לבטל את ההתנגדות להקמת מדינה פלסטינית.

ההצעה תוגש באמצעות חוג "משוב" לוועדה המדינית של ועידת העבודה, שתחל בעבודתה לקראת סוף השנה.

ההצעה מופיעה בחוברת ההצעות לוועידה, אשר נשלחה במהלך השבוע ל־700 חברי חוג "משוב" של מפלגת העבודה, שביילין הוא אחד מראשיו.

בפרק העוסק בהסדר הקבע עם הפלסטינים נאמר, כי "חוג משוב קורא למפלגת העבודה לבטל את שלילתה של מדינה פלסטינית כאופציה להסדר הקבע".

מזכ"ל העבודה, ניסים זוילי, אמר בסוף השבוע, כי הוא סבור שהוועידה תחליט לאמץ הצעה ברוח זו, ותשמיט את ההתנגדות למדינה פלסטינית.

זוילי אמר, כי הוא רואה זאת כהתפתחות סבירה, ממש כפי שוועידת העבודה השמיטה ב־91' החלטה של הוועידה הקודמת השוללת מו"מ עם אש"ף.

ועידת העבודה תיפתח ב־12 במארס בירושלים ותמשיך את דיוניה למחרת באולם הסינרמה בתל־אביב. עבודת הוועדה המכינה תחל כבר לאחר החגים, אך הדיונים הממשיים לקראת ניסוח החלטות הוועידה ייפתחו רק בראשית השנה הבאה. הבחירות לצירי הוועידה המכינה, הבוחרות את מרכז מפלגת העבודה, יתקיימו בחודש ינואר.

הנצים במפלגת העבודה החלו להיערך לקראת הבחירות לוועידה, במגמה להביא לבחירת מספר מרבי של צירים בעלי תפישות נציות, כדי לנסות ולהכריע את הוויכוח המדיני.

השוק האירופי המשותף לא יתמוך בהקמת בנק אזורי במזרח התיכון

מאת שמואל שנב

מקורות אמריקנים העוסקים בהכנות לוועידה הכלכלית ברבת־עמון בסוף אוקטובר הביעו אכזבה מהחלטתו הסופית של השוק האירופי המשותף, שלא לתמוך בהקמתו של בנק אזורי לפיתוח המזרח התיכון כפי שהציעה ישראל בתמיכתן של ארה"ב, מצרים, ירדן ואש"ף.

ההחלטה האירופית נמסרה שלשום לשר המסחר והתעשייה הירדני, עלי אבו־ראגב, בבריסל ותוכנה נמסר מיד לידיעת ארה"ב. בראשית החודש הבא אמורה להתכנס בוושינגטון ועדת ההיגוי של ועידת רבת־עמון. ארה"ב וישראל, קיוו שבסוף הוועידה שתיערך בדרג מיניסטריאלי, יוכרז על הקמת הבנק האזורי, אך לנוכח ההתנגדות האירופית־סעודית וחוסר ההתלהבות של נסיכויות המפרץ – ספק אם ניתן להגיע להסכמה בנושא זה.

יו"ר תנועת זו ארצנו: "איננו גוף מחתרתי כפי שהשלטון מציג אותנו"

מתאם פעולות מפלגת העבודה: להוציא את תנועת "זו ארצנו" אל מחוץ לחוק

מאת אלכס סמוסכין ועיתים

חברי כנסת מהימין לא הוזמנו לכינוס שארגנה ביום חמישי שעבר תנועת "זו ארצנו" בירושלים. משה פייגלין, יו"ר התנועה, הסביר כי תנועתו אינה פוליטית, וכי נוכחותם של חברי כנסת במקום מנוגדת "לאופי העממי של ההתארגנות".

"כוחנו בתמיכה הציבורית. איננו גוף מחתרתי כפי שהשלטון מציג אותנו", אמר. בקרב ראשי מועצת יהודה ושומרון חלוקות הדעות סביב פעולות המחאה של הארגון. מזכ"ל מועצת יש"ע, אורי אריאל, הביע הסתייגותו מחסימות כבישים וצירים מרכזיים במדינה.

אהרון דומב, דובר המועצה, אמר כי בסוג זה של מחאה יש יותר נזק מאשר תועלת. לדעתו, אנשי "זו ארצנו" מושכים את החבל לפני הזמן, בעוד שבמועצת יש"ע מעדיפים לרכז את כל הכוחות לקראת רגע הפינוי, במידה שזה אכן יבוא.

פייגלין איננו חושש מהתגובה הציבורית השלילית שפעולות המחאה הבלתי חוקיות של תנועתו יכולות לעורר. הוא מגיח שרוב הציבור תומך בו. "איננו פוחדים להיכשל, מכיוון שאין לנו יומרות פוליטיות", אמר.

לדבריו, המרי האזרחי הבלתי אלים, עליו הוכרז ביום חמישי, מקובל בכל המדינות הדמוקרטיות, מלבד ישראל. לטענתו, רבים מתושבי ההתנחלויות תולים בעת תקוותם בתנועות הימין הקיצוני.

"המדינה קמה על שני עקרונות: עליה והתיישבות. ללא אחד מהם אין יסוד לקיומה של המדינה. זה כמו שיחליטו על הפסקת העליה. לא נכבד משאל עם שיהיה בניגוד לעקרונות אלה".

בתוך כך נמסר, כי מתאם הפעולות של מפלגת "העבודה" אופיר פינס, פנה בסוף השבוע לשר המשפטים דוד ליבאי בדרישה להוציא את תנועת "זו ארצנו" אל מחוץ לחוק.

הפנייה נעשתה לאחר ש"זו ארצנו" הודיעה כי תנתק את אספקת החשמל ב־18 בספטמבר – יום החתימה המשוער על הסדר הביניים עם הפלסטינים.

ועד יישובי רמת הגולן: ננסה לקרב את דוד לוי לעמדותינו

מאת נוגה קונן

ועד ישובי רמת הגולן נמנע מעימות עם דוד לוי בשל העמדות שהביע בשבוע שעבר בעצרת בקריית שמונה, ביחס לפשרה ברמת הגולן.

הוועד מתכוון להפגש עם דוד לוי "כפי שאנו נפגשים עם כל אחד, על מנת לקרב אותו לעמדה שלנו ששוללת כל ויתור ברמה".

"בשלב זה, אנו לא מוכנים להתייחס לדברי דוד לוי לפני שנברר יותר לעומק את עמדותיו", אמרו אנשי הוועד כשנתבקשו להגיב על הכרזותיו של לוי. "אנו ננסה להשפיע עליו" אמרו, אך ניכר בהם חשש מעמדות לוי, העלולה להשפיע על התושבים בעיירות הפיתוח בצפון, שלפני כן דגלו בסירוב לכל פשרה במשא ומתן המדיני.

דוד לוי פנה לתושבי רמת הגולן בעצרת ואמר ש"בנקודה מסויימת במשא ומתן עם הסורים חייבים להגיע לנקודת פשרה, שתהא טובה לשני הצדדים".

בשביל ועד יישובי רמת הגולן, עמדה כזאת בעייתית במיוחד משום שחלק מהפעילים בוועד הם מהפעילים המרכזיים בתנועה "הדרך השלישית", שאיננה שוללת על הסף פשרות טריטוריאליות.

"בעניין רמת הגולן", אומרים בוועד, "אין מקום לפשרה: או שהגולן בידינו או שהוא בידי הסורים".

ישראל תסייע למרוקו בעקבות השטפונות

מאת שמעון איפרגן

אגודת ידידי ישראל־מרוקו, תשלח סיוע כלכלי למרוקו בעקבות שטפונות קשים שפקדו את הרי האטלס באחרונה וגרמו למותם של מאות אנשים והפיכתם של אלפים למחוסרי קורת־גג.

יו"ר האגודה, שמעון סקירה, תושב באר־שבע המארגן משלוח סיוע סיפר כי "המצב של התושבים קשה מאוד. אנחנו מארגנים סיוע של אוהלים, שמיכות, בגדים, מזון ותרופות. מרוקו היא מדינה שמקבלת יפה מאוד ישראלים ובעת צרה צריך לעזור להם".

פריצת דרך ראשונה בחקירת מעשי הטרור

מרדף אחר יליד אלג'יריה החשוד במעורבות בגל הפיגועים בצרפת

31 קנאים מוסלמים נעצרו בפשיטת משטרת צרפת על שכונות מהגרים בליון

ליון (רויטר). – משטרת צרפת פתחה אתמול במרדף אחר חשוד במעורבות בביצוע שורת מעשי הטרור, בהם נהרגו שבעה בני אדם ונפצעו יותר מ־120 בששת השבועות האחרונים.

תמונותיו של חאלד קלקל, יליד אלג'יריה בן 24 המתגורר בליון, הוקרנו בטלוויזיה שעות ספורות לאחר שהמשטרה עצרה לחקירה 31 קנאים מוסלמים בעיר. הפשיטות נערכו בשכונות בהם מתגוררים מהגרים רבים מצפון אפריקה, בתוכן וילרבן בה נפצעו ביום חמישי 14 בני אדם בהתפוצצות מכונית תופת סמוך לבית ספר יהודי.

החוקרים מסרו כי טביעות אצבעותיו של חאלד נמצאו על פצצה שהונחה בחודש שעבר על מסילת הרכבת המהירה פאריס־ליון אך לא התפוצצה. הם הכחישו את הדיווחים לפיהם כבר נעצרו שני חשודים שטביעות אצבעותיהם נמצאו על הפצצה.

אם יאומתו החשדות נגד חאלד מדובר בפריצת דרך בחקירת ששת הפיגועים וניסיונות הפיגוע בפאריס ובליון בשבועות האחרונים. אף שהחשדות מתמקדים בקנאים המוסלמים האלג'יריים, החקירה לא הניבה עד אתמול תוצאות ממשיות.

התקשורת הצרפתית מסרה, כי חאלד חשוד גם בפציעת שני קצינים בנקודת ביקורת של המשטרה ליד ליון, וכי הוא מוכר למשטרה כאיש העולם התחתון. ראש המכון לחקר הטרור הבינלאומי, רולאן ז'קרד, אמר כי ידידו של חאלד עשוי להשתייך...

קשרים בין רשת הקנאים המוסלמים לבין העולם התחתון הצרפתי. לדבריו, משטרת צרפת גילתה כי הקנאים המוסלמים מקבלים מסוחרי סמים נשק, מסמכים מזוייפים ומכוניות גנובות.

כל שש הפצצות בהן נעשה שימוש בפיגועים האחרונים הדרכבו ממטען נפץ שהוכנס למכל גז. רובן הכילו גם מסמרים וברגים שנועדו להגביר את הפגיעה. "הקבוצה האיסלאמית החמושה" – הקיצונית שבקבוצות הקנאים האיסלאמיים באלג'יריה – השתמשה בעבר במטעני נפץ מסוג זה.

מקורות משפטיים מסרו כי על ביצוע הפשיטות בליון החליט השופט החוקר העומד בראש חקירת מעשי הטרור, לורנס דה ורט, שבשבוע שעבר עצר ארבעה חברים בקבוצה איסלאמית החשודים שתכננו לפוצץ מתקנים לאחסון בנזין.

העיתון "ליברסיון" כתב אתמול כי ברשות המשטרה צילומי וידאו שצולמו בלילה שלפני הפיצוץ ליד בית הספר היהודי באמצעותם זוהתה מכונית התופת כפולקסווגן פולו אדומה שנגנבה כמה ימים לפני הפיגוע. משטרת צרפת סבורה שהפיגועים האחרונים הם נקמה על מה ש"הקבוצה האיסלאמית החמושה" רואה כתמיכת פאריס במשטר באלג'יריה.

חיל משלשום תופסים חיילים חמושים בנשק אוטומטי עמדות ליד מגדל אייפל ושני אתרים נוספים בבירת צרפת, בנסיון לסייע למשטרה להביא לקצו את גל הפיגועים במדינה. "יחידות קטנות אכן תפסו עמדות במגדל אייפל, במעלה השאנז אליזה, מתחת לשער הניצחון, ובמנהרות המסוקים באיסי־לה־מולינו", אמר דובר צבאי צרפתי.

הופעתם הגדירה של החיילים החמושים ברחובות פאריס היא חלק ממסגרת תוכנית חירום בטחונית עליה הוחלט ביום חמישי, לאחר הפיגוע בבית הספר היהודי בליון.

בון מסתייגת מהצעת פאריס להעניק לגרמניה מטרייה גרעינית

מאת ורדינה הילר, בון

בון ממשיכה לראות ביכולת הגרעינית של נאט"ו גורם שיעזוב לביטחונה של גרמניה, כך אמר אתמול שר החוץ הגרמני, קלאוס קינקל, בהגיעו לכנס שרי החוץ של האיחוד האירופאי בסנטנדר שבצפון ספרד. "גרמניה איננה מעוניינת להיות מעצמה גרעינית", הדגיש השר הגרמני.

קינקל אמר את הדברים בתגובה להצעתו של ראש ממשלת צרפת, אלן ז'ופה, לפיה צרפת תהיה מוכנה להעניק לגרמניה ערבות גרעינית בכוח הרתעה. "מרכיב ההרתעה לו אנחנו זקוקים, יינתן על־ידי נאט"ו", הדגיש קינקל.

ראשי מפלגות הקואליציה והאופוזיציה וכן חברי הממשל בבון, טרם עיכלו את ההצעה הצרפתית, המעתיקה להעניק לגרמניה מטרייה גרעינית. התגובות נעו בין הסתייגות לדחייה על הסף. נראה שגם הקאנצלר הלמוט קוהל מתחייג. מלשכתו נמסר שמומחים עדיין לומדים תגובה, כל עוד ההצעה לא הועלתה רשמית.

חוגי השמאל בגרמניה טוענים, שצרפת מנסה באמצעות ההצעה, לשכך את הסערה סביב חידוש הניסויים הגרעיניים, ולזכות בדרך עקיפה בתמיכתה של גרמניה. בעקבות הניסוי הגרעיני בשבוע שעבר הפגינו אלפי גרמנים נגד החלטת ממשלת צרפת.

האף־בי־איי. החלים שלשום לפתוח בחקירה נגד חברת הבגדים "קלווין קליין" בחשד שהפרסומות שלה מהוות פורנוגרפיה בהשתתפות קטינים. בתמונה: אחת הפרסומות של "קלווין קליין" (צילום: א.ס.)

צרפת ומדיניות האיחוד האירופי על סף התנגשות בנושא ניסויי הגרעין

הנושא הוכנס שלא כמתוכנן לסדר היום של כינוס שרי החוץ של האיחוד

(סוכנויות הידיעות). – המחלוקת בין צרפת למספר חברות האיחוד האירופי בנושא הניסויים הגרעיניים שמבצעת פאריס בדרום האוקיינוס השקט התקרבה אתמול לנקודת התפוצצות.

שרי החוץ של 15 חברות האיחוד האירופי פתחו אתמול כינוס בן יומיים בדיונים על התקדמות המו"מ בבוסניה. אבל התנגשות הראשונה בנושא הגרעיני אירעה כבר לפני הפגישה הראשונה בעת ששר החוץ הצרפתי, הרב דה שארט, דחה את הביקורת של חלק ממדינות סקנדינביה כלפי הניסוי הגרעיני באי מורורואה בשבוע שעבר.

דה שארט שיגר לעבר עמיתיו, במהלך סעודת צהריים, "אזהרה ידידותית" בדבר הצורך בסולידריות בין חברות האיחוד האירופי. "רוח האיחוד האירופי מחייבת שהחברות יבטאו את ביקורתן בצורה מרוסנת", אמר. הוא שיבח את בריטניה, גרמניה וספרד, על שבטאו את עמדתן בצורה מתונה, אך תקף את גישתן של "מדינות אחרות", ובפרט את גישתה של שבדיה.

צרפת הודיעה את שגרירה משטוקהולם בשבוע שעבר, לאחר ששרה שבדית השתתפה במחאה אנטי גרעינית בטהיטי. "זו הפעם הראשונה שקראנו לשגריר באחת ממדינות האיחוד האירופי להתייעצות", אמר שר החוץ הצרפתי.

אולם שר החוץ הדני, נילס הלבג־פטרסן, רוצה את עמדת פאריס, בציינו כי דעת הקהל בסקנדינביה מתנגדת בנחרצות לניסויים הגרעיניים. "עלינו לשקף את עמדות אזרחינו", אמר. ניסויי הגרעין לא היו על סדר היום של שרי החוץ, אבל המארח, שר החוץ הספרדי חביאר סולנה, הודיע שעקב הרגשות העזים שהתעוררו, הנושא יועלה לדיון היום.

הלבג־פטרסן העריך כי לפחות שבע מדינות – בלגיה, דנמרק, שבדיה, פינלנד, אוסטריה, אירלנד ולוכסמבורג – יביעו התנגדות תקיפה לניסויים.

בתוך כך הודיעה אתמול צרפת, כי תשתתף בישיבת בית הדין הבינלאומי בהאג, שידון בתביעתה של ניו זילנד להורות על הפסקת הניסויים הגרעיניים. אולם פאריס הוסיפה כי אין לפרש את החלטתה כהכרה בסמכותו של בית הדין הבינלאומי להכריע בנושא.

משרד החוץ בפאריס מסר, כי צרפת תשתתף בדיון הפומבי מחר על מנת להציג את עמדתה. "מובן מאליו שאי לפרש את השתתפותנו בדיון זה כהכרה בסמכותו של בית הדין", נאמר עוד בהודעת משרד החוץ.

רוסיה החלה להוציא כוחותיה מצ'צ'ניה

מוסקבה (עיר). – רוסיה החלה אתמול להוציא את חייליה מצ'צ'ניה, בהתאם להסכם הצבאי שנחתם ביולי בינה לבין הבדלנים בחבל, כך מסרה סוכנות הידיעות "אינטרפאקס".

בהודעת הסוכנות נאמר, כי אוגדה חטיבה של כוחות משרד הפנים עזבו את המחנה שלהם ליד הכפר אסינובסקאיה, כ־45 ק"מ מערבית לגרוזני, ולאחר מכן יצאו מהאזור. הסוכנות לא מסרה היכן יוצבו היחידות עתה.

"אינטרפאקס" ציטטה דובר צבאי רוסי בצ'צ'ניה שאמר, כי שאר כוחות משרד הפנים המוצבים באותו אזור יעזבו החל מיום שלישי. רוסיה סירבה עד עתה להוציא את כוחותיה מהחבל המורד, משום, שלטענתה, המורדים לא התפרקו מנשקם, כפי שנקבע בהסכם.

הבדלנים הקשמירים דחו את האולטימטום להוצאתם להורג של בני הערובה המערביים

(סוכנויות הידיעות). – הבדלנים הקשמירים, המחזיקים בארבעת בני הערובה המערביים, דחו אתמול את מועד פקיעת האולטימטום שקבעו להוצאתם להורג של החוטפים.

הארגון הבדלני "אל־פראן" הודיעה אתמול, כי ימשכו השיחות עם ממשלת הודו בנושא שחרור בני הערובה. הודעת הארגון פורסמה מעט לפני פקיעת מועד האולטימטום. בהודעה לא נאמר דבר על מועד חדש להוצאתם להורג של בני הערובה.

קודם לכן מסרו פקידים הודים, כי חודשו את השיחות עם אנשי הארגון. "השלטונות הצליחו אתמול בערב ליצור מגע עם החוטפים באמצעות מתווכים", אמר דובר ממשלת מדינת ג'אמו וקאשמיר. "נמסר לנו כי בני הערובה בריאים ושלמים", הוסיף.

הדובר ההודי אמר עוד, כי "אנו מקווים להמשיך במגעים. יש סבירות כי יהיו מגעים נוספים הערב, מחר בבוקר ומחר בערב. אין לנו תוכניות למבצע צבאי". כשנשאל אם הודו תסכים לדרישות "אל־פראן" לשחרר מהכלא בדלנים קשמירים בתמורה לשחרור בני הערובה – שני בריטים, אמריקני, וגרמני – אמר הדובר: "מצטער, אני לא יכול להגיב על כך, זה אחד מנושאי השיחות".

בוועידת הנשים בבייג'ין

הוותיקן תוקף בחריפות את עמדות האירופים בנוגע לאשה ולמשפחה

בייג'ין (סוכנויות). – הוותיקן תקף אתמול בוועידה הבינ"ל של האו"ם על מעמד האשה את האיחוד האירופי בנושא המשפחה, באמרו כי היא פוגעת באימהות ובאמונה הדתית. – המקורות התוקפנית – העימות בוועידה לאחר המשבר בוויכוח כלל של הוותיקן – הרחיבה את משתתפי הוועידה. משתתפים רבים, שניצלו את סוף השבוע לטיולים, לא נכחו בעת התפרצות המחלוקת. הפגישה הראשונה מאז תחילת הוועידה לפני שישה ימים.

המשלחת ששיגר האפיפיור יוחנן פאולוס השני תקפה בחריפות את מה שהגדירה כתמיכתו של האיחוד האירופי בראש קואליציה הפועלת נגד ערכי המשפחה והדת בדיונים על גיבוש "מצע הפעולה" בנושא מעמד האשה. דובר משלחת האיחוד האירופי, הספרדייה כריסטינה אלברדי, דחתה את ההאשמות כמופרכות וקראה לקיום ויכוח ענייני ושליו.

מנהיגות פמיניסטיות לעומת זאת גינו בחריפות את דברי משלחת הוותיקן – אחת המשלחות החשובות ביותר בוועידה, שלמרותה מרות משלחות של מספר מדינות קתוליות, דוגמת מלטה ואקוודור.

המו"מ על גיבוש המצע מתנהל רוב הזמן בישיבות סגורות, בניסיון להגיע לקונסנזוס. לטענת דובר הוותיקן, חואקים נאברו־ואלס, הדרישות של חלק מהמשתתפים במו"מ על ניסוח המצע הורגות אל מעבר למקובל באמנות אחרות העוסקות בזכויות האדם. "בבייג'ין, טיוטת המסמך מציגה באור שלילי את הנישואין והמשפחה, כבמכשולים למימוש העצמי של הנשים", אמר נאברו ואלס.

לטענת דובר הוותיקן, חלק מהמשתתפים בדיונים מעוניינים להחליף את המלה "משפחה" במלה "משפחות" – שינוי המעניק לגיטימציה למבנים אחרים של משפחות, דוגמת משפחות חד הוריות ומשפחות פוליגמיות. נאברו ואלס הוסיף, כי כל ההתייחסויות המוצעות למונח "אימהות" הן שליליות, "במטרה לבטל את כל סמכויות ההורים ואחריותם".

בלה אבצוג, אחת הדמויות המובילות בתנועת הנשים בארה"ב, אמרה כי דברי הוותיקן משקפים יאוש, ומתעלמים מהקונסנזוס הרחב סביב הטיוטה המוצעת.

קולין פאוול מצדד בהקמת מפלגה פוליטית שלישית בארה"ב

הגנרל השחור, שפיקד על צבא ארה"ב בזמן מלחמת המפרץ, סירב לומר אם יתמודד על הנשיאות

ניו יורק (עית"ג). – מפקד המטות המשולבים של צבא ארה"ב בתקופת מלחמת המפרץ, הגנרל קולין פאואל, שעמד במוקד ספקולציות בנוגע להתמודדות אפשרית על הנשיאות, אמר כי הגיע הזמן להקים מפלגה פוליטית שלישית בארה"ב, כך מסרו מקורביו.

תקציר בן 8,000 מלים מהאוטוביוגרפיה של פאואל, "המסע האמריקני שלי" אמור להתפרסם היום בשבועון "טיים". פאואל מסרב לומר אם יסכים לעמוד בראש תנועה פוליטית חדשה, אם יציג את מועמדותו לנשיאות כמועמד עצמאי או אם יתמודד במסגרת המפלגה הרפובליקנית. לדבריו, הוא עדיין אינו מוכן להיכנס לזירה הפוליטית, שכן עליו "לשמוע את הקולות, שטרם שמעתי".

לדברי פאואל, הוא מוטרד מאוד מפעולות הימין הקיצוני בארה"ב, ואם אכן יקום מפלגה פוליטית חדשה, תהיה זו מפלגת מרכז. "אני מאמין באידיאולוגיות קשוחות מכל סוג שהוא, וגיליתי לאחרונה כי אמריקנים רבים מרגישים בדיוק כמוני. ייתכן שהגיע הזמן שתקום מפלגה גדולה שלישית, שתייצג את מרכז הקשת הפוליטית האמריקנית", אמר פאואל.

בהמשך דבריו אמר כי יסכים להיות מועמד לנשיאות רק אם יאמין שהוא עולה בכישוריו על שאר המועמדים, ויוכל לפתור בצורה טובה יותר את בעיות האומה. "ברור שלא ארוץ לנשיאות רק משום שאני רואה את עצמי כתקווה השחורה וכממלא תפקיד ראשי של אפריקני אמריקני, או כדי לשמש סמל לסיום עידן הגזענות", אמר.

בראיון ל"טיים" אמר הגנרל בדימוס בן ה־58, כי לא יחליט אם להציג את מועמדותו לנשיאות עד לאחר שיסיים את מסע הפצת ספרו, בסוף אוקטובר. פאואל לא שלל גם את האפשרות, שירוץ לנשיאות במסגרת המפלגה הרפובליקנית, ואמר כי מדובר במפלגה מתונה יותר מאשר התדמית המיוחסת לה.

בספרו מתאר פאואל את עצמו כ"שמרן פיסקלי בעל מצפון חברתי", ומטעים כי "אף אחת משתי המפלגות הגדולות אינה מתאימה לי במצב הנוכחי".

משפט סימפסון

המושבעים לא ישמעו שפורמן סירב להעיד מחשש שיפליל עצמו

לוס אנג'לס (א.פ.). – בעקבות פסיקת בית משפט לערעורים, ביטל השופט במשפטו של או.ג'יי. סימפסון את החלטתו לומר למושבעים כי יוכלו לשקול אמינותו של הבלש מרק פורמן לאור העובדה שלא יעיד פעם נוספת במהלך המשפט.

ההתפתחות האחרונה יצרה שורה של בעיות חדשות בעת שההגנה עומדת לסיים את טיעוניה. היא עלולה להביא לדחיית סיום המשפט, ולהגדיל בכך את הנטל על המושבעים המופרדים מהעולם החיצון. בעקבות ההחלטה שלשום, לא יוכל השופט לאנס איטו לומר למושבעים דבר על סירובו של פורמן – עד תביעה מרכזי – להעיד בטענה שהוא עלול להפליל את עצמו.

ההגנה טוענת שפורמן – שפעל לגרסתה ממניעים גזעניים – שתל כפפה מגואלת בדם בביתו של כוכב הפוטבול השחור על מנת להרשיעו. או.ג'יי. סימפסון מואשם ברצח אשתו לשעבר ניקול בראון סימפסון וחברה רון גולדמן ב־12 ביוני '94. הוא צפוי למאסר עולם אם יורשע.

ושיבותה של הכפפה המוחשה שלשום, בעת שהתובעת, מארשה קלרק, הודיעה כי תפתח את הסדרה השנייה של טיעוניה בצילומי וידאו ובעדויות ראייה שיקשרו את סימפסון לכפפה המוכתמת שנמצאה בביתו.

ונציה

פרס "אריה הזהב" לבמאי וייטנאמי

ונציה (רויטר). – הפרס "ציקלו" של הבמאי הווייטנאמי, טראן אן הונג, זכה אתמול בפרס "אריה הזהב" בפסטיבל ונציה.

הבמאי בן ה־33 המתגורר בפאריס כבר זכה בפרס "מצלמת הזהב" בפסטיבל קאן ב־'93 על סרטו הקודם "ריחה של הפפאיה הירוקה", שהיה גם מועמד לפרס האוסקר בקטגוריית הסרט הזר הטוב ביותר.

"ציקלו" מספר את סיפורו של צעיר הנגרר בניגוד לרצונו לאלימות בעיר הו צ'י מין – לשעבר סייגון – בווייטנאם.

הגרמני גוטז ג'אורגה זכה בפרס השחקן הטוב ביותר על הופעתו בסרט "מחול המוות" של הבמאי רומול קרמקאר. הוא גילם את דמותו של רוצח סדרתי משנות העשרים, שביתר את גופותיהם של 24 גברים צעירים לאחר שהרג אותם.

הודעה על אסיפות כלליות של בעלי היחידות בקרנות המנוהלות על ידי לאומי־פיא חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ

ניתנת בזה הודעה שאסיפות כלליות של בעלי היחידות בקרנות המפורטות להלן תתכנסנה במועדים המצויינים להלן, במשרד מנהל הקרן לאומי־פיא חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ, ברחוב מונטיפיורי 31 תל־אביב, כדי לאשר את הנוסח החדש של הסכמי הקרנות שיבואו במקום הסכמי הקרנות שעתה בתוקף.

השינויים בהסכמי הקרנות נעשו בחלקם כדי להתאימם להוראות חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד־1994 (להלן: "החוק") והתקנות שהותקנו על פיו, ובכללם, בין היתר, גם את השינויים הבאים המתייחסים בחלקם לכל הקרנות ובחלקם רק לחלק מהקרנות, כדלקמן:

1. מנהל הקרן יהיה רשאי לבצע בעבור הקרן, ללא צורך באישור אסיפה של בעלי היחידות, כל פעולה, עסקה והשקעה המותרות על פי דין, כל עוד אין בהסכם הקרן איסור לבצען.
2. מנהל הקרן רשאי מדי פעם לקבוע לגבי קרן מסויימת, כי היא תהפוך לקרן בלתי מסויימת, או לגבי קרן בלתי מסויימת כי היא תהפוך לקרן מסויימת, וחוזר חלילה, ללא צורך באישור אסיפה של בעלי היחידות, ובלבד שתחילת השינוי תהיה רק בתחילת שנת הלוח האזרחי.
3. מנהל הקרן יהיה זכאי להוסיף על מחיר היחידה או לנכות ממחיר הפדיון הוספה בהתאם להוראות החוק בשעור שלא יעלה על 5% ממחיר היחידה.
4. (א) השעורים שנקבעו לגבי מדיניות ההשקעה של הקרנות צויינו ב- % מהשווי הנקי של נכסי הקרן, במקום ב-% מנכסי הקרן.
4. (ב) סטיה משעורי ההשקעה שנקבעו במדיניות ההשקעות של הקרנות לתקופה שאינה עולה על שני ימי מסחר, לא תחשב כחריגה מהשעורים האמורים.
(ג) הוראות מדיניות ההשקעות יהיו ניתנות לשינוי על ידי תיקון הסכמי הקרנות ללא צורך באישור אסיפה של בעלי היחידות.
(ד) נמחקו הוראות בדבר פיזור ההשקעות במספר מינימלי של תאגידים.
5. ניתן יהיה לקבוע כי קרן צבירה תהפוך לקרן שמחלקת תשלומים, ללא צורך באישור אסיפה של בעלי היחידות.
6. השינויים שלהלן יחולו לגבי אסיפות של בעלי יחידות שלא נקבע לגביהן הוראות אחרות בחוק:
(א) מנהל הקרן יהיה רשאי לכנס אסיפה של בעלי היחידות לאחר מתן הודעה מוקדמת של 7 ימים לפחות, במקום: 10 ימים לפחות.
(ב) החלטה שהתקבלה ברוב של היחידות שבעליהן הצביעו באסיפה תחייב את כל בעלי היחידות, במקום: החלטה שהתקבלה ברוב של 75% של היחידות הנ"ל.
7. נקבעו הוראות בדבר משך כהונת הנאמן ונקבע כי אם תסתיים כהונת הנאמן, יבחר מנהל הקרן נאמן אחר במקומו. בחירת הנאמן, משך כהונתו ותנאי כהונתו (למעט אם עלה שכרו על שכר הנאמן שקדם לו) אינם טעונים אישור אסיפה של בעלי היחידות.
8. (א) אחת הנסיבות בהן תפורק הקרן, תהיה בתוקף החלטה של מנהל הקרן לפרק את הקרן, וזאת במקום: החלטה משותפת של מנהל הקרן והנאמן.
(ב) הודעת הפירוק תתקבל ותפורסם לפחות 30 יום מראש, וזאת במקום תקופה ארוכה יותר שנקבעה בחלק מהסכמי הקרנות.
9. יועלה השכר השנתי המירבי של מנהל הקרן בפיא־צמיד קרן אגרות חוב מ-1.25% מהשווי הנקי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן ל-2% מהשווי האמור ובפיא־תנופה קרן נאמנות מ-1.5% ל-2% מהשווי האמור.
10. בפיא־טרגט־TARGET (מטרה) קרן נאמנות, יבוטל הצורך לפרסם לפחות 30 יום מראש הודעה בשני עתונים על שינוי שכר מנהל הקרן או הנאמן או על שינוי חישוב השווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן לצורך קביעת שכר מנהל הקרן או שכר הנאמן (הדיווח בדבר שינוי שכר מנהל הקרן והנאמן הוסדר בתקנות החדשות).
11. בפיא־אופיר קרן צבירה לצמודי מדד יהיו רוב נכסי הקרן, לפי שווים הנקי, נכסים בהם לפחות הקרן צמודה במלואה או בחלקה למדד המחירים לצרכן, וזאת במקום: לפחות 50% מנכסי הקרן יהיו כנ"ל.

ניתן לעיין בנוסח החדש של הסכמי הקרנות, הכוללים כאמור את השינויים שהוזכרו לעיל ושינויים אחרים להסכמי הקרנות הקיימים, במשרד מנהל הקרן בשעות העבודה הרגילות, עד לכינוס האסיפות, ובמקרה שתתקיימנה אסיפות נדחות, עד לכינוס האסיפות הנדחות.

הנוסח החדש של הסכמי הקרנות כפוף לאישורו של הממונה על שוק ההון הבטוח והחסכון במשרד האוצר, או עובד משרד האוצר שהוא הסמיך לענין זה, לאחר התייעצות עם יושב ראש רשות ניירות ערך. לכן יתכן שיחולו שינויים בנוסח החדש של ההסכמים בהתאם לדרישת הרשויות האמורות. אם יוסכמו שינויים כאלו עם הרשויות תינתן יהיה להציגם בפני האסיפות, אפשר יהיה לעיין, כאמור לעיל, בנוסח המתוקן של ההסכמים. אם לא יוסכם נוסח השינויים לפני כינוס האסיפות, ותתבקשנה האסיפות לאשר את ההסכמים כפוף לשינויים, אם יהיו כאלה, שיוסכם עליהם לאחר האסיפות.

שמות הקרנות ומועדי האסיפות

שם הקרן	יום בשבוע	תאריך	שעה
פיא־אודם קרן נאמנות	ד'	20.9.95	08:00
פיא־אופיר קרן צבירה לצמודי מדד	ד'	20.9.95	08:30
פיא־אור קרן נאמנות	ד'	20.9.95	09:00
פיא־קרן בדולח	ד'	20.9.95	09:30
פיא־גביש קרן אגרות חוב ומניות	ד'	20.9.95	10:00
פיא־היובל קרן נאמנות	ד'	20.9.95	10:30
פיא־זינוק קרן נאמנות	ד'	20.9.95	11:00
פיא חויל	ד'	20.9.95	11:30
פיא־חליפין קרן נאמנות	ד'	20.9.95	12:00
פיא־טרגט TARGET (מטרה) קרן נאמנות	ד'	20.9.95	12:30
פיא־יהלום קרן מניות והמירים	ד'	20.9.95	13:00
פיא־יוזמה קרן נאמנות צבירה	ד'	20.9.95	13:30
פיא־מכלול קרן צבירה למניות	ד'	20.9.95	14:00
פיא־מנוף קרן נאמנות	ד'	20.9.95	14:30
פיא־מעריף קרן נאמנות	ה'	21.9.95	08:00
פיא־סגולה קרן נאמנות לתשלומים שוטפים	ה'	21.9.95	08:30
פיא־עולמית	ה'	21.9.95	09:00
פיא־ענבר לתשלומים שוטפים קרן לניירות ערך נסחרים במטבע חוץ או צמודים לו	ה'	21.9.95	09:30
פיא קרן נאמנות	ה'	21.9.95	10:00
פיא־פריים קרן נאמנות	ה'	21.9.95	10:30
פיא־צמיד קרן אגרות חוב	ה'	21.9.95	11:00
פיא־קלע קרן נאמנות צבירה	ה'	21.9.95	11:30
פיא־שמיר קרן לצמודי מדד	ה'	21.9.95	12:00
פיא־שפע קרן נאמנות	ה'	21.9.95	12:30
פיא־תנופה קרן נאמנות	ה'	21.9.95	13:00
פיא־תרשיש לתשלומים שוטפים קרן לצמודי מדד	ה'	21.9.95	13:30
פיא־2000 קרן נאמנות	ה'	21.9.95	14:00

אם כעבור חצי שעה מן המועד שנקבע לכינוס אסיפה לא ימצא מנין חוקי, תדחה אותה אסיפה לשבוע אחד, לאותו יום בשבוע, לאותה שעה ולאותו מקום, והיה אם לא ימצא מנין חוקי עד לתום חצי שעה מן המועד שנקבע לכינוס אסיפה כאמור, יחשבו בעלי היחידות הנוכחים למנין חוקי.

רשאים להשתתף ולהצביע באסיפות:
1. מי שרשום כבעל יחידות בקרן בפנקס בעלי היחידות של מנהל הקרן.
2. מי שיציג באסיפה אישור מאת חבר בורסה שניתן לצורך השתתפות באסיפה, בדבר החזקת יחידות בקרן באמצעות חבר הבורסה (להלן: "האישור").
3. מי שבידו יפוי כח להצבעה מאת מי שרשאי להשתתף ולהצביע באסיפה כאמור לעיל, ובלבד שיפקיד, במשרד הנ"ל של מנהל הקרן, *לפחות 48 שעות לפני המועד שנקבע לכינוס האסיפה, את יפוי הכח האמור ובמקרה שנותן יפוי הכח רשאי להשתתף ולהצביע באסיפה מכח אישור* - יש להציג באסיפה את האישור.
4. מחזיק תעודה השתתפות למוכ"ז, אשר יפקיד את התעודה במשרד הנ"ל של מנהל הקרן, לפחות 48 שעות לפני המועד שנקבע לאסיפה.

קרנות נאמנות לאומי־פיא

מנהל הקרנות:
לאומי־פיא חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ

26 בספטמבר 1995

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של יקירנו

אליהו ענבר־פקלמן

בן כפר ורבורג

ההלוויה תצא היום, יום א' ט"ו באלול תשנ"ה 10.9.95 בשעה 15.30 מבית העם לבית העלמין בכפר ורבורג.

ההסעה תצא מבית הוועד הפועל, רח' ארלוזורוב 93 בשעה 14.00. המעוניינים מתבקשים להתקשר ללשכת יו"ר נעמת, טל' 03-9692362, 03-6921945.

המשפחה האבלה

על ידיד ביתנו

פרופ' **בנימין מזר**

אבלים עם משפחתו

ותיקי החופרים בבית שערים, חבריו ותלמידיו בבית אלונים

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו צורי כהן

במות **אביך** ז"ל

ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום

להברתנו שוש ענבר

איתך באבלך הכבד על פטירתו ללא עת של אישך

אלי

תנחומים למשפחה

עופרה פרידמן וכל בית נעמת

תרום דם ותציל חיי אדם

הכל מן העיתון

קרויף מגיע היום

קבוצת ברצלונה הגדולה נוחתת היום בישראל, תתכנס הערב באשקלון ותתייצב ביום שלישי למשחק הראשון נגד הפועל באר שבע בסיבוב הפתיחה של גביע אופ"א ● החגיגה מתחילה

ביקור ברצלונה
מאת **רוני ברזילי**

העיר אשקלון לובשת חג. במלון גני שולמית ובעיריית אשקלון משלימים בימים אלה את ההכנות לקראת אירוח קבוצת הפאר הספרדית ברצלונה שתשחק במגרשה של קבוצת הפועל באר שבע. מנהלי קבוצת הכדורגל המפורסמת בעולם בחרו במלון גני שולמית כאתר השינה בטרם יצאו להתמודדות המסקרנת בעיר הדרומית.

מנהל המלון שמעון יפרח (42) לא הסתיר את שמחתו מהבחירה של מנהלי הקבוצה ללון בבית המלון שבשנים האחרונות הושקעו בו כ־6 מיליון דולר שהפכו אותו למלון מפואר ומבוקש. יפרח ציין כי במלון קיימת תכונה רבה והתרגשות לקראת אירוח קבוצת הפאר הספרדית. לדבריו קושטה חזית המלון בדגלי הלאום של ספרד והעיר ברצלונה ותוגברה אבטחת המלון ע"י חברת שמירה מיוחדת. על פי התכנון יגיעו שחקני ברצלונה היום בצהריים ויגיעו לבית המלון בשעות הערב. יפרח ציין כי רופא ותזונאי של שחקני הכדורגל הזמינו אוכל מיוחד שהתבסס בעיקר על פחמימות וירקות.

בנוסף להכנות החלו עובדי בית המלון בהכנות לקליטת כל אנשי התיקשורת שעל פי התכנון יציפו את מלון גני שולמית באשקלון.

מנהלי קבוצת כדורגל הזמינו לצורך אירוחם 30 חדרי מלון עבור השחקנים המאמנים אנשי תיקשורת ופמליית הקבוצה.

"אני מתרגש באופן אישי במיוחד מביקורו של מאמן קבוצת הכדורגל יוהן קרויף שהיה בילדותי האליל שלי בענף הכדורגל" אמר מנהל המלון יפרח שסיפר כי בילדותו קישט את חדרו בפוסטר ענק של השחקן ההולנדי קרויף שמאמן היום את קבוצת ברצלונה. "בשבילי זו התרגשות וחלום ילדות שהתגשם".

בתוך כך נודע כי גם עיריית אשקלון נערכת לארח ערב המשחק את קבוצת ברצלונה ששחקניה יתקבלו בקבלת פנים מיוחדת שיערוך ראש עיריית אשקלון, בני וקנין.

ויקו חדד

המשחק נגד ברצלונה הוא חוויה ותו־לא

ויקו חדד, מאמן באר שבע, הצהיר אחרי המשחק אתמול:
"מי שחושב שאנחנו יכולים לנצח את ברצלונה רק משלה את עצמו. המשחק הוא רק חוויה ותו־לא".

גביע אירופה לעלובות

שתי הנציגות שלנו בגביע אירופה חשפו נקודות תורפה רבות מדי, במשחק הליגה האחרון לפני ברצלונה (יום שלישי בבאר שבע) וספורטינג ליסבון (תארח ביום חמישי את מכבי חיפה) ● מכבי ת"א, הפועל ת"א ובית"ר ירושלים הן היחידות שצברו עד כה את מלוא 6 הנקודות ● בתחתית משתרכות ללא אף נקודה ראשל"צ וכפר סבא ● ניצחון בכורה להפועל "עטרי" חיפה

באר שבע — מכבי חיפה 1:1
מאת **עמוס שוריג**

"הראש בברצלונה אבל הרגליים בכביש", אמר אחד האוהדים שישב לצידי 5,5 דקות לפני השריקה לסיום המשחק, שעה שמכבי חיפה הוליכה 0:1 משער של קנדאורוב בדקה ה־72 מול הפועל באר־שבע. לא בטוח שסרגיי גוסייב הג'ינג'י האוקראיני של באר שבע שמע זאת אבל הוא דאג בדרכו שלו לסתום לאח"ם את הפה, לאחר ששיגר טיל לרשתו של רפי כהן.

את עשר הדקות האחרונות של משחקה מול מכבי חיפה, תבקש ב"ש לזכור עוד הרבה שנים ואולי אף לשחזר. היו אלו דקות של מתח, לחץ, שיוון ואפילו כמעט ניצחון. את הדקות האחרונות, עדיף לשכוח, בעיקר לקראת העימות ההיסטורי ביום שלישי מול ברצלונה.

מבחינת רמת המשחק, שתי הקבוצות צריכות להיות מרוצות גם מבחינת התוצאה, למרות שלמקומיים יש סיבה אחת בכל זאת להיות מאוכזבים. כבר בדקה ה־23 היה להם יתרון מיספרי, לאחר שדני קורן התמיד עם משה גלאם, המודכא של השבוע, ושלח לו כרטיס אדום על פגיעה באמיר אביגדור.

לחיפה, בניגוד לב"ש, יש מאמן עם אומץ: אצלו משחקים לפי הצורך והנסיבות על המיגרש ולא שמות. גיורא לא היסס להוציא את אלון מזרחי כבר בדקה ה־28, את חיים רביבו לאחר שבישל את שער היתרון לקבוצתו ואפילו את אלון חזן הכל כך חיוני בדרך כלל.

את שיטרית הוא העלה רק בדקה ה־74 ואילו ארינולפי אפילו לא נגע בדשא. ויקו חדד אצלו, כמו אצל חניכיו, הכל מיקרי: לא רואים טקטיקה, אין יצירתיות והשמות הם אלו שמכתיבים לו את ההרכב.

רוצים דוגמה, בבקשה: איתן אנקרי נימנע על הטובים במגרש ושיתק טוטאלית את אייל ברקוביץ', אך שצריך היה לבצע חילוף העדיף חדד 'להדיח' את אנקרי או להותיר את אלימלך המיותר. המחיר: כיבוש השער של קנדאורוב החל מברקוביץ'. את ריף, שאחראי למפנה בקבוצה החליף חדד רק בדקה ה־60, אך מצבו של ריף טוב יותר מרמי אליהו ושרון אביטן: את אביטן הוא הכניס רק בדקה ה־70 ואת אליהו רק 8 דקות לסיום. ולהזכירכם השניים מאוד דומים במשחקם לאביהם.

הן באר שבע וחיפה רשמו מספר רב של הזדמנויות. אלא שלבאר שבע היו הן מקריות ושל חיפה נראו, לפחות אופטית, כיבושים של אלף אחוז. א לב"ש היה את שאול סמרג'ה, שמשחק למשחק מגלה תכונות של שוער עתיד. אלא שגם סמרג'ה לא יכול היה להועיל בדקה ה־72. ברקוביץ' לקנדאורוב, שלאחר מסירות עם רביבו, מצא עצמו בעמדה נוחה ומ־10 מ' מגלגל חזק לפינה הימנית הרחוקה של סמרג'ה. 0:1 לאורחים.

אלא שיתרונה של חיפה החזיק מעמד 14 דקות בלבד:
זייברליניץ פורץ משמאל ומוציא לרחבת חיפה, הגנתה הדפה וריף ממשיך את ה'דיקשקש' למסגרת אך חרדי מרחיק לקרן. ריף מגביה, רפי כהן נותן מתנה לגוסייב לאחר שהדף ישר לחזהו והג'נג'י של ב"ש משגר כדור חזק למרכז השער ל־1:1.

● **גיורא שפיגל**, מאמן מכבי חיפה: "השיפוט לא היה ברמה משביעה רצון. היה חוסר צומת לב מצד השופט בהרחקה של גלאם, מה שמנע מאיתנו משחק טוב יותר. אני חושב שב־10 שחקנים שיחקנו טוב ואני מרוצה מקבוצתי. אני חושב ששחקניי מוכנים לקראת משחק מול ספורטינג ליסבון".

רק תיקו לברצלונה

ברצלונה סיימה אמש בתיקו 2:2 את משחק הליגה נגד מרידה, לפני צאתה הבוקר לישראל.
הפסד דרמטי לאלופה ריאל מדריד, שהובילה עד קרוב לסיום 0:1 ותבוסה 2:1 על ידי אתלטיקו בילבאו.

מאמן מכבי חיפה, גיורא שפיגל

בשבוע הבא

ליגה לאומית – מחזור 3
הפועל ת"א – עירוני ראשל"צ
מכבי חיפה – מכבי הרצליה
צפרירים חולון – הפועל באר שבע
הפועל פ"ת – מכבי יפו
בית"ר ירושלים – מכבי פ"ת
הפועל בית־שאן – הפועל כפר סבא
בית"ר ת"א – הפועל חיפה
מכבי ת"א – בני יהודה
★★★★★

ליגה ארצית – מחזור 2
נס ציונה – מכבי קרית גת
מכבי יבנה – שמשון ת"א
הכח ר"ג – הפועל אשדוד
הפועל כפר שלם – הפועל ירושלים
הפועל חדרה – הפועל טייבה
הפועל בת־ים – מכבי נתניה
עירוני אשדוד – הפועל ר"ג
קרית שמונה – מכבי עכו

חלוץ הפועל פ"ת, מוטי קקון, עומד נבוך בין מגיני מכבי פ"ת מגמאדוב (משמאל) ובניה, כשהשוער גולן מלול שרוע על הקרקע, אחרי עבירה של קקון. כל הפועל היתה אתמול במבוכה בדרבי הפתח־תקוואי. 1:3 למכבי (צילום: א. קנפר)

לדרבי של מכבי פ"ת חוקים משלו

הפועל היתה פייבוריטית, אך מכבי השאפתנית ניצחה לראשונה מזה 9 שנים בדרבי הפתח־תקוואי המרתק והמשובח ● המצטיין במכבי היה יוסי שושני, קשרה לשעבר של הפועל

מכבי פ"ת — הפועל פ"ת 1:3
מאת **אמיר לנגר**

תשע שנים חיכתה מכבי פתח תקווה לרגע הזה. תשע שנים שכל דרבי הפך לסיוט עבורה. אתמול הגיע הסיוט לקיצו כאשר מכבי ניצחה את הפועל 1:3 תוך תצוגת כדורגל מצויינת.

חלק מהנצחונות בדרבי בשנים שעברו היה אפשר לזקוף לזכות קשר הפועל דאז יוסי שושני. אתמול, ששושני במשחק דרבי ראשון במדי מכבי עשה בית ספר להפועל. לידו בלטו הכישרון הגדול גיא יצחק ואלכסנדר גיידוק, שנחשב בשנה שעברה לפארסה של הקבוצה.

אבל כדי להפסיק את שרשרת ההפסדים מכבי היתה זקוקה למבקיע שערים. לפני שבועיים רכשה מכבי את רומן פילפצ'וק. פיליפצ'וק, במשחק ליגה ראשון במדי מכבי, עם שני כיבושים ובישול, הוכיח שהרומן הזה יכול להפוך לרב־מכר.

להפועל היתה בעיה קשה אתמול. במיוחד במרכז ההגנה, וגם עזרת מרכז השדה נחלשה מאוד עם יציאתו של אופיר קופל בגלל פציעה, במצב של 1:1. חוץ מזה, לא יתכן שקבוצה עם שאיפות צמרת כמו הפועל, לא תהיה מסוגלת להתמודד עם כדורי גובה וכדורים נייחים.

בדקה ה־19, עלתה מכבי ליתרון מכדור דומה. שושני הגביה קרן, פיליפצ'וק נגח קדימה ויצחק כבש משני מטרים.

בדקה ה־28, הציל שי הס מול יצחק, ושתי דקות לסיום המחצית, השוותה הפועל.

קופל החליף מסירות עם מוטי קקון, השאיר לציבולה, שכבש מקרוב.

בדקה ה־58 1:2 למכבי, ושוב מכדור נייח. שושני הגביה כדור עונשין ופיליפצ'וק כבש באין מפריע.

בדקה ה־84 נעץ פיליפצ'וק את המסמר האחרון. שושני הגביה שוב כדור גובה, גיידוק נגח לאחור והשאיר את פיליפצ'וק לבדו מול הס המסכן. פיליפצ'וק הרים את הרשת ונתן את האות לגולן מלול לנצח על מקהלת האוהדים.

יצא להם ילד מוצלח אחרי תשע שנות הריון.

עטר מרגיש טוב

ראובן עטר הוכיח כי החלים

הפועל חיפה — בית שאן 1:3
מאת **אורן ציבין**

קבוצת הפועל "אופל" חיפה, על שלל כוכביה, ניצחה אתמול בצורה משכנעת את הפועל בית שאן 1:3. חיפה היתה טובה יותר בכל דקות המשחק, כאשר בפרקי זמן ארוכים הפגינה משחק צוות מגובש.

כוכב המשחק היה ראובן עטר, אשר כמעט כל מהלך עבר דרכו, והוא ניתב את הכדורים המדויקים לעמיר תורג'מן ושאר חבריו.

כבר בדקה ה־13 לאחר לחץ של חיפה, נשלח תורג'מן באגף שמאל, מסר כדור מדוייק לראובן עטר שמול מאיר כהן בעט שטוח לפינה, 0:1 להפועל.

הלחץ נמשך ובדקה ה־32 בעט טל בנין כדור אדיר מ־20 מטר ומאיר כהן הדף בקושי לקרן.

בדקה ה־38 כבר 0:2. עופר טלקר הקפיץ כדור כ־20 מטר מהשער, מסר לג'ורג' זובר, שהסיט לעמיר תורג'מן. זה לא התבלבל ובעט בחצי גובה לפינה הימנית ולרשת.

בתחילת המחצית השניה ניצלה בית שאן שאננות של הפועל חיפה ובדקה ה־46 צימצמה ל־2:1. כדור תרווה הגיע לחנא פרהוד, שבעט מ־5 מטר פנימה.

השליטה שבה לחיפה ובדקה ה־66 נכבש השער היפה במשחק:
טל בנין חטף כדור מהגנת בית שאן, מסר לראובן עטר שהקשית את הכדור מעל מאיר כהן, 1:3 מצדק להפועל חיפה.

עד לסיום ניתנו לעטר וחבריו הזדמנויות רבות אך הם הירבו להחמיץ.

מה שלא מספיק לאירופה

עירוני ראשל"צ — מכבי ת"א 2:1
מאת **יחזקאל שופס**

מכבי ת"א פתחה את המשחק בסערה ומשריקת הפתיחה לחצה על שערו של שביט אלימלך. השער לא איחר לבוא:
בדקה ה־4 פרץ מליקה והוכשל על סף הרחבה. יצחק זוהר שיגר בעיטה חופשית חזקה והכניע את אלימלך מ־17 מ'.

עירוני ראשל"צ יצאה מההלם רק בדקה ה־7 והחלה לארגן את משחקה, תוך שהיא מטילה את יהבה על שער מכבי ת"א. חלוציה החלו לטווח את שער מכבי ובדקה ה־9 היה זה שיקווה ששלח כדור חזק לעבר שער מכבי שפגע בידו של שלח. הכדור הוסט ומלניקוב השתלט עליו ובמבצע אישי מרהיב הבקיע מקרוב את אוכאריב. 1:1.

ראשל"צ קיבלה עידוד משער השוויון והמשיכה לתקוף בחמת ועם את שער מכבי ת"א, כשהאלופה נאלצת להתגונן. התקפות רבות הסתיימו תוך החמצות של חלוצי ראשל"צ ואז החלה מכבי ת"א ליזום התקפות נגד ואף היתה קרובה מאוד לכיבוש שער נוסף בדקה ה־45. ויקטור מזרחי שיגר כדור מצויין מ־18 מ' לעבר שער ראשל"צ, אלא ששם ניצב שביט אלימלך, אשר בזינוק מוצלח הדף את הכדור.

המחצית השניה היתה מערכה שונה. מכבי ת"א פתחה היטב בעוד שעירוני נחלשה ובדקה ה־58 הגביה אלון ברומר מצד ימין כדור. שרק תומר ריכוז בהגנת ראשל"צ, איפשר לאבי נמני למצוא את עצמו לבד מול אלימלך והצליח לדחוק את הכדור פנימה. 1:2 למכבי ת"א.

גם הפעם לא הרימה ראשון ידיים. היא שבה התקיפה אך ללא הצלחה.

לסיכום, ניתן לומר כל למכבי ת"א הספיקה מחצית ראשונה חלשה ושניה פושרת כדי להשיג ניצחון דחוק ולהיוותר עם מלוא 6 הנקודות.

עירוני ראשל"צ תיאלץ לחפש את הנקודות השונות שלה לעונה זאת במשחק אחר. שיפוטו החלש של בנישתי בא לידי ביטוי בהחלטות תמוהות למדי.

ולסיום: עופר לוי

בני יהודה — בית"ר ת"א 2:2
מאת **שמואל בלילי**

שריקות הבוז שנשרקו כלפי שחקני בני יהודה בסיום המחצית הראשונה ביטאו את האכזבה הרבה של הקהל מהקבוצה.

בני יהודה פתחו את המשחק בצורה חלשה ולמעט המגן עופר לוי, שהשווה בדקות הסיום, גילו כל השחקנים משחק חלש ולא מדוייק.

בני יהודה פתחה בהרכב ללא שני הזרים, מוקאן וגראסימק, דבר שקבוצה לא יכולה להרשות לעצמה, ותעיד העובדה שכאשר נכנסו השניים הצליחה בני יהודה להשוות ולא היתה רחוקה מלנצח.

בית"ר ת"א לעומת זאת שיחקה היטב כל עוד שחקניה האמינו בעצמם ותקפו דרך האגפים ותחכו את הגנת בני יהודה ללא שום בעיה. דווקא לאחר שהובילו 2:0, ירדו הבית"רים להגן על התוצאה במקום לנסות לכבוש עוד שערים, דבר שעלה לקבוצה בשתי נקודות יקרות.

לסיכום, אם שתי הקבוצות יתמידו ביכולת החלשה, סביר להניח שימצאו עצמם במאבקי תחתית קשים.

השער הראשון נכבש כבר בדקה ה־26. אייזנברג ושלומי עמר מבצעים דאבל פס ועמר מוצא עצמו מול גינצבורג וקובע 1:0.

עם פתיחת המחצית הראשונה תוקפת בני יהודה את שער בית"ר, אולם סופגת שער נוסף בדקה ה־53 כשדנאייב פורץ באגף שמאל, חולף ע"פ ההגנה החורבה, בועט, בנין הדף ועל הריבאונד משתלט שוויג שלא מתקשה לקבוע 2:0. החל מדקה זו נעלמו שחקני בני יהודה.

בדקה ה־61, פורץ סער מזרחי באגף הימני, שולח כדור לרוחב השער וניר סביליה מצמק ל־2:1. בני יהודה המשיכה לשלוט אולם נתקלה בשוער מצויין שסיכל את כל הניסיונות וזאת עד לדקה ה־86 כשסרגיי גראסימק הגביה מצד ימין לצד שמאל ועופר לוי שהגיע מאחור נגח מ־5 מטר, וקבע 2:2.

המרגלים: ספורטינג בכושר

מרגלי מכבי חיפה, המאמן אברהם אבוקסאס ועוזרו אנדרי באל, ראו אמש את ספורטינג ליסבון מנצחת בחוץ את בראגה 1:3 במחזור ה־3 בפורטוגל. בראש פורטו עם 3 נצחונות (0:2 על שאבס). בנפיקה – גימארש 1:1.

הליגה הלאומית בכדורגל — עונת 95/96

קבוצה	מש.	נצ.	תיקו	הפס.	שערים	הפרש	נק.
1. מכבי תל־אביב	2	2	0	0	1—5	4	6
2. הפועל תל־אביב	2	2	0	0	2—5	3	6
3. בית"ר ירושלים	2	2	0	0	2—4	2	6
4. מכבי פתח־תקווה	2	1	1	0	5—7	2	4
5. מכבי חיפה	2	1	1	0	2—4	2	4
6. הפועל חיפה	2	1	0	1	3—4	1	3
7. מכבי יפו	2	1	0	1	5—5	0	3
8. הפועל פתח־תקווה	2	1	0	1	4—4	0	3
9. הפועל בית־שאן	2	1	0	1	4—3	−1	3
10. מכבי הרצליה	2	1	0	1	2—1	−1	3
11. בני יהודה ת"א	2	0	1	1	4—3	−1	1
—. הפועל באר־שבע	2	0	1	1	4—3	−1	1
13. צפרירים חולון	2	0	1	1	8—6	−2	1
14. בית"ר תל־אביב	2	0	1	1	5—2	−3	1
15. עירוני ראשון לציון	2	0	0	2	3—1	−2	0
16. הפועל כפר־סבא	2	0	0	2	5—2	−3	0

מכבי יפו — הפועל צפרירים חולון (2:2) 2:4
ציון משחק: 7
● אביבי זוהר (27, מ־11 מ', 45), עופר ראובן (53), איציק סריסה (79)
★ שי הולצמן (16), חזי שירזי (19)
המצטיין: עופר ראובן. המאכזב: מוטי איוונייר
שפט חיים מירובסקי לעיני 2,500 צופים ביפו.
● מכבי יפו: בלושפקה 5; א. מגד 5, ספיר 6, נצר 5, בילו 5; קראוש 6 (בן לוי), מחמיד 5, עופר ראובן 7 (פיטוסי), אביבי זוהר 6; מאיה 6, סריסה 6 (קובי משיח).
★ צפרירים: ש. ישראל – הורחק; ג. משעל – הורחק, גולדברג 5 (מעין משיח), פס 4, פינטסי 5; איוונייר 4 (שער), ז. כבדה 5, מג' 5 (אהרונוב 5); טובי 5, הולצמן 5, שירזי – הורחק.

מכבי פתח־תקווה — הפועל פתח־תקווה (1:1) 1:3
ציון משחק: 7
● גיא יצחק (19), רומן פיליפצ'וק (58, 84)
★ תומאס ציבולה (43)
המצטיין: יוסי שושני. המאכזב: ואליד בדיר.
שפט יצחק בן יצחק לעיני 5,500 צופים בפ"ת.
● מכבי פ"ת: מלול 6; פרץ 5, מגמדוב 6, צופין 6, בניה 5; נועם קייסי 6, שושני 7 (רבינוביץ), גיא יצחק 7, גרייב 5 (שאבו); גיידוק 6, פיליפצ'וק 7 (רניאל).
★ הפועל פ"ת: הס 5; כהן 5, פלצ'ר 4, בדיר 4, א. קייסי 5; קופל 5 (חזן 4), קרשווילי 6, ציבולה 5, מאיה 5 (מישיש); אברבנאל 5, קקון 4 (בסון).

מכבי הרצליה — הפועל תל־אביב (0:0) 2:0
ציון משחק: 5
★ ניסים אביטן (70), יוסי מרד (82)
המצטיין: יוסי מרד. המאכזב: יניב כהן.
שפט מאיר לוי לעיני 2,000 צופים בהרצליה.
● מכבי הרצליה: גילארדי 5; עדן כהן 4, טייקוב 5, י. כהן 4, קורן 4; בן חמו 4, איוונוב 5, יניב כהן 4, קדימי (אוחנה 5), ניסים כהן 4 (שמחון 5), עופר מזרחי 5.
★ הפועל ת"א: בקו 5; אוולאי 5, לוקשיק 5, שרעבי 6, אייל כהן 5 (שחר כהן 5); אלון אופיר 5, הרדי 6, מימר 5, מוסקל 5, שוורץ 5 (מרד 6); אביטן 6 (בן עמי).

עירוני ראשון לציון — מכבי תל־אביב (1:1) 2:1
ציון משחק: 6
● ויאצ'סלב מלניקוב (9)
★ איציק זוהר (4), אבי נמני (58)
המצטיין: גדי ברומר. המאכזב: מאיר כהן.
שפט: יוסי בנישתי לעיני 4,000 צופים בראשל"צ.
★ ראשון לציון: אלימלך 6; מריציאנו 5, מלוקוב 6, גורמן 5, אלברט 6; עידן 4, דני 5, קשלוק 6, גודרנה 5, שקווה 5 (ויקל); מלניקוב 5.
● מכבי ת"א: אובארוב 5; אלון ברומר 5, שלח 5, גדי ברומר 7, יעקב הילל 5; קליינר 6, שהם 5, נמני 5, דריקס (מזרחי 5); זוהר 6, מליקה 5 (חג'ג').

הפועל באר־שבע — מכבי חיפה (0:0) 1:1
ציון משחק: 6
● סרגיי גוסייב (86)
★ סרגיי קנדאורוב (72)
המצטיין: שאול סמרג'ה. המאכזב: מתיו אלימלך.
שפט דני קורן לעיני 4,000 צופים בבאר־שבע.
● הפועל ב"ש: סמרג'ה 7; חזות 5, סלטנבקו 5, אילוז 6, ביטון 5; אלימלך 4, אנקרי 6 (ריף 6), זייברליניץ 5, אביגדור 5 (אליהו), סגרון 5 (אביטן); גוסייב 6.
★ מכבי חיפה: רפי כהן 6; זאגו 5, פץ 6, חרזי 5, גלאם – הורחק; חזן 5 (רניאל), רוני לוי 5, קנדאורוב 6, ברקוביץ 5, רביבו 5 (שטרית); מזרחי 5 (בלבול 5).

בני יהודה ת"א — בית"ר תל־אביב (1:0) 2:2
ציון משחק: 6
● ניר סביליה (61), עופר לוי (86)
★ שלומי עמר (26), רונן שוויג (53)
המצטיין: שגיא שטראוס. המאכזב: איגור זבצנקו.
שפט אבי פרינץ לעיני 2,000 צופים בשכונת התקווה.
● בני יהודה: גינצבורג 5; סימון 4 (ליברמן 5), איציק לוי 5, שטרית 5, עופר לוי 6; זבצנקו 4, מרדו 4, מזרחי 5, רוזנפלד 6 (מוקאן 6); סביליה 5, מסובי 5 (גרסימיק).
★ בית"ר ת"א: שטראוס 7; שרעבי 7, לוזומיר 6, עמר 5, גונן 5; אברהמי 4, הרשליקוביץ 5, שלומי עמר 6, דנייב 6 (אלבז), שוויג 6 (אבאיוב) (אברג'יל); אייזנברג 5.

הפועל חיפה — הפועל בית־שאן (0:2) 1:3
ציון משחק: 6
● עמיר תורג'מן (38), ראובן עטר (13, 66)
★ חנא פרהוד (46)
המצטיין: ראובן עטר. המאכזב: גמיל האודי
שפט אבנר כהן לעיני 5,000 צופים בקרית אליעזר.
● הפועל חיפה: פרג 6; לאוק 6, סוזר 6, א. חלפון 6, פ. חלפון 7, בן שמעון 6, טלקר 6, בנין 6, זבר 6 (בראון), עטר 7 (עמרא תורג'מן 7 (זועבי).
★ הפועל בית־שאן: כהן 5; מלכין 5, טייב 5 (קרימוס 5), האודי 4, עשור 5; עמר 5, קבצי 5, סלאי 5, צ'יבנקאי 5, רגאן 5 (אלבז 5); אנבריה 5 (פאוד 6).

הפועל כפר־סבא — בית"ר ירושלים (1:0) 2:1
ציון משחק: 6
● ★ אנדרי לחובסקי (4)
★ אלי אוחנה (30), סטפן שאלוי (38)
המצטיין: סטפן שאלוי. המאכזב: עידן שום
שפט חיים יעקב לעיני 3,500 צופים בכפר־סבא.
● הפועל כפר־סבא: שייזנגר 6; בלומברג 5, לחובסקי 5, מסיקה 4; עזר 4 (ניר ינאי 4), צורף 5, קורצקי 5, עידן שום 4, (תומר שם טוב 4), דודי סטולפר 5 (אוסאם טהא), מוטי יברבאום 5, ואלרי קודלבציק – 4.
★ ירושלים: שלומי ממן 6; שמוליק לוי 6, טרטיאק 5, כחילה 5, אריק בנאדו 6; אמסלם 6, רעבן הרעל – הורחק, יוסי אבוקסיס 7 (איתן מזרחי), שאלוי 7, לסלו צ'ה 5 (אילן אלהרר 5); אלי אוחנה 6.

נבחרת המחזור

שאול סמרג'ה (הפועל ב"ש)
שלמה אילוז (הפועל ב"ש) | גדי ברומר (מכבי ת"א) | גיא שרעבי (הפועל ת"א) | פליקס הלמן (הפועל חיפה)
ראובן עטר (הפועל חיפה) | יוסי אבוקסיס (בית"ר י־ם) | יוסי שושני (מכבי פ"ת)
רומן פיליפצ'וק (מכבי פ"ת) | אביבי זוהר (מכבי יפו) | עמיר תורג'מן (הפועל חיפה)

כוכב השבת: ראובן עטר (הפועל חיפה)
מלך השערים: ניסים אביטן (הפועל ת"א) – 3 שערים

שחקני הפועל חולון מוכנים לפתיחת הליגה

כאוכן הפועל ירם טיני גרשון

מאמן הרצליה מולי קצורין

רואים 6/6

הפועל ת"א — הרצליה 0:2
מאת אברהם לפידות

במשחק בינוני ברמתו שהתקיים בהרצליה, ניצחה הקבוצה האורחת, הפועל תל אביב את הקבוצה המקומית, מכבי בני־הרצליה, בתוצאה 0:2 (0:0).

בהרצליה, שהגורלה דימנה לה שני משחקים ביתיים בפתיחת הליגה, קיוו להשיג את מלוא שש הנקודות ולהימנות עם הקבוצות המובילות את הליגה לאחר סיום המחזור השני. אולם, אתמול הכירו שחקני הרצליה את משחקיהם בשלהי העונה שעברה. אומנם, מדי פעם ראינו מהלכים יפים של המקומיים, אך כאשר שחקני הקבוצה משוקים עבור שחקן אחד, עופר מזרחי, שנשמר היטב ולא היה במיטבו, הסיכוי לפרוץ את הגנת הקבוצה היריבה הוא קטן ביותר.

הפועל ת"א, שספגה תבוסה קשה בשבוע שעבר בגביע הטוטו(5:0 להפועל בית־שאן), רצתה אולי יותר מדי להוכיח לעצמה שהתקלה היתה חד־פעמית. הקבוצה אומנם עמדה נכון על המגרש, אולם משחקה לא תכליתי ולמעט מספר נסיונות לבעיטה מרחוק, לא ראינו הרבה במחצית הראשונה.

פתיחת המחצית השנייה היתה גרועה יותר מאשר המחצית הראשונה. הרצליה מנסה לפרוץ מהמרכז, ת"א מבוצפת את הגנתה וסוגרת את איזור הרחבה. משחקה המסודר של ת"א פסק עם יציאתו של יעקב שחרך ובכניסתו של יוסי מרד, אבל לא לאורך זמן.

מרד התעשת והחל לדחוף את קבוצתו קדימה. הרצליה נלחצת, השוער הראשון לא איחר לבוא.

בדקה ה־70, כדור פשוט טייל ברחבת הרצליה, שלא הרחיקה, הכדור הגיע לניסים אביטן, שעמד לבדו מול גילארדי והרים את הרשת העליונה. 0:1 להפועל ת"א.

ת"א המשיכה ללחוץ, אבל המקומיים כנראה שלא התרגשו עד שספגו את השער השני. בדקה 82 התקפת הפועל ת"א מתפתחת מימין. אלון אופיר מעביר מסירת רוחב למרכז הרחבה, מרד בועט וגילארדי עוצר, אך מרד משתלט על הכדור החוזר ובבעיטת סיבוב לאחור הבקיע את גילארדי. שער יפה, מתאים לשחקן שהביא לשינוי ולניצחון קבוצתו במשחק החוץ שלה.

הליגה הארצית בכדורגל — עונת 95/96

קבוצה	מש.	נצ.	תיקו	הפס.	שערים	הפרש	נק.
1. הפועל ירושלים	1	1	0	0	0—2	2	3
2. הפועל רמת־גן	1	1	0	0	1—2	1	3
3. הפועל אשדוד	1	0	1	0	2—2	0	1
". מכבי יבנה	1	0	1	0	2—2	0	1
5. הפועל קריית שמונה	1	0	1	0	1—1	0	1
". ס.ב. נס ציונה	1	0	1	0	1—1	0	1
". מכבי עכו	1	0	1	0	1—1	0	1
". מכבי עירוני אשדוד	1	0	1	0	1—1	0	1
". הפועל טייבה	1	0	1	0	1—1	0	1
". הפועל כפר שלם	1	0	1	0	1—1	0	1
11. מכבי נתניה	1	0	1	0	0—0	0	1
". הפועל חדרה	1	0	1	0	0—0	0	1
". שמשון תל אביב	1	0	1	0	0—0	0	1
". מכבי קריית־גת	1	0	1	0	0—0	0	1
15. הפועל בת־ים	1	0	0	1	2—1	1−	0
16. הכח רמת־גן	1	0	0	1	2—0	2−	0

היורדות ללא ניצחון ומלמיליאן צועד בראש

הליגה הארצית
מאת משה הר־גוטמן

המחזור הראשון בליגה הארצית לא הניב הפתעות מיוחדות, למרות שהיו כמה תוצאות בלתי צפויות.

אחת היורדות מהלאומית, מכבי נתניה, לא הצליחה לגבור בביתה על הפועל חדרה, שהוחמצה ניצחון בדרבי של השרון (0:0).

גם היורדת השנייה, מכבי עירוני אשדוד, לא הצליחה לנצח וסיימה בתיקו 1:1 במשחק החוץ עם מכבי עכו, שעלתה מליגה א'.

העולה השנייה הפועל כפר שלם גנבעה 1:0 במשחק החוץ מול הפועל טייבה. בראש הטבלה צועדת הפועל ירושלים בהדרכת יוצאי בית"ר אורי מלמיליאן ויוסי מזרחי, שניצחה בבית 0:2 את הכח רמת גן. אפילו קבוצה אחת לא ניצחה בחוץ, ארבעה שחקנים הורחקו.

הפועל ירושלים – הכח רמת גן 0:2 (0:0)
השערים: עומר דגמי (51, 71)
המצטיין: עומר דגמי
חלוץ הרכש עומר דגמי כבר פרץ שורות ראשונים. בדקה ה־51 הוא קיבל כדור מיידן טל ומקרוב בעט לרשת. בדקה ה־71 קיבל דגמי מסירה מהקשר הותיק מישל דיין ובעט מ־20 לרשת.
שפט שמואל שטייף, 3,000 צופים, בטרי.

הפועל רמת גן – הפועל בת ים 1:2 (0:1)
השערים לרמת גן: יובל נעים (6, מ־11 מ'), אורן מוחדר (81). לבת ים: רווה שרעבי (90).
המצטיין: יובל נקר (רמת גן)
בדקה ה־6 הוכשל חלוץ הרכש אורן מוחדר ברחבת בת ים ונעים דייק מנקודה הלבנה. בדקה ה־81 שלח אייל כהן את מוחדר והאחרון הגג שער בכדור. בדקה האחרונה פרץ רווה שרעבי ובעט מקרוב לרשת.
שפט רמי בירוה, 500 צופים, בגבעתיים.

מכבי נתניה – הפועל חדרה 0:0
המצטיין: יעקב בלדב (שוער נתניה)
למרבה ההפתעה דווקא הנתנייתים ניצלו מהפסד גבוה, בזכות יכולת מצויינת של השוער בלדב שמנע לפחות ארבעה שערים בטוחים. בהרכב חדרה בלט הבלם איציק בן תורה.
שפט ניר בעבור, 2,000 צופים, בנתניה.

מכבי עכו – עירוני אשדוד 1:1 (0:0)
השער לעכו: אלי עייש (51). לאשדוד: מרקו בן ברוך (75).
המצטיין: אלי עייש (מעכו)
דווקא העכואים הוליכו ראשונים כאשר בדקה ה־51 פרץ שמעון עמר, הסיט את הכדור לעייש שמקרוב בעט לרשת. בדקה ה־75 שלח מריאן קלפטאנו את קשר הרכש בן ברוך והאחרון השווה בבעיטה מקו ה־16.
שפט יגאל אסייג, 1,000 צופים, בעכו.

הפועל טייבה – הפועל כפר שלם 0:1 (0:1)
השער: אחמד עאדף (40).
המצטיין: ג'יהאד ואג' יחיא (קשר טייבה)
טייבה שלטה ברוב שלבי המשחק. בדקה ה־40 היה זה יעיש סיסה הותיק ששלח את אחמד עאדף לכבוש את שער הניצחון בבעיטה חזקה לרשת הגבוהה.
שפט דני קורנפלד, 1,500 צופים, בטייבה.

הפועל קרית שמונה – ס.כ. נס ציונה 1:1 (1:1)
השער לקרית שמונה: שרון אזולאי (18). לנס ציונה (דני משה (40).
המצטיין: דני משה
בדקה ה־18 נקבעה בעיטת קרן לקרית שמונה, נוצרה ערבוביה ברחבה ואזולאי בעט פנימה. בדקה ה־40 פרץ דני משה מ־35 מ' וסיים את המבצע האישי בגלגול הכדור לרשת.
בדקה ה־51 פגע יגאל אנטבי מנס ציונה במקומי פטריסיו סייג והורחק.
שפט אורן פביאן, 1,000 צופים, בקרית שמונה.

שמשון תל אביב – מכבי קרית גת 0:0
המצטיין: מרדי ועקנין (שמשון).
שמשון הופיעה עם הרכב צעיר וללא כל שחקני רכש.
מכבי קרית גת צירפה ארבעה שחקנים חדשים בראשות הקשר הותיק מייקל יפה. בתחילה היה יתרון לקרית גת, בהמשך הוא עבר לשמשון, אך חזר לקרית גת.
בדקה ה־75 הורחק איציק עשור מקרית גת, בגלל שרוף את השופט.
שפט דוד בוק, 400 צופים, בלורנס חולון.

סיני ויטל

העולה הפסידה אחת־שתיים

כפר סבא — בית"ר י־ם 2:1
מאת דן בילסקי

בית"ר ירושלים השלימה בכפר סבא מסע לצבירת שש נקודות, אך אתמול זה לא היה קשה.

הפועל כפר סבא גילתה חולשה בכל שלבי המשחק ורק שוערה ערן שייזינגר היה נקודת אור בקבוצה. מן הדקה הרביעית שבה כבשה את שער היתרון נסוגה כפר סבא לאורך כל המחצית הראשונה ואחרי הרחקתו של רעבן רדעי לא הצליחה לתרגם את יתרונה המספרי להתקפות מסוכנות.

בית"ר ירושלים לעומתה הטרה את החלוץ המוכשר רונן חרזי, אך גילתה במחצית הראשונה משחק שוטף והגיעה למצבי כיבוש רבים, שרק שניים מהם נוצלו. תוליית הקישור של ירושלים הרשימה בראשותם של שני המצטיינים שאלי רצה הרכש יוסי אבוקסיס. גם ההגנה היתה יציבה. הדיפה בקלות את התקפות כפר סבא. אלי אוחנה כשחקן בודד בחוד היה מסוכן ביותר. אחרי עשרים דקות של תרומה בכבוש שער שוויון מצויין ומסירה זו ואילך גילה התלהבות במשחקו והגיע לעוד כמה מצבים טובים.

המשחק נפתח ביתרון של כפר סבא. בדקה הרביעית, אחרי שתי התקפות עקרות נקבעה קרן לכפר סבא. אחרי כמה הרחקות לא מוצלחות הגיע הכדור לבלם האפוקראיטי אנדריי לחובסקי שבעט משנים עשר מטרים לפינה הימנית. שטוח ופנימה. שוער בית"ר שלומי ממן הופתע בכדור מוצלחת – לא זה.

עשרים דקות לקח לבית"ר להתאושש משער היתרון הכפר סבאי. היא העבירה הילוך והחלה ללחוץ את כפר סבא לשערה. בדקה ה־21 קיבל שאלי כדור מצויין מאבוקסיס ובעט מקרוב לתוצאה. התקפה רדפה התקפה ובדקה ה־26 העביר אבוקסיס כדור ימינה לסלול צ'ה, שבעט שטוח לפינה ושייזינגר קלט בזינוק מצויין.

בדקה השלושים – שוויון. שאלי מקבל כדור מצויין באגף שמאל. הוא פרץ לאורך הקו והעביר כדור שטוח למרכז הרחבה. אוחנה לא מכוסה (היכן ההגנה?) בועט מקרוב לפינה הימנית ושייזינגר הציא כדור ראשון מהרשת.

כוכבי כפר סבא עידן שום, מוטי יברבאום ודודי סטולפר מגלים חולשה מהזימה ובית"ר ממשיכה בלחצה.

בדקה השלושים ושמונה העביר יוסי אבוקסיס כדור עומק מצויין לאוחנה. ערן שייזינגר הקדים את אוחנה והדף את הכדור. לרוע מזלו מגיע הכדור לשאלי שבעט מעשרה מטרים לרשת.

במחצית השנייה "השתנתה" מעט התמונה. כפר סבא ניסתה לאזן את התוצאה והמעט הצליחה. בדקה ה־49 הוכשל מוטי יברבאום בעשרים וחמישה מטרים מהשער, הוא בעט את בעיטת העונשין הישר לחיבורים, אך שלומי ממן, שהותחם רק בשבוע שעבר והחליף את קרנפיין המודח, התעופף והדף את הכדור אל החיבורים והחוצה.

בית"ר עוד לחצה, אך בדקה ה־58 פגע רעבן רדעי בגיא מסיקה והורחק. מכאן ואילך הסתגרה בית"ר בהגנה והסתפקה בהתקפות מתפרצות, באחת מהן כמעט הכבש אוחנה.

הפועל כפר סבא בלחץ עקר לא הצליחה לשנות את התוצאה.

היידה יפו

מכבי יפו — צפרירים 2:4
מאת מפית פז

מזל טוב למכבי יפו. העולה החדשה לליגה הלאומית זכתה ביום שישי בנצחונה הראשון העונה, לאחר שחזרה מפיגור בן שני שערים וגברה במגרשה על הפועל צפרירים חולון בשיעור 2:4.

פתיחת המשחק לא רמזה על העתיד לקרות. האורחים מחולון השתלטו כבר מהפתיחה על מרכז המגרש ובדקה ה־19 הם הוליכו ללא מאמץ מיוחד ביתרון של שני שערים הדרך לנצחון קל ומשמעותי נראתה ברורה ומובנת.

דקה 16: תמיר נבר טעה בהרחקת הכדור, שפגע ברגלו של חוי שירזי והגיע לשי הולצמן שמול השוער היפואי קבע – 0:1.

חלפו רק שלוש דקות ושירזי השתלט על כדור חוזר מהגנת יפו ומ־20 מ' שיגר טיל לפינת השער – 0:2.

בדקה ה־22 עוד מצליח בלושפקה להדוף בזינוק מרהיבה לקרן כדור מסוכן ששיגר מוטי איוניה, באחד מפעולותיו הבודדות במשחק.

אולם, ההמשך היה כולו בולגרי.

בדקה ה־27 פרץ השחקן השוב במגרש, עופר ראובן, לתוך הרחבה והוכשל ע"י גיא משעל. אביבי זוהר לא התקשה לנצל את הפנדל כדי להשיב את הבריז לתמונת המשחק – 2:1.

הלחץ היפואי הלך וגבר ובדקה ה־38 הגיע תורו של שמעון ישראל להתעופף ולהדוף לקרן כדור מסוכן ששיגר מאיה.

בדקה ה־44 הוכשל מאיה בתוך הרחבה, אך השופט לא הגיב. אולם, כעבור דקה אחת בלבד מצאה עצמה צפרירים עם עשרה שחקנים. עופר ראובן היתל פעם נוספת בגיא משעל, וחלף על פניו והוכשל מאחור. משעל ראה מייד את הכרטיס האדום.

יפו שחררה כדור במהירות ושוב פעם עבירה, הפעם 22 מ' מהשער: אביבי זוהר סובב כדור נפלא אל בין חיבורי הקורות – 2:2 (שערו הרביעי של זוהר מול צפרירים בשבועיים האחרונים, כולם מכדורי עונשין).

רק שריקתו של השופט, חיים מידובסקי עצרה את המתקפה היפואית, אבל הבלימה היתה למשך ההפסקה בלבד ועם פתיחת המחצית השנייה כבש עופר ראובן שער נפלא, לאחר שבעט מ־18 מ' כדור חוזר מהגנת צפרירים לפינת השער – 2:3.

בדקה ה־68 צפרירים מתפרקת לחלוטין. סריסה נשלח ע"י זוהר לעבר שער חולון. שמעון ישראל, שוער חולון, יצא לקדם את הרעה וסוסיה ניסה להקשית את הכדור מעליו. אולם, השוער החולוני עצר את הכדור בידיו מחוץ לרחבה וגם הוא ספג כרטיס אדום, כך שחולון נותרה עם תשעה שחקנים בלבד.

חולפות חמש דקות וגם חוי שירזי הורחק, לאחר פגיעה גסה מאחור בישראל מאיה. חולון ממשיכה לשחק עם שמונה שחקנים בלבד ובכך נסללה הדרך לנצחון יפואי ראשון העונה.

אולם, במקום להכפיל את התוצאה, הסתפקו היפואים בשער אחד בלבד. זה קרה בדקה ה־79, לאחר שמריוס קוראש הייממי מצא את סריסה בלב רחבת חולון והאחרון לא התקשה לקבוע מקרוב את תוצאת המשחק – 2:4.

● **מוטל'ה שפיגלר** אמר בסיום: "מה שהתחיל עבור חולון טוב, הסתיים כפי שהסתיים. זה יכול היה להסתיים הרבה פחות טוב עבורנו. אין לי טענות לשופט הצעיר".

● **שלמה אלקלומברה** אמר: "דאגתי לפני המשחק, אבל אני שמח שהתברר גילו אותי וחזרו מפיגור בן שני שערים. אם היינו כובשים שבעה־שמונה שערים, התוצאה היתה מוצדקת. צברנו שלוש נקודות ליגה חשובות, אבל אני רוצה עוד 36 נקודות כדי להישאר בכבוד בליגה הלאומית".

● **הצגה כפולה.** נודע, כי מכבי יפו עשויה לקיים בעוד שבועיים הצגה כפולה באיצטדיון בלומפילד, ביחד עם הפועל ת"א. יפו תארח את בית"ר ירושלים, בעוד שהפועל ת"א תארח את מכבי חיפה.

● **מעט צופים.** במכבי יפו התאכזבו מהמספר המועט של הצופים. ידוע שאלפים נוספים לא הגיעו למשחק, בגלל חוסר ידיעה לגבי אישורו של המגרש, שאושר ע"י ההתאחדות לכדורגל רק כשלוש שעות לפני פתיחת המשחק.

יבנה גנבה נקודה בדקה האחרונה

הפועל אשדוד — מכבי יבנה 2:2
מאת חיים בן סימון

במשחק מרתק ועשיר בשערים נפרדו קבוצות הפועל אשדוד ומכבי יבנה בתיקו – 2:2.

המשחק נפתח במערכים זהים מצד שתי הקבוצות, עם חלוץ בודד מכל צד, אך יבנה היתה יותר מסוכנת, למרות שליטה אופטית של הפועל אשדוד ברוב שלבי המשחק.

בדקה ה־25 הוכשל שחקן יבנאי סמוך לרחבת אשדוד, מרחק 18 מטר משער אשדוד. בר כליפא סובב את הכדור היטב, הכדור פגע בעמוד השער ועל הריבאונד השתלט חיים אמולג, שמקרוב קבע 0:1 ליבנה.

עוברות שש דקות והתוצאה כבר 0:2. מיקי בוקובזה פרץ לתוך הרחבה והוכשל ע"י אחד משחקני אשדוד והשופט הורה על הנקודה הלבנה. שלומי כבפו דייק וקבע 0:2 ליבנה. כאן החלה מסכת הטעויות של השופט, שבתאי נחמיאס. הוא שלף צהובים ללא הפוגה ולמעשה, איבד את השליטה על המשחק. עד למחצית עוד ניסו שחקני אשדוד לצמק את התוצאה, אך ללא הועיל. נציין שהשופט בהחלטה מוזרה הרחיק מהמגרש את מאמן יבנה, ראובן אלקבץ.

לחץ כבד של יבנה הניב שער מוצדק בתחילת המחצית השנייה.

ככל שחלפו מהוגי השעון, ניסו שחקני אשדוד להשוות, אך שחקני יבנה ידעו להתעלות על עצמם ולהרחיק את הסכנה.

שבתאי נחמיאס הוסיף למשחק לא פחות משבע דקות נוספות, שבמהלכן הובקע שער השוויון לזכות יבנה: כדור קרן הגבהה מצד שמאל ע"י נמן, הגנת אשדוד הרחיקה וחיים סידוסקין בעט חזק מ־18 מטר פנימה וקבע 2:2 לא מוצדק.

יש הסכם והליגה יוצאת לדרך

ביום שישי הושג סיכום בין ראשי איגוד הכדורסל וארגון השחקנים והליגה הלאומית יוצאת הערב לדרך. במוקד המחזור הראשון יעמוד המשחק שיערך מחר באוסישקין בין הפועל ת"א והפועל ירושלים. הערב יהיה מעניין בקיבוץ מזרע, שם תארח הפועל חולון את הרצליה. משחקי המחזור ישלמו ביום רביעי, במשחק בין מכבי ר"ג ומכבי ת"א

כדורסל
מאת משה כהן

בתום מגעים ממושכים הושגה ביום שישי הסכמה בין איגוד הכדורסל וארגון השחקנים, בדבר חתימת הכדורסלנים על החוזה האחיד המתחייב מתקנון הבקרה התקציבית, אותו החיל איגוד הכדורסל לראשונה על קבוצות הליגה הלאומית.

על־פי הסכם הפשרה שהושג בין יו"ד האיגוד, דני קסטן לבין יו"ד ארגון השחקנים, עו"ד שמואל זיסמן, כל שחקן יצרף לחוזה האחיד, עליו הוא יחתום, את ההסכם, או זכרון הדברים עליו הוא חתום עם קבוצתו.

למעשה, הפשרה תאפשר לכדורסלני הצמרת להתמודד בהצלחה מול תקנה המכבידה של החוזה האחיד, שאמורה היתה להגביל את מעבר הכדורסלנים מקבוצה לקבוצה ואף איפשרה לכל קבוצה לקבל תמורה כספית עבור השחקן העוזב אותה.

אולם, חרף הסיכום שהושג, עדיין נותרו חילוקי דעות בשורת נושאים הקשורים ליחסים שבין הכדורסלנים לבין האגודות ואיגוד הכדורסל. הצדדים

סיכמו על המשך המגעים כבר בימים הקרובים.

בעקבות ההסכם, הוחלט באיגוד הכדורסל לפתוח הערב במתוכנן את משחקי הליגה הלאומית. הערב יערכו רק ארבעה משחקים, כאשר המשחק המרכזי של המחזור יתקיים מחר באוסישקין, שם תארח הפועל ת"א את הפועל ירושלים. משחקי המחזור הראשון ישלמו ביום ראשון באולם וינגייט, שם תארח מכבי ר"ג את מכבי ת"א.

במוקד משחקי הערב יעמוד המשחק בין הפועל חולון והרצליה. אם המשחק היה נערך בחולון, ניתן היה לצפות למאבק שקול, אבל כיוון שהמשחק יתקיים באולם הכדורסל במזרע, עקב עונש רדיוס שהוטל על החולונים (בעקבות אירועי גמר גביע המדינה מול ...הרצליה) נראה לנו שהקבוצה מהשרון היא הפייבוריטית לזכות הערב בנצחון.

אומנם בחולון הצליחו בשבועות האחרונים לבנות סגל שחקנים סביר, אבל בהרצליה הולכים העונה על גדול ורק תקר בלתי צפוי ימנע מתניכיו של של מולי קצורין לפתוח את העונה עם נצחון.
שופטים: דגן ואבו־ערב

הפועל צפת תעשה הערב היסטוריה, כאשר תשחק במסגרת הליגה הלאומית. צפת תארח את הפועל אילת.

אומנם אין לנו מספיק נתונים על יכולתה של העולה החדשה מצפת, אבל בכל מקרה, נראה לנו שהאילתים הם הפייבוריטים לזכות הערב בנצחון.
שופטים: רייניש ועלימי

מכבי ראשון לציון מועמדת לזכות בנצחון על חשבונה של הקבוצה מעמק יזרעאל. אומנם הקבוצה מעיר היין ביצעה קיצוץ משמעותי בתקציבה, אבל גם כך היא טובה יותר מעמק יזרעאל וכל תוצאה פרט לנצחון ברור לזכותה, תהיה מפתיעה.
שופטים: נרימן וביטון

מכבי ירושלים תארח באולם הכדורסל במלחה את הפועל גליל־עליון. הקבוצה מאצבע הגליל עברה במהלך הפגרה זעזועים רציניים, שכמעט והביאו לפירוקה, אבל בסופו של דבר גליל־הצליחה לבנות קבוצה צעירה, שכהחלט מסוגלת להפתיע. השאלה היא כיצד תתפקד מכבי ירושלים, שבמהלך הפגרה היתה רחוקה מהכותרות, אבל למנהליה יש שאיפות להפתיע.
שופטים: וורניק וזריף

הניחוש הנכון

1.	2 (x)
2.	x (2)
3.	1 (1)
4.	2 (2)
5.	1 (x)
6.	1 (x)
7.	x (x)
8.	2 (x)
9.	x (x)
10.	x (x)
11.	1 (1)
12.	x (x)
13.	1 (1)
14.	1 (x)
15.	x 0

מוכי תיקו: 2, 7, 9, 10, 15, 17, 25.
בסוגריים: טוטו פלוס.

3 מדליות זהב ו־3 מכסף לותיקי השחיה

במסגרת אליפות אירופה בשחיה לותיקים, המתקיימת באיטליה, זכו שחייני ישראל ב־3 מדליות זהב ו־3 מדליות כסף.

ערן גרומי זכה במדליית הזהב במשחה ל־100 מ' פרפר, בתוצאה 58.21 ש'(גילאי 25־29), כאשר השיא האירופי עומד על 58.18 ש'.

אדית טייך זכתה במדליית הזהב והשיגה שיא אירופי חדש ב־800 מ' חופשי: 17:43.35 ד'. טייך זכתה במדליית זהב נוספת במקצה ל־200 גב בתוצאה של 4:10.40 (גילאי 75־79).

ערן גרומי זכה בנוסף למדליית הזהב גם במדליית הכסף ב־50 מ' פרפר, כשהוא משיג תוצאה של 26.34.

השודר משה גרטל שחה בזמן של 2:15.00 ד', 200 מ' בסגנון חופשי. (גילאי 45־49).

איבנה טוביס השיגה את מדליית הכסף ב־200 מ' גב, כאשר שחתה בזמן של 3:02.15 ד'. (בגילאי 45־49).

הפסד כפול לכדוריד

נבחרת הכדוריד של ישראל נוצחה פעמיים בטורניר בין לאומי המתקיים בסיציליה.

ישראל נכנעה לדנמרק בתוצאה – 50:22 ולאיטליה המארחת בשיעור – 21:17.

מטוסביץ' שיפר את השיא בגובה

קונסטנטין מטוסביץ' שיפר את השיא הלאומי בקפיצה לגובה לאחר שעבר 2.28 מ'. שיפור של 2 סנטימטרים לשיא בו החזיק. השיא נקבע בתחרות בינלאומית בבודפשט והישגו של מטוסביץ' היקנה לו את מדליית הזהב בתחרות.

● **קבוצות הטניס** של מכבי נתניה וכפר המכביה העפילו לליגה הלאומית לאחר משחקי המבחן שהיו בסוף השבוע. לליגה הארצית נשרו מועדון כרמל ב' ומכבי ת"א ב'.

קבוצת הפועל ומכבי ת"א א' מובילות במשחקי הפליי־אוף ומחזוריים יתקיימים המשחק שיכריע מי מהשתיים תיזכה בתואר האליפות בכנה זאת.

ובקישור / יצחק שתיל

אירופה רציתם?

ללא כל קשר לתוצאה הסופית מאתמול בבאר־שבע, במפגש בין שתי 'האירופיות שלנו', מכבי חיפה והפועל באר־שבע (1:1), עצוב היה ללמוד כי רק 5,000 (מתוכם 1,000 מחיפה), התייצבו ל'משחק השבת', שלושה ימים לפני היום ההיסטורי הקרוב – ביקורה של ברצלונה בבאר־שבע.

המשטרה אישרה להפיץ 15,000 כרטיסים למשחק זה. אני מקווה שכולם יימכרו, אחרת מה עלינו?

ספורטינג ליסבון שלחה נציג שיעקוב אחרי משחקה של מכבי חיפה. ברצלונה – לא. מעניין מדוע?

כך או כך, נותרו הרבה סימני שאלה. בעיקר לבאר־שבע. האם זהו מיפלס המשחק שלה?

האם לבאר־שבע יש שפן שאנחנו לא יודעים עליו?

אם מול עשרה שחקנים מחיפה שיחקה באר־שבע כמו ששיחקה, מה יהיה מול אחד־עשר 'פסיכי אוזיר' בסקיים?

ל'מרגל' מליסבון, לדעתי, יש הרבה יותר דאגות בעניין מכבי חיפה. לבאר־שבע בעיות הרבה יותר קשות מול ברצלונה.
אירופה רציתם?

ספורט

תיאטרון הכורסא / אהרן להב

גראף גברה על סלש בטניס מבריק

מוניקה סלש לא הצליחה אתמול בניו־יורק להגשים את חלומה – לשוב בסערה אל תוך עולם הטניס הנשי לאחר העדרות של שלוש שנים ולקטוף את תואר האליפות הפתוחה של ארה"ב לנשים. עד לשלב הגמר נראה היה כי תוכל להגשים, אולם מול שטפי גראף עדיין לא עומד לה כוח לנצח. גראף ניצחה בשלוש מערכות 6:7, 6:0, 3:6 וגרפה 550 אלף דולר. סלש הסתפקה במחצית הסכום. בסיום התחבקו והתנשקו שתי הטניסאיות הנפלאות לקול מצהלות הקהל הרב.

היא נאלצה לרדת מנוצחת בעיקר בגלל חבטות ההגשה של הגרמניה ולביצועיה המושלמים במערכה הראשונה ובמערכה השלישית. כל ביצועיה היו מדוייקים להפליא ומוניקה סלש עד כמה שהפגינה את הטניס הוירטואוזי המיוחד במינו שלה – לא הצליחה להכניע את שטפי גראף, למרות שבמערכה השניה נכנעה גראף ללא תנאי על האפס.

כשנפתחה המערכה השלישית נראה היה, כי סלש תמשיך למחוץ את הגרמניה, אבל ככל שנקפו הדקות הלכה והתבהרה תמונה חדה של המערכה הראשונה: סלש ניסתה להכריע את המשחקונים בכדורים מחוצים, אולם בהצלחה מאד מוגבלת, כי גראף לא איבדה אף משחקון אותם תייקה לזכותה בזכות חבטות ההגשה שאחדות מהן הגיעו למהירות של 160 קמ"ש.

בסיום ההתמודדות שארכה שעתיים פחות חמש דקות, קם קהל האלפים על רגליו והריע לשתי הגיבורות במשך דקות ארוכות.

סאמפראס הדיח את קורייר

בתום מאבק של שלוש שעות תמימות פילס לעצמו פיט סאמפראס, שניים בעולם, את הדרך לגמר האליפות הפתוחה של ארה"ב בטניס בנצחון קשה אבל משכנע על חברו בלב ונפש מילדות ג'ים קורייר. חברים, חברים אבל על המגרש יריבים קשים זה לזה.

התוצאה הסופית – 5:7, 4:6, 6:4, 5:7 – מובילה כעת את סאמפראס לגמר הקלאסי של פלשינג מדאוס בניו־יורק. הוא חיכה לתוצאת המשחק בין אנדרי אגאסי לבין בוריס בקר, שנמשך אמש עד אחרי סגירת הגליון.

הקרב בין אגאסי לסאמפראס (אם יהיה הגמר) אמור להכריע ביניהם על תואר האליפות, מי ימשיך לעמוד בראש הדירוג העולמי. הנצחון לסאמפראס יוריד את אגאסי למקום שני בעוד שבכוחה לאיש מלאס וגאס לבסס אותו בראש בהפרש נקודות גדול מאד.

סאמפראס וקורייר ניהלו ביניהם קרב של עקשים על כל נקודה ועל כל משחקון, אבל סאמפראס שיזה להבין של קורייר 27 אסים והיה יותר מדוייק בכדורים מכריעים לקח את המשחק בצדק גמור. שני כוכבי הטניס האלה שלמדו יחד בצעירותם בבית האולפנה של ניק בוליטירי בפלורידה, לא ויתרו על שום הזדמנות של הכרעה. קורייר הפעיל כמבכש את חבטות כף היד האיומות שלו אבל קימץ בעליה לרשת בעוד שסאמפראס ניצל בכל יכולתו את העליה לרשת כדי לסיים כדורי נצחון.

מהירויות כדורי ההגשה הגיעו במקרים רבים ליותר מ־180 קמ"ש, כאשר סאמפראס מצליח להשחיל הרבה יותר. משחקון רדף משחקון לטובתו של כל אחד מהם אולם ההכרעות באו בשלהי הסיום של כל מערכה, כאשר סאמפראס מפעיל את יכולת הסיום שלו בעוד שבשניות הקריטיות הירבה קורייר לשגות בנסותו לירות כדורי נצחון שפגשו את הרשת.

מוניקה היתה במיטבה בחצי הגמר

מצלמות הטלוויזיה המלוות כל תג וכל תנועה של טניסאי הצמרת באליפות ארה"ב הפתוחה הן בחזקת אכזריות. בעצם הצלמים שיצבים מאחורי העדשות הם האנשים העושים את הדרשות על המגרש ומסביב לו. ברבע הגמר, כאשר מרי ג'ו פרננדז התייצבה נגד גבריאלה סבאטיני, לאחר שחוללה סנסציה זוטא בהדחת ארנצ'ה סאנצ'ז־ויקריו בשלב שמינית הגמר – ישבה הספרדיה המאוכזבת ביציע המרכזי. וככל שהמאבק בין פרננדז לבין סבאטיני הלך והוכרע ללא תנאי על־ידי היפה מארגנטינה – נשמעה ארנצ'ה אומרת לסביבתה בכל רם: ולחשוב שאני הפסדתי לזאת עם הצמה הארוכה – ממש מצחור, עושה לי עור ברווז בכל פעם שהיא שוגה בגדול.

■■■

הטורניר בפלשינג־מדו עשה טוב ללא מעט שחקניות כמו מרי פירס וכמו לברנדה שולץ־מקארתי וכמובן לארנצ'ה סאנצ'ז, שהיתה בטוחה כי מרי ג'ו פרננדז תהיה בשבילה כמו טיול בוקר בשדרה החמישית של ניו־יורק. ממעמקי הכורסא מול המסך הקטן, כהרגלנו בשבועיים האחרונים, עברה לנגד עינינו כל הגלאריה של הטניסאיות הטובות בעולם, שלפעמים נשחקו עד דק על־ידי "עולות חדשות" בטניס המקצועי.

אולם לבסוף להוציא את האמריקאית גבוהת הקומה עם חבטות הפתיחה האיומות שלה, לא התחולל שום מהפך בין שמונה הגדולות, שהותירו לשני משחקי חצי הגמר ארבע טניסאיות ותיקות שבינתיים אף לא אחת מהדור החדש יכולות להן: שטפי גראף, מוניקה סלש, גבריאלה סבאטיני וקונצ'יטה מרטינז – הן שהתייצבו בסוף השבוע הארוך של האליפות להתמודדות על המקום בגמר.

דירוג הכתים מרבע הגמר העמיד זו מול זו את שטפי גראף (מדורגת 1) מול גבריאלה סבאטיני (מדורגת 9) ואת מוניקה סלש (מדורגת 2 , למרות העדרות ממושכת) מול קונצ'יטה מרטינז (מדורגת 4).

■■■

הוועדה המארגנת כיוונה אפילו איזה משחק יקדים והחלטה נפלה על גראף – סבאטיני כמנה ראשונה ואת סלש – כמנה העיקרית, בעיקר בגלל מוניקה, שמאז חזרה למגרשים בפלשינג והיא מתמודדת לראשונה בשם ארה"ב ולא עוד יוגוסלאויה, שבתה בהופעתה המרוצת בטניס המלבבת ביחסה החברי ליריבותיה ולמחוותיה כלפי היציעים – את אהדת הקהל. והיא עשתה זאת בגדול מאד בחצי הגמר מול קונצ'יטה מרטינז.

הטניס של סלש, למרות ההעדרות הארוכה מהמגרש. היא משחקת ללא פשרות, מריצה את יריבותיה מפינה לפינה בוירטואוזיות נדירה. היא כמו אנדרה אגאסי וג'ים קורייר ופיט סאמפרס – חניכה מילדות של המאמן הנודע עד היום ניק בוליטירי. היא בוגרת הקליניקה שלו בפלורידה.

המשותף לכל הנזכרים: קבלת כל כדור הרבה לפני הגוף כשהידים האוחזות במחבט פוגשות בתיזמון נפלא את הכדור בכל עוצמה, בכל גובה ובכל מצב, כשהגוף מסתדר בעוד מועד לפגישה מוקדמת עם הכדור. רבים ניסו לחקות את הסיגנון הזה, אבל מסתבר שאם הוא לא הוטמע בשחקן מגיל צעיר, קלושים הסיכויים שהוא יהפוך לטבע שני.

■■■

קונצ'יטה מרטינז, בדרך כלל שחקנית צמרת על מגרשי חימר, הצליחה להחזיק מעמד של שווה אל שווה בארבע המשחקונים הראשונים של המערכה הראשונה כאשר הלוח רשם 2:2. אבל מאותו רגע היה ברור לאלפי הצופים, כי גדולה של הספרדיה לא יהיה טוב יותר מגודלן של כל קודמותיה. בסיסטמטיות רצופה, מלווה באנחותיה הידועות, לא חדלה סלש להריץ את הקונצ'יטה בכל רחבי חלקתה.

הכדורים באו כמטר של קטיושות בלתי פוסק כאשר הספרדיה גבוהת הקומה, שבדרך כלל מריצה את יריבותיה בתחבולות שונות ומשונות, לא הצליחה להפעיל אף חבטה, שתוכל להפתיע או לשנות את הכיוון הברור של התוצאה הסופית: שתי מערכות זהות של 2:6 בתום קצת יותר משעה.

■■■

שטפי גראף לעומתה, במשחקה הראשון מבין שני חצאי הגמר נגד גבריאלה סבאטיני, נאלצה לעמול קשה כדי לסיים את שתי המערכות לטובתה מבלי להזדקק למערכה שלישית מכריעה, אם כי סבאטיני לא היתה רחוקה ממצב זה כאשר נכנעה בשובר שוויון.

ההבדל היסודי בין שטפי גראף לבין גבריאלה סבאטיני היא בשיטת המשחק. גראף לא יודעת להתחכם. יש לה חבטת כף יד אלכסונית איומה אותה היא מטבלת לעיתים קרובות בחבטה הממונה מבפנים החוצה לעבר גב היד של יריבותיה הימניות. לעומת זאת משלבת סבאטיני את כל מגוון החבטות שהיא יודעת לבצע.

הארגנטינית היפה מרבה לשנות טאקטיקה בכל משחקון, כדי להוציא את היריבה שלה מהריתמוס הטבעי שלה. אבל כלפי גראף זה לא עבר. שטפי הקפידה, ככל שהמשחק הלך והתחמם, לא לצאת מסגנון החבטות שלה. נוסף לכך מתקשה סבאטיני להשתלט בדייקנות על כדורי חבטות ההגשה והיא מרבה לשגות בהגשה הראשונה בעוד שהשניה חסרה עוצמה.

המערכה הראשונה נסתיימה ב־4:6 והשניה בשוויון 6:7 לטובת הגרמניה. הפור נפל שהמדורגת הראשונה תעפיל לגמר נגד המדורגת השניה שחוזרת לחזור לצמרת כפי שהיתה לפני שנדקרה לפני שלוש שנים במינכן במשחק מול שטפי גראף. בשביל סלש זו חזרה על מיפגש הטראומה.

מוניקה סלש

שטפי גראף

מנצ'סטר נצמדה לניוקאסל

מנצ'סטר חוזרת לתמונת הצמרת והישתוותה בנקודות לניוקאסל, שנחלה הפסד ראשון העונה ● גם ליברפול נעצרה על ידי ווימבלדון

אנגליה

ניוקאסל ומנצ'סטר יונייטד צועדות בפסגת הליגה האנגלית, בתום משחקי המחזור החמישי.

במוקד משחקי המחזור עמד המשחק בין אברטון ומנצ'סטר יונייטד, שבתום מאבק מרתק זכתה בנצחון – 2:3.

● בלקבורן – אסטון וילה 1:1

בלקבורן, לאחר שלושה הפסדים, הצליחה לסחוט תיקו מאסטון וילה.

סאבו מילושביץ' הסרבי מוכיח עד־כה, כי וילה עשתה עסק טוב, כאשר הצליחה לרכוש אותו. מילושביץ' כבש את השער ראשון בדקה ה־33 בבעיטה מ־15 מטרים.

האלופה הצליחה להשוות בדקה ה־52 משער של האיש שלא מפסיק לכבוש – אלן שירר. שירר קיבל מסירה מסטיוארט ריפלי, השכיב שני מגינים, וירה את שערו הרביעי העונה.

במשחק צפו 27 אלף צופים.

● אברטון – מנצ'סטר יונייטד 3:2

במשחק נפלא ועשיר בשערים גברה סגנית האלופה על מחזיקת הגביע.

יונייטד עלתה ליתרון כבר בדקה השלישית, מרגלו של לי שארפ, לאחר שקיבל מסירה מדייוויד בקהאם הצעיר.

אנדריי קנצ'לסקיס, שעבר לאברטון מיונייטד לפני שבועיים, לאחר מאבק ממושך, קיווה לנקום באדומים, אך הוא סבל מפציעה ונאלץ לנטוש את המגרש כבר בדקה ה־12.

בדקה ה־27 השוותה אברטון, משער של אנדראס לימפאר, שגנב את הכדור מסטיב ברוס. בקהאם עוד הספיק לבעוט כדור למשקוף, אך בדקה ה־49 כבש שארפ את שערו השני מטווח קצר.

אבל אברטון לא ויתרה ובדקה ה־55 הצליח פול ריידאוט לאזן את התוצאה, לאחר שבעיטה חופשית של אנדראס לימפאר מבאה את הגנת יונייטד מבולבלת וריידאוט מצא עצמו לבד מול השער.

ריאן גיגס, שהחמיץ את המשחקים הראשונים העונה, נכנס כמחליף באמצע המחצית השנייה, וכבש את שער הנצחון בדקה ה־74 בבעיטה מ־18 מטרים.

לקראת הסיום, הורחק בלם אברטון, דייוויד אנסוורת', בכרטיס צהוב שני, לאחר שהכשיל את גיגס. שבעה כרטיסים צהובים הוצאו במשחק.

יונייטד אם כן מוכיחה, כי כל אלה שהספידו אותה – טעו והיא מתכוונת לרוץ עד הסוף, במיוחד שלהזכירכם, אריק קאנטונה עדיין מושעה.

39 אלף צופים ראו כדורגל יוצא מן הכלל.

● ווימבלדון – ליברפול 0:1

20 אלף צופים ראו את ווימבלדון מפתיעה את ליברפול, שרכשה השבוע את ג'ייסון מקאטיר.

ויני ג'ונס, שמרצה הרחקה של חמישה משחקים בנבחרת וולס, הורחק בדקה ה־24, לאחר קטטה עם איש המליונים של ליברפול, סטן קולימור.

אבל ההרחקה לא עזרה לאדומים, לאחר שבדקה ה־30 העניק ניק הארפורד שלוש נקודות יקרות לווימבלדון, שזינקה למקום השלישי.

● בולטון – מידלסברו 1:1

שתי העולות החדשות סיימו בתיקו. היתה זו בולטון שעלתה ליתרון בדקה ה־24, משער של ג'ון מקגינלי, שמצא את שוער מידלסברו, גארי וולש, מחוץ לשערו. קרייג היגנט השווה בדקה ה־77, לאחר חילופי מסירות עם ניק בארמבי.

18 אלף צופים נכחו במגרש.

● סאות'המפטון – ניוקאסל 0:1

15 אלף צופים ראו את המוליכה מפסידה את נקודותיה הראשונות העונה.

האירי הבינלאומי, ג'ים מגילטון, הוא האיש שקלקל לניוקאסל את רצף הנצחונות. ניוקאסל החמיצה שתי הזדמנויות מצויינות, כאשר בדקה ה־65 החליף מגילטון מסירות עם מאתיו לה טיסייה וסיים את המהלך בשער.

● קובנטרי – נוטינגהאם פורסט 1:1

קובנטרי עלתה ליתרון משער של דיון דבלין בדקה העשירית. אבל טעות של בריאן בורו, שהעביר מסירה לא מדויקת, דאגה לסדר לפורסט שוויון מרגלו של ההולנדי, בריאן רוי, בדקה ה־23.

במשחק צפו 17 אלף צופים.

● ק.פ.ר – שפילד וונסדיי 3:0

מארק ברייט הוכיח שהוא בכושר, כשכבש פעמיים לוונסדי. השער הראשון הובקע בדקה ה־50, והשני בדקה ה־57, בבעיטת 'וולה' ברגל ימין. אנדי דונלדסון כבש בדקה ה־77 את השער השלישי.

12 אלף צופים ראו את ק.פ.ר מובסת.

● טוטנהאם – לידס 1:2

20 אלף צופים ראו את טוטנהאם משיגה את נצחונה הראשון העונה. דייוויד האוולס העלה את טוטנהאם ליתרון בדקה ה־28. טוני יבואה הגנאי, בשערו הרביעי העונה, השווה בדקה ה־53, אך טדי שרינגהאם סגר עניין בדקה ה־67, לאחר שנגח מסירה של כריס ארמסטרונג.

● היום תשחק מנצ'סטר סיטי נגד ארסנל (שידור ישיר בערוץ הספורט החל משעה 18:00).

ביום שני תשחק וסטהאם מול צ'לסי בדרבי לונדוני.

● מלך השערים: לס פרדיננד, טוני יבואה ואלן שירר – 4 שערים.

דין הולדסוורת', רוי קין, מאתיו לה טיסייה, בריאן רוי ולי שארפ – 3 שערים.

● המחזור גם גרם למספר אכזבות: אנדי קול, ואנדריי קנצ'לסקיס יחמיצו את משחקי קבוצותיהם בגביעי אירופה, לאחר שנפצעו אתמול. קנצ'לסקיס יאלץ לעבור ניתוח ויעדר בין 8 ל־10 שבועות.

"זו אכזבה בשבילנו. נקווה שהוא יהיה מוכן לשבוע הבא", אמר אלכס פרגוסון, מנג'ר יונייטד.

שני מפסידי אתמול בליגה האנגלית: סטן קולימור (למעלה) מליברפול ודייוויד ג'ינולה מניוקאסל

הבולגרי חריסטו סטויצ'קוב

צמד ליורגן קלינסמן

באיירן ממשיכה לרוץ בפיסגת הבונדסליגה בעקבות ניצחון על פרייבורג שבתחתית

● באיירן מינכן – פרייבורג 0:2

יורגן קלינסמן כבש את שעריו הראשונים בבונדסליגה, מאז 1989 אז עזב לאינטר.

קלינסמן כבש שני שערים, הראשון בדקה ה־11 ממסירה של תומאס הלמר, השני בדקה ה־89. באיירן ממשיכה לשמור על פער של חמש נקודות בראש הטבלה. לקבוצה יש 100 אחוזי הצלחה, אך המנג'ר, אוטו ריהאגל, מזהיר: "התחלנו את הליגה בצורה מרשימה, אך מצפים לנו שבועות קשים".

63 אלף צופים צפו במשחק.

● בורוסיה דורטמונד – סנט פאולי 0:3

האלופה דורטמונד שפתחה את הליגה בצורה מאכזבת, לאחר מכת פציעות, חזרה לעניינים. ההתחלה לא היתה טובה מבחינת דורטמונד, שבדקה ה־34 זכתה פאולי בבעיטת עונשין מ־11 מטרים, אך השוער סטפן קלוס הציל, ושינה את פני המשחק.

הייקו הרליך הלוץ הרכש היקר, נכנס כמחליף במחצית השנייה, לאחר פציעה שמנעה ממנו לשחק במשחקים הראשונים של העונה.

הרליך הוכיח מדוע היתה דורטמונד לשלם עליו כל־כך הרבה, כשבדקה ה־50 כבש את שערו הראשון במשחק. מיכאל צורק הוסיף את השני בדקה ה־57, והרליך סגר עניין בדקה ה־87.

● מינשנגלדבאך – האנזה רוסטוק 2:3

העולה החדשה גרמה הרבה צרות למחזיקת הגביע. מינשנגלדבאך הוליכה כבר 0:2 משערים של קרלהיינץ פפליפסן, ומרטין דהליז השווה. רוסטוק לא ויתרה סטפן באומגרטנר, ומתיאס ברוסקרדן השווה.

בדקה ה־73 הצליח דהליז להביא את שלוש הנקודות למינשנגלדבאך.

● לברקוזן – שטוטגארט 1:4

אולף קירסטן, חלוץ נבחרת גרמניה, כבש שני שערים ללברקוזן. רודי פלר הוותיק, גמון סובר הוסיף עוד־שניים. ואקסל קרח הצליח רק להשיג שער ניחומים לשטוטגארט המאכזבת.

● שאלקה – קרלסרואה 1:2

שאלקה עלתה ליתרון משער של יורי מולדר, האיש שהבקיע את שער הנצחון לנבחרת הולנד באמצע השבוע. תומאס הסלר השווה בדקה ה־60, וקסיינוזיק כבש את שער הנצחון בדקה ה־70.

● פרנקפורט – קייזרסלאוטרן 1:3

פרנקפורט עלתה ליתרון בדקה ה־45 משער של האבגר, גול עצמי של קואדלק העלה את פרנקפורט ל־0:2, לפני שהאנגן צימק בדקה ה־73. הגינר אוקצה הוסיף שער בפנדל בדקה ה־79.

● דיסלדורף – המבורג 2:2

פישר העלה את המבורג ליתרון בדקה השישית, סיילינר השווה בדקה ה־14, קיירן העלה בדקה ה־66 את דיסלדורף ליתרון, ואלבוזו השווה בדקה ה־76.

● ורדר ברמן – מינכן 1860 0:2

● קלן – אורדינגן 0:0

● באיירן מינכן ממשיכה להוליך את הטבלה עם 15 נקודות, כשאחריה דולקת: מינשנגלדבאך עם 10 נקודות, לברקוזן עם 9, ודורטמונד עם שמונה.

את הטבלה סוגרות פרייבורג ומינכן 1860 עם נקודה אחת.

נצחון מוחץ לגלאזגו הפצועה

סקוטלנד

גלאזגו ריינג'רס הביסה את רייט' 0:4, משני שערים של אלי מקויסט, ושער אחד של צ'ארלי מילר, ודייוויד רוברטסון.

אבל לגלאזגו יש מספר בעיות: מארק הייטלי, וסטיוארט מקול יחמיצו את משחק הקבוצה בגביע אירופה ביום רביעי, עקב פציעות.

תוצאות נוספות: הארטס – פלקירק 1:4; היברניאן – קילמרנוק 0:3; מות'רוול – פארטיק 1:1.

פארמה מארחת את אינטר מילאן

איטליה

היום יערכו משחקי המחזור השני בליגה האיטלקית.

במוקד תארח פארמה, ללא פרננדו קראסו הפצוע, לורנצו מינוטי ופאביו קאנוורו, את אינטר מילאן.

יובנטוס האלופה תארח את פיאצ'נזה.

אודינזה תארח את מילאן, על רקע הדיווחים בעיתונים שמאמן קליארי, אוסקר טבארז, יחליף את פאביו קאפלו בעונה הבאה.

יתר המשחקים: קליארי – לאציו; קרמונזה – סמפדוריה; נאפולי – פאדובה; רומא – אטאלנטה; טורינו – בארי; ויצ'נזה – פיורנטינה.

ספרד: הערב בליגה הספרדית: דפורטיבו לה־קורוניה – קומפוסטלה. ויאדוליד – ולנסיה. סלטה – סאלמנקה. אספניול – טנריפה. אלבסטה – סביליה. ספורטינג גיחון – ריאל סוסיאדד. רסינג – אתלטיקו מדריד.

היגיטה בדרך לליגה האנגלית

שישה מועדוני צמרת באנגליה הביעו התעניינות בשוער קולמביה, רנה היגיטה, לאחר התצוגה המרשימה שנתן ביום רביעי במשחק נבחרתו מול אנגליה. היגיטה מסר מתגובה, כי ישמח לשחק בליגה האנגלית.

פארמה מסרה ביום שישי ללידס, שאין בכוונתה למכור בשלב זה את החלוץ הקולמביאני, פאוסטינו אספריה. לידס הציעה עבורו ארבעה מיליון לישט"ש.

בקווקז חוששים מאוהדי ליברפול

לקראת משחקה של ליברפול במסגרת גביע אופ"א ביום רביעי ברוסיה, נגד ספרטק אלאניה מקווקז, מתכוננת המשטרה הרוסית בכוחות גדולים. בדיווחים נמסר, כי המקום קרוב לצ'צ'ניה שם נערכים קרבות קשים.

ליברפול תגיע עם משלחת של 100 איש.

מרוסיה נמסר כי יותר מאלף שוטרים יהיו מעורבים במבצע אבטחת הקבוצה האנגלית.

מחריפים המאבקים בין פיפ"א ואופ"א

פיפ"א הודיעה בסוף השבוע, כי ב־1 ביוני, יוחלט היכן יערכו משחקי הגביע העולמי בשנת 2002. שתי המתמודדות הן יפאן ודרום קוריאה, המנהלות מאבק חריף חסר פשרות על קבלת תמיכת חברי הגוף הבוחר בפיפ"א.

בינתיים מתברר, כי המאבקים בין פיפ"א (איגוד הכדורגל העולמי) לאופ"א (איגוד הכדורגל האירופי) מחריפים.

פיפ"א ערכה ביום שישי כינוס מיוחד של שבעה אנשים, על מנת לדחות את הצעות לשינויים קיצוניים במשחק הכדורגל, כפי שמציעה אופ"א.

הקרב מתנהל גם בין שני יושבי הראש: ז'ואו האבלנז, נשיא פיפ"א ולנארט יוהאנסון, נשיא אופ"א.

לסיום העונה: מוטולה קבעה את הישג השנה

תחרות מונטה קרלו

הרצה מריה מוטולה ממוזמביק קבעה אתמול בתחרות מונטה קרלו את הישג השנה בריצת 800 מטר – 1:55.72 דקה, והוכיחה שוב, שהיא הרצה הטובה ביותר למרחקים בינוניים. כידוע, נפסלה מוטולה באליפות העולם שנערכה לפני כחודש בגטבורג.

האוסטרלי מארש ניצח בריצת 100 מטר את אלוף העולם ביילי מקנדה והאלוף האולימפי כריסטי מבריטניה, כשקבע שיא אוסטרלי חדש.

בעל שני שיאי עולם בריצות הארוכות, הקנייתי מוזס קיפטאנוי הוסיף לאמתחתו עוד 30 אלף דולר לאחר שניצח בריצת 3,000 מטר מכשולים.

הדרום אפריקני ברייטסי ניצח פעם נוספת את שיאן העולם ואלוף העולם בקפיצה במוט סרגיי בובקה מאוקראינה.

הקובני פדרוסו הוכיח שוב שהוא הקופץ הטוב ביותר לרוחק. אלוף העולם קבע הישג של 8.49 מטרים. ניצחון גם למייקל ג'ונסון בריצת 200 מטר שסיים את העונה בלא הפסד.

הטורניר הגדול במונטה קרלו סיים למעשה את עונת תחרויות הגראנד פרי באתלטיקה.

הישג השנה לסינית צ'ה

הסינית הצעירה צ'ה שרצה 10,000 מטרים פחות משלושים דקות קבעה את הישג השנה למרחק זה 31:23.24 דקות.

כידוע, צ'ה לא השתתפה באליפות העולם האחרונה בגטבורג משום שמאמנה הסביר שתכניתו מתכוונת למשחקים האולימפיים בשנה הבאה באטלנטה.

במונטה קרלו נעדרה אלופת העולם במאתיים מטר מארלן אוטי מג'מייקה משום שהיא נפגעה בשריר רגלה בתחרות האחרונה והרופא הפיני יעץ לה לנוח 3־2 שבועות.

פ.ס.ז' בורחת

צרפת

פאריס סן־ז'רמן מתבססת בצמרת הליגה הצרפתית, לאחר נצחון קשה על מונאקו – 1:2. דיילי ואלה כבש את שער הנצחון החמישי העונה.

האלופה, נאנט, נחלה הפסד שלישי העונה – כשהובסה 4:1 ע"י בסטיה. לפ.ס.ז' 20 נקודות, לפני לנס 15.

ד ב ר   ה י ו ם

חברון: הכדור בידי הפלסטינים

שיחות טאבה, בין שר החוץ שמעון פרס וראש הרשות הפלסטינית יאסר ערפאת, על הסכם "אוסלו ב'", הופסקו ביום שישי בגלל בעיית חברון. הופסקו, אבל לא פוצצו. פרס הציג לפני ערפאת הצעה חדשה מעט נדיבה יותר. עכשיו ישראל ממתינה לתשובה. על־פי ההצעה, ישראל תישאר הסמכות העליונה בעיר בנושאי ביטחון ותמשיך גם לשלוט ברוב חלקי העיר, כולל מערת המכפלה, שכונות המתנחלים, קריית ארבע וכל צירי התנועה הראשיים בעיר ואל העיר. המשטרה הפלסטינית תקבל לידיה שתי שכונות מרוחקות. השליטה כמעט בכל תחומי החיים האזרחיים תהיה בידי עיריית חברון הערבית. ישראל, מדייק יותר, ראש הממשלה יצחק רבין, כבר קבעה את הקווים האדומים שלה. הם מאוד קרובים להצעה שערפאת קיבל שלשום.

בעיית חברון קשה ומורכבת. יתכן שניתן היה לפתור אותה בפחדים לפני יותר משנתיים, מיד לאחר הטבח שביצע ברוך גולדשטיין. אלא שרבין דחה או את כל ההצעות והדרישות של שרים בממשלה והקבינט, גם של פרס, והחליט להשאיר את 415 המתנחלים במקומם. היום ראש הממשלה אינו יכול וגם אינו מעוניין לפנות את המתנחלים. את זה מבינים גם הפלסטינים. אם המתנחלים יישארו בבית הדסה ובתל רומידה, צה"ל יצטרך להגן עליהם. לפי דעת רבין וצמרת צה"ל, ההגנה יכולה להיעשות בצורה משביעת רצון רק אם צה"ל ישאר הסמכות הביטחונית הקובעת בעיר.

ההחלטה להשאיר את צה"ל בחברון בעייתית. ראש הממשלה חוזר ואומר שלא יתכן כי 415 מתנחלים יכתיבו את החיים ל־120 אלף תושבים ערבים. אבל ישראל צריכה, קודם כל, לדאוג לאינטרסים של אזרחיה. הפתרון היסודי לבעיה יינתן, איפוא, בשיחות על הסדר הקבע, האמורות להתחיל במאי 1996 ולהסתיים במאי 1999.

ערפאת במצוקה קשה. חברון היא בירת דרום הגדה. עם כל הכפרים שבסביבה, מדובר באוכלוסיה של 200 אלף בני־אדם. זאת ועוד. ב"תושבי חברון" כלולים גם החברונים הפזורים ברחבי הגדה. לדברי אבו עלא, מדובר ב־600 אלף בני־אדם. ערפאת חושש כי ויתור בחברון יעביר את השליטה בעיר לידי החמאס. גם היום חברון נחשבת לקיצונית בערי הגדה.

ישראל לא תוותר, על כל פנים לא בצורה משמעותית, מהעמדות שפרס הציג לפני ערפאת שלשום בבוקר. הכדור נמצא עתה בידי הפלסטינים. ערפאת יצטרך לבחור בימים הקרובים באחת משתי האופציות, שתיהן רעות מאוד מבחינתו, להמשיך בדרך הפשרות והוויתורים שבה הוא מהלך מאז "ועידת מדריד" (אוקטובר 1991), או לשבור את הכלים. לפי כל הסימנים הוא יבחר באופציה הראשונה.

היחס אל הפלסטינים

שינוי דיסקט בראש

שנה ושלושה חודשים לאחר חתימת ההסכם עם הפלסטינים, אין מנגנון קישור ותיאום ישראלי־פלסטיני. שני הצדדים משלמים את המחיר

אהרן קליין

"עוד לא הגענו למצב האופטימלי במתן יחס הוגן לפלסטינים", ציין אלוף פיקוד הדרום שאול מופז. מאחורי משפט כללי זה מסתתרת חשיבה רחבה על הצורך בשינוי תפיסתי בקרב הישראלים, בראייתם ובדרך טיפולם בצד הפלסטיני. מבחינתם של גנרלים ואנשי צבא, שכל חייהם ראו את האויב דרך כוונות הרובים, עצם הבנת הצורך בשינוי הגישה הוא הישג גדול.

עבור שנה ויותר של מימוש ההסכם עם הפלסטינים ברצועת עזה וניהול מו"מ מרתוני על הרחבתו לשטחי יהודה ושומרון ועדיין ישנם רבים בצה"ל, בדרגות המתחילות בטוראי ונגמרות באלוף פיקוד (מרכז), הרואים בפלסטינים נתינים נחותים חסרי מעמד וזקוקי ברור אשר יחס מתנשא וגם הוא הראוי להם. כאילו לא השתנה כלום, כאילו אין רשות פלסטינית.

השינוי הנדרש הוא מהותי, "שינוי דיסקט בראש", כפי שמגדיר זאת האלוף מופז. ברצועת עזה הוא ממשיך את תפיסת קודמו בתפקיד, אלוף מתן וילנאי, של ראיית הפלסטיני כאדם הזכאי ליחס אנושי, כפרטנר. שלו מגיע יחס של שווה מול שווה. אבל עד להפנמת התפיסה על־ידי החייל האחרון, המרחק עוד רב.

האלוף מופז משקיע זמן ומחשבה בשינוי היחס, במגבלות הביטחון כמובן. הוא מדבר עם אנשי מג"ב, חיילים, קצינים ואנשי המשטרה העוברים בנקודות החיכוך עם האוכלוסיה הפלסטינית ברצועה. נקודות חיכוך כמו עמדות ביקורת ומעברי גבול. לדבריו, לחלק מהאנשים השינוי המתבקש קשה יותר, במיוחד לאלה שעברו את הימים הקשים של האינתיפאדה ברצועה.

להתנהג בנימוס ובכבוד אל הפלסטינים זה חשוב, אבל יש דברים לא פחות חשובים שבהם נדרש שינוי מהותי בתפיסה הישראלית. אחד מהם הוא מרכז התיאום והקישור (מת"ק) עם הפלסטינים. במת"ק, הנמצא בסמוך למעבר הגבול בארז, הושקעו מליוני שקלים בשינוי ובהרחבת המבנים, אבל בתפיסה לא הושקעה דקה אחת של מחשבה. המת"ק משמש בעצם כהעתק של המינהל האזרחי שהיה ברצועת עזה. אותן פונקציות שהיו במינהל האזרחי הועברו בשלמות למת"ק בארז. האבטלה הסמויה חוגגת. חלק מהפונקציות אינן נדרשות יותר מכיוון שיש רשות פלסטינית הממלאת את תפקידן ואילו האחרות לא שינו בתפיסתן שום דבר ופועלות כבעבר. אפילו את השמות לא שינו. קציני המטה לעניינים השונים נשארו בתואריהם כבימי המינהל האזרחי, אף־על־פי שאין בידם שום סמכות ביצועית באחריות על האוכלוסיה הפלסטינית.

שלא לציטוט בשמם, מודים חלק מהבכירים במינהל האזרחי לשעבר והמת"ק בהווה, כי לא עשו את השינוי הנדרש במעבר מהמינהל האזרחי למת"ק. השינוי הנדרש בקונספציה, במבנה הארגוני ובחלוקת הסמכויות והתפקידים, לא נעשה. הסיבות: שמרנות עימה. העובדה היא כי שנה ושלושה חודשים לאחר חתימת ההסכם עם הפלסטינים, אין מנגנון קישור ותיאום ישראלי פלסטיני, ושני הצדדים משלמים את המחיר.

עיקר עיסוקו של המת"ק בשנה האחרונה הוא בהנפקת רשיונות והיתרים. פעולה שהיתה בעבר מרכזית בטיפול המינהל האזרחי נשארה כזו, אף־על־פי שבמצב החדש היא היתה אמורה להפוך מישנית. חניתה בהיקף פעולתו של המת"ק מול הפלסטינים. גם בנושא זה לא השתפר כלום. פלסטיני הנדרש לטיפול דחוף בבית־חולים ישראלי או ליציאה דחופה לחו"ל, יעבור שבעה מדורי גיהנום בטרם יקבל את האישור או ההיתר. למושג "דחוף" אין כל משמעות במת"ק ארז. משך הטיפול נע בין שבוע לעשרה ימים, לא בשל מגבלות ביטחוניות. הנפגעים העיקריים מכך הם הפלסטינים. חולים לא מטופלים כראוי, סוחרים מפסידים ימי עבודה וסחורות, סטודנטים מאחרים לשוב ללימודים בחו"ל. הטיפול איטי, אינו יעיל ואינו מתחשב בצרכים. סיסמת המינהל האזרחי בעבר לעולם נשארת – תלך, תבוא, אולי מחר.

בהיעדר מנגנון קישור ותיאום כפי שהוא מוגדר בהסכמים השונים עם הפלסטינים (הסכם אוסלו והסכם קהיר), נוצר מטבע הדברים תהליך שאינו עונה על הצרכים ובכך פוגע גם בצד הישראלי. היכולת להשפיע, לכוון, ליזום ולפעול במשותף עם הפלסטינים נפגעה ובעצם אינה קיימת. אין קשרי גומלין הדדיות בין הצד הפלסטיני לזה הישראלי ובצד הישראלי לא יודעים מה קורה מעבר לגבול בתוך הרצועה. על יוזמות כלכלית משותפת אין בכלל מה לדבר. במת"ק פשוט לא מבינים את המושג ואת תפקידם בכל זה.

אחת הדוגמאות לכך היא "ההשתוללות הפלסטינית" בכל הקשור לשאיבת מים מבארות ובתוצאה מכך המלחת האקוויפר. בצד הישראלי לא יודעים עם מי לדבר בצד השני. אין מנגנון קישור תיאום פעיל, אין מכניזם של קשר בין הצדדים שדרכו ניתן להסביר, לסייע וליזום שינוי מתבקש בצד הפלסטיני שיפעל, כמובן, גם לטובת הצד הישראלי.

דוגמה נוספת היא אכיפת חוקי התיכנון והבניה בתוך הרצועה על־ידי הרשות הפלסטינית. אין ספק שיש בכך אינטרס ישראלי ביטחוני בראש ובראשונה. אבל אם לא יודעים מי האחראי בצד השני על הדברים, איך אפשר לנסות ולהשפיע על הפלסטינים לשנות משהו.

בימים אלה שוקלים על הקמת מנגנון קישור ותיאום בגזרה שיופעל עם נסיגת צה"ל מערי האוכלוסיה. המנגנון בגזרה הוא ללא ספק חשוב יותר מזה שברצועת עזה, המוקפת וסגורה בגדרות מכל צדדיה. בשלב מאוחר זה לא נראה כי בגזרה לומדים את לקחי עזה ומתכוונים לשנות את התפיסה והמבנה הארגוני, לטובת שני הצדדים.

פעילת "אמנסטי" מניפה, אתמול, בוועידת הנשים של האו"ם בבייג'ין, כרזה המגנה על אלימות נגד נשים. פעילי הארגון מסרו כי נאספו ברחבי העולם מליון חתימות תמיכה בעצומה. (צילום: אי.פי.)

דוד לוי יוצא לדרך

שלום תחילה

עוד חזון למועד העיסוק הרציני בפערים החברתיים. שר החוץ לשעבר הכיר בכך כאשר שיגר את יריית הפתיחה שלו דווקא אל האופק המדיני

אמיר נימן

בסדרה של הופעות מתוכננות ומתוזמנות בכלי התקשורת ובקהלים שונים, פותח חבר הכנסת דוד לוי בימים אלה את מסע הבחירות שלו, אף בטרם קמה המפלגה החדשה והיתה למציאות קיימת. בימים הקרובים ייצא לחוצות הערים הגדולות, ואחר־כך לקטנות יותר, באמצעות רוכבי התחנה בתמיכה במועמדותו לראשות הממשלה, ויהיה בכך לראשון המועמדים המשווק עצמו לקהל הרחב. בשלושת החודשים האחרונים מאז הכריזו על פרישה בפועל מן הליכוד, שקדו לוי ואנשיו על הכנת התשתית הבסיסית למסע. עכשיו הם יוצאים לדרך.

בשבוע שעבר ירה לוי את יריית הפתיחה והחל להסיר את הלוט שכיסה עד כה את קווי האסטרטגיה של המפלגה החדשה. ראוי לשים לב לשני המסרים העיקריים ששיגר – קודם כל המסר המדיני ואחר־כך המסר החברתי – משום שהם משקפים את שתי "הרגליים" שעליהן ניצבת הפוליטיקה המסורתית בעידן הנוכחי. בשגרו את שני המסרים האלה, בזה אחר זה, הבהיר לוי, כי הוא מכיר בכך ששום דבר מהותי לא השתנה עדיין במקומותינו, בכך שרמת הגולן והשטחים הם עדיין הנושא בעל המשקל הכבד ביותר על סדר־היום הציבורי, ורק אחר־כך, במורד הסולם, ניצבת השאלה החברתית.

גם כלי מדידה בלתי מקצועיים היו מגלים שהיריה הראשונה – נכונותו לפשרה טריטוריאלית ברמת הגולן ונכונותו, עם כל הסייגים, לשאת ולתת עם ערפאת – עוררה רעש כפצצה מצרר שסודרת התפוצצויותיה נקלטה היטב בתקשורת לאורך כל השבוע ויצרה גל תגובות פומביות יותר ופומביות פחות. לעומת זאת, לירייה שנורתה לעבר האופק החברתי בכינוס בנתניה עם מזכירי מועצות הפועלים היו הדים מינוריים הרבה יותר והיא נבלעה – לפחות לפי שעה – במעגל העסקי של ועד ההסתדרות.

הצהרת הכוונות של דוד לוי ביום פרישתו מהליכוד והקמת הרשימה העצמאית בראשותו נתקלו עד לא מכבר בחוסר אמון בולט ובלתי מוסתר, עד כדי זילזול, במערכת הפוליטית ובחוגים רחבים בעיתונות. חלק מיחס זה נבע מן העובדה שתוכניות הפרישה היו מונחות ככדור בקנה שנים רבות, על רקע מאבקי הכוח שבהם היה מעורב לוי בצמרת הליכוד, אך איש לא האמין שהאקדח אכן טעון בכדורים חיים. ליחס הזה היתה גם סיבה נוספת – החששות מהתעוררות השד העדתי. המערכת הפוליטית עושה מאמצים עילאיים ועובדת שעות נוספות כדי שלא להניח לפערים החברתיים ליצור תסיסה פוליטית, משום שתסיסה על רקע זה עלולה לגרום לשינוי הסדר הפוליטי־חברתי שנבנה כאן בדי עמל.

גם העיתונות, ולפחות חוגים רחבים בתוכה, שותפה מדעת ושלא מדעת לניסיון לשמר את המבנה החברתי הקיים, ומתייחסת לפערים אלה כאל תופעת טבע. יוצאי עדות המזרח בצמרות העבודה והליכוד השתלבו במיקום הקיים ומבקשים שלא להעיר דובים מרבצם. לוי, שהיה במשך השנים מוקד משיכה וההזדהות ליוצאי המגרב, הלך על קו התפר – השתלב ולא השתלב. יציאתו מן הממסד הקיים, כמנהיג בעל הכרה ומעמד – לא כמו "קרידווים פוליטיים" שניסו להניף את הדגל החברתי־עדתי – עלולה באופן תיאורטי ליצור איום על הסטטוס־קוו החברתי־פוליטי.

מדוע איום תיאורטי ולא מעשי? בעיקר משום שסדר־היום הישראלי עוסק עדיין, כמו בכל העשורים האחרונים, בשאלת הגדרת גבולות המדינה וביטחונה. הקשת הפוליטית על כל גווניה מעניקה בינתיים תוקף למוראטוריום לאומי על כל השאלות האחרות הבוערות בתוך גרעין הקיום הישראלי – הפערים החברתיים, דת ומדינה, האתוס הציוני ועוד. הקונסנזוס סביב המוראטוריום הזה יישבר ברגע שהסכמי השלום בין ישראל לבין שכנותיה יהיו עובדה יציבה, לא רגע אחד קודם. המהפכה החברתית־פוליטית שדוד לוי עשוי או עשוי היה להיות אחד ממבשריה היא עדיין בחזקת חזון למועד.

ההפתעה שתקפה חלקים מסויימים של המערכת הפוליטית ואת העיתונות בשבוע שעבר, כאשר חשף לוי את הפרגמטיזם המדיני שלו, היתה נחסכת אילו האזינו לו היטב במשך השנים. כל מי שנתלה באפיזודה החישוקית של לוי־שרון־מודעי נגד שמיר, בימי ממשלת האחדות השניה, והסיק ממנה כי מדובר בשלישיה של פנאטים מדיניים ששמה אזיקים על ידיו של מדינאי פשרן, חשף את בורותו. דוד לוי היה מאז ומעולם המפא"יניק של הליכוד. גם שרון ומודעי ידעו זאת, משום שגם הם עשויים מחומר דומה. לא יצחק שמיר.

האיגוף שעשו לו מימין, כדי לסכל את תוכנית השלום של הממשלה, היה תימרון פוליטי. שלוש מארבע נקודות החישוק, כדאי להזכיר, עמדו ועומדות עדיין בצורה כזאת או אחרת על הפרק גם בממשלת רבין – האיסור על שיתוף ערביי מזרח־ירושלים בבחירות (לכך נמצא פתרון קוסמטי), הפסקת האינתיפאדה כתנאי לניהול מו"מ, המשך התיישבות בשטחים (בינתיים הוקפאו ההתנחלויות אבל שום יישוב לא זז ממקומו) והתנגדות להקמת מדינה פלסטינית. החישוק היחיד שנשבר כליל הוא ההתנגדות למו"מ עם אש"ף.

לפני שלושה חודשים, ימים אחדים לאחר הצהרת הכוונות של לוי, אירעה תקרית מביכה באולפן "פופוליטיקה", כאשר טומי לפיד שאל וצלב את פעילי המפלגה שבדרך בדבר המצע המדיני של המפלגה שבדרך. אלה הפגינו גימגום רבתי, וצ'רלי ביטון שישב סביב השולחן עורר פרובוקציה, כשהשיב, כי לוי יכול להיחשב כפרגמטיסט מדיני. הגימגום של אנשי לוי לא נבע מן העובדה שלא הכירו את מחשבתו של מנהיגם, אלא משום שלא נערכו עדיין להצגת המחשבה הזאת בפומבי.

המדינאים הזרים שעימם עמד דוד לוי במגעים בתקופת היותו שר החוץ לא היו מבינים את שאלתו של לפיד ה"פופוליטיקאי", משום שהכירו היטב את הפרגמטיסט מבית מדרשו של לוי. אבל לא רק לפיד לא ידע את דוד. גם פעילי הגולן נדהמו בשבוע שעבר מהצהרות הפשרה שלו והריצו אליו שליחים. פעילים אלה מוטרדים מן ההשפעה הפוטנציאלית של הצהרות אלה לעת משאל־עם על עתיד הגולן. אם חמשת המנדטים שמבטיחים הסקרים למפלגת לוי יצביעו בעד ירידה מהגולן לעת הסכם שלום עם סוריה, או אז תשתנה תמונת יחסי הכוחות בין מצדדי הוויתור לבין מתנגדיו. לוי, מכל מקום, לא יתקל בקשיים רבים בקרב האלקטורט שלו כשישווק את עמדות הפשרה שלו – לא עבודה־מרצ אבל בוודאי לא ליכוד נתניהו.

הקלטות של ערפאת

המלים

חני

גם אני ראיתי בשידור טלוויזיה קטעים מקלטת הווידאו קבלת פנים שערך יאסר ערפאת במשכנו למשלחות העולות אליו לרגל לברכו ולקבל את ברכתו. רואים שם ילדה פלסטינית, בוגרת כמה מבנות גילה, מדקלמת בתנגינות דברי השבעה על השיבה ליפו, ללוד, לחיפה. רואים את יאסר ערפאת חובק אותה בזרועותיו, נושק לה בהתרגשות. בקלטת אחרת, ששודרה בטלוויזיה של עזה, מכריז אבו־עמר, במסיבה לכבוד הולדת בתו: "אם הישראלים סבורים שאין לנו אלטרנטיבות, אני נשבע שהם טועים. העם הפלסטיני מוכן להקריב את הילד האחרון ואת הילדה האחרונה כדי שדגל פלסטין יתנופף על חומות ירושלים, מסגדיה וכנסיותיה".

אני משער שסנגוריו הישראלים של נשיא פלסטין יאמרו כי לא כדאי להגזים בחשיבותן של הכרזות כאלה שנועדו ל"צרכי פנים" ויוסיפו כי מותר לו לומר זאת כשם שמנהיגי ישראל נשבעים בשם אחדותה של ירושלים כבירת ישראל. אם נאמר כי לא יאה לחתן פרס נובל לשלום להכריז על הקרבת הילדים האחרונים למען מטרה זו, שהפרס הזה מחייב איכשהו גם את סיגנונו, הם יענו לך ש"לא חשובות המלים, כי חשובים מהן המעשים וערפאת עושה איתנו שלום".

כך בדיוק אמר ב"ערב חדש" בשבוע שעבר סגן שר החוץ אלי דיין, בשובו ממצרים. הוא ציין בזהירות שאנחנו לא מאושרים מהתבטאויות כאלה וגם הערנו לו, אך המעשה חשוב מהמאמר.

משונה, עם שהתקיים מאה דורות, באבוד לו ארץ וחרב וממלכה בזכותן של מלים היה פתאום ל"פרגמטי" מאוד, למעשי וענייני.

משונה מאוד. הן זה לא כבר שב אלי דיין מביקור בארץ היאור. שם היה עד לסערה הנוראה המתחוללת בה בשל מלים שאמר תא"ל (מיל.) אריה בירו. המלים הללו זיעזעו שמים והרתיחו מצולות. העיתונות המצרית אינה מניחה לדבר וישראל מוצגת שם, במלים ובקריקטורות, רצחנית כגרמניה הנאצית וגרועה ממנה. המלים הללו של הקצין הישראלי כמו נתפסות קשות ואיומות מהמעשה המחריד הנתעב ההוא, בבחינת הודאת בעל דין כמאה עדים. המצרים יודעים כי הם עצמם אינם צדיקים גדולים בפרשות כגון אלה, ומתוכם גם יצאו רוצחי התיירים הישראלים בחוצות קהיר ובסיני לאחר הסכם השלום, אך דבריו של בירו ודרך תיאורו את הדרג ההוא גרמו לזעזוע כבד. ואיני עוסק כעת בחוגי האופוזיציה הלאומנית והאיסלאמית ובשונאי ישראל שם המחפשים אותנו בכל הזדמנות. אני חושב על מצרים שפגשתי שם, בביקורי, על אנשים שהפנימו איכשהו את המפנה הגדול בין עמינו.

מלים. יש אומרים שכל ההסכם בין ישראל למצרים לא היה בא לעולם אלמלא התייצב הנשיא סאדאת בפני הכנסת בירושלים והשמיע שם מלים שקלעו אל לב התודעה הישראלית העייפה משנאה, מבידוד ומהרג: "לא עוד מלחמה; לא עוד שפיכות דמים!" יש אומרים שאילו הנשיא הסורי חאפז אל אסד היה בא לירושלים ומדבר טובות עם בני ישראל, היו רבים מהם נכונים להתקפל לפניו עד חוף הכינרת.

מלים. לא רצוי לזלזל בהן. לא פעם סיפרתי על דברים ששמעתי בדצמבר 1977, מפי אחד מהגדולים בקרב אנשי הרוח במצרים, ד"ר חוסיין פאוזי: "אילו המודיעין הישראלי היה קורא ברצינות את השירה המצרית שנכתבה לאחר חרפת התבוסה במלחמת ששת הימים, היה יודע ש'אוקטובר' הוא בלתי נמנע... כל קצין מודיעין טוב חייב לקרוא את שירת העם האחר". חבל באמת שכל סוכנויות האיסוף שלנו לא עסקו גם בשירה הזאת שניבאה בעלבונה ומכאוביה את "אוקטובר", את מלחמת יום הכיפורים.

אני עצמי גדלתי על מלים. מילדותי מילאו את חיי המלים: מלים שקראתי ומלים ששמעתי, מלים שעיצבו את רוחי והעניקו לי את עוצמת האמונה, מלים שקוממו אותי, מלים שחוללו היסטוריה. עמוס קינן כתב פעם כי כל הציונות החלה בשיר קטן אחד – "אל הציפור". יחס הזילזול הזה בכוחן של מלים בשם "המעשיות" העניינית הוא בגדר איוולת מול הרטוריקה הפלסטינית והכלל ערבית.

אגב, אם המלים אינן נחשבות כל־כך מדוע תובעת ישראל את ביטולם של כמה מסעיפי האמנה הפלסטינית? ומדוע הפלסטינים כה מתקשים לספק לה את המחווה הזו? אישית הייתי מחליף את המרדף, האמיתי או המדומה, אחר "המהנדס" יחיא עייש במלים אחרות מפי ראש אש"ף. מה טעם להתאבק כל־כך לתפוס מחבל אחד כאשר הרטוריקה הנ"ל עלולה להצמיח עשרה תלמידים ממלאי מקום. המלים עושות הרבה והן יכולות להיות בבחינת "היתה רוח אחרת מסביב". בינתיים ממשיך ערפאת בדרשות הקלטת שלו ונשבע בחרב ובדם.

כאשר נושק ראש אש"ף לילדה הקטנה המדקלמת על השיבה ליפו, לוד וחיפה הוא משדר משהו חזק ומקודש לעמו, הוא מאשש בפולחניות הזאת את "תודעת השלבים", הוא קולע ללב חווית ה"אל־עאודה", כשם שהוא מעורר במסגד ביוהאנסבורג את שדי הג'יהאד במשמעותם האלימה ביותר. וטוב יעשו פרקליטיו המושבעים אם יפסיקו לברבר לנו על "ג'יהאד של שלום", על "ג'יהאד תרבותי" ועל "ג'יהאד של מלחמה בסמים". אם כך הוא מדבר כעת, ישאלו, מה יאמר כאשר ישלוט ברחבי האוטונומיה?

בסקר שנערך מטעם אוניברסיטת חיפה נקבע ש־54 אחוז מן הנשאלים רואים בראש אש"ף טרוריסט ואויב. אין זה מפריע ל־72 אחוז מאלה לתמוך בהמשך השיחות איתו, משום שאין חלופה להן. זהו הסיפור. ובין הנתונים האלה תצטרך המדינאות הישראלית לתמרן למען השלום החייב לבוא על הארץ הזאת. אך לא רצוי לזלזל במלים. הרי גם עולמנו נברא באמירה.

הנבחרים

מחוקקים נגד החוק

עמיר בר־אור

זה מכבר למדנו, אזרחי ישראל, כי נבחרי עמנו אינם בהכרח הנבחרים שבינינו. תחושה זו מתחזקת מדי פעם על רקע הדיונים ביחס לקרבות המילוליים המתחוללים באולם המליאה או בחדרי הוועדות.

אין בכוונתי לפגוע בכבודה של הכנסת. זה נעשה הרבה יותר ביעילות על־ידי חלק מחברי הכנסת עצמם המתחרים בינהם מי יוציא יותר את דיבתה רעה. חברי הכנסת אינם רק נבחרי העם אלא גם משמשים כמחוקקים והם טורחים להזכיר לנו זאת השכם והערב. כלומר, הם גם אחראים לעיצוב הנורמות שעל־פיהן אמורים אנו האזרחים לחיות במדינתנו. אליה וקוץ בה. חברי הכנסת הם אלה שצריכים להוות במידה מסויימת ומוגבלת דוגמה אישית לשאר האזרחים, כי אחרת מה לנו ולחוקים שעליהם הם עמלים ימים ארוכים ושעות רבות בעבודה מאומצת בוועדות.

באחרונה ישנה נבחרת של חברי־כנסת המצליחה להתבלט – ולא לטובה. אלה הם חברי־כנסת שלצורך מתן פירסום לאמונותיהם ודעותיהם "המוצדקות" לא יהססו לפגוע בפרהסיה במוסד שבו הם משמשים כחברים, בערכים שעליהם התחנכו ובכללי המשחק הפוליטיים הנהוגים במחוזותינו. אלה הם אנשים המבזים את החוקים שעליהם הם "חתומים" ולא מהססים לעשות שימוש ציני בחסינות המעניקה להם מתוקף תפקידם, חסינות שאין לה אח ורע בפרלמנטים של דמוקרטיות אחרות. אלה הם חברי־כנסת המסוגלים לסחור בסודותיה של המדינה קבל עם, עדה ומצלמה מבלי להניד עפעף. אלה הם חברי כנסת המבזים בהתנהגותם את הצבא שלכבודו הם "חרדים". יתר על כן, יש בינהם ששלטון החוק נמצא נגד עיניהם, כל עוד הוא משרת את מטרותיהם, אך אינם מהססים לפעול ולקרוא בפורומים ציבוריים נגד "החוק".

המצטיינים שבין חברי איתנו באחרונה יעד חדש לפעולתם – פגיעה במופקדים על שמירת החוק. יש בינהם מי שבידיו רשימת דיירים המעוררת תפיסה בלתי חוקית של דירות המלווה בהתנגשות בלתי נמנעת עם שומרי החוק; ויש מי שמאיים ביצירתה של רשימה שחורה של שוטרים, שלטענתו, סטו מהנורמות החוקיות. אלה הם מחוקקינו שאינם מהססים לתקוף לא רק פיזית שוטרים וקציני משטרה וטורחים אף להעליב באופן אישי, לכנותם בכינויי גנאי ולאיים על מקור פרנסתם, אם וכאשר יגיעו לשלטון.

הגדיל מכל לעשות ח"כ המאייש כיסאו בשורה האחרונה של ספסלי הכנסת. חבר כנסת זה, שהצטרף בימים האחרונים ל"חוג חובבי סברה ושתילה", לא היסס להוביל קמפיין ציבורי וצעקני באופיו נגד מפקד מחוז ירושלים של המשטרה. לא אתייחס לעושר הביטוי והעומק הדימויים שבהם עשה שימוש. אבל ברור שללא כל מאמץ אפשר לשגרם לשולחם בדואר חוזר. גם לנו מותר לא רק לחבר הכנסת.

בשידור רדיו הפתוח לשיחות מאזינים מחוף לחוף בארצות־הברית, שהתקיים לקראת הבחירות לנשיאות ב־1980, שבהן התמודדו בשלב הסופי ג'ימי קארטר מול רונלד רייגן, עלתה לשידור מאזינה ושאלה את המנחה: "איך יתכן שאומה כה גדולה ומתקדמת, הגיעה למצב שמתוך 250 מיליון אזרחים שני ליצנים אלה מתמודדים על כס הנשיאות?". נראה ששאלה זו נכונה גם לגבי כמה מנציגינו בכנסת.

האסטרטגיה שבה בחר המדינאי הדגול שהוביל את מדינתו לעצמאות באמצעות מאבק בלתי אלים בתקופה שבה זכתה מדינת ישראל לעצמאותה, אינה ככל הנראה האסטרטגיה המנחה את המחוקק, בעל אותו כינוי, שקרא מעל במת הכנסת, אמנם בין השיטין, למאבק חמוש וחם בשומרי החוק. אם המדינאי ההודי באמצעות מאבק יסייע לבסס מערכת פוליטית עצמאית דמוקרטית בארצו רחבת הידיים, הרי ממשיכו, בהבל פיו פועל בכיוון ההפוך בארצנו הקטנטונת.

הכותב חוקר את המערכת הפוליטית בישראל

מעבר למראה החיצוני

פולניה בעיניים הולנדיות

באושוויץ יש היום יותר מדי תצוגות מבריקות, יותר מדי מבקרים. זה גרוע יותר מאשר להניח למקום הארור הזה להתפוצץ לרסיסים ולחזור להיות מדבר

אהוד בן עזר

לפני פחות משנה, לקחתי חלק בסמינר על זכויות האדם בבית אחוזה ליד העיירה סינטרה בפורטוגל, בחברת משתתפים ממקומות שונים בעולם. אחת מהם, כריסטינה מזמביה, דיברה איתי ערב שלם על ארץ הקודש מתוך בקיאות מדהימה בתנ"ך – היא נוצרייה: לאחר זמן לא רב הוזמנה בהמלצתי על־ידי משרד החוץ ושהתה שבועות אחדים בסמינר הבינלאומי במרכז גולדה בחיפה. היא ביקרה בכל אותם מקומות קדושים לנצרות, שאותם ידעה רק כמתוך חלום, ושבה לארצה מלאת התפעלות מישראל.

עם משתתפים אחרים נשארתי בקשר מכתבים. אחד מהם הוא ד"ר מרסל ויסנבורג, מרצה צעיר בתחומי פילוסופיה ומדע המדינה, באוניברסיטת נימיכן שבהולנד. ימים אחדים לאחר שהכרנו, סיפר לי שיש גם צד יהודי במוצאו המשפחתי.

ידידה אחרת היא אווה מוארשה, בחורה לא יהודיה, לא נשואה, נמרצת, דברנית, חזקה וביקורתית. בתוך יום או יומיים התיידדתי עימה והרגשתי בחברתה "בבית", כמעט כמו בחברת אימי או אשתי, שתיהן מהצד הפולני שלי. מרסל נסע לא מכבר לוארשה, ביקר אצל אווה, וכתב לי באנגלית את רשמיו משם:

ביליתי שבוע בוארשה בחודש האחרון. עיר בכלל לא מכוערת, למעשה נאה להפתיע. הוורשאים (בקושי פגשתי פולנים אחרים) נראים אנשים די מצחיקים. מעטים, מעטים מאוד מביניהם, מדברים שפה אחרת מחוץ לפולנית (ושפת הסימנים לא תמיד פועלת). רובם סבורים שהם בפיגור של שנים לעומת המערב במנהגים של טכנולוגיה, איכות חיים וכל השאר (ואולם נראה לי שהפיגור הוא רק בכמה שבועות).

הבחורות מתלבשות באופן מהר מאוד – כאילו היית שמח לפגוש אותן בזכות אותה איכות מפתה שלהן כבנות המין הנגדי, ובה בעת כאילו הן מבקשות ממך תשלום על כך.

יש לפולנים עוד דברים שאין אצלנו. למשל, חברת מוניות שמספקת וודקה לאחר זמן הסגירה הרשמי של המכירה, או אמנים שיעתיקו למענך כל ציור לפי המבוקש. הבה לא נשכח גם את נשיאם הפרנואידי. אווה ואני עמדנו לילה אחד ליד תחנת אוטובוס כאשר "הוא" עבר בדרכו מנמל התעופה לביתו. תחילה היתה תנועה רגילה, אחר־כך כמה שוטרים על אופנועים. אחר־כך רחוב ריק, אחר־כך עוד שוטרים על אופנועים, ואז שתי מכוניות משטרה, מרצדס משוריין, עוד מכוניות משטרה, אמבולנס (על כל צרה שלא תבוא), עוד אופנוענים של המשטרה, עוד פעם רחוב ריק, ולאחר מכן חזרה התנועה למצבה הרגיל.

אולי זוהי דעה קדומה שלי – אני רגיל לראש־ממשלה סהרורי ותפס במו ידיו גנבים שנכנסו אליו (זה קרה פעם) וגם אנשים שפרצו למכוניתו (זה קרה פעמיים).

נסעתי עם אווה גם לאושוויץ. אני לא חושב שהיא אהבה את הרעיון של הנסיעה לשם, או של עצם העלאת הרושם כאילו משהו לא נעים קרה אי־פעם במקום כלשהו בפולניה. אבל בכל זאת נסענו. זה היה מוזר. אולי אלה ששרדו וניצלו משם יכולים לראות מעבר למראה החיצוני, מעבר לפסאדה. המקום נראה היום כמו אתר זיכרון שאינו מה שצריך להיות. הוא מתוחזק יותר מדי טוב. יש יותר מדי תצוגות מבריקות, יותר מדי מדריכים, יותר מדי מבקרים, יותר מדי מזכרות, מזכרות שיותר מדי צמודות למקום – סרטי וידאו בשחור לבן בקופסאות שחורות־לבנות; גלויות שמציגות גדרות תיל דוקרני, להבות נצחיות, שקיעות, ורדים, וספרי תורה. זה גרוע יותר מאשר להניח לכל המקום הארור הזה להתפוצץ לרסיסים ולחזור להיות אותו מדבר, שזה מה שהוא באמת.

אכן מצאתי עקבות של משפחת סבי שהיתה כאן – אבל זה לא נראה לי כאילו הם באופן ממשי באמת היו במקום הזה.

הממשלה זקוקה לפרסומאי טוב

עם ישראל הוא עם נבון; הוא קורא על דרכי ההתרבות של תפוצת צמחי הבר בחלקו המזרחי של אגן הים התיכון, ועל השפעתה של מולקולת הפחמימן הקרוי אלכוהול על מהירות ואמינות המעבר של הסיגנלים בסינאפסות הבין־נוירוניות.

אוקיינוסים של מלל, כולו נבון ואמיתי. ואף־על־פי־כן, מה שנשאר בזכרון, מה שמשנה דפוסי התנהגות, מה שעובד באמת, הם משפטים בודדים. אמת צרופה, וכל האמת – במשפט אחד. מורה טוב מורה לחיים. צא לנוף אך אל תקטוף. כששותים לא נוהגים.

ים של דברי תבונה מלומדים נכתב ונאמר על העובדה ששתי קבוצות אתניות יכולות לחיות זו בצד זו בשלווה, ואפילו בכבוד הדדי – רק אם אף אחת מהן אינה חשה מאויימת, מושפלת או מקופחת לעומת האחרת. אך דווקא בנושא החשוב מכל, דווקא בנושא שבנפשנו, נראה שמיטב מנהיגי המדינה אינם יודעים את שיודע כל פירסומאי מתחיל.

אין פחיתות כבוד ואין ירידה ברמה ואין ויתור על שמץ מהאמת, בתימצות האמת כולה במשפט אחד. כאשר אתה מאמין באמיתותו של נושא, כאשר אתה מאמין בחשיבותו העליונה, אתה צריך לדאוג שהוא יעבור.

ומנהיגינו דהיום, שחותרים ללא ליאות להשיג את ההפרדה המיוחלת בין העם שלנו לעם הפלסטינאי, שחותרים להגיע למצב שבו לעולם לא ייפגע עוד חייל ישראלי בסימטאות שכם, ולעולם מתבל משכם לא יפוצץ אוטובוס במרכז תל־אביב, צריכים לדעת גם להסביר את עצמם בדרך האחת שעובדת: במסר קצרצר, אמיתי וקליט, כך:

יש מפלגה אחת גדולה שמבקשת כי לנצח ימשיכו בנינו לרדוף אחרי ילדים מיידי אבנים בסימטאות שכם; וממשלת ישראל אומרת – לא עוד יהודים בשכם, ולא ערבים בתל־אביב.

אריה גל, כפר סבא

מי שיוותר בחברון, יוותר גם בירושלים

חברון תהיה באמת המבחן האמיתי, כפי שאומר ערפאת, אם יהיה, או לא יהיה הסכם. בימים אלה נדע אם החליט רבין להפסיק את מסע ההתרפסות והויתורים, או שמא חלילה נענה לאתגר תומכיו ומסיתיו מן השמאל הקיצוני, "לירות למתנחלים בין העיניים", כפי שהציעו, ובלבד שההסכם האומלל יתקיים.

אלה שמאמינים באמונת עם ישראל ימשיכו להתפלל כדי שתיפקחנה עינינו לראות, כי העולם לא השתחרר משנאת ישראל. גם אמריקה וגם אירופה שותפים לאיסלם, ברצון למנוע מן העם היהודי את הבכורה על ירושלים, שנתקדשה ליהודים על־ידי השגחה.

הם הזרימו את ההגיגות, וגילו בכך את דעתם, דעת הנצרות, שלא מכירה בזכויות ריבוניות של יהודים בארץ־ישראל, כדעת האיסלם, שהוא היורש האמיתי של היהודים בארץ ישראל. כל זה לא נתפס על־ידי המתכחשים שבתוכנו.

הזיק היהודי, שקיים בתוך אלה בתוכנו המתכחשים ליהדות, עדיין מדקלם את המשפט "ירושלים תישאר מאוחדת בריבונות ישראל", למרות שבסתר לבם השלימו גם עם ויתור זה. אם יוותרו בחברון, יוותרו גם בירושלים. העיקר שהבורסה תמשיך לעלות.

מנחם זילברשיין, כפר סבא

לא ימין או שמאל – אלא פשיזם או דמוקרטיה

טעותו הפטאלית של השמאל הישראלי: טשטוש הניגודים התהומיים בין המאמינים במשטר דמוקרטי, לבין הפשיזם הלאומני, המסווה את עצמו בסיסמאות "לאומיות", "עם ישראל", "דת ישראל", "ארץ ישראל", "מולדת" וכו'.

טעותה הפטאלית של ממשלת ישראל: הטיפול בכפפות משי במסיתים להמרדה, במסווה של "מרי אזרחי". רובם הגדול של העיתונאים והסופרים נרתעים מלכנותם בכינוי היחידי המתאים להם: פשיסטים. הם מבינים ל"מניעיהם הפטריוטיים" ול"כאבם" על הויתור על רגבי המולדת. זה לא מונע מבעלי הכיפות הסרוגות לצרוח בהפגנותיהם "רבין בוגד", "רבין רוצח", "פרס אשפיסט", "מוות ליוסי שריד" וכו'.

והאמת היא שהמונחים של ימין ושמאל לא מתאימים היום לאיפיון המחנות הנאבקים על כיבוש דעת הקהל, לקראת הבחירות ההולכות וקרבות. מושגים אלה הם ירושה מן המאה הקודמת ותחילת המאה הזו. או דגל השמאל במלחמת מעמדות והלאמת אמצעי הייצור. היום כבר אין אף מדינה בעולם – אפילו לא סין הקומוניסטית – שבה אינה שולטת השיטה הקפיטליסטית. בישראל, אפילו במיקרוסקופ, לא נוכל לגלות את ההבדלים בין התכנית הכלכלית של הליכוד, לבין זו של העבודה. והמפלגה ה"שמאלית" ביותר, מרצ, כוללת בתוכה את פורז ורובינשטיין עם אנשי "השומר הצעיר".

אך כמו בנייר לקמוס, אופיים האמיתי של חלק ממנהיגי הימין מתגלה במעשיהם ובדיבוריהם, שלהם ושל תומכיהם. לא מקרה הוא, שלא ראינו את דן מרידור, בני בגין, דוד לוי או מאיר שטרית, בין מנהיגי הימין שעלו על אניית השידור של ערוץ 7, לרגל חידוש שידוריהם "לתפארת הדמוקרטיה". 14 עיתונאים, סופרים ואנשי אקדמיה, שהתפתו למחות נגד סגירת הערוץ הזה, המיועד להיות מרכז העצבים האלקטרוני של התקוממות נגד הממשלה, וכן מאמרו של יוסי אולמרט (שהופיע ב"דבר") – זהו נייר הלקמוס. הפרשה של פרופ' צימרמן, שהעז לקרוא לילד בשמו האמיתי, ונמצאו מספר פרופסורים שדרשו את סילוקו מהאקדמיה – גם זהו נייר הלקמוס. ולפני מספר ימים הופיע ב"דבר" מאמר של פרופ' גילבר, המוחה על שימוש בחיילי צה"ל נגד המפגינים נגד הממשלה – גם זה נייר לקמוס. אבל נייר לקמוס זה נחוץ רק כלפי אלה, שבמסווה של "הגנה על הדמוקרטיה", לא נרתעים משום פעולה אנטי דמוקרטית, כדי שיוכלו לטרפד את מאמצי השלום של הממשלה.

ואין צורך בנייר לקמוס כדי לזהות את האופי הגזעני־פשיסטי של מהללי ברוך גולדשטיין, חסידי "כך", "זו ארצנו" ואחרים. בצירוף עם קיצוני הליכוד, הם כולם מחנה אחד. הם לא "ימניים"; במחנה ימין אמיתי יש דמוקרטים נאמנים; בין אלה שקוראים לעצמם "מחנה הימין" ישנם פשיסטים, מדעת, או שלא מדעת. המטרה הסופית שלהם היא לחסל את תהליך השלום. להמאיס על הערבים את החיים תחת כיבוש, ולגרום להגירתם, בין אם מרצונם הם ובין אם בגירושם מהארץ. הדתיים שבהם חולמים להשליט כאן את שלטון ההלכה, את חשכת ימי־הביניים.

הפשיסטים הגיעו לשלטון ברוב הארצות הודות למשטר הדמוקרטי. אם מדינת ישראל לא תדכא ביד ברזל את מאמצי ההמרדה שלהם, סופנו עלול להיות, שיום אחד נתעורר ובארץ תשלוט ממשלה של קיצוני הליכוד, עם גנדי כשר הפנים המשטרה.

יעקב עמיר, הרצליה

התפקיד לא נולד למעני

ברשימתו של דוד ניסן ("דבר" ה־28 באוגוסט) נאמר כי משרד הכלכלה "נולד לפתור בעיית כסא לגד יעקובי".

זהו מידע שגוי. משרד הכלכלה הוקם מספר שנים לפני שהתמניתי כשר הכלכלה. אם כי עם התמנותי הוחלף שמו ל"משרד הכלכלה והתכנון", ותחום פעולתו התרחב.

גד יעקובי, שגריר ישראל לאו"ם

דבר החקלאים הזועמים אל שר האוצר

לשר האוצר, אברהם בייגה שוחט: דומני שבמלחמתך הבלתי־נלאית בחקלאים ובחקלאות, שברת את כל השיאים. אתה, שבבחירות האחרונות זכית בתמיכת יותר מ־75 אחוזים של החברים במטה התק"ם, ועוד רבים וטובים בתנועת המושבים ובקיבוץ הארצי – יוצא היום בראש מחנה האוצר נגד אותו ציבור, תוך נסיון לחסל אותנו בכל מחיר.

עניין ייקור המים לחקלאות, אותו הינך מעלה ללא ליאות לדיון בממשלה, פעם אחר פעם, הפך מכבר לחזיון מקאברי. האם המילה "לשבור" הפכה באוצר ללהיט חוק כאשר מדובר בחקלאים ובחקלאות?!

היכן אמינותך כשר אוצר (ראשון) שהצליח להעביר בחקיקה את עניין העידכון האוטומטי בתעריפי המים לחקלאות, וכעת, בכל שני וחמישי – מערבן את אותו עדכון...?

סלח לנו אדוני השר, אך זוהי בושה לאינטליגנציה – אפילו אם מדובר בפוליטיקה (שבה כידוע, השמיים הם הגבול).

אם בכוונתך להמשיך ולהעשיר את קופת מונופול "מקורות" (שכידוע לך סיימה את '94 עם רווח של 116 מיליון ש"ח) על חשבון צרכן המים החקלאי – אנו נעשה הכל על־מנת למנוע ממך את הגזל. וכעת, לאחר שהממשלה אישרה את בקשתך לייקור המים לחקלאות – נעתיק שוב את מאבקנו, כמו אשתקד – לוועדת הכספים של הכנסת, בתקוה שנמצא שם אוזן קשבת, וחשוב יותר: קשבת!

יורם תמרי, רכז תא המים במרכז החקלאי

★ מכתבים למדור ניתן לשלוח לפקס' 03-6294783, או לת"ד 199 תל־אביב (מיקוד 61001).

המלצה

טלוויזיה

תולדות המערבון, בערוץ ארטה. "צומת במערב", סרט, הצגה שניה

השבוע עולה למסכים סרטו החדש של קלינט איסטווד "הגשרים של מחוז מדיסון", שנעשה על פי רב המכר של רוברט ג'יימס וולר. איסטווד מגלם בו מאהב שרמנטי ופגיע, ויחד עם זאת אפשר לראות בה דמות הלקוחה מז'אנר המערבונים אתו היה מזוהה: אדם חסר זהות אישית, שהוא גם סמל של התרבות האמריקנית. צלם של ה"נשיונל ג'אוגרפיק", אותו מגזין טבע מופלא, היוצא לצוד את פרנסתו באמצעות עדשת המצלמה במקום באמצעות האקדח.

הערב ניתנת הזדמנות להבין את מקורותיו איסטווד, את היסוד לדמויות שגילם ובייחוד בעשור האחרון, ולא רק הוא. בערוץ ארטה הצרפתי תוקרן תכנית מרתקת, לציון מאה שנות קולנוע, המתמקדת בתולדות המערבון, משנת 1903 ועד סרטו של איסטווד "בלתי נסלח".

מייד אחרי כן, באותו ערוץ, יוקרן מערבון קלאסי (באנגלית). "הנהר האדום" שבו מככבים ג'ון ויין ומונטגומרי קליפט. ובשעת לילה מאוחרת, אחרי חצות, יתקיים דיון על מיתוס המערבון המודרני כפי שמופיע בסרטים מן העשור האחרון.

מי שהאנגלית אינה שגורה בפיו, יוכל להסתפק בדוגמה של ייצוא הז'אנר מארה"ב לאיטליה ולספרד, עם הקרנת הסרט "צומת במערב" של הבמאי מונטה הלמן משנת 1978, בערוץ הצגה שניה. לא ממש הדבר האמיתי, אך בהחלט עם מקצב ועם דרמה סבירים.

אורי שין

פרסומות / יעל ישראל

כוחה המופלא והמפחיד של הקבוצה

פרסומות ל"בנק דיסקונט", בירה "גולדסטאר" ו"מי עדן"

מתנחלי יש"ע, המפגינים כגוף אחד, מאוחד ומלוכד, ימצאו עניין רב בשרשרת פרסומות הרצות באחרונה על המרקע המנצנץ. ואם הם במקרה טורחים לצפות בטלוויזיה, הם עוד עלולים ללמוד כמה טריקים: למשל, איך לשפר את הליכוד החברתי ולתרגם אותו לכוח נוסף, בלתי מובס.

מאז ומתמיד קבוצות הן כוח. הרבה אנשים שעושים משהו ביחד זה המון אנרגיה, ומה שהרבה אנשים עושים יחדיו לא תשיג קבוצה קטנטנה או איש אחד, כשרוני ככל שיהיה. הערכים הללו מבטלים מעצם טיבם את הפרט. הוא הופך לבורג קטנטן במכלול הגועש והמרגש. זהו ערך שהתקיים בתנועה הקיבוצית, בתנועה הקומוניסטית, אך התבנית היטב גם במסגרת הפשיזם. כמה מסובכת יכולה להיות חבורה של אנשים המלוכדים תחת גג של רעיון, את זה כולנו מכירים על בשרנו, ומכל כיוון אפשרי. ומה שעלול לקרות עם זה בהקשר למתנחלי יש"ע, על כך אף אחד לא מעז לחשוב.

הפרסומות ל"בנק דיסקונט", "מי עדן" ולבירה "גולדסטאר", מנסות לשכנע ביעילותו של הליכוד החברתי, ומציגה אותו כערך נעלה, מרגש, מופלא ממש. המוסיקה המתקתקה המושרת ברקע לפרסומת של "בנק דיסקונט", מחזקת את התחושה שמישהו מעוניין למכור לנו, חוץ ממוצרים, גם אידיאולוגיות. הזבן מפוקפקות. ריח רע של מניפולציה עולה מהן.

בפרסומת ל"בנק דיסקונט", פרסומת תמימה ופסטורלית לכאורה, מתחברת קבוצה של אנשים לצורך מטרה משותפת: חיבור בדידים רבים לפאזל ענק, שכאשר

בירה, נצחון קבוצתי, לא רק משקה

יתחבר, יתהווה ממנו סמלו של הבנק. הרעיון העומד מאחורי הפרסומת הוא מופשט מאוד, מה שרואים הוא רק מטאפורה למשהו אחר: הגיבוש והעמל הקבוצתי, יובילו לעוצמה. הניצבים מסתובבים בין בדידי הפאזל, מחברים ביניהם תוך כדי הפגנת חיוכי ניצחון, עד שזווית המצלמה עוברת למעלה ותופסת את כל "השטיח" הזה, המפואר, ובשוליו האנשים המופלאים שיצרו אותו.

בפרסומת ל"מי עדן", המים עם הקשת, מתבצע מהלך דומה, הבונה גם הוא את אותו רעיון מופשט המסיס את המציאות המיידית המתרחשת בסרטון, לעבר האידיאולוגיה. קבוצה של בחורים נאים ושריריים מתקבצת באיזה לופט כדי להפעיל בכוחות משותפים מתקן מופלא ומיוחד שמייצר קשת מלאכותית. גם כאן המוסיקה מכפילה את האכסטטיות של הרגע העצום: יצירתה של הקשת בשמיים. תחושת העוצמה היא כאן כפולה ומכופלת, גם מפאת אופיו של המעשה העל טבעי. יצירת האדם מתעלה כאן לדרגה אלוהית כמעט. האדם, באותם כוחות משותפים, קבוצתיים, הצליח להכניע את מגבלותיו האנושיות, ויצר את הבלתי יאומן. ואם קבוצה של אנשים מצליחה ליצור קשת, מי יודע מה עוד היא מסוגלת להשיג באמצעות אותו איחוד כוחות מבהיל.

התיזה חוזרת על עצמה בפרסומת לבירה "גולדסטאר", הכוכב של הפאב. כאן, אומנם, המפעילים והמיידיים הם גבר ואשה: המנגנת בפאב, והגבר שמפעיל את המגדלור בערב סופה. אבל עשרות האנשים היושבים בפאב, אליהם שבה המצלמה בזיגזוגים מהירים, מחזקים את הרושם של פעילות קולקטיבית שבסופה נצחון. וגם כאן משוחזר הנצחון על כוחות הטבע: הפעם זוהי הכרעת הסופה והדלקת המגדלור. ואם מחפשים רמזים נוספים: מהו אותו מגדלור שמבזיק בשמי האופל באור יקרות, אם לא דימוי פאלי לכוח, עוצמה ונצחון?

כל הדימויים המסובכים שקיבצה האידיאולוגיה הפשיסטית תחת כנפיה השחורות, נמצאים כאן: לני ריפנשטל, אדריכלית הקולנוע של היטלר, לא היתה עושה זאת טוב יותר. כל תכונות האנשים בפרסומות אלה, אנשים המאוחדים מתחת לאותה מטריה של רעיון משותף, יוצרים ביחד משהו גדול מהם, גדול מהחיים. התחושה שכל הפרסומות הללו מעוררות בצופה, היא של חוויה מרוממת נפש, עילאית, שלא לומר אלוהית, שבאופן טבעי מחזקת את הרצון להגשים את הכוח הקבוצתי, ללכת עכשיו, ומיד, ולהקים תא, מפלגה, אחווה, גוף קבוצתי, משהו, ולעשות בשמה מעשים. מפחיד לחשוב מה אותם פתיים מסוגלים לעשות, לו באמת ייענו למכבש האידיאולוגי של יצרני הפרסומות.

ועל טישטוש כוחו של הפרט, המתבצע בגאוות בפרסומות אלה, אני כבר לא מדברת. אידיאולוגיה קבוצתית, המפארת את הערך הזה, מבטלת לגמרי את הפרט כפרט. לפיכך, גם פניהם של מספר הדוגמנים המובלטים בסרטונים, מובלעים בתוך המערך הקולקטיבי, והחשיבות של מעשיהם כפרטים, כאנשים בודדים, מוססת לכיוון הנצחון הקבוצתי. בסיכומו של דבר מה שזוכרים מהפרסומת ל"בנק דיסקונט", למשל, זה את שטיח הפאזל הענק הגמור, או את האורגיה האכסטטית המתבצעת בסיומה המלהיב של הפרסומת ל"מי עדן". מובן, שהקונספציות המנחות פרסומות כאלה, אינן מקוריות או מקומיות. הן מיובאות מחוץ לארץ, שם נוסו בהצלחה בכל מיני פרסומות. הטובה שבהן, ללא ספק, היא הפרסומת ל"בריטיש איירווייס", כשקבוצה ענקית ומגובשת יוצרת את סמל החברה על גבי רצועת חוף ארוכה, הנראית ממעוף הציפור, וגורמת להתרוממות לב ממש היסטרית. קשה שלא להישבות בקסמה, אבל לא נעים לחשוב על המשמעויות הגלויות, הנסתרות שלה.

"החיים הטובים" של דיור

הסוד הגדול של חברת כריסטיאן דיור יחשף היום בפני הציבור בבירות העולם השונות. בשם חדש, זהו הסוד, ושמו "דולצ'ה ויטה", ה־14 במספר של החברה. הבושם החדש משלב ניחוחות פרחים, עצים, פירות ותבלינים. יש בו תמצית של שושנים, ליליות, אירוס ומגנוליה עם

תיל, קינמון, ציפורן והל, אפרסק ומשמש, עצי ברגמוט, אלמוג וארז גם כן. התוצאה הסופית היא ניחוח שמשלב חריפות ומתיקות, כבד מעט ומרתק.

הוא נתון בבקבוק זכוכית מרהיב שבו שקעות מעין טיפות זכוכית היוצרות קליידוסקופ בין הטיפות האורות הבושם עצמו. המחירים ל"חיים המתוקים" של דיור 229 ש"ח או 369 ש"ח, בהתאם לכמות התכולה.

הדרה ציפרמן

הסטוריה מוסיקלית

מוסיקה קלאסית, גדולי המלחינים ויצירות המופת שלהם. מאת: ג'ון סטנלי. תרגום מאנגלית: גבי פלג. עורך מוסיקלי: עידו אברבאיה. הוצאת שבא

מאת רות הפין

הספר הזה, מצטרף לספרים קודמים, שראו אור בשנים האחרונות ומבקש להוביל את הקורא על פני 900 שנים של הסטוריה מוסיקלית אירופית. הספר אינו כולל דוגמאות בתווים ואינו צולל לסודות העשייה המוסיקלית, ולכן יעיל כמבוא להיכרות עם עולם המוסיקה האמנותית.

לספר שבעה שערים, כל אחד מהם מוקדש לתקופה: ימי הביניים והרנסנס, תקופת הבארוק, התקופה הקלאסית, הרומנטית - ושני חצאיה של המאה העשרים. לכל שער מבוא הסוקר את עיקרי האירועים המדיניים והתרבותיים של התקופה ומיקומה של המוסיקה במירקם הסגנונות והכיוונים. בעקבות המבוא, מאמרים קצרים על מבחר ממלחיני התקופה. ממילא מובן שהחומר רב ההיקף מובא בתמצית ובקיצור. הסגנון בהיר ואינו מכביד על הקורא הבלתי מקצועי. התרגום לעברית נאה וקולח.

מונחי המוסיקה מוסברים במשבצות קטנות בשולי העמודים ובסופו של הספר גם מילון. סיפורי חייהם של המלחינים מובאים על דרך הסיפור, פחות יבשים מאלה המצויים במילונים. רשימת יצירותיו של כל מלחין אינה מלאה אך כוללת את יצירותיו החשובות והמחבר גם טרח להמליץ על שתיים־שלוש הקלטות של יצירה אחת או שתיים, לפי המלצתו של כתב העת הבריטי "גרמופון". לא כל כך יעיל לגבינו שכן לא תמיד ניתן להשיג אותן כאן. כיוון שהספר ראה אור בשנה שעברה הוא כולל גם מלחינים חדשים ביותר כסופיה גובאיידולינה הרוסית או מייקל ניימן האנגלי.

בתחילת הספר מבואות על המוסיקה בחברה ומקומו של המלחין בה, התפתחות כלי הנגינה והתפתחות התזמורת הסימפונית. כל החומר מלווה בתמונות רבות וצבעוניות, המודפסות היטב על נייר משובח.

המחבר מביע גם את דעתו שלו על התפתחותה של המוסיקה במאה שלנו. מלין על המסחור הגובר, על הבצורת היצירתית המציינת את מחציתה השניה של המאה ה־20 ועל החינוך הלקוי למוסיקה. ואם כי הוא מדבר על אנגליה הדברים יפים גם בארץ. המחבר אינו נשמע אופטימי ביותר באשר לעתידה של המוסיקה האמנותית ורואה בתופעת המוסיקה הנכתבת כיום בהשפעה דתית – ארוו פארט האסטוני, טאבנר האנגלי וגורצקי הפולני – מעין סגירת מעגל לימי הביניים והלוך הגריגוריאני.

הספר מביא את הסיפור האירופי, ואינו כולל כמובן את המוסיקה הישראלית, אם כי זו שייכת למסורת האירופית. ספרים אחרים או אנציקלופדיות שתורגמו לעברית צירפו מוספים מעודכנים ומן הראוי היה להוסיף זאת גם לספר הזה. למהדורה האנגלית צורף תקליטור שחסר במהדורה העברית. חבל. כל דיבור על המוסיקה אינו מייצג אותה עצמה והרי זו צריכה להיות המטרה. ההסברה המוסיקלית היעילה ביותר היום נעשית בעזרת הווידיאו, קלטות או תקליטורים.

הספר מופיע בתבנית אלבומית וזהו חסרון, שכן לא נוח לאחוז בו, ואי אפשר לקרוא אותו בנוח במיטה.

פוטרו המנכ"ל והמנהלת האמנותית של "ענבל"

הנהלת תיאטרון מחול ענבל החליטה לפטר את המנכ"ל שמואל רהט, ואת המנהלת האמנותית, מרגלית עובד. יו"ר הנהלת ענבל, יגאל בן־שלום, הודיע כי מאחר ששיתוף הפעולה בין השניים אינו עולה יפה, יפוטרו שניהם. הפיטורים יכנסו לתוקף בתוך חודשיים.

הנהלת ענבל התכנסה ביום רביעי לדיון בבקשת המנכ"ל לפטר את המנהלת האמנותית, ובבקשת המנהלת האמנותית לפטר את המנכ"ל. לפני כמה ימים הישעתה עצמה עובד מניהול פעיל עד שימולאו תביעותיה.

ההנהלה החליטה להקים ועדה מקצועית שתמליץ על תוכנית הבראה. במקביל יתמנה מנהל זמני. תוכנית ההבראה תובא לאישור המועצה תוך שבועות ספורים.

מרגלית עובד אמרה בתגובה כי "רק המועצה תחליט על מעמדי בלהקה. לא יו"ר ההנהלה ולא איש מחברי ההנהלה המנצלים את כוחם לרעה הם שיחליטו גורלם של צדיקים. אני אלחם מול אדונים ושחצנים".

אורה בריסמן

עתון בפקס לקולנוע וטלוויזיה

"פרודקשין פוסט" הוא שמו של פקסעתון חדש המיועד לאנשי תעשיית הקולנוע והטלוויזיה, כמו גם למשרדי פרסום ולעובדי המדיה. מטרתו של העתון, כפי שהצהירה העורכת שלו, ליזקה אסא (מפיקה ובמאית) היא להציג מידע בזמן אמיתי על המתרחש בתעשיית הקולנוע והטלוויזיה בארץ, מאחר ששוק ההפקות גדל בצורה ניכרת עם כניסתו של הערוץ השני ומכירתם של מספר זיכיוני הכבלים באחרונה לאולפנים פרטיים. "העתון לא יעסוק ברכילות אלא בעובדות שעשויות לעזור לכל מי שיש לו עניין בתחומים אלו, מאנשי מקצוע ועד לדרגים של מקבלי ההחלטות". את העתון ניתן יהיה לקבל באמצעות הפקסימיליה מספר פעמים בשבוע תמורת תשלום מראש של דמי מנוי. בכך מצטרף עוד עתון הנשלח בפקס לאלו הוותיקים דוגמת "נמר של נייר".

אורי שין

חירום

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
בן־יהודה – בן־יהודה 142 – 5223535
סופרפארם – איינשטיין 40 רמת־אביב – 6413730 (עד 24.00)
קופ"ח כללית – אמסטרדם 7־9 – 5232383
ירושלים
שטראוס א' – אביגדורי 3 – 706660
חיפה
דרך הים – דרך הים 209 – 371472
רמת־גן
פארמה פלוס – שד' ירושלים 23 – 6742046
בני־ברק
מכבי – רבי עקיבא 34 – 5771323
בת־ים
מזור – חביבה רייך 20 – 583360
חולון
אהרון – הפיין 52 – 889153
רחובות
הנשיא – הנשיא הראשון – 461342

טיפול נמרץ לב

- לב 1 – שירות 24 שעות – 03-5618791
- שח"ל – 03-5625555
- נטלי – 177-022-4224, 03-5757788

ניידת טיפול נמרץ

- אשדוד 08-551333
- בית־שאן 06-587223
- בת־ים 03-5511111
- הרצליה 09-541333
- חדרה 06-322333
- חיפה 04-512233/4
- טבריה 06-790111
- ירושלים 02-523133
- כפר־סבא 09-33222
- כרמיאל 04-988555
- מגדל העמק 06-540062
- מעלות 04-979333
- נהריה 04-823333
- נצרת 06-573335
- נתניה 09-623333
- עכו 04-912333
- עפולה 06-593334
- פתח־תקוה 03-9311111
- קראן 03-344442
- קרית־ביאליק 04-761062
- קרית־שמונה 06-944333
- ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
- רחובות 08-451333
- שדרות 051-897074
- תל־אביב 03-5460111

מרפאות שיניים

תל־אביב
- דיזנגוף סנטר שער 3 או 5 טל' 294869, 03-285822
- טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 03-5201515, 5201432/1. 24 ש'. גם בשבת וחג.
- טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03-5436696.
- תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (כבר המדינה) טל' 254397, 03-452173: יהודה המכבי, איתורית 03-5449911, מנוי 4318.

יפו: יפת 99, 09.00-13.00, 16.00-02.00, טל' 8642...
גבעתיים: ויצמן 12, טל' 324547 איתורית 5193193 מנוי 3743.

ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02-253767.
בי"ח משגב לדך – טל' 02-633708, 08.00-16.00, ד' 08.00-19.00.
בת־ים: מרפאת שיניים לטיפולי חרום – קניון בת־ים רח' יוספטל טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

- סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 03-234819. י־ם 02-514455. חיפה 04-382611. אילת 059-31977.
- ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461133: טל' 08-550506 – 24 שעות – 02-514111 – 07-376310.
- מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 08.30-12.00, 16.00-19.00, טל' 057-74907.
- אור אדום – למען נפגעי אלימות שוטרים והתעמרות, בתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03-663162/3.
- נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'־ה', 9-16, 03-231675, 03-235922.
- מכורים אנונימיים (אנ.איי.), מידע תמיכה וסיוע 24 ש'. 03-5131046.
- זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04-322003, 04-256417, 03-378572.
- האגודה להגנת הילד: 03-6961070, 03-6956763.
- האגודה לנפגעי תקיפה מינית. טל' – קו חירום 6850041, קו גברים 6850036

תחבורה

- קווי אוטובוס "דן" טל': 5614444.
- "אגד" – טל': 03-5375555.
- זמני נחיתות מטוסים. תקליט: 03-9731111
- מודיעין נמל התעופה 03-9712484
- רכבת: זמני נסיעה ותעריפים באמצעות "טלטקס" טלפונים: 04-303133, 03-5652200.

עזרה רפואית ונפשית

- ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 03-5461111, לילדים ולנוער 03-6961113. י־ם 02-610303. קו ברוסית 02-661122. חיפה 04-672222/3. קו ברוסית 04-672223. כרמיאל 04-9888770. קו ברוסית 04-9889499. נתניה 09-625110. קו ברוסית 09-828755. ב"ש 07-281128. קו ברוסית 07-275871. צפון הגליל 04-9988410. כ"ס. 09-974555. חדרה 06-346789. קו ברוסית 06-343269.
- המרכז להתנדבות בישראל, 03-5614144 לזקוקים למתנדבים ולמבקשים להתנדב.
- מגן, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'־ה' 09.00-14.00. 03-829970.
- אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש. 03-5400474, 03-5480672.
- יד ביד, ארגון קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03-226027, 04-229488, 04-922222, 02-249358, אילת 09-76366, לוד־ל 222732, מ־17 עד 24.
- "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז ייעוצי ר"ג. 6728697, 6734752, ג' 8.00-13.00, ד' ה' 16.30-19.00.
- "אל־סם" – רח' פרקפין 7, ימים א'־ה'. 16.00-20.00. טל'. 5463587, 54620276, 02-663902, 02-663828.
- הועד למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים 03-614576, 03-566380. ת.ד. 33602 ת"א.
- אלי, אלימות כלפי ילדים. 03-430879, 03-261070. מ־08.00 עד 22.00.
- "הקו הלבן", ארגון קשבת להומוסקסואלים ולסביות. 03-6292797. ימי א', ג', ה' מ־19.30 עד 23.30.
- קופת חולים – מוקד מידע רפואי. א'־ה': 08.00-19.00, ו': 08.00-12.00. טל' 03-6393355.
- מד"א – שירות רופאים לביקורי־בית, ובתחנות מד"א, שעות: 19.00 עד 07.00. טלפון חירום 101.
- חדר מיון פרטי תר"ם, מד"א. קהילת סלוניקי 9 (ליד ביתן) ת"א, 499978.
- אלכוהוליסטים אנונימיים. הפניה לפגישות: 03-319845, 03-202951, 03-319281.
- אלכוהוליסט (24 שעות) 03-721161.
- אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים. 02-830092, 02-630524.
- "קשב לקשיש", א.נ.ל. 03-299089. א'־ה' 09.00-14.00.
- ארגון קשבת לגיל המבוגר רמת השרון ימים א'־ה' 16.00-20.00, טל' 5493244.
- נשים במצוקה. קו אדום 09-585720.
- ארגון הורים ארצי, ארגון קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה. 03-621515.
- "יד שרה" – שיקום החולה. י־ם 02-244242, ת"א 03-812304; חיפה 04-381704.
- "הוליה" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים: טל'. 09-587779.
- תמיכה נפשית לחולי סרטן. 02-435516.
- שירותי חירום פסיכיאטריים כולל ביקורי בית. טל' 03-6750750, 09-344615, מינוי 35888

אלמ"ן (עזרה לגבר)

- ארגון למען גברים הנתונים בגירושים, רח' מרקורק 4 ת"א טל' 03-6850450 24 שעות ביממה.

חשופים במונית

אבנר הופשטיין

די להכנס למונית מקרית כדי לראות עד כמה מכוון מצבו של הנהג. מה מונע מהנוסע לברוח בלי לשלם? לבקש מהנהג ש"יעצור בכספומט" ואז להשאיר אותו לחכות? כיצד יתנגד לסכין שנשלפת תוך כדי נסיעה? לאקדח שמוצמד לרקתו?

ליל שבת, יולי '95, רבע לאחת עשרה בלילה. זעקה מפלחת את הדממה בקשר. "חייל 23", כינויו של נהג המונית אברהם רוידי ז"ל, קורא לעזרה: "ארצי תציל אותי... הורגים אותי... הורגים אותי... ארצי". לאחר שעה ורבע של נסיונות כושלים מצד חבריו לעבודה וכוחות המשטרה לקרוא לו ולאתרו, מתגלה מונית המיצובישי של רוידי בסופו של רחוב ללא מוצא, ליד מתחם הדיסקוטקים של רחוב המסגר. בתוכה מוטלת גופתו של הנהג, והגבה נעוץ סכין. רצח אכזרי בדם קר. אפילו כספו לא נלקח.

ארצי, הוא יחזקאל ארצי, מנהל תחנת המוניות של בית החייל ויותר מ-20 שנה נהג מונית. באותו יום שישי טראגי ניסה בכל כוחו לאתר את חברו הטוב אבי. שוב ושוב קרא לו בקשר, שלח מונית לחפשו ביעד האחרון אליו נשלח, הזעיק משטרה. חודשיים אחרי, במוצאי שבת, תפסתי אותו רגע לפני שיצא אל משמרת הלילה הארוכה המסוכנת. "המצב שלנו גרוע. גרוע מאוד", הוא אומר. "הממשלה מבטיחה ומבטיחה, אבל בינתיים לנהגים עדיין אין".

מדהים להיווכח עד כמה חשוף נהג המונית. לא צריך להיות חכם גדול ואין צורך בתחקיר ממושך. די להכנס למונית מקרית ולראות: מה מונע מהנוסע לברוח בלי לשלם? לבקש מהנהג ש"יעצור בכספומט" ואז להשאיר אותו להתייבש דקות ארוכות עד שיבין שיצא פראייר? כיצד יתנגד לסכין הנשלפת תוך כדי נסיעה? לאקדח המוצמד לרקתו?

לחצן וכובע מהבהב

"הפיתרון הטוב ביותר לאבטחת נהג המונית הוא לחצן מצוקה, שמחובר למוקד משטרתי או אחר. זה יאפשר מעקב תמידי אחרי מיקומו של הנהג בכל שעות המשמרת. אם היה לחצן כזה, היינו יודעים היכן נמצא אבי והיינו מגיעים אליו במהירות. לחצן כזה, כמובן, גם יתריע", קובע ארצי. "נפגשתי עם דוד כוכבא, עוזר של שר התחבורה. שוחחתי איתו על נושא הלחצן והוא אמר שזה לא ניתן, אבל הבטיח לבדוק כל מיני אופציות אחרות. בינתיים הנושא כבר לא חם, או זנחו אותנו. עד לרצח הבא."

מכוניתו של אברהם רוידי לאחר שנרצח (תצלום: גדעון מרקוביץ, יסמא)

כבר לפני יותר משנה הועלתה הצעה ל"מערכת האיכון הלווינית" – הג'י.פי.אס. – על ידי ועדה משטרתית מיוחדת. הוועדה גיבשה הצעות לשיפור בטחונו של נהג המונית. הסיבה העיקרית לנפילת הרעיון היא, כמו תמיד, כלכלית. ההערכות הן בין שלוש מאות אלף שקל לחצי מיליון שקל להפעלת מערכת כזו בין מאה מוניות – גודלה של תחנה בינונית. מהר מאוד הבינו באיגוד הארצי של הנהגים, כי משרד התחבורה לא יוכל לממן את המערכת.

"משרד התחבורה חייב את אישור האוצר, ושם תמיד ימצאו משהו חשוב יותר להשקיע בו את הכסף", אומר אברהם פריד, יו"ר איגוד נהגי המוניות הארצי. מרבית העול יפול על הנהגים, שגם כך מתלוננים על מתח מחירים נמוך מדי, הכרוח ב-12-15 שעות עבודה ביממה כדי לגמור את החודש. "לכן, עד היום לא נענתה הבקשה, וכמעט ודאי שלא תענה גם בעתיד. אנחנו החלטנו לשים דגש וללחוץ בכיוונים אחרים, ריאליים יותר", אומר פריד.

יש לך דוגמאות לכיוונים כאלה?

"מחיצת המגן המשוריינת, בין הכיסאות הקדמיים של הרכב לאחוריים, נמצאת בשלב מתקדם, ולמעשה תותקן בקרוב במוניות. משרד התחבורה הסכים להשתתף ב-50 אחוז מהמימון. בנוסף, הוכנס הכובע המהבהב לשימוש בשנה האחרונה, ועד פברואר '96 הוא יותקן על גבות כל המוניות".

הכובע הוא מתקן פשוט למדי, כמעט פרימיטיבי, המורכב משתי מנורות אדומות מהבהבות המתנוססות מעל לשלט המואר עם הכתובת "מונית". מטרת האמצעי הזה: כאשר הנהג במצוקה הוא יפעיל את הנורות והעוברים ושבים יראו בכך סימן לבעיה ויגשו אליו או יזעיקו משטרה. מרבית האנשים עדיין לא מכירים את "הסכם המצוקה" הזה, למרות שהוא כבר מותקן במוניות רבות.

הנהגים, אגב, לא מתייחסים אליו ברצינות. בעיניהם זהו אמצעי שאין בו כל תשובה לבעיות האמיתיות שלהם. "הלחצן הזה, שמפעיל תאורה על הגג, הוא פשוט מצחיק ומגוחך", קובע הדר אהרונסון, גם הוא מתחנת בית החייל. "לשם הדגמה, אני אתן לך דוגמה קלאסית: בדיוק שבוע אחרי שאבי (אברהם רוידי) נרצח, ביום שישי בערב, קיבלתי הזמנה טלפונית. ביקשו ממני לנסוע לגמל – איזור בילויים ראשי והומה אדם – ולהביא כמה סטייקים בלאפה. כשהגעתי לשם ויצאתי את המונית, ראיתי שבטעות, כנראה התחלקה הרגל, הפעלתי את הלחצן הזה. יש לך השהייה של 10 דקות בערך כך שכולם יכלו להבחין ב'מצוקה' שבה נמצאתי. אף אחד מבין מאות האנשים שהיו שם לא טרח אפילו לגשת אלי. ביום אפילו לא רואים את האור. אם לפחות היתה לזה איזו שהיא אזעקה. במצב הנוכחי בטח חושבים שזה כישוף של האוטו".

במשרד התחבורה, לא חולקים על אף אחת מהטענות האלה. "אנחנו לא רוצים אזעקה. זה לא טוב. תוקף שישמע אזעקה יתקע כדור בראש מרוב בהלה", אומר דני שנהר, קצין ביטחון ראשי במשרד התחבורה. אברהם פריד סבור, כי ההתנגדות נובעת בעיקר מהחשש לריבוי סירנות, ולבלבול בין המוניות לכוחות הביטחון.

אתה מודע לכך שאף אחד לא מכיר את היצ'בעי הזה?

שנהר: "הכנסנו את לחצן המצוקה לשני שלישים מהמוניות. אני רוצה לנצל את ההזדמנות ולקרוא לכלל הציבור לשים לב לאור האדום, וברגע שרואים אותו להתקשר לתחנת המשטרה הקרובה. הייתי רוצה שהאורות יתמקדו יותר בנהג המונית". שנהר גם ניצל את ההזדמנות לציין, כי הוא "מקווה שזאת הולכת להיות כתבה חיובית".

במשרד התחבורה נמנעים מלנקוב בתאריך בו יותקנו המחיצות המשוריינות במוניות, אך שנהר מזהיר, כי "בימים אלה ממש העברתי לשר התחבורה את איפיון שני האבות-טיפוס של המחיצות, ושר התחבורה יוציא את התקנות בקרוב מאוד". משרד התחבורה יסבסד, אך שנהר אינו מתחייב על 50 האחוזים של פריד. התקנת המחיצות, אגב, תהיה אופציונלית.

בוררים את הנוסעים

ארצי מעיד, כי מאז נרצח אבי, הוא נמנע מלצאת עם המונית בליל שבת. "ביום שבת כולם בחופש, לכן בערב קודם יוצאים כולם התצוה. מסתובבים הרבה שיכורים, מסוממים, נוהגים כפראות, משתוללים. לכל נהג כבר יש מיפוי אזורים – איפה פחות מסוכן ואיפה לא נכנסים בלילה. בתיים, 'מתחם הדיסקוטקים', איזור המוסכים, אור-יהודה, הדרייב-אין, שיכון דן וגם כמה סימטאות חשוכות במיוחד. הן הם מחוץ לתחום".

קרה לך פעם שהותקפת?

"לפני 15 שנה דקרו אותי שלושה נערים שלקחתי. הם שמו לי רגליים על הכתפיים, וכשביקשתי מהם להוריד אותם, הם שלפו סכין. תפסו אותם, הם קיבלו רק על תנאי".

מה עם היעבריינים הקטנים" – מרבני תשלום ומתחכמים למיניהם?

"זה עניין שבשגרה ממש, כמעט כל יום. אין מה לעשות נגרם. יש כאלה שאחרי שאתה מסיע אותם אומרים פתאום שאין להם כסף או מבקשים שתחכה להם רגע עד שיביאו – ונעלמים. ישנם גם מתוחכמים שנכנסים למקומות עם פתח מאחור. פעם לקח אותי רב לירושלים וביקש ממני להמתין רגע. לא היה לי נעים לקחת פקדון מרב, או היכרתי לו. כמעט שעה ייבש אותי, עד שהבנתי שהוא לא יחזור. בדיוק לפני כמה דקות התווכחו איתי חבר'ה צעירים על כסף, למרות שקבענו סכום בתחילת הנסיעה. ויתרתי להם. היתה לי ברירה?"

מבחינה חוקית, אסור לנהגי המוניות לסנן לקוחות. בשטח, זהו אמצעי הביטחון הטוב ביותר. "אני בורר את הנוסעים", אומר הדר אהרונסון, "שני נערים או יותר – לא אקח. זוגות, נערות – כן. בחור אחד – כן, ודאגב שיישב מקדימה. שני בחורים אני אקח רק אם ממש ייראו לי נחמדים. את הדלתות אני משאיר נעולות, גם ביום. תמיד יכול להכנס מישהו ברמזור ולהגיד 'סע', ואז אני לא אוכל להוציא אותו. אני מתייחס לסגנון דיבור, לסימנים שרוכשים עם השנים. לפעמים יש לי גם טעויות בשיפוט. אני יודע שזאת אפלייה, אבל זאת הדרך היחידה להבטיח שאחזור הביתה בשלום".

ארצי: "בני מיעוטים אני משתדל לא להסיע. גם לא שיכורים. אני יודע שהרבה קליינטים סובלים, במיוחד אם השיפוט שלי היה מוטעה, אבל אין לי ברירה".

אתה חמוש?

ארצי (שולף את האקדח): בטח, רוב הנהגים חמושים, אז מה, אתה חושב שזה יעזור כשהידיים על ההגה ומאחור מישהו מצמיד לך סכין?". בפברואר '94 נרצח אילן סודרי מידיות נשקו האישי, שנתפס מידיו בעת שנאבק עם רוצחו.

ההשלמה

הישראלי הממוצע לא אוהב שאומרים לו מה לעשות, גם כאשר מדובר בחוק. פעמים רבות נאלצים נהגי המוניות להכנס לוויכוח מטופש עם נוסעים שמסרבים לחגור את חגורת הבטיחות. "באחרונה", אומר אברהם פריד, "הוטלה אחריותו של הנהג כלפי המשטרה בכל הנוגע לנוסע שלא חוגר חגורה במושב הקדמי. היום כבר לא ניתן לרשום לו דו"ח. עם זאת, מאחורה הוא עדיין אחראי. אם הוא ייתפס כשלקוח שלו אינו חגור מאחור – השוטר יכול לתת לו קנס. ביקשנו ממשטרת ישראל להוריד את האחריות הזאת מאיתנו, אך טרם התקבלה החלטה בנושא".

נהגי המוניות לא שמחו לשפוך את ליבם בנושא האבטחה. הופתעתי כאשר נתקלתי בנהגים שפשוט לא רצו לדבר. הזעם, מנת חלקם אחרי כל אחת משש הרציחות מאז שנת 90', מפנה את מקומו לייאוש ואדישות. "אין מה לעשות, זה לא יעזור", הכריז שלוש פעמים אחד מחבריו של אבי ז"ל ונבלע במוניתו. אחר כך הפטיר: "דבר עם ארצי. אולי לו יש כוח לדברים האלה". "פעם הכל היה אחרת. החברה היתה פחות אלימה", אומר אהרונסון. הוא מוסיף בהשלמה: "בחרתי מקצוע מסוכן. אף אחד לא הכריח אותי".

הגבייה • כתבה ראשונה בסדרה

יש פגם בשיטה

חוק הבריאות הסמיך את המוסד לביטוח לאומי לבצע את גביית הכספים עבור קופות החולים – כך נותק הקשר הכלכלי הישיר בין המבוטח לקופה. חלק מהמבוטחים לא משלם ומקבל שירות וחלק משלם ולא מקבל שירות. כבר עתה עומד הפיגור בתשלומים על כ-150 מיליון שקל

אורן סוחרי ועוזי דיין

תשעה חודשים עברו מאז החלת חוק הבריאות על המשק הישראלי. החוק נכנס לתוקף ב-1.1.95, והיה מלווה בקולות צורמים של מתנגדים רבים: גימלאים, איגודי נשים, קופות חולים ואחרים. אלה ניהלו מלחמת חורמה נגד החוק בכל המישורים, אך עם החלתו התיישרו כולם וקיבלו את תכתיבי ההסדר החדש.

החוק הסמיך את המוסד לביטוח לאומי לבצע את גביית הכספים עבור משרד הבריאות והקופות. כך נותק הקשר הכלכלי הישיר בין המבוטח לקופה. בהיעדר תחרות אמיתית על כיסוי של הלקוח, אין הבדלים אמיתיים בין הקופות במתן השירותים הבסיסיים למבוטח. התחרות, אם היא עדיין קיימת, נמצאת במסגרת הביטוח המשלים, עליו נדרש המבוטח לשלם בנפרד.

"בעייתו העיקרית של החוק נעוצה בניתוק הקשר הכספי בין המבוטח והקופה והעדר היכולת לשתף את המבוטח בהחלטות על רמת השירות הרפואי" – דברים אלו, שנאמרו על-ידי דובר קופת-חולים מאוחדת באים לידי ביטוי גם בקופות האחרות.

בכל קופות החולים מתלוננים על בעיות תקציביות כתוצאה מאופן הגבייה. "עד כה, המוסד לביטוח לאומי לא העביר לספקי הקופה את הסכומים שהקופה קיוותה לקבל על-פי תחשיבים מוקדמים", מספר שמשון גבאי, דובר קופת-חולים לאומית.

שלמה כהן, סמנכ"ל מחקר ותכנון בביטוח הלאומי, מספר כי הצפי לגבייה עמד לשנת '95 על 12.38 מיליארד שקל. מתוכם ניגבו עד חודש יולי 6.98 מיליארד שקל, שהם כ-56.4 אחוז מסך הגבייה. "למעשה", אומר כהן, "הערכות התקציב שנעשו בשנה זו בפעם הראשונה סובלות ממספר מחלות ילדות. התכנון הראשוני התבסס על מדד גבוה, ותוספות היוקר לא באו לידי ביטוי בתקציב העכשוי. זה הקטין את ההכנסות של הביטוח הלאומי מהאחוזים". כהן מציין, כי עיקר הבעיה הוא בתחום הגבייה והפיגורים. ישנם אזרחים שלא נזקקים לשירותי המס הביטוח הלאומי, למשל הסטודנטים, והם מעדיפים לפעמים לעכב את התשלום לביטוח וליצור חוב. החוב לא מונע מהם, על פי החוק, לקבל שירותים רפואיים בקופה.

איך זה ייתכן שמערכת הגבייה של הביטוח הלאומי מאפשרת פיגורים כאלה?

כהן: "אין גבייה של 100 אחוז. יש פיגורים. תמיד יהיה אחוז אחד או שניים שלא ישלמו במועד. כשמדובר בחוק חדש ובמערכת גבייה חדשה, שאין לה החזר תשלומים על פיגורים מהעבר, הגרעון בא לידי ביטוי בצורה מיידית. עכשיו עומד הפיגור על כ-150 מיליון שקל".

גם האחראי על יישום החוק בביטוח הלאומי, דני אלקיים, מסכים שהמערכת לא יציבה עדיין. הוא מציין כי הבעיה נמצאת במסגרת אוכלוסיות מוגדרות והפתרון יבוא במהרה. "סטודנטים שלא קיבלו את פנקס התשלומים לביטוח הלאומי, אזרחים שנמצאים זמן רב בחו"ל וגם עולים חדשים, שלא הסדירו את ענייניהם עם הביטוח הלאומי – כל אלה יוצרים בעיית גבייה וגרעון פוטנציאלי". אלקיים מתחייב, שהפתרונות כבר קיימים במערכת והם יוישמו במהרה.

הקשיים בתחום המימון מרווחים בתלונות של קופות החולים, שמופנות למשרד הבריאות ולביטוח הלאומי. תלונות על מוסר תשלומים לקוי נשמעות גם מצד בתי החולים והמכונים הרפואיים, כשהכתובת היא קופות החולים. ד"ר משה משיח, מנהל בית החולים וולפסון מוסף: "מסיבות שאין אנו נכנסים להצדקתן, לא פרעו הקופות את חובן לבתי החולים במועד, תוך העלאת טענות שונות אשר כל מטרתן לדחות התשלום. חלה הרעה ניכרת בהסדרי התשלום של כל הקופות. הדבר מתבטא בכך, שבית החולים אינו מקבל תמורה במועד סביר עבור השירותים הניתנים על-ידו למבוטחים. כך הדבר גם לגבי התשלום עבור יולדות ופגים – עד לכניסת החוק לתוקפו, בית החולים קיבל תמורה מהביטוח הלאומי מדי שבוע בעבור אותו תשלום שנכלל בעבר בין שאר תשלומי הקופות, ובפיגור של מספר חודשים".

ד"ר משיח גם מסביר מהן ההשלכות של הפיגורים: "בית החולים ממשיך לספק את כל השירותים במועד, אך אינו מקבל תמורה בהתאם. כך נוצר פיגור ניכר בתשלום לספקים השונים של בית החולים – דבר שגורר תשלום ריבית, הצמדות או אף קנסות ויוצר הוצאות מיותרות".

למרות הסיוע שנותן משרד הבריאות לבתי החולים, ולמרות דבריו של משיח על אי פגיעה בחולים, נתקלו המבוטחים השונים לא פעם ביחס לא חיובי בזמן פנייה לקבלת השירות. במקרים של מתן שירות דחוף מדרגה שנייה לקופות החולים במסגרת בתי החולים, נתקלו המבוטחים לא פעם בדרישה לתשלום או התחייבות מיידית מצד הקופה. הקשיים בגבייה יוצרים אם כן תגובת שרשרת. הלחץ מופעל בסופו של דבר על המבוטח וזה עומד חסר אונים.

המאפיה הרוסית בקנדה

שמואל שגב, טורונטו

ראש שירות הביון הפלילי הקנדי מזהיר בדו"ח מפורט, כי קבוצות הפשע המאורגן הרוסיות צצות אצלן כפטריות לאחר גשם. בטורונטו בלבד כבר פועלות עשר כנופיות. ההתארגנות הזאת מאיימת על הכלכלה של צפון אמריקה

משמאל: אחד הנערים שרצחו את נהג המונית בהרצליה (אילן אסטרייכר, ישראלסאן)

ארבע שנים לאחר התמוטטות "מעצמת הרשע", כפי שהנשיא לשעבר, רונאלד רייגן, כינה בזמנו את ברית המועצות, תחרות רוסיה חדשה לאיים על המערב בצורה אחרת, לא פחות מסוכנת.

בדו"ח מפורט על המאפיה הרוסית בקנדה, מזהיר ראש שירות הביון הפלילי הקנדי – שהוא מעין שילוב של השב"כ והאגף המודיעין במשטרת ישראל – כי קבוצות הפשע המאורגן הרוסיות הן "חסרות מעצורים" והן צומחות בקנדה כפטריות לאחר גשם. בטורונטו בלבד, שבה חיים כמאה אלף מהגרים רוסים, פועלות כבר עשר כנופיות של המאפיה וכמה קבוצות נוספות פועלות בערים קנדיות אחרות, עם זרועות בארה"ב ובאירופה. הדו"ח מתייחס גם למאפיה הרוסית בישראל. הוא מייחס לה: הלבנת כספים, הברחות, זנות, סחיטת דמי-חסות, מעשי-רמאות בקנה מידה עולמי וחיסול ברוטלי של קורבנות, שלא היו מוכנים להיכנע לסחטנים או שסטו מהוראות ה"סנדק".

משטרת ישראל העריכה בזמנו שהמאפיה הרוסית הזרימה לשוק ההון הישראלי כ-4 מיליארד דולר. בקנדה – הסכום הוא פי עשרה. מאז 1992 – הוברחו לקנדה יותר מ-40 מיליארד דולר.

הדו"ח מזהיר שסכומי עתק אלה, שהושקעו בנדל"ן ובמניות של בנקים, חברות ביטוח וקונצרנים כלכליים גדולים, עשויים לערער את המשק הקנדי, אם ראשי המאפיה יחליטו למשוך את הכספים המולבנים בפעם אחת. הדבר עלול לפגוע ביציבות הכלכלית של המדינה ושל מדינות הקשורות בקשרי מסחר עם קנדה. משום כך, המלחמה במאפיה היא מעל כוחותיה של המשטרה הקנדית לבדה. ללא שיתוף פעולה בינלאומי ספק אם ניתן יהיה לבלום את פעילותה ולמנוע את התפשטותה בכל רחבי צפון-אמריקה.

דו"ח שירות הביון הפלילי מחלק את המאפיה הרוסית בקנדה לשלוש קבוצות:

● המהגרים שהגיעו לקנדה בשנים 87-1984. אלה התמחו במעשי-הונאה, שימוש לרעה בכרטיסי אשראי, העלמת מס, סחיטת כספים מחברות ביטוח ומבעלי עסקים שונים. הם הקימו רשתות של זנות ועוסקים בהברחות בקנה מידה גדול של משקאות חריפים, סיגריות, סמים ואבני-חן.

● ראשי המאפיה הרוסית שהגיעו לקנדה לאחר סיום המלחמה הקרה והתמוטטות הגוש הסובייטי. היו ביניהם כאלה שמילאו תפקידים בכירים במבשלה ובצבא הסובייטי. הם צברו הון-עתק בעסקי ספסרות או מכירת עתיקות וחפצי-אמנות שנשדדו ממוזיאונים סובייטיים, והבריחו את הכספים לקנדה. לאחר שהלבינו את כספם בקנדה, הם החזירו לרוסיה חלק מכספים אלה, כדי לקנות במוסקבה עמדות כוח והשפעה. רבים מהם תפסו עמדות בכירות במימשלו של ילצין.

● "פושעים-אורחים". אלה הוזמנו על-ידי ראשי המאפיה הרוסית בקנדה, באמצעות ראשי המאפיה באירופה, כדי להשתתף בשוד נועז או לחסל קורבן-סורר, שלא היה מוכן להיכנע לסחטנות. אלה מצטיידים באשרת-תייר ונכנסים לקנדה כחוק. לאחר שביצעו את הפשע, הם ממהרים לצאת את המדינה, לפני ששלטונות-החוק יעלו על עקבותיהם.

מקורות במשטרת טורונטו אומרים, כי פעמוני-האזעקה הראשונים החלו לצלצל לפני יותר משלוש שנים. ראשי המשטרה, בגרמניה ובאנגליה, הזהירו את ארה"ב וקנדה שראשי המאפיה הרוסית עומדים לחצות את האוקיינוס האטלנטי ולתקוע יתדות בצפון אמריקה. בהתלהבות הכללית שאפפה את העולם החופשי לאחר נפילת חומת ברלין והתפוררות ברית-המועצות, איש בצפון אמריקה לא התייחס לאזהרה זו ברצינות. הכל סברו שזו רק תקופת מעבר, וכי לא יחלוף זמן רב ורוסיה תיהפך לחלק מהעולם הקפיטליסטי. גם לאחר שהתקבלו הידיעות הראשונות על התארגנות קבוצות של פשע מאורגן ברוסיה, הכל נטו להאמין ש"זהו המחיר שרוסיה אנוסה לשלם תמורת המעבר ממשק מולאם לכלכלה חופשית..."

לא חלף זמן רב ופעולות המאפיה הרוסית הורגשו בארה"ב ובקנדה: ברוני הפשע הרוסים ניצלו פרצות שונות בחוק הבנקאות הקנדי והזרימו לטורונטו מיליארדי דולרים שנצברו במסחר בלתי חוקי בנשק ובציוד טכנולוגי. לאחר שהכסף הולבן, הושקע בנדל"ן ובחברות היי-טק, הועבר חלק מהכסף לארה"ב והושקע גם שם בעסקים שונים. לאחר זמן לא רב, הגיעו העבריינים האלה לצפון אמריקה – בעיקר לניו-יורק ולטורונטו – כדי לבדוק את מצב השקעותיהם. בפועל – הם הפכו ל"סנדקים" של קבוצות פשע מאורגן קטנות יותר.

באביב השנה, התכנסו סנדקים אלה לוועידה חשאית במיאמי וחילקו ביניהם את תחומי הפעולה. כך, למשל, בסיומה של אותה "ועידה", קמה בהארטפורד שבמדינת קונקטיקט מאפיה רוסית, שהתמחתה בפעולות שונות הקשורות בטכנולוגיות מתקדמות. כתוצאה משיתוף פעולה בין משטרות רוסיה, ארה"ב וקנדה, נעצר בחודש יוני בניו-יורק, ויאצ'סלאב איבאנקוב, המוגדר כאחד מראשי המאפיה הרוסית בצפון אמריקה. למרות שמעצר איבאנקוב הנחית מכה אנושה על המאפיה הרוסית בצפון-אמריקה, איש אינו משלה את עצמו כי בכך הקיץ עליה הקץ.

בזכות הנורמליות

מעל פסגת המיתולוגיה

תדמיתה של ירושלים טופחה בתודעה הלאומית הישראלית לממדי מיתוס, וכל עוד תישאר שם – לא יבוא פתרון אמיתי לעיר החצויה ולכל תושביה

זהבה גלאון

הדיון במעמדה של ירושלים נדחה לשלב הקבע של ההסדר בין ישראל לאש"ף. זאת מתוך הנחה כי הנושא כה טעון, רגיש ובעייתי, עד כי מוטב להקדים ולטפל בנושאים שקל יותר להגיע להסכמה ביחס אליהם, ולא לפוצץ את המשא ומתן בשלב הביניים. דחיית הדיון בשאלת ירושלים היתה כרוכה בהתחייבות ממשלת ישראל לשמור על הסטטוס־קוו העדין בעיר.

אבל ירושלים לא ירדה לרגע מסדר היום הפוליטי. כי ירושלים היא מרכיב מכונן של האתוס הציוני, ובתודעה הלאומית הקולקטיבית טופחה תדמיתה במשך שנים עד שתפחה לממדי מיתוס.

הדימוי הזה של ירושלים, שאפשר לכנותו "ירושלים המטאפיסית", עומד בניגוד לחיים נורמליים, המביאים בחשבון את הצרכים האמיתיים של תושבים. מתפיסת עולם אסכטולוגית נובעת אי־התחשבות בזכויותיהם של אנשים בעולם הזה, ובעיר הזאת.

בעברית יש ביטויים רבים שמשקפים את מעמדה המיתי של ירושלים: "לשנה הבאה בירושלים הבנויה", "העיר שחוברה לה יחדיו", "שלנו לנצח נצחים", "עיר מאוחדת" ועוד. אפילו הגדרת המרחב העירוני של ירושלים מיתולוגית.

ממשלת ישראל התמחתה במשך שנים בקביעת עובדות בשטח, שבעזרתם חזרה ירושלים המטאפיסית עמוק לתודעה הלאומית הישראלית והתבססה בה.

התנק הטריטוריאלי שגזרה ממשלת ישראל על שליש מאוכלוסיית העיר התבטא בהפקעת שטחים מסיבית ובנסיון לבלום בנייה ערבית בעיר. שכונות ערביות הוקפו ברצועת שכונות יהודיות והפכו למובלעות בתוך כרך יהודי המאיים לבלוע אותן.

דו"ח "בצלם", מרכז המידע הישראלי לזכויות האדם בשטחים, ממאי 1995, קובע כי ההתפתחות האורבנית בעיר נקבעה בראש ובראשונה על פי שיקולים פוליטיים־לאומיים. ובראשם: חיזוק השליטה הישראלית בכל חלקי העיר.

מאז סיפוח מזרח ירושלים ב־1967 נוקט השלטון הישראלי מדיניות של אפליה מכוונת ושיטתית כנגד האוכלוסיה הפלסטינית בעיר – בהפקעת קרקעות, בתכנון ובבנייה. רוב הקרקעות שהופקעו מאז 1967 היו בבעלות ערבית פרטית. נבנו עליהן כ־38,500 יחידות דיור לאוכלוסיה היהודית, ואף לא יחידה אחת עבור פלסטינים. רשויות התכנון הכינו תכניות מתאר שמשמשות אמצעי נוסף, חוקי ויעיל, להגביל את הפיתוח, לצמצם את השטחים המיועדים לבניה עבור ערבים ולחזק את השליטה היהודית.

הדו"ח מציין שלושה מימדים של הפער בין יהודים לערבים בעיר: בניה – 88 אחוז מכלל יחידות הדיור נבנו לצורכי

כל מי שרגישות לזכויות אדם וכבוד אנושי מנחים את פעולתו, חייב להזדעק מול המחיר שגובה המיתולוגיה

האוכלוסיה היהודית (במחציתן בבניה ציבורית), לעומת 12 אחוז יחידות דיור שנבנו לצרכי האוכלוסיה הפלסטינית (רובן המכריע בבניה פרטית). צפיפות דיור – יש פער של 100 אחוז בין שתי האוכלוסיות (צפיפות הדיור הממוצעת באוכלוסיה היהודית היא 1.1 נפשות לחדר, באוכלוסיה הפלסטינית 2.2 נפשות לחדר. הפער הוכפל מאז 1967). דיור – באוכלוסיה הפלסטינית יש מחסור ביותר מ־20 אלף יחידות דיור.

כל מי שרגישות לזכויות אדם וכבוד אנושי מנחה את פעולתו הפוליטית, חייב להזדעק מול המחיר האנושי שגובה המיתולוגיה.

מיתולוגיה היא צרה צרורה כשצריך להתפשר; אבל אין סיכוי להגיע להסדר סופי בירושלים ללא פשרה. והפשרה אפשרית כשמפסיקים לדבר במונחים מיתולוגיים ועוברים לפרטים מעשיים.

השעה היא שעת הכרעות גורליות לעיר. אך פסטיבל הגיגות ה־3000 לירושלים מעיד שלא כך רואים זאת ראשי העיר וקובעי המדיניות. במקום להרגיע רוחות, הם מלבים סערות. טדי קולק, הוגה הרעיון, וראש העיר אהוד אולמרט מעבירים את המסרים המיתולוגיים של "אחדות העיר וריבונות ישראל עליה", בלא להתייחס למציאות ההיסטורית והפוליטית המשתנה, שתובעת גם שינויים תודעתיים.

כל החגיגה הזו, ששליש מתושבי העיר אינם שותפים לה, זורה מלח על פצעים פתוחים של מיליוני ערבים בעולם, שלגביהם הנושא כאוב ורגיש מאין כמוהו, ומהווה המשך של הפוליטיקה באמצעים בידוריים. מינהלת החגיגות מפעילה מכונה אדירה של גיוס תרומות לצורך העניין, ואין דעת קהל ישראלית שמנסה לעצור אותן. הוויכוחים היחידים שנשמעים בנושא הם את מי להזמין לאירוע: את ברברה סטרייסנד או את פנקו ופירלי. אין דעת קהל ישראלית הקוראת לשקול מחדש את הכדאיות או את התבונה שמאחורי האירוע.

העיר הזאת מעולם לא חוברה לה יחדיו. יש בה יהודים ומוסלמים ומיני כתות נוצריות, חרדים וחילוניים, וכולה שכונות שכונות ושנאות שנאות. האפליה השיטתית והמגמתית שקיימת בשטח, מאז 1967, גורמת לכך שירושלים כבר היום מפוררת. הרטוריקה ומילון המושגים סביב חגיגות ה־3,000 אינם מתחשבים במציאות.

אם מנסים לפרק את המיתוס של ירושלים המטאפיסית, ולראות מה קיים בשטח, מצטיירת תמונה שונה לגמרי.

הזכות לדיור הולם היא אחת מזכויות האדם הבסיסיות, המעוגנת בסעיף 11.1 של האמנה הבין־לאומית בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות, עליה חתומה מדינת ישראל. במדיניותה בתחום הדיור מחוייבת ישראל לשמור על עקרון השוויון בין כל הנתונים לשליטתה.

בשטח, מתבצע מירוץ אחרי רוב לאומי, כשהמלאכה נעשית תוך שיתוף פעולה בין העירייה ומשרד הפנים, באמצעות שורת צווים ותקנות המונעים מערבים לגור בעיר או לחלופין מונעים מהם "להתאורח" בה. על ערבי שמבקש לגור בעיר חלה סדרת מגבלות דרקוניות, הכוללות הפרות בוטות של זכויות האדם, ואת במגמה לשמור, בכל מחיר, על "האיזון העדין" הקיים בעיר, של שני־שליש יהודי לעומת שליש ערבי.

בירושלים חיים ערבים שנושאים עימם תעודות בתוספת של יהודה ושומרון למרות שהם נולדו, גרים ועובדים בעיר, ואף נדרשים לשלם מסים עירוניים לכל דבר. ארגוני זכויות האדם בעיר מוצפים פניות של תושבים שנשללה מהם הזכות

חגיגות ה־3,000, ששליש מתושבי העיר אינם שותפים להן, זורות מלח על פצעיהם של מיליוני ערבים בעולם

למגורים בעיר והם אינם מצליחים להבקיע את מעגל האטימות של משרד הפנים.

האפליה מגיעה לידי כך שתושבי ירושלים שנישאים לתושבי השטחים נדרשים להגיש בקשה לאיחוד משפחות כדי לחיות עם בני זוגם בעיר, ולרוב הבקשות נדחות בנימוקים ביורוקרטיים או תירוצים מגוחכים. כתוצאה מכך שוהים רבבות ערבים בירושלים באופן בלתי חוקי, גם ילדיהם אינם רשאים להירשם כירושלמים ונגזר עליהם לשאת תעודות זהות של השטחים, על כל המשתמע מכך מבחינת מעמדם האזרחי הנחות.

אך כל המאמצים שעושה משרד הפנים בכדי "לבלבל את הסטטיסטיקה" אינם מצליחים לבלבל את המציאות: עשרות אלפי ערבים גרים בעיר הזאת למרות שאינם מופיעים במרשם האוכלוסין.

לא זו בלבד שנוכחותם המסיבית בשטח משנה את המפה הדמוגרפית של העיר, אלא היא מוסיפה מרירות ותסכול שמתבטאים היום בציפיה להינתק מהשלטון הישראלי, כדי לא לחיות בעיר במעמד של אזרח מסוג ב'.

הרציונל שעומד מאחורי התנק הטריטוריאלי והאיסור למגורים הוא למרר לערבים את החיים, בכדי להכריח אותם להגר ממנה ולהבטיח את הרוב היהודי המוחלט. הנסיון האומלל "לייהד את העיר" השיג, למרבה האירוניה, את התוצאה ההפוכה.

הסכם שלום שלא יתחשב בעובדה שירושלים היא עיר דו־לאומית, ובתור שכזו מחייבת פתרון דו־לאומי, לא יעבור את מבחן השלום הכולל. העשיה השיטתית של פייסל חוסייני לחיזוק התשתית הפלסטינית בעיר, והאירועים שמתרחשים באוריינט־האוס – הקמת מוסדות לניהול עצמי והנסיון לארגן תשתית של ניהול עצמי – אינם צריכים להפחיד את הישראלים.

איזו אלטרנטיבה ניתן להעמיד לירושלים המטאפיסית? אני טוענת שרק השתחררות מהדימוי המיתולוגי הזה של ירושלים יאפשר לתושביה להיות חיים נורמליים. ראיה מיתולוגית מביאה בהכרח להצדקתן של פגיעות בזכויות אדם. אם, לעומת זאת, מאמצים את זכויות־האדם כמודד, הרי חיים לאורה של אמת־מידה אנושית בהרבה, של כבוד שמאפשר חיים משותפים תוך התחשבות ברגישויות ובצרכים שונים.

קשה לנו ללא מיתולוגיה להתבשם בה. אפשר אולי להחליף את מיתולוגיית הנצח במיתולוגיה של פשרה. ירושלים יכולה וצריכה להיות חיזיון השלום שבכתר הפיוס ההיסטורי בין שני העמים שיושבים בה. פיוס היסטורי הוא ביטוי שמופיע במשפט הפתיחה של הסכם אוסלו. הפיוס הזה דורש שנפסיק להתייחס לירושלים במושגים של חזון אחרית הימים, ונתחיל להתבונן בה כאן ועכשיו.

הכותבת היא מזכ"ל ר"צ

משחקי סימולציה

הקקאו איבד את כוחו

43 מפלגות מתכוונות להתמודד בבחירות שייערכו בקרוב בחוף השנהב, אך לרוב תושבי המדינה המערב־אפריקאית ברור: מפלגת השלטון היא שתנצח

בת' דאף־בראון, אי־פי (אבי"ן)

אמרו להם: כונו לכם מדינה דמוקרטית, המציאו דרכים לשתף במאבק על הנשיאות אנשים שיאמינו בסיכוייהם לנצח.

מומחים אמריקאים לדמוקרטיה הזמינו אותם, את נציגי המפלגות העיקריות בחוף השנהב מהאופוזיציה ומהקואליציה, לסדנאות ולמשחקי־תפקידים במטרה ללמדם כיצד לגייס כסף ולהתמודד.

היריבים הפוליטיים מילאו את תפקידם בהצלחה. הם עקצו זה את זה ברוח טובה, דימיינו אפשרויות מרחיקות לכת, לחצו ידיים ולבסוף סיכמו כי לפחות מטרה אחת משותפת לכולם: בחירות דמוקרטיות.

"הדבר החשוב ביותר להצלחת בחירות לנשיאות הוא שלאנשים יהיה אמון בתוצאות, שיבטחו בכשרותם", אומרת בת' סליבן מהמכון הלאומי הדמוקרטי ליחסים בין־לאומיים בוושינגטון.

המכון, שפועל ללא כוונת רווח, מנסה להבטיח שכל הפלגים יזכו להזדמנות שווה כאשר יפילו שלושה מיליון בעלי זכות הבחירה את הפתק לקלפי, בבחירות לנשיאות ב־22 באוקטובר ובבחירות לבית־המחוקקים ולרשויות המקומיות בנובמבר ובדצמבר.

ובכל זאת, למרות 43 המפלגות הרשומות ו־40 המפלגות הלא־רשמיות, רוב אזרחי חוף השנהב יודעים היטב שרק מפלגה אחת תנצח באמת.

המפלגה הדמוקרטית של חוף השנהב, המוכרת בראשי התיבות של שמה הצרפתי – PDCI – נמצאת בשלטון מאז השיג מייסדה, פליקס הופואה־בואני, עצמאות מידי הצרפתים ב־1960. הופואה־בואני המשיך לשלוט במדינה ביד ברזל, עד מותו ב־1993.

יורשו הממונה, אנרי קונן בדי, שעריצותו הולכת וגדלה כל הזמן, עתיד לקטוף בקלות את הבחירות לנשיאות ב־22 באוקטובר. לא משום הפופולריות שלו, אלא בזכות זו של קודמו בתפקיד.

וגם מפני שמפלגות האופוזיציה קיימות רק חמש שנים: שביתות אלימות והפגנות סטודנטים נדרשו כדי לאלץ את הופואה־בואני לפתוח, ב־1990, את הבחירות למפלגות אחרות.

"לאופוזיציה אין שום סיכוי", אומר קאסי דונגו, חבר מטעם PDCI באסיפה הלאומית. "כחבר פרלמנט, אני מכיר את רחשי לב העם. אלה אנשים מעשיים. הם קשורים למפלגה הזאת". אז למה השתתפו בכלל בשלושה ימי הסמינר לדמוקרטיה? "באנו רק כי הזמינו אותנו", אומר דונגו בחיוך רחב, מושך בכתפיו.

חברי אופוזיציה נאלצים למגינת לבם להסכים לדבריו. "אם הם אומרים שה־PDCI עומדת לנצח, ה־PDCI עומדת לנצח", אומרת סימון אהיכט־גבגבו, חברת מפלגת האופוזיציה, החזית העממית. "ה־PDCI הרי קבע את כל הכללים".

בעלה, לורין גבגבו, הוא מזכ"ל המפלגה, המוכרת בראשי התיבות של שמה הצרפתי – FPI. הוא איש האופוזיציה היחיד שהכריז עד עתה על מועמדותו לנשיאות.

רעייתו מספרת שהשתתפה בסמינר, כי ברור לה שזמנה של האופוזיציה עוד יגיע ויש ללמוד כיצד לנצח. מלבד זאת, היא מוסיפה, "נהננו נורא. בעיקר נהננו ללגלג על המפלגה הדמוקרטית".

הבחירות לבית־המחוקקים ייערכו ב־26 בנובמבר ואלה המוניציפליות – ב־17 בדצמבר. אף שנראה כי נצחון המפלגה הדמוקרטית בבחירות לנשיאות מובטח, עשויה להיגרם לה אי נוחות במידה שהאופוזיציה תגדיל את מספר המושבים שיש לה כעת באסיפה הלאומית – 20 מתוך 175.

זו הדרך ההדרגתית להביא לשינוי – אומר כריסטופר פומבה, מנהל מחוז מערב־אפריקה של המכון הלאומי הדמוקרטי. הוא מזכיר את דרום־אפריקה, מלאווי, נמיביה, ניז'ר ובנין – שם הביאו בחירות רב־מפלגתיות קץ לעשרות שנות שלטון חד־מפלגתי. "יידרשו שתיים או שלוש מערכות בחירות ארציות עד שייעקרו מהשורש המפלגות השולטות יותר", הוא אומר.

ה־FPI ומפלגות אחרות התאחדו לאופוזיציה אחת – החזית הרפובליקאית. החזית קראה לבדי לתקן את חוק הבחירות, לעדכן את רשימת הבוחרים שלא עודכנה כבר חמש שנים ולאפשר לוועדת בחירות עצמאית לפקח על התהליך.

ישנו גם החוק שעבר בראשית השנה באסיפה הלאומית ולפיו על הוריו של כל מועמד לנשיאות להיות בני חוף השנהב. החוק הוציא מחשבון כמה מועמדים פוטנציאליים, בהם ראש הממשלה לשעבר, הפופולרי מאוד, אלסן קוואטרה.

המשא ומתן על השינויים רק הוחל כאשר הפתיע הממשל את האופוזיציה והכעיס אותה, בהודיעו לפני כשבועיים על מועד הבחירות, הרבה לפני שנושאי הדיון לובנו.

"זאת התגרות", הצהיר דניאל אניקפו, מזכ"ל המפלגה האפריקאית לתחיית חוף השנהב. "למעשה מציבים בפנינו אולטימטום: קבלו את זה, או לא".

האופוזיציה כועסת גם על הזמן שהוקצב לתעמולת הבחירות: 15 ימים לבחירות לנשיאות, עשרה ימים לבחירות לבית־המחוקקים, ורק שבוע לבחירות המוניציפליות. ולמרות זאת, כפריים מאזור הצפון, המוסלמי בעיקרו, מספרים על מסוק שפיזר כרוזים למען בדי, בן המיעוט הקתולי.

"מפלגות האופוזיציה מתקשות מאוד להרגיש שהן נמצאות בכלל על המגרש", אומרת מריה לייסנר, יו"ר המפלגה הליברלית השוודית, שלימדה בסמינר הדמוקרטיה. "אפשר ממש לחוש את התסכול שלהם".

דונגו מקבל בשמחה את הקביעה שלמפלגה הדמוקרטית יש יתרון גדול, אך הוא טוען שאין לכך קשר לעובדה שיש לה משאבים כספיים או שאנשיה מוכרים. "אחדות השלווה הכללית שמביאה ה־PDCI לעם, זאת הערובה שלנו לנצחון", הוא אומר.

חוף השנהב היא אחת המדינות היחידות במערב אפריקה שלא עברו מלחמת אזרחים והתמרדויות. במשך שני עשורים עשתה אותה הצלחתה ביצוא קקאו לספינת הדגל הכלכלית של אפריקה דוברת הצרפתית, תחת שלטון הופואה־בואני.

אך רמת החיים במדינה ירדה מאוד בעשר השנים האחרונות, הפשע גובר והפרות זכויות האדם מתרבות.

עיתונאי מתנגד המשטר שהבעיס את הממשלה במאמר מערכת שלו בחודש שעבר, למשל, הוכה בידי המשטרה, לפי הוראת שר הבטחון.

הופואה־בואני, האב המייסד, בימים הטובים. יד ברזל ושגשוג כלכלי

המערכה האחרונה

כבר לא מלחמת קודש

בקרוב ייערכו בהונג קונג הבחירות האחרונות לפני העברת השלטון לסין. לא כולם משוכנעים שיש בהן טעם

מרקוס אליון, אי.פי

הונג קונג מתקרבת למערכת הבחירות האחרונות שלה תחת שלטון בריטניה, אך ספק אם בית־המחוקקים החדש יישאר במתכונתו אחרי העברת השלטון לסין, ב־1997.

ציניקנים יטענו, כי בהתחשב בסלידתה של סין מדמוקרטיה בנוסח המערב ועל רקע ההצהרה שתפזר את הגופים הנבחרים בהונג קונג, הרי התמודדות בבחירות ב־17 בספטמבר היא בזבוז של זמן, כוחות וכסף.

ולמרות זאת, על אף הסבירות הגבוהה ש־60 חברי בית־המחוקקים ישרתו בתפקידם פחות ממחצית הזמן המיועד – שנתיים בלבד, מנהלים שני המחנות היריבים, שניתן להגדירם פרו־דמוקרטים ופרו־סינים, מסעות תעמולה נמרצים להשגת תמיכה בעמדתם כלפי בעל הבית החדש.

המועמדים הפרו־דמוקרטים רוצים בית־מחוקקים שיתייצב מול סין בהגנה על חירויותיה של הונג קונג; במחנה הפרו־סיני טוענים כי חירויות אלה כבר מובטחות, ושם רוצים בית־מחוקקים שבייג'ין תוכל לפעול איתו במשותף.

כריסטין לו, מועמדת עצמאית פרו־דמוקרטית, דוחה את הטענה שהבחירות מיותרות. "אם כך, מוטב לא לקום בכלל בבוקר", היא אומרת בראיון, אחרי שחילקה כרוזים לעוברים ושבים בשעת העומס. "הבעיה בהונג קונג, ובכל מקום, היא שאנשים אומרים לעצמם: טוב, סין יכולה לעשות כל מה שהיא רוצה. אבל שום שינוי פוליטי לא צמח מאלה שאמרו: אלוהים אדירים, הם כל כך קטנים ואני כזה קטן".

אחרי 1997 יישאר בידי בית־המחוקקים פחות או יותר אותו הכוח שהיה בידיו תחת שלטון בריטניה – שאינו רב. אך במחנה הפרו־דמוקרטי טוענים, כי נוכחות ליברלית חזקה תבהיר לבייג'ין שיש לכבד את חירויותיה של הונג קונג.

סין צריכה כבר כעת להתמודד עם האי־אמון שרוחשים כלפיה לא מעטים מקרב ששה מיליון תושבי הונג קונג, דבר שבא לביטוי בזרם הגירה קבוע ובסקרי דעת קהל שמראים בעקביות כי הרוב מעדיפים שלא להימצא תחת שלטונה.

סין הבטיחה להונג קונג "מידה גדולה של אוטונומיה", כולל בית־מחוקקים משלה, בעל סמכויות חקיקה, וממונה כללי, שיבוא במקומו של הנציב הבריטי. העסקה כוללת גם בחירות. אלא שסין כועסת על השינויים שהכניס הנציב הבריטי בהונג קונג, כריס פאטן, כדי להבטיח בחירות דמוקרטיות יותר.

פאטן ביטל את השריון של חלק מהמושבים במועצה המחוקקת, שאוישו בידי הממשלה, וביצע שינויים נוספים. כתוצאה מכל זאת, בפעם הראשונה, כל חברי הבית ייבחרו בבחירות של ממש – 50 מהם ישירות בידי המצביעים, ועשרה בידי ממונים מוניציפליים, שבעצמם נבחרו בידי הציבור.

סין רואה ברפורמה פעולה בריטית של הדקה ה־90, שנועדה לשתול בהונג קונג דמוקרטיה בנוסח מערבי. היא אמנם הודיעה כי תפזר את בית־המחוקקים ותכריז על בחירות חדשות, בהתאם לחוקים הקודמים שלפני תקופת פאטן.

מנהיגיה הקומוניסטים של סין השורנים במיוחד ביחסם לעורך־הדין מרטין לי, ראש המפלגה הדמוקרטית, הגדולה ביותר בבית־המחוקקים היוצא. מפלגתו מזוהה במידה רבה עם תמיכה בזכויות אדם ובחירות בסגנון מערבי.

ב־1991 השיגו הדמוקרטים 13 מתוך 18 המושבים שנבחרו בידי הציבור, נהנים מחוסר הארגון של האופוזיציה הפרו־סינית והזעם כלפי סין בעקבות הדיכוי האלים של תנועת הדמוקרטיה בכיכר טיאנמן ב־1989.

בינתיים הרכיב המחנה הפרו־דמוקרטי את "האיחוד הדמוקרטי לשיפור מצבה של הונג קונג", שהעמיד 14 מועמדים. הליברלים, ה"פרו־עסקים", שנוקטים קו פייסני כלפי סין, העמידו 15 מועמדים. הדמוקרטים מתמודדים על 25 מושבים. יתר 138 המועמדים מייצגים מפלגות קטנות, או שהם עצמאים.

אף לא אחת מהמפלגות – המובלות כולן ממצוקת משאבים ואנשי צוות – פועלת במוצהר להשגת רוב. נראה שגם הדמוקרטים לא יחזרו הפעם על נצחונם מ־1991. כך מעריך הפרשן הפוליטי סטיבן טאנג, שאמר ברדיו הונג קונג: "לא סביר שבבחירות הפרו־סינים ינחלו מפלה, כדומה לפעם שעברה. מטראומת כיכר טיאנמן האווירה 'מלחמת הקודש' נגד בייג'ין נחלשה".

אין ספק שהדמוקרטים ימשיכו להיות כוח חזק, אך רבים תוהים אם בייג'ין תתיר להם להישאר בבית־המחוקקים אחרי 1997. תומכיה המתוחכמים יותר של סין מודאגים מהסכנה הטמונה בסילוקם.

"הרחקתם אותם – הרחקתם חלק גדול מאוכלוסיית הונג קונג", אומר צאנג יוק־סינג, מנהיג האיחוד הדמוקרטי. "ואסור לסין לעשות את זה".

פליטים מסין בהונג קונג, 1953. עד כמה תעצב כעת סין את העיר בדמותה?

צודק או חכם

ממשלה על חבל דק

נשיא צ'ילה מנסה להעביר רפורמות, המחייבות התמודדות עם העבר הדיקטטורי, אך הוא נתון בצבת הצבא בראשות פינושה

יהודה צור

למרות שבאופן רשמי צ'ילה שבה לדמוקרטיה ב־1990, הרי שהיום, 22 שנה אחרי ההפיכה הצבאית ורציחתו של הנשיא איינדה ב־11 בספטמבר 1973, עדיין נראה כי הצבא שולט במדינה.

הפרשה האחרונה הקשורה בכך נוגעת לגורל מנואל קונטרס, שעמד בראש המשטרה החשאית ונדון במאי 1994 לשבע שנות מאסר על חלקו ברצח שר החוץ בממשלת איינדה, אורלנדו לטלייה ומזכירתו האמריקאית, בוושינגטון ב־1976. קונטרס, בתגובה, התבצר בחוותו, ועד היום לא ציית לצו בית־המשפט. כעת הוא מאושפז בבית־חולים צבאי, לצורך ניתוח בבטנו.

ב־1990 הכריז אוגוסטו פינושה על חנינה כללית, שפירושה היה פטירתם מעונש של האחראים לאלפי רציחות של מתנגדי המשטר הצבאי, בעיקר בזמן ההפיכה של 1973.

בלחץ ארצות־הברית לא נכללו בחנינה קונטרס וסגנו, אספינוס. ב־1978, שנתיים אחרי הרצח, התברר לממשל קרטר כי אנשיו של פינושה אחראים לפיצוץ במכוניתם של לטלייה ומזכירתו, ב־21 בספטמבר 1976 ברובע הדיפלומטי של הבירה האמריקאית. בלחץ האמריקאים נעצרו שני הגנרלים לכמה חודשים, אך מאוחר יותר זכו בבית־המשפט. עם חילופי השלטון שבו האמריקאים ותבעו כי השניים יעמדו למשפט. אגב, בנו הבכור של לטלייה הוא חבר פרלמנט מטעם המפלגה הסוציאליסטית.

אחרי שנים של דחיות החליט בית־המשפט העליון בצ'ילה, בהרכב של חמישה שופטים, כי אשמת השניים הוכחה מעבר לכל ספק. קונטרס נדון, כאמור, לשבע שנים. אספינוס – לשש.

במהלך הדיונים היו חמישה השופטים נתונים לאיומים מצד אנשי הימין הקיצוני. בפסקי הדין לא מופיע שום אזכור כללי של פגיעה בזכויות האדם, ובית־המשפט הקפיד להתייחס אך ורק למקרה הנדון. יש הטוענים כי הדבר נעשה בלחץ גורמים בשירות הביטחון.

ואולם, הפרשה נהפכה במהרה לעימות בין הצבא, שטען כי מנסים להשפיל אותו, לבין הממשלה, דעת הקהל ואמצעי התקשורת. חודש תמים עבר עד שאספינוס נלקח למאסר, שאותו הוא מרצה בדירה נוחה ומרווחת בבית־הכלא. קונטרס, בן ה־66, התבצר עם בניו באחוזתו והודיע שאין בדעתו ללכת לכלא.

הגנרלים של צבא צ'ילה קיימו דיונים בנושא במשך שבועות ארוכים. פינושה בן ה־80, עדיין מפקד הצבא, הצהיר כי למעשה היה זה "משפט נירנברג של השמאל נגד צבא צ'ילה וכבודו". הצבא, הוסיף, מקבל את פסק־הדין, אך יש לעשות הכל "כדי ששני הגנרלים האלה, שהקריבו את חייהם למען המדינה, ירצו את תקופת מאסרם במקום נוח ולא בבית־כלא רגיל".

קונטרס ניסה לשכנע את ראשי הצבא לתת לו מקלט, ולאחר שהתברר לו כי בצבא לא יילכו לעימות חזיתי עם הממשלה – נאלץ להגיע לפשרה. בנו ועורך־דינו מסרו כי סוכם שעם צאתו מבית־החולים ייצא למנוחה של כ־30 יום ואז ימשיך בסדרה של ניתוחים.

עורך דינו של קונטרס דוחה את האשמות כאילו מרשו מזלזל בהחלטת בית־המשפט והודיע שמדובר בעניינים רפואיים.

שרת המשפטים של צ'ילה, שנשאלה לפני כמה ימים אם היא סבורה שקונטרס ירצה אי פעם את עונשו, אמרה כי "יש רצון מצד כל הגורמים, שהגנרל אמנם יישלח למעצר באגף המיוחד שהוכן לשם כך בבית־הכלא פונטה־פאוקו, שם גם נמצא אספינוס".

הסופר הפרואני, חתן פרס ירושלים, ורגאס־יוסה, תיאר השבוע במאמר המתפרסם בעיתון ספרדי את המצב העדין בדמוקרטיות של אמריקה הדרומית: מצד אחד יש תביעה צודקת להעמיד לדין אחראים לפשעים נגד האנושות והפרת זכויות האדם, ומצד אחר הצבאות פועלים למנוע זאת. לדעתו, מוטב לוותר ולא להתעקש על העמדת אותם גנרלים לדין כדי להימנע מעימות העלול לסכן את עצם קיומה של הדמוקרטיות הלא־יציבות.

בינתיים הודיע צבא צ'ילה כי בכוונתו לחגוג את יום השנה להפיכה הצבאית, ב־11 בספטמבר. "זה תאריך היסטורי, ואנחנו מתכוונים לחגוג אותו כפי שעשינו ב־22 שנים האחרונות", אמר אחד הגנרלים. היו אמנם נסיונות לבטל את יום החג הלאומי שקבע פינושה, אך סיעות הימין הצליחו להדוף את היוזמה.

בצ'ילה שב ומנסה עתה הנשיא פריי לפעול להשגת חקיקה, "שתוכל לקדם באופן נבון את הפיוס הלאומי" כדבריו. הוא יודע היטב כי הרפורמות שהציע יגעו בעצבים חשופים ויחייבו את צ'ילה להתמודד עם עברה.

הצעת הרפורמה הראשונה, שכבר הונחה לפני הפרלמנט, תאפשר לשפוך אור על גורלם של הנעדרים בתקופת הדיקטטורה של פינושה. הרפורמה השניה תעניק לנשיא את הסמכות למנות ולהדיח גנרלים בצבא צ'ילה. על־פי החוקה הנוכחית, שנקבעה בתקופת השלטון הצבאי, רק הצבא רשאי למנות את מפקדיו. הרפורמה השלישית כוללת בחירות ישירות לסנאט והיא נועדה לקדם את הדמוקרטיה ברשויות המדינה בעזרת שינויים בבית־המשפט החוקתי ובמועצה לביטחון לאומי.

ובכל זאת, נראה כי גם בתקופה הקרובה תיאלץ ממשלת צ'ילה להלך על חבל דק מאוד כדי להימנע מעימות עם הצבא. לפחות כל זמן שפינושה עומד בראשו.

טלויזיה

חינוכית

08.00 פניקן של תרבויות. סדרת תעודה אנתרופולוגית המציגה תרבויות שונות. פרק 6: "שונה מאוד, אבל דומה לגמרי". הפרק עוסק במפגש שבין תרבויות.
08.30 חברה. סיפורים מן החיים. לכתוב סיפור (תרגום לערבית)
08.50 חברה. סיפורים מן החיים. להגות (תרגום לערבית)
08.55 הכנה הבקיע. בסוד העצירים 1. רוקן.
09.10 טבע. בממלכת בעלי-החיים. הדורבן.
09.25 הגיל הרך. פרפר נחמד. שנה טובה.
09.45 הגיל הרך. פשוש אמרו לא. בתנועה המשתכבת.
09.50 הגיל הרך. אני רוצה לדעת. הרופא.
10.00 קשר משפחתי. ידידה בבריאות.
10.30 היסטוריה כללית. לאן יהודים לאן צרת הגבר.
10.50 מדעים. בכיס למעלה. האנשים המופלאים בתחנות המשוסכות.
11.10 אנגלית.
11.20 לראות חשבון. בעין מתמטית. ממספרים עשרוניים.
11.40 יהדות. הלימה.
11.55 מדעי החיים. עולם היצורים החיים.
12.10 מתמטיקה. וקטורים. מציאת סכום וקטורים.
12.20 ביולוגיה.
12.35 חברה. עניין של זמן. שלושת הקשתים.
13.00 זה שלטנו. סרט "נשף הסיום". הסרט מתאר נשף בגרות בעיר קטנה באירלנד, ועוקב אחר הצוות המשתתפים בו.
13.30 מתגלגלים. רצף של תוכניות לילדים בשילוב חידות, פרסים שעשועונים ופינות הפעלה שונות.
17.00 ערב חדש.

15.35 חוף פרדיס. סדרה.
16.00 הדים המצמיחים. אשפרת סכון.
17.00 5. עם רפי רשף.
17.30 רידיאו חוק – מוסיקה 2.
18.00 סנירות. אשפרת סכון.
19.00 הנסיכה דייזי. אשפרת סכון.
20.00 חדשות.
20.30 גלגל המזל. מרתון לקראת פתיחת שנת השידורים השלישית של השעשעון.
22.20 יזון פינק. סרט על אור: מתמשת והרמבנים המבוקשים ביותר בעולם.
23.10 "בשבכות מובה" (1991). דרמה ישראלית. שני חברים יוצאים למסע תרמילים בירדן. ביום העצמאות המוטיש לפלסטין. הסרט מנסה לאפיין את היחסים בין ישראלים לפלסטינים, עם בוא השלום. שחקנים: יוסף אלדרור, שרון ברריו, יעקב כהן, בנגמן עבאס, דייאר פליפן, רונית אלקבץ ושרי בהרב. במאי: צבי וליגאר.
00.00 חדשות.
24.05 מקטו קטן. "בית הלחם – חושה".
24.30 סרט "נשים ללא תקווה". בכיכובן של אשרה וינסטר, ורבין גיבנס, לאי וטיסלי סייטון. במאית: רותה רויך.
03.00 היום שיר.

חינוכית 23

15:30 צער גדול בנות – שם הפרק: כמו קוף כבכי ארנב.
16:00 שושים עסקים.
16:30 שיחות. בדרור – שיחות במגוון נושאים עם אישים שונים. שיחה עם פרופ' תמר רוס.
18:00 שעת כושר.
18:15 רוחות בפרי הניאון – NEON RIDER – סדרה חדשה לנוער ולמבוגרים. שם הפרק: פרחון בהמון.
19:00 זוטבים.
19:30 עוד מספיק.
20:00 לעולים: "ערב חדש" עם בתוכניות ברוסית.
20:30 עשרה בבי לאבוק – סדרה קומית. שם הפרק: גבינה לי, גבינה לי.
21:00 סרט: האל שהוביב – FALLEN IDOL

ערוץ 33

16.00 מבזק חדשות בערבית.
16.15 אולפן פתוח בערבית.
17.00 זכם הרוחות. סדרה ערבית.
18.00 לקט הסרט המבוקש.
19.00 חדשות בערבית.
19.30 מבזק "טלכטפי".
19.35 מגוון אנג'ריא.
20.05 המספר. סדרה בלשית.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 טלכטפי. מגזין לענייני כלכלה, תעשייה ושוק ההון.
22.30 בנים ואוהבים. סדרה.

המזרח תיכונית

13.00 בני הין. דת.
13.10 לזן אוטסין.
14.00 מגע. תוכנית מרע.
15.00 יסודותיה של משפחה מאושרת.
15.30 סרט "אשלה כפות ידו הלילה". דרמה. זוג מכור לסמים מקנה יחד להשיג ביוסמון.
17.10 כרייסי. דרמה.
18.10 48 שעות אקטואליה.
19.00 סי.אס.אן סדרה.
20.00 NBA.
22.30 טלנות ותשובות. אקטואליה.
23.00 סרט "אשלה כפות ידו הלילה".

כללית

06.30 חדשות בעברית.
06.31 חדשות בערבית.
06.45 שעת כושר.
07.00 בוקר טוב ישראל.
15.30 הרודוסים. סדרה בהמשכים.
15.50 סיפורים בראש. קטע דרמה קצר מתוך ספר.
16.00 תיכון הלבנות השמורים. סדרת דרמה אוסטרלית.
16.45 זאב לראשון. לקט מערכונים.
17.00 ערב חדש.
17.35 מלאך קלעים. סיפורו של תיאטרון המעלה מחודשת. "מעשה בגמדר שנגן מאוד גדולה". משתתפים: אריק, דפנה דקל, צור, ניר דני אליקים, הבריח המוסיקה דפנה אילת. בבמאי אלי דיבובקי.
18.10 זאב בא אליך.
18.15 חדשות באנגלית.
18.30 הסטודיו של אמאל הכמאל. תכנית לילדים.
19.00 חדשות.
19.30 משמר מתמרשים. תוכנית בענייני קלטע.
20.00 מבט ושכשבת.
21.00 בית אליוס. סדרת דרמה.
21.35 כרונול עולמי.
22.45 לשון הבראנו. המיפורית העברית ביוקנה להתפתחויות הברותיות באירץ. פרק 7: "ייש יושי בשירים האלה". על עלייתם של בני עדה העברה בשנות ה-50 לארץ, קשרי הקליטה והמשום ביצירות של סופרים חדשים וחוקים. בתוכנית קטעים מיצירותיהם של: יהושע קנז, שמעון בלס, נתן שחם, סמי מיכאל, ויצחק ברטוב. שחקנים אשר צרפתי, גל זייד, גיליה שטרן, דוד מנחם, יגאל שדה ושרי. בימוי: לאה בייליך.
23.30 מהיום למחר. יומן חדשות.
24.00 מסיפורי הארץ הטובה. "דודי כשר כשמים".

ערוץ 2

12.45 שידורי היום בערוץ 2.
12.55 היום שיר.
13.00 צוות בבן עיר. סדרת דרמה.
14.00 רושאים מסכנים. סדרת דרמה.
15.00 הנועצת של האגה ברכותיה הגליבמטים.

ערוץ 3

08:00 רוקטנה. אשפרת סכון (ש.ח)
09:00 להיות את החיים. אשפרת סכון (ש.ח)
09:45 בצעירים חמרי מנות. אשפרת סכון (ש.ח)
10:30 קרובים רחוקים מאוד. קומדיה.
10:55 שנות הסגנ. קומדיה.
11:25 סלסטה. סלנובלה (ש.ח)
12:10 שכבים שכבים. דרמה (ש.ח)
12:35 פרי מיימון. דרמה.

כבלים

13:30 פתוחים באוזן חמה. תכנית אירוח.
14:05 מקום אחד. דרמה.
14:55 רוקסנה. אשפרת סכון.
15:40 מלחו טליוס. דרמה.
16:30 שכבים שכבים. דרמה.
16:55 אנמוגלה. טלנובלה.
17:45 והקסטה. מוסיקה.
18:00 להיות את החיים. אשפרת סכון.
18:45 צעירים חמרי מנות. אשפרת סכון.
19:30 שידור מקומי.
20:00 סלסטה. טלנובלה.

סרט ישראלי – "בשבכות מובה". בתמונה: יעקב כהן, בנגמן עבאס ודייאר פליפן. ערוץ 2, 23:10.

20:50 אי.אר. דרמה.
21:40 העטרה. מותחן.
22:30 איש משטרה. דרמה.
23:20 סיינפלד. קומדיה.
23:45 אי.אנ.ג'י. דרמה.
00:35 חוק וסדר. דרמה.
01:25 חיסונים מסוכנים. פעולה.

ערוץ הסרטים

10:30 שנות המבוקש שלנו (1978, ארה"ב). סקוט ב'קני הדניס קווייר בדמות נערים שמתרחשת בשנות ה-60. כאבי גיל ההתבגרות של תיכוניסט שהוא אבן מכשף, וכל רצונו בעולם הוא לזכות בתהילה ובמלכה. ביים: ג'וף רובן.

12:05 המובטחים מביטים ממת (1939, אנגליה). דרמה בריטית בביומי של קרול ריד ("האדם השלישי"). מאבקתם של כורי המכם הוללשים לשיפור תנאי העבודה הקשים במכרות אחר מנם לנסות להיבנר לפרלמנט. עם מייקל רדגרייב, מרגרט לוקווד, אמרוד ריבבי ואמלין וויליאמס.

13:45 ראים מכבים. מטביאס קומדיה.
14:35 אל תוך השמש (1992, ארה"ב). קומדיית פעולה. שחקן הוליוודי יהיר ומעצבן העומד לגלם תפקיד של טייס, נצמד במהלך תחקירו לטייס בחיל האוויר האמריקאי במהלך הרוכון. בבמאי פריץ קידס. עם אנטוני מייקל הול, מייקל פארה ותרי קירום.

16:15 העטרה החולפת (1989, קנדה). סרט הרפתקאות לכל המשפחה, המספר על ילדה שיוצאת להציל דולפין שחייו נתונים בסכנה. עם פאני לויה, מרינה אורסיני והניס פורסט. בבאי ז'אן קלוד לורד.
17:55 פרשת רצח המראים (1988, ארה"ב). אשת יחסי ציבור נרצחת והחושד נופל על בעלה פרי מייסון לוקח את החקירה לידיו ועולה על גילויים מפתיעים מעברה של הנרצחת.

19:35 מטמטמם (1987, ארה"ב). דרמה צבעונית של חדי אלה. סוף שבוע משפחתי מחוץ לעיר הופך לסיר לחץ של גילויים רגשיים. עם מיה פארו, איליין סטריץ', דנהולם אליוט, סם ווטרסטון, דיאן ויסט.
21:00 חברים טובים (1986, ארה"ב). קומדיה חגיגית בכיכובם של ברט ריינולדס וגולדי הון. שני תסריטאים הוליוודיים מצליחים, חברים טובים, מחליטים במפתיע להתחתן. כבר בירח הדבש נחשפות הבעיות הגברות.

22:50 קיץ מסוכן (1986, ארה"ב). קומדיית נעורים. החסם בן ה-17 הולם להיות אמן. הוא יוצא למחנה קיץ ומתאהב בנערה שעושות לו להגשים את חלומותיו. במאי: האוס' סטיב הולנר. עם: לין קוחק ורמי מור.
00:20 מבקע לרצח (1991, ארה"ב). מותחן בכיכובם של מייקל פרטון ולורה ג'ונסון.

01:55 למות בעזי תשוקה (1984, ארה"ב). בזנכי בריידי הוא כלש העוקב אחר מעצבת אופנה השומדה בריגול תעשייתי. במהלך חקירתו מתאהב בזכי הבנאי באשה המסתורית (קלוין טרנר), שבלילות איננה אלא צ'יינה בלו, יצאנית המספקת את סטרותיהם של לקוחותיה. אנתוני פרקינס מגלם את הפסיכופט המאיים על חייה. ביים: קן ראסל.

ערוץ הילדים

06:30 להתלבש עם שש.
08:00 גינת השפתנות (ש.ח)
09:00 בוני הבלש (ש.ח)
09:20 המוסך של כאילו.
09:40 בנייבלום (ש.ח)
10:00 מייטי מקס (ש.ח)
10:30 נפנשים ב-6 (ש.ח)
10:35 ילדת הים (ש.ח)
11:00 בוורלי הילס 90210 (ש.ח)
11:45 כיתת 1996 (ש.ח)
12:30 גינת ההפתנות.
13:30 פייבל.
13:50 המוסך של כאילו.
14:10 הסיפור האמיתי.
14:30 מייטי מקס.
15:00 נפגשים ב-6.
15:05 בחזרה לעתיד.
15:25 נפגשים ב-6.
15:30 מסתודרים לבד.
15:55 נפגשים ב-6.
16:00 צוות לעניין. פעולה.
16:55 נפגשים ב-6.

הצגה שנייה

17:00 הסייח השחור. דרמה.
17:30 גינת ההפתנות (ש.ח)
18:30 בוני הבלש (ש.ח)
18:50 המוסך של כאילו (ש.ח)
19:10 בני בלום (ש.ח)

22:00 צפנת במספר (1978, איטליה/צרפת). מערבון. אקדוחן שכיר עומד בפני הצגה להגרג. הוא מקבל הצעה ברגע האחרון, מבצע שיתרג בעל חווה המבורב למכור את אדמתו להברות הרכבות. הוא לומד להכיר את המשאי, ובעיקר את אשתו, ומסתבך במערכת של תככים והגירות. ביים: מונטה הלמן. עם: תרן אוטס, פבי טסטי וג'ני אגוטר.

23:45 עירין הירינויאודים (1970, אנגליה). מותחן מעירן הזוועה. צעירה שבבי שבטה רודפים אחריה מוצאת איכה פריחוסטרית מהירה מתאספת בבן שבט שכן, המשנים נגלשים בדירות מכבי שבמשים המוזות פרוזות וחזות שיניים. במאי: ואל גסט.

שש פלוס

19:30 שלושה בדירה אחת. קומדיה.
20:00 נשואים פלוס. קומדיה.
20:25 להתבגר ולהתגבר. קומדיה.
20:55 אבא חורג אבא חורגת. קומדיה.
21:20 חופשי על הכר. קומדיה.
21:50 קופסת שימורים. אוסף קליפים.

ערוץ 8

06:00 אוניברסיטה פתוחה. תרבות האמנות (פירוס ב-18:00)
12:00 דיסקברי. רגל אחת על קליפת בננה ורגל אחת בקבר (ש.ח)

13:30 דיסקברי. "מבצע מאקהי" (ש.ח)
14:00 אוניברסיטה פתוחה (פירוט ב-18:00)
16:00 דיסקברי. רגל אחת על קליפת בננה ורגל אחת בקבר (ש.ח)

17:30 דיסקברי. "מבצע מאקהי" (ש.ח)
18:00 אוניברסיטה פתוחה. ציירים לעם.
18:30 אוניברסיטה פתוחה. ריקוד: אנה סיכו.
19:00 אוניברסיטה פתוחה. הלוצים. אוגוסט רודן, סאבלו פיקאסו, אנרי מאטיס וז'אק ליפשיץ.

20:00 דיסקברי. אמן השיטפון בבנגלדש.
21:00 דיסקברי. הישרדות.
21:30 דיסקברי. בדרך הטבע.
22:00 דיסקברי. מעבר ל-2000.
22:45 דיסקברי. אמן השיטפון (ש.ח)
23:45 אוניברסיטה פתוחה (פירוט ב-18:00)

רדיו

קול המוסיקה

06.05 שחרית מוסיקלית. שעה ראשונה. היידן: שנים עשר ריקודים גרמניים. מוצרט: וריאציות במי במול מג'ור לכלי נשיפה, ק. 289: שומאן: סיפורי אגדות לפסנתר, קלרנית וויולה. שוברט: אמפרומפטו מס. 3.
07.07 שחרית מוסיקלית. שעה שנייה. מוצרט: סונטה מס. 13 לפסנתר; בטהובן: סונטה מס. 3 לצ'לו ולפסנתר.
08.05 שחרית מוסיקלית. שעה שלישית. צ'ימרוזה: "מנצח התזמורת"; היידן: קונצ'רטו לחצוצרה ולתזמורת; פרנקט: מחול המוות.
09.05 קונצרט בוקר. טלמן: רביעייה לחליל, שני כינורות וקונטינואו; היידן: מיסה "נלסון" לסולנים, מקהלה ותזמורת; בטהובן: קונצ'רטו לכינור ולתזמורת; ברהמס: רביעיית כלי-קשת מס. 2; בורודין: סימפוניה מס. 1.
11.57 בימת שיר. עדמיאל קוסמן.
12.00 קלאסי-קל. נעימות במקצבים ספרדיים.
13.00 אמן השבוע. יורי בשמט, ויולה. מיכאיל מונטיין, פסנתר. שוברט: סונטה בלה מינור לוויולה ולפסנתר, ד. 821 "ארפג'ונה"; מקס ברוך: כל נדרי לוויולה ולפסנתר, אופ. 47; שומאן: אדג'ו ואלגרו לוויולה ולפסנתר, אופ. 70; אנסקו: פיק קונצרטי לוויולה ולפסנתר.
14.05 שבוע בתזמורת.
14.06 הידן. מאול הינדמית – מאה שנה להולדתו. קונצ'רטו לכינור ולתזמורת (אייזק שטרן, פיל. ני יורק, לנרד ברנשטיין).
15.00 ממבחר התקליטים.
16.00 מוסיקה ליום ראשון. באך: "יוהאנס פסיון".
18.00 תקליטורים חדשים. אריות לפאג'ני מאת ברושי פורטורה; היידן: שלישייה ברה מג'ור, הוב. 27; שניטקה: קונצ'רטו מס. 2 לפסנתר ולתזמורת; שוסטקוביץ': מחול הבובות. הלילה האחרון ב"פרומס" 94'. באך/הה: טוקטה ופוגה ברה מינור; מיקי: פרימבה ספירעטואלי אלגר: הוד והדר; וזני: פנטסיה על שיר המלחים.
20.05 מעולמי הקונצרטים שלנו. התזמורת הקאמרית הישראלית. קונצרט פתיחת העונה. פיליפ אנטרמון, מנצח ופסנתר. אוהד בן ארי, פסנתר. רוסיני: הפתיחה לאופרה "האיטלקיה באלג'יר"; מוצרט: קונצ'רטו לשני פסנתרים, ק. 365; שוברט: מחולות גרמניים; היידן: סימפוניה מס. 101, "השעון".
22.57 בימת שיר. שירים שונים.
23.00 צלילים לסיומו של יום. מיכאל פרטוריוס: שני מוטטים מס. 21; אנטוניו פרטין אילקה: וריאציות על פוליה ושקח; היידן: רביעייה מס. 2 בסול מג'ור לחליל, כינור, ויולה וצ'לו. שוברט: פרק סונטה, ד. 28; פולק: "מלכה רכינה".

רשת א'

06.05 שירים עבריים.
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית.
07.30 שירים עבריים.
08.05 פותחים באלף. מגזין בוקר.
08.10 צפות לתגנים.
08.20 מלה ברגע.
08.30 א"ב באמנות.
09.05 פותחים מייעצים. כספים.
09.30 תאריכון. היום לפני.
09.40 מידע לצרכן.
09.50 שמורת טבע.
10.05 מלודיה.
10.30 אצבע על הדופק.
11.05 גיל הזהב.
11.30 קדרון. קנים מוסרים.
11.45 להסיר אבק מספר.
12.05 עיתונות בבוקר.
13.05 פרקי זהות.
14.05 יותר עירק.
14.55 בימת שיר.
15.05 חומש אלף אלף, רדיו בראש צעיר.
16.05 אמנות באלף.
17.05 חוגה.
17.55 קריאתי ספר.
18.00 חדשות תכניות באנגלית ובצרפתית.
19.05 יומן מדעי.
19.30 פרקי היום בתנ"ך.
20.00 עוד סיפור אחד הי'.
20.15 הכל מרשת.
21.05 בתכרותא.
22.05 עיתונות בבוקר.
23.05 פנים אל פנים.

רשת ב'

06.05 הבוקר הזה. חדשות ומוסיקה.
08.05 עניין אחר.
10.05 הכל ריבורים.
12.05 בחצי היום.
14.05 רגעי קסם.
15.05 יומן חוץ.
15.45 עיתונות חוץ.
16.05 צבע הכסף.
17.05 יומנך, עידכוני תנועה ומוסיקה.
18.05 היום הזה. חדשות ומוסיקה.
19.05 רדיו 100.
20.00 מבט לחדשות.
20.30 שירים עבריים.
20.57 רגע של עברית.
21.05 שירים עבריים.
23.05 כל היום המוסיקה.
00.05 יומן חצות.
00.15 מבעד לערפל.
01.05 לתוך הלילה.
05.05 אור ראשון.

רשת ג'

06.05 הכל פתוח.
07.05 איקטן גימל.
09.05 פגישה בנשף.
10.05 תוכנית עשר.
11.05 נתיבי רוכינגן.
12.05 אהבה.
13.05 לוהט.
14.00 עגולה.
14.05 חדש חדש ומחודש.
15.00 חולה רדיו.
16.05 קופסת הלהיטים.
18.05 מקום בצמרת.
21.05 כותל המזרח.
22.05 שיר לאחותי.
00:05 ערב כותל עשוק.

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל.
06.00 שוקדים עין.
07.00 בוקר טוב ישראל.
08.05 מה בוער.
10.05 נכון לעכשיו.
12.50 בילוי היום. מדריך יומי בנושאי תרבות.
13.00 בצהרי היום. יומן לסיכום חדשות הצהריים.
13.15 מוסיקה עם ליאור רהמן.
15.05 יש עם מי לדבר. עם מוני גולן.
16.05 ארבע אחה"צ. שירים עבריים.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 הנגנות סדר.
19.05 שעה קלה על בלכלה.
19.30 פסק זמן מוסיקלי.
19.55 הודעות לחיילים.
20.30 צער וחצי. ברודסל בשידור חי.
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה.
00.00 יומן חצות.
00.10 ציפורי לילה משוחחות.
02.00 לא רוצים לישון.

גלגל"צ

07:05 מרינה בורך.
09:05 אוטוסטרדה.
11:05 מיזוג אוויר.
12.05 עברי את הכביש.
13:05 משהו לדרך.
14:05 אי שקט.
15:05 יואב קוטנר ממשיך לנסוע.
16:05 חכם בכביש.
18:05 גלגלאה.
20:05 מתחת להגורה.
22:05 לילה טוב.

בתי הקולנוע

תל-אביב

בודדים: האורח קיץ 18.00, 20.00
אהבת אמת 22.00
בן חטורי: פריסיליה – מלכת המדבר 14.30, 17.00, 19.30, 21.45
בית רזן והאן דהמריקו 17.00, 19.30, 21.45
דיזנגוף 1: אסירים 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.45, 22.00
דיזנגוף 2: כומר 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.45, 22.00
דיזנגוף 3: רצח מדרגה ראשונה 11.00, 13.00, 22.00
שמש בבגדית 19.00
עץ הרימונים תפוס 13.00
אגודי 17.00
הוד 1: קרינגטון 14.00, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 2: קרינגטון 22.00
קספר 14.00, 17.00, 19.30
הוד 3: התנתנה של מיוריאל 19.30, 22.00
לשחרר את וילי 2 14.00, 17.00
הוד 4: המכונה המנושית 19.30, 22.00
באטמן לנצח 14.00, 17.00
תקליטון: העלמה המצוות ג' 17.00, 19.30, 21.45
חן 1: בחורים רעים 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: מת לחיות 3 17.00, 19.25, 21.55
חן 3: בומן שישנת 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: השופט 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: ספרות זולה 11.30, 19.05, 21.55
פוקהונטס 17.00
חן 6: כתובות סרוית 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.55
מילת 1: פורסט גאמפ 16.30, 19.15, 22.00
מילת 2: התמונה 17.00, 19.30, 22.00
מילת 3: גירוש בראשיבב 17.00, 19.30, 22.00
לב 1: הנשרים של מחוז מדיסון 12.00, 14.20, 16.50, 19.20, 21.50
לב 2: סיודש של המלך ג'ורג' 12.15, 14.30, 17.00, 19.45, 22.00
ליאון 24.20
לב 3: חומת של תקווה 11.30, 14.00, 19.30, 22.00
עירום ה' 24.20
ליאון 17.00
לב 4: חברים לרצח 13.45, 17.30, 19.45, 22.00 ה' בם 24.20
סיפור חיים 11.30, 15.35
לימודי: המנות קטרות 21.15
קליניים מעל בורודיו 19.30
הכוכב הכחול ה' 24.00
מדיאון תיאטר חוכבים 17.00, 20.00, 22.00
סינמטק: אוכל, שתיה, גבר, אשה 17.00, 19.30, 22.00
פאר 1: הגשרים של מחוז מדיסון 11.00, 13.45, 16.30, 19.15, 22.00
פאר 2: הנשרים של מחוז מדיסון 19.15, 22.00
קספר 17.00
פאר 3: קרינגטון 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.10
פאר 4: נשיקה צרפתית 11.00, 13.30, 17.00, 19.45, 22.00
פאר 5: התנתנה של מיוריאל 17.00, 19.45, 22.00
רב אור 1: תשכחו את פאריס 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: עישון 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 3: ארבע חתונות ולוויה אחת 17.00, 19.30, 21.30
רב אור 4: ספרות זולה 16.00, 19.05, 21.55
רב אור 5: לב אמיץ 18.15, 21.30
שחף 1: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2: לא פראייר של אף אחד א', ב', ה' 17.00, 19.30, 22.00 ג' 17.00, 19.30
תל-אביב 1: באטמן לנצח 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 2: קונגו א', ב', ד', ה' 17.00, 19.30, 22.00 ב' 17.00, 19.30
תל-אביב 3: כפר הארורים 17.00, 19.30, 22.00

ירושלים

גיל 1: הגשרים של מחוז מדיסון 16.15, 19.00, 21.45
גיל 2: קרינגטון 19.15, 21.45
לשחרר את וילי 2 16.45
גיל 3: אסירים 16.45, 19.15, 21.45
גיל 4: קונגו 16.45, 19.15
התנתנה של מיוריאל 21.45
גיל 5: כפר הארורים א', ג'-ה' 16.45, 19.15, 21.45 ב' 16.45, 19.15
גיל 6: סידוש של המלך ג'ורג' 19.15, 21.45
קספר 16.45
גיל 7: באטמן לנצח 16.45, 19.15
גיל 8: נשיקה צרפתית 16.45, 19.15, 21.45
חן 1: בחורים רעים 19.30, 21.50
מי כאן הגבר 17.00
חן 2: רזן והאן דה מרקו 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: מת לחיות 3 17.00, 19.25, 21.55
חן 4: תשכחו את פאריס 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: בומן שישנת 17.00, 19.30, 21.50
חן 6: בברת מאריק התוב המרושע 21.55
השופט 17.00, 19.30
חן 7: לב אמיץ 21.30
פוקהונטס 17.00, 19.30
תיאטרון ירושלים: אוכל, שתיה, גבר, אשה ב' 19.00 א', ב', ד' 21.30 ה' 21.30
כסרר ג' 21.30 א', ב', ה', ה' 19.00, 21.50
אל המטרה הקסום ב', ד' 17.00

חיפה

אורלי: אוכל, שתיה, גבר, אשה 19.00, 21.30
סינמה קפה מוריה: סידוש של המלך ג'ורג' 19.30, 21.30

סינמה קפה עממי 1: חברים לרצח 19.15, 21.15
סינמה קפה עממי 2: רצח מדרגה ראשונה 19.15, 21.15
עצמון 1: נשיקה צרפתית 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2: הגשרים של מחוז מדיסון 16.15, 18.45, 21.20
עצמון 3: פריסיליה מלכת המדבר 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 4: אסירים 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 5: כפר הארורים 16.30, 19.00, 21.20
מנורה 1: קרינגטון 16.30, 19.00, 21.30
מנורה 2: כומר 19.00, 21.30
מנורה 3: התנתנה של מיוריאל 19.00, 21.30
באטמן לנצח 16.30
רב אור 1: עישון 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 2: תשכחו את פאריס 19.00, 21.20
פוקהונטס 17.00
רב אור 3: בומן שישנת 19.00, 21.20
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 17.00
רב גת 1: רזן והאן דהמריקו 16.40, 19.00, 21.20
רב גת 2: בחורים רעים 16.40, 19.00, 21.20
רב מור 1: תשכחו את פאריס 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 2: מת לחיות 3 19.00, 21.30
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 17.00
רב מור 3: אוכל שתייה גבר אשה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 4: בחורים רעים 19.00, 21.20
פוקהונטס 17.00
רב מור 5: רזן והאן דהמריקו 17.00, 19.15, 21.30
רב מור 6: בומן שישנת 17.00, 19.00, 21.20
רב מור 7: חשרות מהעבר 17.30, 21.00

אור-יהודה

גיל 1: לב אמיץ 18.15, 21.30
גיל 2: מת לחיות 3 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: התנתנה של מיוריאל 19.30, 22.00
פוקהונטס 17.00
גיל 4: כפר הארורים 17.00, 19.30, 22.00

אור עקיבא

רב חן 1: השופט 19.15, 21.30
רב חן 2: תשכחו את פאריס 19.15, 21.30
רב חן 3: בחורים רעים 19.15, 21.30

אשדוד

אורי 1: השופט 17.00, 19.30, 22.00
אורי 2: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
אורי 3: עץ הרימונים תפוס 17.00, 19.30, 22.00
גיל 1: מת לחיות 3 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: התנתנה של מיוריאל 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: שמים כחולים 22.00
פוקהונטס 17.00, 19.30
גיל 4: לב אמיץ א', ב', ד', ה' 18.15, 21.30 ב' 21.30

גיל 5: בומן שישנת 19.30, 22.00
באטמן לנצח 17.00

אשקלון

גיל 1: בוקר של תהילה 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: כפר הארורים 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: התנתנה של מיוריאל 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4: באטמן לנצח 17.00, 19.30
חברים לרצח 22.00
גיל 5: מכונה אנושית 17.00, 19.30, 22.00
חן 1: תשכחו את פאריס 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: בחורים רעים 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: רזן והאן דהמריקו 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: מת לחיות 3 17.00, 19.25, 21.55
חן 5: לב אמיץ 21.30
פוקהונטס 17.00, 19.30

באר-שבע

גיל 1: הגשרים של מחוז מדיסון 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: כפר הארורים 19.30, 22.00
קספר 17.00
גיל 3: נשיקה צרפתית א', ג'-ה' 17.00, 19.30, 22.00 ב' 17.00, 19.30
גיל 4: סידוש של המלך ג'ורג' 19.30, 22.00
באטמן לנצח 17.00
רב נגב 1: רזן והאן דהמריקו 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 2: מת לחיות 3 17.00, 19.25, 21.55
השופט 17.00
רב נגב 3: בחורים רעים 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4: תשכחו את פאריס 17.00, 19.30, 21.50

בת-ים

חן 1: לב אמיץ 21.30
מי כאן הגבר 17.00, 19.30
חן 2: בחורים רעים 19.30, 21.50
פוקהונטס 17.00
חן 3: השופט 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: רזן והאן דהמריקו 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: השופט 19.30, 21.50
באטמן לנצח 17.00
חן 6: מת לחיות 3 17.00, 19.25, 21.55
חן 7: תשכחו את פאריס 17.00, 19.30, 21.50

הוד השרון

מופיע: שמים כחולים ב', ג', ה' 20.30

הרצליה

מנדרין 1: תשכחו את פאריס 19.00, 21.15
מנדרין 2: שמים כחולים 19.30, 22.10

זכרון יעקב

מוסיע: בומן שישנת ב', ה' 21.00

חדרה

לב 1: נשיקה צרפתית 19.40, 22.00
פוקהונטס 17.15
לב 2: לב אמיץ 19.00
אגודיי 17.15
חברים לרצח 22.10
לב 3: חומת של תקווה 21.45
באטמן לנצח 17.00, 19.20
לב 4: מת לחיות 3 19.35, 22.00
לשחרר את וילי 2 17.15

חולון

גל 1: תשכחו את פאריס 19.30, 22.00
מי כאן הגבר 17.00
גל 2: ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 17.00
בומן שישנת 19.30, 22.00
גל 3: כפר הארורים 17.00, 19.30, 22.00
גל 4: רצח מדרגה ראשונה 19.30, 22.00
אגודיי 17.00
גל 5: פוקהונטס 17.00
סידוש של המלך ג'ורג' 19.30, 22.00

כפר-סבא

גיל 1: הגשרים של מחוז מדיסון 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: באטמן לנצח 17.00, 19.30
גיל 3: קרינגטון 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4: רזן והאן דה מרקו 19.30, 22.00
ריצ'ארד וסוד הספרים האבודים 17.00
גיל 5: תשכחו את פאריס 19.30, 22.00
מי כאן הגבר 17.00
גיל 6: נשיקה צרפתית 19.30, 22.00
לשחרר את וילי 2 17.00
גיל 7: כפר הארורים 19.30, 22.00
פוקהונטס 17.00

כרמיאל

סינמה: לב אמיץ 17.30, 21.00
תשכחו את פאריס 19.00, 21.30
שמים כחולים 19.00, 21.30

לוד

סמאר 1: נשיקה צרפתית 19.30, 21.50
סמאר 2: קרינגטון 19.30, 21.50
סמאר 3: הגשרים של מחוז מדיסון 19.20, 21.50

נהריה

היכל התרבות: חומת של תקווה 20.30

נס-ציונה

גיל 1: הגשרים של מחוז מדיסון 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: קרינגטון 19.30, 22.00
באטמן לנצח 17.00
גיל 4: כפר הארורים א', ג'-ה' 17.00, 19.30, 22.00 ב' 17.00, 19.30

נצרת עילית

גיל 1: לב אמיץ 18.15, 21.15
גיל 2: פוקהונטס 16.30, 19.00
מכונה אנושית 21.30
גיל 3: נשיקה צרפתית 16.30, 19.00, 21.30
גיל 4: מת לחיות 3 16.30, 19.00, 21.50
גיל 5: השופט 16.30, 19.00, 21.30
גיל 6: באטמן לנצח 16.30, 19.00, 21.30
גיל 7: דיסקסרה 16.30, 19.00, 21.30

נתניה

גיל 1: הגשרים של מחוז מדיסון 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: סידוש של המלך ג'ורג' 19.30
באטמן לנצח 17.00
גיל 3: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4: קרינגטון 17.00, 19.30, 22.00
גיל 5: כפר הארורים 17.00, 19.30, 22.00
חן השרון 1: רזן והאן דהמריקו 17.00, 19.30, 21.50
חן השרון 2: בחורים רעים 19.30, 21.50
פוקהונטס 17.00
חן השרון 3: תשכחו את פאריס 17.00, 19.30, 21.50
חן השרון 4: לב אמיץ 21.35
מת לחיות 3 16.45, 19.10

ערד

סמאר 1: לב אמיץ 18.15, 21.30
סמאר 2: בומן שישנת 19.00, 21.50
סמאר 3: בוקר של תהילה 19.00

סמאר 1: לב אמיץ 18.30, 21.45
סמאר ריינגדס 16.45
סמאר 2: באטמן לנצח 17.00, 19.15
השופט 21.30
סמאר 3: אהובתך ביטוק (הורי) 18.00, 19.15

השופט 21.30

פתח-תקוה

היכל 1: הגשרים של מחוז מדיסון 16.30, 19.15, 22.00
היכל 2: נשיקה צרפתית א', ב', ד', ה' 17.00, 19.30, 22.00 ב' 17.00, 22.00
היכל 3: בומן שישנת א', ב', ד', ה' 17.00, 19.30, 22.00 ג' 19.30, 22.00
רם 1: תשכחו את פאריס 17.00, 19.30, 22.00
רם 2: חברים לרצח 17.00, 19.30, 22.00
רם 3: סידוש של המלך ג'ורג' 17.00, 19.30, 22.00

קרית מלאכי

היכל התרבות: באטמן לנצח 17.30, 20.30

קרית שמונה

גיל 1: התנתנה של מיוריאל 16.30, 19.30, 22.00
גיל 2: נשיקה צרפתית 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: רצח מדרגה ראשונה 19.30, 22.00
סטארגייט 17.00

קריות

קריון 1: קספר 16.45
הגשרים של מחוז מדיסון 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2: נשיקה צרפתית 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3: לשחרר את וילי 2 16.45
בומן שישנת 16.45, 19.00, 21.30
קריון 4: קרינגטון 19.00, 21.30
לב אמיץ 16.45, 20.30
קריון 5: כפר הארורים 16.45, 19.00, 21.30
קריון 6: מת לחיות 3 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7: השופט 19.00, 21.30
קריון 8: באטמן לנצח 16.45, 19.00, 21.30

קרית-אונו

מתנ"ס: לב אמיץ ב', ד' 21.15 ב', ה' 20.00
קספר ב', ד' 19.00 ג' 17.00

ראשון-לציון

קניון הזהב 1: רזן והאן דהמריקו 17.00, 19.30, 22.00
קניון הזהב 2: הגשרים של מחוז מדיסון 16.30, 19.15, 22.00
קניון הזהב 3: הגשרים של מחוז מדיסון א', ג'-ה' 22.00
באטמן לנצח 16.30, 19.15

עורך: לוי מורב

"מבחר הארץ" – מותג חדש של ירקות מתוצרת ישראל

מאת דן הלוי

בקרוב נוכל לרכוש תוצרת ירקות בחנויות ובשווקים הנושאות את שם המותג "מבחר הארץ". על כך מסר יוסי אורן מזכיר ארגון מגדלי הירקות, בכנס ירקנים שלשום בתל אביב.

ועידת ארגון מגדלי הירקות שתתקיים בשבוע הבא במכללת אחווה בבאר טוביה, תכריז לראשונה בפני נציגי המגדלים, שר החקלאות ובכירי הענף על יציאת המותג החדש לדרך.

המוצרים שייכללו בשלב א' של הפרויקט הם: עגבניות, פלפל, חציל, מלפפון, מלון, קישוא וגזר.

חשיבותו של הפרויקט, אמר אורן, רבה לתחום הפיקוח והבקרה, כי רק מגדל שיעמוד בתנאי ההצטרפות, בבדיקות ובביקורות שייערכו במהלך הייצור והשיווק, יוכל להשתמש בסמל המותג.

מנכ"ל הארגון ציין, שהנהגת המותגים בירקות ובפירות רווחת כיום באירופה המערבית, וגם בארץ גוברת הדרישה למוצר כזה, במיוחד לאור כניסת תוצרת מהאוטונומיה ותוצרת מיובאת, שנקיונה ומקורה אינם ניתנים לבדיקה.

שר החקלאות תוקף את עוזי וכסלר:

וכסלר מנהל את אדמות ישראל כאילו היו רכושו הפרטי

מאת דן הלוי

שר החקלאות יעקב צור, יצא שלשום בהתקפה חסרת תקדים בחריפותה על מדיניות מינהל מקרקעי ישראל ומנהלו, עוזי וכסלר. צור תבע דיון בממשלה על דרך טיפולו של המינהל בקרקעות החקלאיות.

"מנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל מנהל את אדמות ישראל כאילו היו רכושו הפרטי, ולא משאב לאומי ממדרגה ראשונה", אמר שר החקלאות. לדבריו, תפקיד המינהל אינו להשתמש באדמות הלאום כנכס שמטרתו הפקת הכנסות מקסימליות לממשלה, אלא כלי למימוש יעדים לאומיים כפיזור האוכלוסייה.

עוד ציין צור, כי המינהל מנהל בירוקרטיה ללא תקדים. הוא מונע יזמות של גורמים במשק על הקרקע, ובכך בולם פיתוח של אזורי השוליים, וגורם לעלייה רצופה במחירי הקרקע ובמדד המחירים לצרכן. לאחרונה, אמר, נדרשו סכומים אסטרונומיים מיזמים ומתיישבים, המבקשים לפתוח אזור תיירות חדש באדמות הגולה. כן נתבעו סכומי עתק מקיבוץ גינוסר, סמוך לטבריה, המונעים מן הקיבוץ להרחיב בית הארחה שבבעלותו. כך גם בענף שרותי דרך שמבקש מושב רגבה לפתח.

"שמעתי שעוזי וכסלר מתגאה בכך שעלה בידו לקדם את המינהל מחשכת המאה ה־14 למאה ה־18. לי נראה שהמינהל נשאר תקוע אי שם במאה ה־16", אמר צור.

תגובת מינהל מקרקעי ישראל: אם תוקם ועדת חקירה, יסביר לה המינהל את מדיניותו.

מקבץ נדל"ן / אילה זמרוני

תרמוקיר תספק ציפוי דקורטיבי לשני פרויקטים

חברת תרמוקיר מקיבוץ חורשים תספק ציפויים דקורטיביים בתוצרתה בהיקף של כ־700 אלף שקל לפרויקטים של בנייה בשכונות חדשות בבית דגן וברחובות.

בעסקה אחת תספק תרמוקיר לחברת הבנייה "בנביין" ציפוי דקורטיבי לכיסוי כ־50 אלף מ"ר בפרויקט נווה גנים בבית דגן, הכולל 382 יחידות דיור צמודות קרקע. היקף העסקה: כ־450 אלף שקל.

בעסקה נוספת, תספק תרמוקיר לחברת הבנייה דישם, הבונה את פרויקט נווה רום ברחובות, ציפויים לכיסוי 25 אלף מ"ר ב־100 יחידות דיור צמודות קרקע. היקף העסקה: כ־225 אלף שקל.

אוהבים את למד

תושבי שיכון ל' והאזור הקרוב אליו בתל אביב מעדיפים להישאר בשכונתם גם כאשר הם רוכשים דירה חדשה. כך עולה מנתונים שמסרה חברת א. דורי. רוב רוכשי הדירות בפרויקט ל' מול הים שבונה החברה הם תושבי שיכון ל' והסביבה הקרובה.

א. דורי מכרה 10 מתוך 21 הדירות שהוצעו למכירה בפרויקט ל' מול הים, בהיקף כספי של 6 מיליון דולר. אכלוס הפרויקט יחל באוגוסט 96'.

אגב, למי שהפרוטה מצויה בכיסו, בבניין שני פנטהאוזים שמחירם מעל 750 אלף דולר.

דנהאוז מכרה בחודש האחרון 8 קוטג'ים

חברת דנהאוז מכרה במהלך החודש האחרון 5 קוטג'ים בישוב מתן (הסמוך לכוכב יאיר), ו־3 קוטג'ים ביישוב לפיד (הסמוך לעיר מודיעין).

בסה"כ בונה החברה 549 קוטג'ים בשני היישובים, 305 במתן ו־244 בלפיד. בשבועיים הקרובים יאוכלסו 100 הבתים הראשונים.

בשני היישובים מסתכם מחזור העסקים ב־70 מיליון דולר.

שופרסל פתחה סניף בצומת פרדסיה

רשת שופרסל פתחה סניף חדש בצומת פרדסיה, על אם הדרך בין רעננה לחדרה, בהשקעה של כמיליון דולר.

סניף שופרסל בצומת פרדסיה הוא הסניף ה־46 של הרשת, שטחו כ־1000 מ"ר והוא ישרת את כל הסביבה (פרדסיה, צורן, אבן יהודה, קדימה, תל מונד ועוד).

הסניף יכלול את כל מחלקות השופרסל: מאפייה, מעדנייה, פירות וירקות, פיצוחייה, אטליז, כלי בית ומחלקת בריאות ויופי.

זהו הסניף השלישי של רשת השופרסל שנפתח תוך שלושה שבועות.

לפני שבועיים נפתח סניף היפרכל בצומת אלונים בצפון, ולפני שבוע נפתח סניף הגל הירוק בשכונת בית אליעזר בחדרה.

בשבוע הבא ייפתח סניף היפרכל נוסף בקניון סביונים ביהוד. סכום ההשקעה בארבעת הסניפים: 5 מיליון דולר.

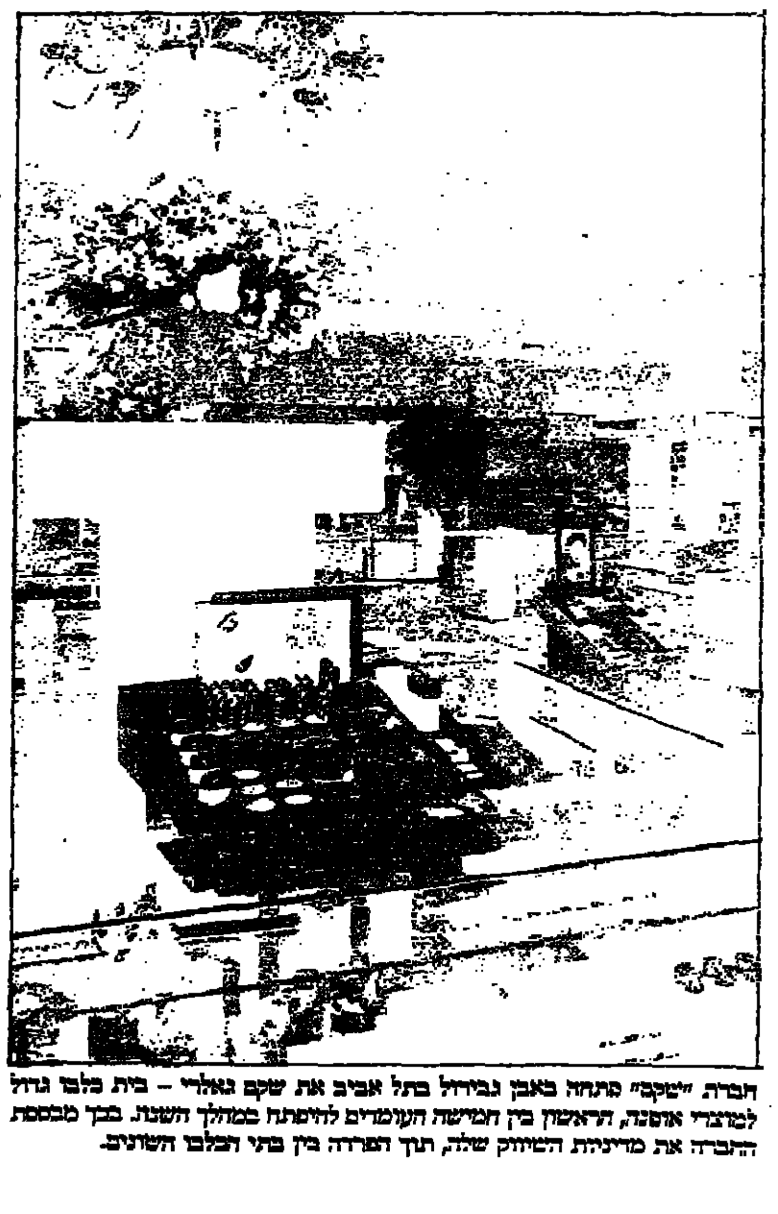

חברת "ישקפי" פתחה באבן גבירול בתל אביב את שקם גאלרי – בית כלבו גדול למוצרי אופנה, הראשון בין חמישה העומדים להיפתח במהלך השנה. בכך מבססת החברה את מדיניות השיווק שלה, תוך הפרדה בין בתי הכלבו השונים.

בקיבוץ התותרים נערך השבוע אירוע ססגוני לסיום מבצע "אביב בתנובה", שנערך ברחבי הארץ בחודשים יוני, יולי ואוגוסט. באירוע הוצגו פריטי הפרסומת הישנים והחדשים של "תנובה", לצד גימיקים נוספים.

ישראל תגייס השבוע 500 מיליון דולר מכספי הערבויות האמריקניות

מאת אמנון אמר

משרד האוצר עומד לגייס השבוע 500 מיליון דולר נוספים מכספי הערבויות של ממשלת ארצות הברית. עד היום ניצלה הממשלה כמחצית מעשרה מיליארד הדולרים שהועמדו לרשותה, אולם בפועל גויס רק סכום של כ־4.3 מיליארד דולר, זאת בשל העובדה שהממשל האמריקני ניכה מכספי הערבויות יותר מ־600 מיליון דולר שהשקיעה ישראל בשטחים.

לצורך ביצוע ההנפקה ייצאו מחר לארצות הברית מנכ"ל האוצר, החשב הכללי וסגנו. ההנפקה הייתה אמורה להתבצע בחודש שעבר, אולם בשל עליית הריבית בארצות הברית נדחה ביצועה לחודש ספטמבר.

בסך הכל רשאית ישראל לגייס עד שני מיליארד דולר בשנה. עד כה הותר לממשלה להשתמש מדי שנה ב־600 מיליון דולר מכספי הערבויות לצורך מימון השקעות בתשתית. השנה הוגדל סכום זה ל־900 מיליון דולר בשנה. יתרת הסכום תתחלק בין הלוואות למגזר הפרטי ובין הפקדות ביתרות מטבע החוץ של ישראל.

יתרות המט"ח הגיעו בחודשים האחרונים לרמות שיא של כתשעה מיליארד דולר, אולם למרות זאת העריך החשב הכללי בשבוע שעבר כי עד שנת 98' תנצל ישראל את מלוא מסגרת הערבויות שהועמדה לרשותה.

העובדים החדשים בשירות המדינה לא יהנו מפנסיה תקציבית

כך סוכם בפגישה שקיימו נציגי משרד האוצר עם נציגי ההסתדרות

מאת אמנון אמר

מתחילת השנה הבאה יבוטחו כל העובדים החדשים בשירות המדינה בקרן פנסיה צוברת, במקום בפנסיה תקציבית כמקובל היום.

כך סוכם בפגישה שקיימו בסוף השבוע מנכ"ל האוצר והממונה על השכר עם ראשי ההסתדרות.

תנאי הביטוח הפנסיוני של העובדים החדשים ייקבעו בהסכמים הקיבוציים שייחתמו, או בחוזי העבודה. התיקון המוצע לא יחול על עובדי מערכת הביטחון, שוטרים וסוהרים.

בשבועות הקרובים יגבשו צוותי עבודה משותפים לאוצר ולהסתדרות את הפרטים האחרונים ואת השינויים שיש להכניס בהסכמי העבודה והחוקים הקיימים. לאחר מכן תוגש הצעת החוק בנושא המעבר לפנסיה צוברת לאישור הכנסת, ככל הנראה כבר במושב הקרוב.

העובדים הוותיקים בשירות המדינה ימשיכו להנות מפנסיה תקציבית. מדובר בכ־220 אלף איש (ללא מערכת הביטחון), מהם כ־60 אלף גמלאים וכ־160 אלף עדיין עובדים.

באמצע השבוע שעבר הודיע האוצר כי המחוייבות האקטוארית של המדינה בגין עובדים וגמלאים אלה נאמדת היום בקרוב ל־105 מיליארד שקל.

סכום זה ייפרש על פני תקופה של כמה עשרות שנים. השנה תסתכם ההוצאה הממשלתית לפנסיה תקציבית בכארבעה מיליארד שקל, שהם כשלושה אחוזים מסך תקציב המדינה ללא החזר חובות.

רשות הגנים מתנגדת לחידוש הדיון על תוואי מוביל החשמל הארצי

(עתים) רשות הגנים הלאומיים מתנגדת לקיים דיון מחודש בתוואי מוביל החשמל הארצי באיזור יוקנעם, על פי בקשת המועצה המקומית.

מרשות הגנים הלאומיים נמסר, כי היא, רשות שמורות טבע, החברה להגנת הטבע, המשרד לאיכות הסביבה וחברת החשמל, הגיעו כבר להסכמה לאחר דיונים ארוכים על תוואי קו המתח העליון – מוביל החשמל הארצי.

ההסכמה לתוואי לקחה בחשבון פגיעה מינימלית בערכי טבע ונוף בגן הלאומי כרמל. לטענת הרשות, לאחר שכבר ניתנו כל האישורים, החליטה ועדת משנה של המועצה הארצית לתכנון ובנייה להעלות את הנושא לדיון מחודש, בעקבות פניית המועצה המקומית יוקנעם.

מועצת יוקנעם מבקשת לדון בנושא מחדש, מאחר שתוכניות הפיתוח שלה באיזור תוואי קו המתח העליון לא אושרו בוועדה.

רשות הגנים הלאומיים הודיעה כי היא מתנגדת לפתיחת הדיון מחדש, כיוון שמכלול השיקולים שעולים כעת וקשורים בתוכניות הפיתוח של יוקנעם, כבר נלקחו בחשבון במסגרת הדיונים לקביעת תוואי המתח העליון.

עוד נמסר, כי הרשות חוששת שהסטת קו החשמל עלולה לגרום לנזקים גדולים לגן הלאומי ולנוף הכרמל.

המועצה הישראלית לצרכנות לנציבות מס הכנסה:

להחזיר לאלתר כספים לכל הזכאים שגילם פחות מ־60

מאת כתבנו הכלכלי

המועצה הישראלית לצרכנות תובעת מנציבות מס הכנסה להחזיר לאלתר כספים לזכאים להחזרי מס שגילם פחות מ־60, בהתאם לתיקון 106 בחוק מס הכנסה, ולא רק לאלה שפונים מיוזמתם לנציבות. זאת לאחר שנציבות המס החליטה להחזיר את המגיע לגילאים 60+ בלבד.

על פי התיקון לחוק, שונתה המדרגה ההתחלתית לחישוב על הכנסה מרכוש, ריבית ומהשכרת נכסים, שבמשך עשר שנים לפחות לפני תחילת החוק שימש בידם להפקת הכנסה. לפי התיקון, המדרגה ההתחלתית הינה 15 אחוז במקום 30 אחוז עד כה למי שהכנסתו עלתה על 30 אלף שקל לשנה.

מנכ"ל המועצה הישראלית לצרכנות עו"ד אסתר גלרסבן, טוענת כי מדובר בנוהל פסול שאין לו מקום בחברה מתוקנת. היא מבהירה כי חלק מהנישומים הנוגעים בדבר הם עצמאים שהפסיקו לעבוד ומתפרנסים מהשכרת מקור הכנסתם בעבר, לא רק מטעמי גיל. רבים מהם חולים ונכים או אלמנות של עצמאים שהכנסתם מנכסים או עסקים בעבר משמשת להם למעשה כפנסיה. רבים מהם אף אינם יודעים לפנות לשלטונות המס.

מדובר בתיקון החוק מ־1 באוגוסט 95 שתוקפו מינואר 94', שהוגש על ידי ח"כ פורז ביוזמת יו"ר ועדת המיסים של לשכת רואי החשבון ישראל שטראוס. החזרי המס למי שהכנסתם עלתה על 30 אלף שקל ושילמו את המס לפי החישוב הקודם, מגיעים לכ־4,500 שקל.

"תים תקשורת" תספק ציוד מיתוג ל"אלסינט"

תים תקשורת זכתה בפרויקט תקשורת רחב היקף בחברת אלסינט, המתמחה בפיתוח, ייצור ושיווק מכשירי הדמייה רפואיים דיאגנוסטיים בכל רחבי העולם. החברה זכתה בפרויקט לאחר התמודדות מול החברות מוטורולה, נטקום ומגל.

מדובר בפרויקט מיתוג הכולל אספקת ציוד מיתוג מהיר של חברת כייבלטרון, המיוצגת בארץ על ידי תים תקשורת. ציוד המיתוג כולל 12 מבואות 10BASET נחושת, קישור אופטי למבנים מרוחקים, וקישור FDDI לתחנות עבודה בעלות עוצמה.

ישראל שרייבר, סגן נשיא להנדסה ב"אלסינט", מסר כי בחברה פועלים מחשבי סיליקון גרפיקס, מחשבי HP ומאות תחנות עבודה המבוזרות ברחבי המפעל. לדבריו, כל התחנות, ההתקנים והמחשבים המרכזיים מחוברים כיום על שלושה סגמנטים של כבל COAX עבה ועשרות כבלי CDAX דקים בצורה הפוגעת באיכות ובזמינות רשת התקשורת.

בשל בעיה זו, ובשל מורכבות הפרויקטים המבוצעים בחברה והצורך באינטגרציה בין קבוצות עבודה שונות הדורשות גישה לקבוצות נתונים שונות – תוך שמירה על רמת אבטחת נתונים נאותה – נדרש פתרון תקשורת זמין. לדברי שרייבר, ציוד המיתוג של תים תקשורת, חלוקת המחשבים לסיגמנטים, תוך מתן אפשרות מעבר בין הסגמנטים השונים, מאפשרים בקרה ואבטחה מיטביים של המידע.

שרייבר הוסיף כי מערך התקשורת החדש ב"אלסינט" משרת את מפתחי היישומים הקליניים השונים בתחום תמונות ההדמייה הרפואיות, וכן את מפתחי הרכיבים הייעודיים, המאפשרים אופטימיזציה בתהליך האבחנה הרפואית.

שוקי ההון בעולם / ביל כספי

הבנק המרכזי של יפאן הוריד את הריבית

הבנק המרכזי של יפאן הקטין ביום שישי את הריבית לניכיון שטרות, הריבית המוניטרית במשק היפני, במחצית האחוז ל־0.50 אחוזים.

זו הריבית המוניטרית הנמוכה ביותר בהיסטוריה של יפאן, והיא השפיעה מייד על שוקי ההון בעולם כולו. היין רשם ירידה תלולה בשערו מול הדולר, שעלה לרמה של 100.31 יין. הליש"ט עלתה ל־154.85 יין והמארק ל־41.1 יין.

ביקושים היסטוריים היו גם בשוק ניירות הערך היפאני. מחירי אגרות החוב עלו תלולות ומדד הניקיי זינק ב־658.40 נקודות לרמה של 18,279.50 נקודות.

החלטת הבנק המרכזי היפאני באה אחרי התלבטויות קשות ולחץ של הממשלה ושל הסקטור העסקי. כנגד השיקולים של הסקטור העסקי ושל הממשלה, שנטייה להתחשב בקול הבוחרים, הבנק המרכזי סבר שהורדת שערי הריבית תעודד את הלחצים האינפלציוניים ותוציא את המשק משיווי המשקל. ניתן להבין את ראשי הסקטור העסקי המגחכים למשמע המונח אינפלציה, שכן על פי הערכות הזהות, נעה האינפלציה ביפאן סביב ה־0.50 אחוזים לשנה.

הורדת שערי הריבית התקבלה בחיוב ביפאן תוך תקווה שפעולה זו תמריץ את הפעילות הכלכלית. יפאן נמצאת במיתון קשה – צמיחה כלכלית של 0.60 אחוזים בשנת 94' ואפס במחצית הראשונה של 95'. ביפאן מקווים שהירידה בשערי הריבית תסייע למשק, ומשום כך עלו שערי המניות בבורסת טוקיו.

השפעת הורדת שערי הריבית על שאר הבורסות הייתה מעורבת. בהונג קונג וסינגפור היו ביקושים, מתוך הנחה שגם במדינות אלה ירדו שערי הריבית.

ההשפעה העיקרית הייתה באופן טבעי על המניות היפאניות, אך גם שוקי הכספים טולטלו כהוגן, במיוחד לנוכח הירידה התלולה בשער היין.

שוקי הכספים הגיבו לידיעות מיפאן בביקושים דולריים, אולם עם פתיחת המסחר בניו יורק הופיעו היצעים קלים לדולר שנחלש קלות יחסית לשער הגבוה בלונדון. לדעת מומחים, הדולר הושפע מהירידה באשראי הצרכני ביולי וגם ממגמה מתונה של מימוש רווחים.

הירידה הקלה בשער הדולר לא השפיעה על הביקושים למניות אמריקניות, ומדד הדאו ג'ונס עלה ב־31 נקודות ל־4,700.72.

בשוק אגרות החוב – הרגיש לשינויים בשערי ריבית – היו ירידות, ומחיר אגרות החוב ארוכות הטווח נסגר על 113.281 נקודות – ירידה של 0.03125 נקודות.

בקרב המניות הישראליות הנסחרות בניו יורק היו ביקושים, ומדד הישראליות עלה ב־4.04 נקודות ל־161.59 נקודות.

עליות גדולות נרשמו במניות אורית, שעלו ב־7.30 אחוזים ל־1.28125 דולר, הלמי קאר, שעלתה ב־12.50 אחוזים לשני דולר, ישראטקס, שעלתה בשישה אחוזים ל־0.5625 דולר ומגל שעלתה ב־8.11 אחוזים ל־4.625 דולר.

יציבות בשער הדולר: 3.043 ש"ח

מאת אמנון אמר

בניגוד לתנודות החדות שאפיינו את המסחר במטבע החוץ שלשום, התנהל אתמול המסחר על מי מנוחות ובשערי החליפין נרשמו שינויים קלים בלבד.

שער סל המטבעות עלה בפחות מעשירית האחוז, ל־3.4507 ש"ח.

שער הדולר ירד בשיעור מזערי של שלוש מאיות האחוז, ל־3.0430 ש"ח. בכל המטבעות האחרים נרשמו עליות קלות, פרט ליין היפאני שעלה בכשמונה עשיריות האחוז.

המארק הגרמני והלירה שטרלינג עלו בפחות משתי עשיריות האחוז, ואילו הפרנק הצרפתי עלה בכשלוש מאיות האחוז בלבד.

צפויים שינויים בחוק עידוד השקעות הון:

יצומצם הסיוע השנתי להשקעות ענק

שרות "דבר"

משרדי האוצר והתמ"ס ידונו בימים הקרובים בשינוי חוק עידוד השקעות הון, על רקע ההשקעות הגדולות הצפויות במשק.

נודע, כי משרד התמ"ס יציע להתמקד במסגרת החוק הקיים ביצירת מסלול תקציב ושיטות תקצוב נפרדים להשקעות גדולות במיוחד. לעומת זאת, יחזור משרד האוצר על דרישתו לצמצום גורף של המענק הממשלתי לכל הבקשות, מבלי ליצור מסלול חדש להשקעות ענק.

הדיון המחודש זומן לאחר שהתברר כי הממשלה אינה יכולה לממש את פוטנציאל הפניות של חברות רב לאומיות להשקיע בישראל.

הצעת הפתיחה של התמ"ס תכלול שמירה על היקף הסיוע, תוך הקפדה על פריסתו על פי לוח זמנים רב שנתי מחייב להקמת הפרויקט שיתואם בין הממשלה ליזם. זאת בניגוד למצב כיום, בו יכול היזם לקבוע את משך הקמת הפרויקט המאושר על דעת עצמו. התמ"ס ינסה למנוע פגיעה בהיקף המענקים, נוכח התחרות החריפה מצד משקים צומחים על משיכת השקעות.

מנהל מרכז ההשקעות משה דבורה, שאישר את הידיעה – אמר אתמול: "אי אפשר להתעלם מהעובדה, שישנן בקשות גדולות בדרך, שגם אם לא נאשר פרויקט נוסף מלבדן, לא יהיה תקציב עבורן לפי חוק עידוד השקעות. בגלל המשמעות המשקית הגבוהה שלהן יש לדון בהן במסלול שונה במסגרת החוק לעידוד השקעות הון".

על שולחן הדיונים נמצאות בקשות סיוע במסגרת החוק, בין השאר להקמת מפעל אינטל בהשקעה של 1.5 מיליארד דולר ומפעל המגנזיום של מפעלי ים המלח בהשקעה של 250 מיליון דולר.

משרד האוצר שואף לצמצם את המענק בשיעור של כ־50%, ולאפשר בכך את פריסת תקציב הסיוע לפרויקטים רבים יותר.

סנפרוסט מרחיבה את סדרת הממולאים בשני מוצרים חדשים: גפילטע פיש ובורק ממולא בבשר ואורז. הגפילטע פיש (דג ממולא) נמכר באריזה בת 450 גר' ובה 4 יח' במחיר של 17.95 שקל. הבורק הממולא נמכר באריזה של 450 גר' (4־5 יח') במחיר 12.95 שקל.

מבט שבועי לבורסה / איתן יעקבסון

זוחלים כלפי מעלה – לאט אבל בטוח

שבוע המסחר החולף בשוק המניות התאפיין בעליות שערים. בסיכום שבועי עלה מדד המשתנים בשיעור של 3.02% לרמה של 209.75 נקודות, מדד המעו"ף עלה בשיעור של 2.67% לרמה של 212.77 נקודות. מדד הבו"ם עלה בשיעור של 3.02% לרמה של 164.66. מחזור המסחר והממוצע עמד על 108.6 מיליון שקל.

בראשית השבוע התפוגגו הציפיות לפיחות משמעותי בטווח המיידי, לאחר התבטאות של שר האוצר שאינו תומך בפיחות יזום, ובמקביל התפוגגו גם הציפיות למהלך של הפחתה משמעותית בריבית, לאחר שר"ד דוד קליין מבנק ישראל אמר שהורדת הריבית היתה תפחה מדי על רקע הציפייה למדדים גבוהים יחסית בחודשים הקרובים. למרות התפוגגות הציפיות לפיחות ולהפחתת ריבית המשיכו שערי המניות לעלות באיטיות בעקבות פעילות של מנהלי תיקים ומשקיעים המקורבים לשוק.

העליות הוסברו גם בחידוש ההנפקות בשוק הראשוני, ב־6 חברות שהנפיקו לאחר "תקופת יובש" ארוכה, בעליות במניות הישראליות בניו יורק ובעלייה במניות בנק ובזק.

בסוף השבוע נרשמה ירידה חדשה במניות טבע עקב אי הודאות והבהירות לגבי אישור תרופת הקופקסון בעתיד על ידי ה־FDA (רשות התרופות והמזון האמריקנית). הירידה במניות טבע גרמה למבוכה מסוימת בשוק ההון בסוף השבוע.

ראש הדסק המחקר תיכוני בבנק השקעות ב־יינג אמר בסוף השבוע שהוא חייב להזהיר שההתפתחות בטבע יכולה להעביר את העליות בשוק הישראלי כולו, מנגד יש אנליסטים בניו יורק ובאירופה שרואים בירידה במניות טבע הזדמנות לקנייה.

במהלך השבוע פורסם גם שקונצרן יוניליבר ירכוש 50% ממניות הטיבת הגלידות של שטראוס בהקצאת מניות תמורת כ־40 מליון דולר.

למרות המשך ההשקעות האסטרטגיות הזרות בחברות הישראליות ובחינת השקעות נוספות מסוג זה יתגבו מימושי רווחים מצד משקיעים זרים בשווקים מתעוררים – כולל ישראל. כלכלני בנק הפועלים כותבים בסקירה השבועית שהעליות החדות במדדי המניות בשווקים המתעוררים מאז חודש מרץ (מכסיקו 50%; ישראל – 40%, טורקיה – 35%) עלולות להביא למימוש רווחים של משקיעים זרים בכל השווקים הללו. המניות הבכירות שהיו נושאות הדגל בהשקעות הזרים בישראל עלו בשיעור חד, ובתהליך ייתכן ויתרחש מעבר להשקעות במניות בעלות שווי שוק נמוך יותר".

אולם, הציפייה להמשך השיפור בדו"חות הכספיים ברבעון השלישי, המשך ההשקעות הזרות האסטרטגיות בארץ והחזרה האיטית של הציבור לשוק ההון, מחזקים את ההערכה כי בטווח הארוך יותר ימשיך השוק במגמה החיובית שאפיינה אותו בתקופה האחרונה.

בשוק צמודי המדד נרשמה בשבוע החולף עלייה של 0.9% תוך ירידת התשואות לפדיון לרמה של 4.4%־4.3%. העליות בצמודי המדד מוסברות בציפיות למדדים גבוהים בחודשים הקרובים.

בשוק ההון מקווים שהגידול בהנפקת הממשלה לא ייצור לחץ לעליית התשואות לפדיון. תקווה זו מתבססת על ההגברה המאסיבית הצפויה בחלקו של האפיק השקלי בסך ההנפקות.

הגידול הצפוי בהנפקות באפיק השקלי יוצר ציפיות לעלייה בתשואות המק"מ "הגליל" והשחר".

צמודי הדולר עשויים להגיב בהתאם לשינויים השוטפים בשער היציג של הדולר ולהתפתחות הציפיות לגבי שער ספציפי זה.

קיבוץ יד־מרדכי חנך את מוזיאון "בית הדבש והדבורה" בהשקעה של 500 אלף שקל.

נחתם הסכם אוטונומיה חדש בין ההסתדרות לאיגוד המהנדסים

מאת אפרים דוידי

הסכם אוטונומיה חדש נחתם בסוף השבוע בין האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות לבין הסתדרות המהנדסים, שהוא אחד האיגודים המקצועיים הגדולים בישראל. זהו ההסכם השני שנחתם בין ההסתדרות לבין איגוד המהנדסים. ההסכם הראשון נחתם לפני שנים רבות נוכח איומי המהנדסים לפרוש מהמסגרת ההסתדרותית.

בחודשים האחרונים נתגלעו חילוקי דעות בין הנהגת ההסתדרות החדשה לבין ראשי איגוד המהנדסים, בכלל כ־50 אלף מהנדסים ואדריכלים. מזכירות האיגוד אף דרשה מההסתדרות לאפשר לאיגוד גבייה עצמית של דמי חבר ודמי טיפול מקצועי. בעקבות המתחים נפתח מו"מ שנמשך כחצי שנה עד יום שישי.

ההסכם שב ומחזק את הסכם האוטונומיה המקורי, אך בתוספת שורה ארוכה של נושאים, והעיקרים שביניהם: עניינים כספיים, מצבת כח אדם ועצמאות האיגוד להחליט על חברות בסכסוך עבודה במקומות בהם מועסקים חבריו. בין הצדדים סוכם כי גזברות ההסתדרות תעביר 6 מיליון שקל מדי שנה לאיגוד למימון פעילותיו. עוד סוכם כי יינתן תקציב נוסף של מיליון שקל לצורך הרחבת שורות האיגוד וגיוס חברים.

על פי ההסכם, מצבת כח האדם של האיגוד במרכז ובמרחבים השונים תהיה 24 עובדים ועובדות, כאשר הם יתקבלו לעבודה על ידי האיגוד אך ייחשבו לעובדי האגף לאיגוד מקצועי. עלות העסקתם של העובדים מוערכת בכ־3 מיליון שקל בשנה.

תיירות / אבשלום קווה

נדידת העמים הגדולה

"תור הזהב" – כך הגדיר ג'פרי ליפמן את ההתרחשויות העתידיות בתחום התיירות ברחבי העולם בוועידת ראש הממשלה לתיירות השלום. ליפמן, המשמש נשיא מועצת הנסיעות בתיירות הבינלאומית, מדבר על הכפלת מספר התיירים בתחילת המאה 21. עתה עומד מספר זה על כחצי מיליארד תיירים בשנה, המחזור השנתי של תעשייה זו מגיע ל־3.4 טריליון דולר. אולם השמיים אינם, ככל הנראה, הגבול.

מארגני תיירות רבים סבורים שיש כבר מספר מדינות בהן הגיע מספר הנופשים לרוויה מוחלטת. לדעתם, יחול אמנם גידול, אך הוא ינבע לא ממספר המטיילים אלא ממספר הפעמים בהם ייצא התייר לנופש או לטיול.

בסקר שבוצע על ידי חברת מרטנס התומך עבור משרד התיירות, נמצא כי גרמניה היא המדינה המובילה בעולם בהוצאה על נסיעות לחו"ל. היעד המועדף על ידי הגרמנים היא אוסטריה בשל הריה הספורטיביים וכן יוון ויוגוסלביה (מים ושמש) ואירלנד (רייג). מרבית התיירים הגרמנים מעניקים לבריאות שיקול ראשון במעלה. במהלך העשור האחרון ירד אומנם מספר הטיולים של התייר הגרמני בעשרה אחוז, אך לעומת זאת גדל בשיעור ניכר מספר טיולי החורף.

אנגליה נכללת אף היא במדינות המובילות בתיירות החוץ. אחד מענפי התעסוקה המאפיינים את המשק הבריטי הוא תחום סוכני הנסיעות ומארגני הטיולים. האנגלי הממוצע החל לצאת ליותר מחופשה אחת בשנה בתחילת שנות ה־60, וכך היה הדבר גם בשנות ה־70, אולם מתחילת שנות ה־80 חלה התייצבות. אחת התופעות המסתמנות היא ירידה במשך השהייה של התייר האנגלי בחו"ל.

צרפת היא אחת מאותן מדינות בהן מעדיפים האזרחים לנפוש במולדתם. 82 אחוז מן הצרפתים נישארים בארצם. הסיבות לכך נעוצות בגודלה העצום של צרפת, רבגוניות נופיה הנמצאים באזורי אקלים שונים ומותאמים לעונות ולדרישות המגוונות. צרפתים רבים עושים את חופשתם בביקור משפחתי או בבית השני, המצוי ליד הים או בפרפריות.

חופשת הקיץ הארוכה ומינהגי הנופש הצרפתיים משתנים לאיטיותה בגלל השינויים החלים בזמני החופשות של מסורות שונים. לדוגמא, בתחילת שנות ה־80 נסגרו למשך חודש אוגוסט קרוב ל־60 אחוזים מן העסקים בפאריס, ואילו בסוף העשור נסגרו רק 40 אחוזים. כמו כן מסתמנת תנועה הולכת וגוברת של מהגרים לצרפת, המעדיפים לבקר בארצות מוצאם, דבר המעלה את אחוז הצרפתים היוצאים לחו"ל.

בצרפת, להבדיל מגרמניה ואנגליה, אין הסתערות המונית על חבילות נופש וצ'ארטרים.

הארצות בהן קיים אחוז גבוה של תיירות פנים – להוציא את צרפת – הן פורטוגל, ספרד, יוון ואיטליה. התחזית לשנים שבין 95 וסוף המאה היא של האטה ניכרת של 4.2 אחוז לשנה בממוצע נסיעות הטיולים והשירותים הנוספים הקשורים לתעשיית התיירות.

דימויו של התייר המודרני הוא של אדם אחוז תזזית, החושב בכל רגע פנאי מה יהיה היעד הבא של נסיעתו. ברגע שהוא משתחרר ממחוייבויותיו אוחז התייר המודרני את מזוודתו ויוצא לחפש נופש ומקום מסתור מפני הציוויליזציה המודרנית. נדידת העמים הגדולה בשחר ההיסטוריה הדחוקה והקפואה מצטיירת, בהשוואה לתנועת התיירות היום, כיציאה שלווה וכמעט פסטורלית. על פי ליפמן יהיה צורך להקל את המעבר בגבולות כדי להתגבר על העומס האדיר. אחת השיטות היא בדיקה של צילום כף היד והדרכון, שייעשה באמצעות מכשירים מיוחדים שיימצאו את הצורך בבדיקת דרכונים. ביפאן כבר מצוי מכשיר כזה.

ג'ורג' אורוול יכול להמשיך לישון בשקט. נבואותיו מתקיימות אחת לאחת.

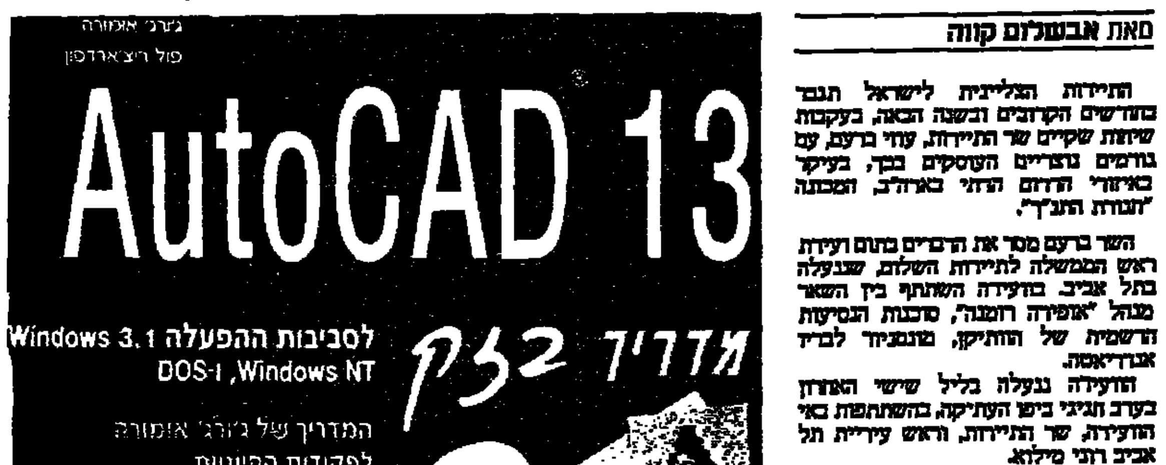

ספר חדש למשתמשי המחשב בהוצאת "הבאג": מדריך בזק להלכות ודוס

משק עולמי / יהודה צור

המיתון הגדול של ארגנטינה

המיתון הכלכלי העמוק ביותר שידעה ארגנטינה מעודה, גורם לירידה חדה בצריכה ולהגדלה ללא תקדים של ממדי האבטלה במדינה. ארגנטינה, אחת מנפגעות הפיחות במטבע המכסיקני לפני כמה חודשים, עוברת עתה תקופה ארוכה למדי של מיתון.

תוצאותיה המיידיות של הקטנת הפעילות הכלכלית הן ירידה חדה בצריכה, פשיטת רגל של רבבות סוחרים ברחבי המדינה, וגידול ללא תקדים במספר המובטלים.

מעגל קסמים זה גורם לחוסר ודאות, לעלייה משמעותית בריבית לצד מחסור באשראי שהם תוצאה של "בריחת הון" מהמדינה. המשבר הפיננסי שהתחולל בעקבות המשבר במכסיקו, משפיע קודם כל על היציבות הכלכלית בארגנטינה, ומהווה פתיחה למה שמכונה בפי המשקיפים הכלכלים במדינה "דרך ארוכה מאוד של משבר מתמשך".

זו הסיבה שבראשית השנה נמצאת ארגנטינה באחת מתקופותיה הקשות ביותר, מאז קיבלה את עצמאותה בראשית המאה שעברה.

הצמצום המשמעותי בצריכה והירידה החדה של המכירות תרמו לעלייה משמעותית בפיטורים המלווה בפשיטות רגל רבות. ארגוני הסוחרים משוכנעים, שבמצב הקיים הצרכן הממוצע אינו רוצה ואינו מסוגל לספוג עלייה נוספת במחירים: "אם בגלל שהחליט לחסוך מחשש לתקופות קשות עוד יותר, או בגלל החשש לאבד את מקום עבודתו", אומר סילביו מאקיאולו העומד בראש לשכת המסחר של ארגנטינה.

זו הסיבה שהשבוע התקיימה סדרה של שביתות והפגנות בארגנטינה. על פי האומדנים הרשמיים, הגיעו ממדי האבטלה ל־18.6%, שהוא מספר ללא תקדים במדינה. המצב מחמיר עוד יותר נוכח העובדה, שביטוח האבטלה במדינה מכסה רק אחד מכל עשרים מובטלים, זאת בגלל האמצעים הדלים שהועמדו מצד המדינה לתשלומי ביטוח אבטלה.

רוב אנשי העסקים, הסוחרים ובעלי המפעלים גורסים שלא היתה תקופה כזו לפחות מאז שהם החלו את פעילותם הכלכלית. בעלי עסקים קובלים על ירידה כללית במכירות של כ־50 אחוז לעומת 1994. רבים אחרים נאלצים לסגור את עסקיהם.

בעקבות השגשוג הכלכלי שנראה היה כי הוא תופס תאוצה לפני שלוש שנים, כאשר הוחלט על הצמדת המטבע המקומי לדולר, הוקמו כפטריות אחר הגשם סוכנויות נסיעות. עתה נאלצו כמעט 40 אחוז מהם לסגור את שעריהם נוכח הירידה החדה בלקוחות.

המחיר בארגנטינה היה קשה בשל הירידה בתיירות פנים ובאתרי הסקי במדינה. למרות הירידה בלקוחות עלו המחירים בעשרה אחוזים, כדי לנסות להחזיק מעמד בתקווה שהשנה הבאה תיטיב עם בעלי העסקים.

אחד מאלה שספגו את המכות הקשות ביותר הוא מגזר כלי הרכב. נוכח המשבר, מטבע הרבים נרכשים פחות כלי רכב ואלה שמיובאים הם מחוץ להשיג ידם אף של האמידים ביותר. במחצית הראשונה של השנה איבדו את מקום עבודתם במגזר הזה קרוב ל־20 אלף עובדים. למעשה, 50 אחוז מתעשיית כלי הרכב הודיעו על קשיים הולכים וגוברים.

מדובר על 37% מעובדי המגזר הזה שאיבדו את מקור עבודתם. זו תעשייה ששר הכלכלה קבאלו, התגאה בה באמרו שהתחדשותה היא סימן היכר לצמיחה הכלכלית במדינה.

אך המיתון והמשבר פוגעים כמעט בכל המגזרים, בעיקר היצרניים. היחידים המשגשגים הם היצואנים, שזו הפעם הראשונה מזה תקופה ארוכה שהחלו להרוויח. השנה חלה עלייה בייצוא. במחצית השנה הראשונה היה עודף מסחרי של 900 מיליון דולר, לעומת גירעון שנמשך זה 6 שנים.

מראשית השנה נרשם ייצוא של 11 מיליון דולר וייבוא של קצת יותר מ־10 מיליון דולר. עלייה של 44 אחוז בייצוא לעומת ירידה של 5 אחוזים ביבוא. העלייה בייצוא היא תוצאה ישירה של הירידה החדה בצריכה ושל המיתון העמוק בכלכלה הארגנטינית. התעשייה המתמקדת בייצור טרקטורים ומכונות חקלאיות, רשמה לרעתה ירידה של כ־20 אחוז מאז ראשית השנה בייצוא.

למרות שהקציר היה מצויין, חוששים בעלי משקים חקלאיים להשקיע את הרווחים בחידוש המשק החקלאי. בעלי עסקים גורסים, שלמרות הירידה החדה בפעילות הכלכלית הכללית, "אנו נאלצים לשמור על המחירים, כי גם אם נוריד אותם לא יהיה בכך פתרון. מדובר בבעייה יסודית שנובעת מראש ובראשונה מהמיתון העמוק", גורס נפסטור טורח.

על פי אומדנים של גורמי כלכלה בארגנטינה, המשווים את המכירות במחצית הראשונה של השנה עם המקבילה אשתקד, מתברר שהצריכה של מכשירי חשמל ביתיים ירדה השנה ב־50 אחוז, כלי רכב ב־38%, מוצרי דפוס שונים 30%, שירותים אישיים 40%, רפואה פרטית 97%, חינוך 10%, משקאות אלכוהוליים 20%.

למרות זאת סבור שר הכלכלה דומינגו קאוולו, שלמדינה תשתית כלכלית איתנה ויכולת לבצע את תוכניתו הכלכלית שהיא 3% צמיחה השנה. "אני משוכנע שנצא מן המשבר ונעבור אביב יפה ונעים", הבטיח.

ובינתיים, האביב שמתחיל בארגנטינה ב־21 בספטמבר, אינו נראה ורוד כלל. רבבות משפחות של מעמד הביניים איבדו את מעמדן הזעיר-בורגני והצטרפו למעגל מחוסרי העבודה. אלפי בעלים של בתי עסק שנסגרו, פגעו במעמד הזה ששגשגו בשנים האחרונות גרם לעלייה בצריכה.

כבר עתה נאלצים בני המעמד הבינוני, עמוד התווך של תומכי הנשיא בבחירות האחרונות, לנטוש את הרפואה הפרטית ולחזור לרפואה הציבורית. זו אינה זוכה לשבחים על יעילותה, אך לפחות אפשר ליהנות ממנה כמעט בלא תשלום.

תוגבר התיירות הצליינית מ"חגורת התנ"ך" לישראל

מאת אבשלום קווה

התיירות הצליינית לישראל תגבר בחודשים הקרובים ובשנה הבאה, בעקבות שיחות שקיים שר התיירות, עוזי ברעם, עם גורמים נוצריים העוסקים בכך, בעיקר באיזורי הדרום הנוצרי בארה"ב, המכונה "חגורת התנ"ך".

השר ברעם מסר את הדברים בתום ועידת ראש הממשלה לתיירות השלום, שנעלה בתל אביב. בוועידה השתתף בין השאר מנהל "אופיריה רומנה", סוכנות הנסיעות הרשמית של הוותיקן, מונסיניור לבריד אנדריאטה.

הוועידה ננעלה בליל שישי האחרון בערב חגיגי ביפו העתיקה, בהשתתפות באי הוועידה, שר התיירות, וראש עיריית תל אביב רוני מילוא.

עוד מסר השר ברעם, כי ארגון התיירות העולמי יסייע לרשות הפלסטינית בתיכנון כולל של תיירות ברצועת עזה ובגדה המערבית. ברעם נועד בעניין זה עם מזכ"ל הארגון, רוזן אנטוניו סביניאק.

השר ברעם אמר כי ימליץ לקיים בישראל כנס תיירות דומה אחת לשנתיים. בכנס השתתפו קרוב ל־300 איש, ובהם מראשי תעשיית התיירות בארצות המפותחות.

בין המשתתפים בוועידה היו נשיא מועצת הנסיעות והתיירות הבינלאומית ג'פרי ליפמן, נשיא התאחדות סוכני הנסיעות המצרית ראמף בוטרוס ראלי, וכן ראשי "בריטיש איירווייז" "קלאב מד", רשת "הילטון" העולמית וכן חברת התעופה המלכותית הירדנית.

כן נמסר כי היקף תנועת טיסות השכר בין הולנד ובלגיה לבין אילת יוכפל בקרוב, בעקבות שיחות שקיים שר התיירות עם תיירנים משתי ארצות אלה.

תשואה של 3.5% לקופת־הגמל "חיננית" של "המזרחי"

מאת חני פודשנור

הנהלת בנק המזרחי הודיעה כי מנהלי קופת־הגמל "חיננית (מניות)" השיגו בעבור העמיתים תשואה נומינלית בשיעור 3.8 אחוזים – שהם, בחישוב ריאלי (ללא השפעת האינפלציה), 3.5 אחוזים.

התשואה הנומינאלית המצטברת מאז תחילת השנה, תשואה בשיעור 6.4 אחוזים – שהם 2.6 אחוז בחישוב ריאלי.

מנהלי קופת "שומרון" השיגו באוגוסט תשואה נומינלית בשיעור 3.1 אחוזים – כלומר, 2.9 אחוזים ריאלית. התשואה מתחילת השנה 5.7 אחוזים נומינאלית – שהם 2 אחוזים ריאלית.

ארגון בעלי המוניות פונה לפייסל חוסייני

"לפעול לבלימת גניבות הרכב מתחומי הקו הירוק"

מאת אורי טורין

ארגון בעלי המוניות בישראל ישתף פעולה עם הרשות הפלסטינית במאבק בגל גניבות הרכב בישראל ומוניות בפרט.

יו"ר הארגון פריד אברהם, שיגר השבוע מכתב לפייסל חוסייני, בו ביקשו לפעול לבלימת גניבות הרכב מתחומי הקו הירוק. לדברי אברהם, עשרות מוניות נגנבות מדי חודש ועל פי מידע שברשותו הן מועברות אל מעבר לקו הירוק, שם הן נמכרות או "נשחטות".

יו"ר הארגון ציין, כי לגניבת המוניות השלכה כלכלית על בעליהן ונהגיהן, מאחר שהיא פוגעת קשה בפרנסת משפחותיהם. אברהם ציין שגם בקרב הפלסטינים יש נהגי מוניות הידועים, מן הסתם, מהי מידת הפגיעה במי שמוניתו נגנבה.

"התערבותך במסגרת הרשות הפלסטינית העלאת הנושא על סדר היום תוך נקיטת פעולות בשטח, יכולה להרים תרומה לבלימת הנגע, והיא תהווה עדות ליכולת שני הצדדים לפעול במשותף בנושאים שאין חילוקי דעות לגביהם", הוסיף אברהם במכתבו לחוסייני.

ועדים ועובדים / אפרים דוידי

ביום חמישי צפויה שביתה בנתב"ג

אם לא יוחל מו"מ על הסכם עבודה חדש בין הנהלת שירותי תעופה שבנמל תעופה בן גוריון לבין העובדים, צפויים ביום חמישי שיבושים בלוח הטיסות. כך עולה מפגישה שקיימו ראשי ועדי העובדים של רשות שדות התעופה, חברת אל־על, התעשייה האווירית ותאגים (תעשיית מזון מטוסים), בסוף השבוע בבית הוועד הפועל בתל אביב עם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, ח"כ עמיר פרץ.

המתכנסים החליטו לקיים ביום חמישי כנס הזדהות של ועדי העובדים באזור נמל התעופה בן גוריון בתמיכה במאבקם של עובדי חברת שירותי תעופה, נוכח סירוב ההנהלה לחתום עמם על הסכם עבודה חדש.

על פי התכנון, יארך הכנס כ־4 שעות, במהלכם לא יעבדו העובדים בשדה התעופה.

מועצת פועלי לוד הכריזה על סכסוך עבודה בחברת שירותי תעופה, שאושר על ידי האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות. בפגישת הוועדים השתתפו נציגי מועצת פועלי לוד ומחזיק תיק עובדי התעופה בהסתדרות, חיים רייסן.

שירותי תעופה היא חברה בבעלות פז, העוסקת באספקת דלק למטוסים. בחברה מועסקים כ־100 עובדים, ולנציגיהם טענות קשות נגד ההנהלה. בין היתר הם טוענים כי זה 6 שנים אין הסכם עבודה חדש בחברה.

עובדי הבימה חוששים מפיטורים

עובדי הבימה חוששים שהמילה "כונס נכסים" היא מילה נרדפת לפיטורים הצפויים לקראתם. בפגישה שנערכה בסוף השבוע בין יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, ח"כ עמיר פרץ, לבין כונס הנכסים הרשמי, עו"ד שמואל צור, הבהיר לו פרץ כי ההסתדרות תעמוד על הגנת זכויות השחקנים והעובדים בתיאטרון, ותתנגד לפעולות חד צדדיות של הכונס וההנהלה".

עוד אמר פרץ לכונס הנכסים, כי אין לסבול מצב בו שחקני התיאטרון הלאומי יסיימו את הקריירה שלהם בחרפת רעב, וכי ינהגו בהם בבחינת "הכושי עשה את שלו, הכושי יכול ללכת".

בפגישה הציג כונס הנכסים בפני ח"כ פרץ את הכוונה להכין תוכנית הבראה להבימה, וציין כי מצבו הכלכלי של התיאטרון קשה ואין אפשרות להימנע מהתייעלות".

ח"כ פרץ השיב לכונס כי "כל מי שמבקש לעבוד וליישם תוכנית הבראה חייב להתחייב גם להוצאות ההנהלה ולטעויות כלכליות שכולן באחריות ההנהלות והדירקטוריון. יש להפסיק לפגוע בשמם הטוב של השחקנים. העובדים והאחרים, הנושאים על גבם את התיאטרון כל השנים".

שנה למהפך בהסתדרות

בתל־אביב יתקיים הערב דיון שכותרתו "היה מהפך? שנה להסתדרות החדשה". בדיון ישתתפו חבר הנהגת ההסתדרות, בנימין גונן, ואחד מראשי הסתדרות עובדי הבניין, ג'יהאד עקל, שהוא גם יו"ר סיעת הרשימה היהודית־ערבית בבית נבחרי ההסתדרות.

הדיון ייערך במסגרת "בימת הגדה השמאלית" של חד"ש בשעה 20.00 ב"בית הידידות", רחוב אחד העם 79, קומה עליונה.

הוחזר לעבודה יו"ר ועד "משאוויר"

במדור זה עקבנו אחר פיטוריו של יו"ר ועד העובדים בחברה משאוויר, הפועלת בנמל התעופה בן גוריון. בסוף השבוע שעבר פוטר היו"ר, חיים קסטו "מהיום להיום" בעקבות ויכוח סוער עם המנהל יאיר ישראלי.

"בסך הכל דרשתי לממש את הסכם העבודה שנחתם בחודשים האחרונים" אמר קסטו. ההנהלה השיבה: "פוטר בגלל בעיות משמעת". העניינים הגיעו לבוררות למועצת פועלי לוד (כפועל יוצא מההסכם הקיבוצי) ובסיום הבוררות, בהשתתפות מזכיר המועצה גבי אמרק, הוחלט להחזיר מייד את קסטו לעבודה הסדירה. לפיכך, הפיטורים בוטלו.

עדיין נותר במחלוקת תשלום עבור שבוע העבודה בו התעכב קסטו ומכתב פיטורים בידו. לטענתו הוא לא צריך לשאת אובדן הכנסה של שבוע בעקבות פיטורים שבוטלו ושנעשו בניגוד להסכם העבודה.

ומה קיבלתם לחג? (רשימה שנייה)

במדור "ועדים ועובדים" ביום חמישי פירסמנו את הרשימה הראשונה של מתנות לחג במקומות העבודה הגדולים. זאת, בהסתמך על סקר שערך העיתון "ועדים". הפעם נפרסם את הרשימה השנייה. אך, מתנצלנו לתקן כמה אי דיוקים שנפלו ברשימה הראשונה:

מוועד עובדי האוצר ביקשו לתקן את הידיעה ומסרו "הוועד יעניק לעובדי המפעל שי לבחירה במחיר של 100 שקל: רדיו טייפ, מייבש שיער, מיקסר, מאוורר או מגהץ. בנוסף לכך, ההנהלה מעניקה תלושי קנייה ב־470 שקל.

להלן המשך הרשימה:

- 4,500 עובדי כולל בזבה יקבלו תווי קנייה של הקריאום, או מכשיר מיקרו גל בשווי 410 שקל.
- 4,000 עובדי הקריאום לא יקבלו תווי קנייה לרכישת דירות של כולל בזבה. הם יקבלו המוצאות של 280 שקל.
- 2,500 עובדי עיריית באר שבע יקבלו תיק מצרכים בשווי של 80 שקל.
- 1,200 עובדי הקרן הקיימת יקבלו מוחדות ממתקים בשווי 170 שקל.
- 2,100 עובדי מקורות יבחרו מתנה אחת מתוך מבחר של מתנות בשווי 467 שקל. לחילופין יוכלו לקבל תווי קנייה של ויזה או הקריאום באותו סכום. עובדים חדשים וזמניים יקבלו סכום של 230 שקל.
- 8,000 עובדי אגד יקבלו כשי מוצרי טקסטיל או תווי קנייה של ויזה בסכום של 440 שקל. העובדים הזמניים יקבלו תווי קנייה בסכום של 220 שקל.

במדור "ועדים ועובדים" שיתפרסם מחר נשלים את הרשימה.

ארגנטינה: "לא משנים מדיניות בלחץ שביתות"

"לא משנים מדיניות בלחץ של שביתות והפגנות". כך אמר בסוף השבוע שר האוצר של ארגנטינה, דומינגו קבלו בראיון רדיופוני מקומי.

השר קבלו יצא את בואנוס איירס לביקור ביפאן לקראת השביתה הכללית שנערכה ביום רביעי ושנוחלה הצלחה גדולה. כ־100 אלף מפגינים (60 אלף על פי המשטרה) השתתפו בהפגנה שנערכה מול הקונגרס והוכיחו פעמים אין ספור את שר האוצר ואת אימו. קבלו נתפס כאחראי למדיניות כלכלית וחברתית שהביאה לשיא של כ־19 אחוז מובטלים. אלה נתונים רשמיים והאיגודים סבורים שמספר המובטלים גדול יותר.

בעצרת אמר מנהיג אחד מפדרציות העובדים, [illegible], כי "העם מתנגד לקפיטליזם הפרא". הוא גם תקף את ה"טכנוקרטים" שבממשלה. אך נזהר שלא לתקוף את עמיתו למפלגה הפרוניסטית, נשיא ארגנטינה, קרלוס סאול מנם.

שערי מטבע חוץ 8.9.95

סל	דולר שחור	מרק יציג	דולר יציג
3.4473	3.03	2.0510	3.0500

המטבע	שער יציג	השינוי היומי באחוזים	השינוי באחוזים מתחילת השנה	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה
1 דולר ארה"ב	3.0500	+0.23	+1.06	2.97	3.12	2.97	3.12	2.98	3.12	3.0246	3.0734	3.0198	3.0686	3.0221	3.0715
1 מרק גרמני	2.0510	-0.49	+5.23	2.00	2.10	2.00	2.10	2.02	2.12	2.0354	2.0683	2.0308	2.0636	2.0317	2.0648
1 לירה שטרלינג	4.7130	-0.06	-0.02	4.39	4.82	4.60	4.83	4.60	4.82	4.6738	4.7492	4.6671	4.7425	4.6703	4.7466
1 פרנק צרפתי	0.5969	-0.20	+5.74	0.58	0.61	0.57	0.61	0.58	0.61	0.5919	0.6015	0.5909	0.6005	0.5914	0.6011
100 ין יפני	3.0505	-1.46	+0.79	2.97	3.13	2.97	3.12	2.98	3.12	3.0292	3.0781	3.0198	3.0686	3.0206	3.0698
1 גולדן הולנדי	1.8308	-0.39	+5.19	1.78	1.88	1.79	1.87	1.78	1.87	1.8155	1.8448	1.8147	1.8441	1.8137	1.8433
1 פרנק שווייצרי	2.4945	-0.51	+8.4	2.42	2.35	2.44	2.56	2.46	2.58	2.4712	2.5111	2.4732	2.5131	2.4709	2.5112
1 כתר שוודי	0.4217	+0.88	+4.25	0.41	0.44	0.41	0.43	0.41	0.44	0.4181	0.4249	0.4176	0.4244	0.4177	0.4250
1 כתר נורווגי	0.4703	-0.25	+5.37	0.45	0.49	0.46	0.48	0.46	0.49	0.4663	0.4739	0.4657	0.4733	0.4660	0.4736
1 כתר דני	0.5300	-0.35	+6.74	0.51	0.55	0.52	0.54	0.52	0.55	0.5256	0.5341	0.5247	0.5332	0.5250	0.5335
1 דולר קנדי	2.2715	-0.18	+5.67	0.67	0.71	2.21	2.32	0.67	0.71	0.6881	0.6992	2.2469	2.2832	0.6874	0.6994
1 דולר אוסטרלי	2.2962	+0.51	-1.99	2.21	2.33	2.20	2.36	2.21	2.32	2.2326	2.2890	2.2729	2.3096	2.2507	2.2874
1 רנד דרא"פ	0.8315	-0.09	-2.36	2.23	2.35	0.86	0.85	2.22	2.35	2.2770	2.3138	0.8233	0.8366	2.2751	2.3123
10 פרנק בלגי	0.9974	-0.48	-5.19	0.74	0.84	0.96	1.03	0.70	0.82	0.8248	0.8379	0.9875	1.0035	0.8241	0.8380
10 שי' אוסטרי	2.9157	-0.50	+5.23	0.97	1.02	2.84	2.98	0.97	1.02	0.9884	1.0044	2.8866	2.9332	0.9874	1.0035
1000 לי' איטלקיות	1.8812	+0.18	+1.27	2.84	2.98	1.83	1.95	2.87	3.01	2.8915	2.9382	1.8666	1.8968	2.8892	2.9384
100 פזטה ספרדית	2.3964	-0.30	+4.88	1.83	1.93	2.35	2.51	1.85	1.94	1.8659	1.8960	2.3731	2.4114	1.8867	1.8974
E.C.U.	3.8427	-0.38	+3.78	2.33	2.45			2.36	2.48	2.3750	2.4134	3.8040	3.8655	2.3762	2.4149
1 לירה מצרית	0.9760	+0.22	+2.66	----	----	0.86	0.92	----	----	3.8118	3.8738	----	----	----	----
1 דינר ירדני	4.3005	+0.23	+1.42	-0.86	-0.93	4.11	4.39	-0.83	-0.88	----	----	----	----	----	----

ההורים ובנם הפעוט נהרגו במקום – הבן הבכור נפצע אנושות

משפחת שריקי מזכרון יעקב נסעה במכוניתה החדשה; שמונה הרוגים בתאונות דרכים השבוע – מאז תחילת השנה נהרגו בכבישי הארץ 467 בני אדם

מאת אודי שרון, נתי קיי זילברמן ועתי"ם

שלושה מבני משפחת שריקי החרדית מזכרון יעקב – ההורים, מרדכי, 39, וגאולה, 44, ובנם גבי, בן שלוש וחצי – נהרגו, ובן נוסף, שלומי, 17, נפצע קשה בראשו, בתאונת דרכים שאירעה ביום שישי בצהריים בכביש עוקף חדרה, סמוך לתחנת הדלק "סונול" בכניסה לקיבוץ גן שמואל.

בני משפחת שריקי חזרו מקניות לשבת במכוניתם החדשה, מדגם "וולוו סטיישן", שבה נהג האב מרדכי. סמוך לשעה 12 בצהריים התנגשה מכוניתם חזיתית במשאית "וולוו" שהייתה בדרכה דרומה, למחסום ארז, כשהיא עמוסה בכעכים מתוצרת מפעל "אופיי הגליל" בנצרת, שנועדו לשיווק ברצועת עזה.

נהג המשאית, עיד פריה, בן 54 מיפיע, סיפר אחר כך: "נסעתי בצד ימין, לכיוון מערב. מולי בא פרייבט, שהתחיל פתאום לנסוע שמאלה וימינה בלי שליטה. בהתחלה חשבתי שהוא יחזור למסלול שלו, אבל הוא המשיך לנסוע בזיגזג.

"ניסיתי למנוע את התאונה, ולקחתי את ההגה ימינה. פתאום שמעתי בום. עצמתי את העיניים והרגשתי שהאוטו שלי מתהפך לצד. פחדתי שהאוטו יישרף ואני בפנים, אז יצאתי דרך החלון של הקבינה, וראיתי את הפרייבט כולו מעוך. אני קיבלתי מכה קלה ברגל ובצוואר".

מעוצמת ההתנגשות הועף מנוע מכונית הסטיישן אל מעבר הכביש, שנראה כשדה קטל. האופניים של הבן גבי הועפו מתוך המכונית, ותחילה סברו בטעות שבתאונה היה מעורב גם ילד רוכב אופניים.

ארבעת בני משפחת שריקי נלכדו ברכבם. צוות חילוץ של מכבי האש שהוזעק למקום נאלץ לנסר את גג המכונית כדי לחלצם. רופא מד"א שהגיע עם אמבולנס קבע את מותם של ההורים והבן הפעוט. בבן הבכור, שלומי, בוצעו פעולות החייאה, והוא הובהל תחילה לבית החולים "הלל יפה" בחדרה, אך נוכח פציעתו הקשה, הועבר אחר כך לבית החולים איכילוב בתל אביב. מבית החולים נמסר שהוא נאבק על חייו ומצבו מוגדר קריטי.

חוקר לשכת התנועה במרחב חיפה וחוקרי התנועה בחדרה קבעו כי מכונית הוולוו שבה נסעו בני משפחת שריקי נסעה במהירות מופרזת, כשאבי המשפחה איבד את השליטה על הרכב, עבר למסלול הנגדי ופגע בעוצמה רבה במשאית שבאה ממול.

בוחן התנועה רס"ר תאתם אגבריה, שהגיע כדי לחקור את נסיבות התאונה, הוציא מתוך שרידי המכונית ספר תהילים וספרי קודש אחרים, ומסרם מאוחר יותר לבני המשפחה שהגיעו לבית החולים. אלה סיפרו שהאב מרדכי שריקי, רתך בצורת, עבד בעבר בתחנת הכוח בחדרה, אך באחרונה היה מובטל. הבן הבכור הפצוע, שלומי, הוא תלמיד ישיבה במקום מגוריו.

בבית משפחת שריקי המתינו באותן שעות שלושה ילדי המשפחה האחרים – גלית, 14, סיון, 12, ומאיר, בן 9. סמוך לכניסת השבת נודעה להם הבשורה המרה. התאונה הטרגית היכתה בתדהמה את תושבי שכונת רמז בזכרון יעקב, שם התגוררו בני משפחת שריקי. השכנים ההמומים התקשו לעכל את העובדה שבני המשפחה נסעו לקבל מכונית חדשה שרכשו ולא שבו.

יונה למל, בן 45, חבר קיבוץ הסוללים, נהרג ביום שישי בצהריים בתאונת דרכים קשה בכביש צומת גולני-קרידים. למל נהג במכונית "רנו אקספרס" כשרכב מסחרי שבא ממולו סטה מנתיב נסיעתו מסיבה לא ברורה והתנגש בו חזיתית. עוד ארבעה מנוסעי הרכב נפצעו באורח קל עד בינוני ופונו לבית החולים. לשכת התנועה של מרחב העמקים פתחה בחקירה לבירור נסיבות התאונה.

יעקב אל סעדון, בן 27 מרמלה, נהרג, ואדם נוסף נפצע קשה בתאונת דרכים שאירעה ביום שישי בצהריים בכביש בילו רמלה, סמוך למושב מזרע.

אל סעדון נהג במכונית מדגם "פיאט 127" מצומת בילו לכיוון רמלה. מסיבה שעדיין לא הוברה, סטה הנהג לנתיב הנגדי והתנגש חזיתית במכונית מדגם "הונדה סיוויק". מכונית "פורד" שנסעה אחרי מכונית ההונדה פגעה בה מאחור. כתוצאה מההתנגשות נהרג אל סעדון במקום. נהג מכונית ההונדה נפצע קשה.

בשבת בצהריים נהרגה אשה אחת וארבעה אנשים נפצעו, אחד מהם קשה, בתאונה שאירעה על שפת הכנרת, בקטע הכביש שבין חוף גופרה לקיבוץ עין גב. מכונית פרטית סטתה מנתיבה והתנגשה באוטובוס. בסך הכל נהרגו השבוע בכבישי הארץ תשעה בני-אדם ו-45 נפצעו. מפקד משטרת התנועה הארצית, ניצב משנה יהודה סלומון, מסר כי בחודש אוגוסט השנה חלה ירידה של 30 אחוזים במספר תאונות הדרכים בהשוואה לאוגוסט אשתקד. בראיון למשדר "בחצי היום" בקול ישראל אמר סלומון, כי אחרי שבחודש יולי השנה נהרגו 74 אנשים, החליטה משטרת התנועה הארצית להגביר את האכיפה ואת הבולטות בשטח בכבישים שנהגים לכנותם "אדומים", בעיקר בצפון הארץ, וכן בכביש הערבה ובכביש הסרגל. יותר ניידות הוצבו בכבישים אלה והאכיפה הוגברה; ואמנם, ניכרת ירידה של ממש במספר התאונות, ובתאונות קשות הירידה עוד יותר משמעותית – עד 45 אחוזים.

מתחילת השנה נהרגו בתאונות דרכים בכבישי הארץ 467 בני-אדם.

"משתנים לחיים" היא סיסמת מבצע להגברת הבטיחות בדרכים, המתקיים בימים אלה בהרצליה. בסמוך לצומת הסירה הוצבה ביום ו' מכונית מרוסקת ובתוכה ארון מתים, ולידה בני נוער ובידיהם כתובות מחאה נגד הקטל בדרכים. בימים הקרובים יוצבו מיצגים דומים בצמתים נוספים בארץ. (צילום ישראל הדרי)

תוגבר התיירות הצליינית מ"חגורת התנ"ך" לישראל

מאת אבשלום קווה

התיירות הצליינית לישראל תגבר בחודשים הקרובים ובשנה הבאה, בעקבות שיחות שקיים שר התיירות, עוזי ברעם, עם גורמים נוצריים העוסקים בכך, בעיקר באיזורי הירדם הדתי בארה"ב, המכונה "חגורת התנ"ך".

השר ברעם מסר את הדברים בתום ועידת ראש הממשלה לתיירות השלום, שנערכה בתל אביב. בוועידה השתתף בין השאר מנהל "אופירה רומנה", סוכנות הנסיעות הרשמית של הוותיקן, מונסניור לבריו אנדריאטה.

הוועידה ננעלה בליל שישי האחרון בערב חגיגי ביפו העתיקה, בהשתתפות באי הוועידה, שר התיירות, וראש עיריית תל אביב רוני מילוא.

עוד מסר השר ברעם, כי ארגון התיירות העולמי יסייע לרשות הפלסטינית בתכנון כולל של תיירות ברצועת עזה ובגדה המערבית. ברעם נועד בעניין זה עם מנכ"ל הארגון, דון אנטוניו סביניאק.

השר ברעם אמר כי ימליץ לקיים בישראל כנס-תיירות דומה אחת לשנתיים. בכנס השתתפו קרוב ל-300 איש, ובהם מראשי תעשיות התיירות בארצות המפותחות.

בין המשתתפים בוועידה היו נשיא מועצת הנסיעות והתיירות הבינלאומית ג'פרי ליפמן, נשיא התאחדות סוכני הנסיעות המצרית ראוף בטרוס ראלי, ראשי "בריטיש איירווייז", "קלאב מד", רשת "הילטון" העולמית וחברת התעופה המלכותית הירדנית.

כן נמסר כי היקף תנועת טיסות השכר בין הולנד ובלגיה לבין אילת יוכפל בקרוב, בעקבות שיחות שקיים שר התיירות עם תיירנים משתי ארצות אלה.

יו"ר ועדת ההיגוי לאיידס בישראל: יש חשש להידבקות באיידס מעירויי דם

ד"ר צבי בן ישי ממליץ לכל מי שעומד בפני ניתוח לתרום לעצמו דם מראש, כדי לא להזדקק לדם של תורמים זרים, העלול להיות נגוע למרות כל הבדיקות

(עי) – אדם הנכנס כיום לאישפוז לצורך ניתוח, שבמהלכו הוא עשוי להזדקק לעירוי דם, חשוף לסכנת הידבקות באיידס – כך אמר אתמול יו"ר ועדת ההיגוי העליונה לנושא האיידס בישראל, ד"ר צבי בן ישי.

הסיכוי להידבקות כזאת הוא קטן מאוד, אמר ד"ר בן ישי, אך הוא קיים, ולכן מומלץ לכל מי שיודע כי הוא עומד לעבור ניתוח, לתרום לעצמו מנת דם מראש, כדי שניתן יהיה להשתמש בדמו בעת הניתוח ולא להזדקק לדם של תורמים זרים.

בראיון ששודר אתמול ביומן השבוע של גלי צה"ל, "במצב הנוכחי", הסביר ד"ר בן ישי, כי מדי שנה מאותרים בישראל מנה אחת נגועה באיידס מתוך כ-220 אלף מנות דם שנתרמות על ידי הציבור. "עם זאת, ייתכן שיש במלאי מנות דם נגועות שלא ניתן לגלות שהן נגועות באיידס, בגלל פרק הזמן הקצר שעבר מזמן ההידבקות של תורם הדם ועד לתרומה, העובדה שהוא עדיין לא פיתח בגופו נוגדנים לנגיף. בהיקף ההדבקה והתחלואה במדינת ישראל, יכול דבר כזה לקרות, בחישוב סטאטיסטי, פעם ב-11 עד 14 שנים."

במדינות אחרות, הדגיש ד"ר בן ישי, המצב הרבה יותר מסוכן, והסיכוי להידבק שם במנת דם נגועה באיידס הוא גבוה הרבה יותר.

עם זאת ממליץ יו"ר ועדת ההיגוי העליונה לנושא האיידס, כאמור, לאנשים שעומדים לפני ניתוחים מתוכננים, לתרום לעצמם מראש לפני הניתוח כדי למנוע את הסכנה כליל.

עוד ציין ד"ר בן ישי כי בקרב יוצאי אתיופיה בישראל, שבהם גדול מספר הנגועים באיידס ונשאי הנגיף מן הממוצע הארצי, מסרבים רבים מן הנגועים להשתמש בקונדום בעת קיום יחסי מין. "יש בעיה בקרב יוצאי אתיופיה, בעיה של התכחשות למחלה וסירוב להשתמש באמצעי מניעה. אמצעי ההסברה השכנוע שלנו בנושא האיידס בקרב בני העדה מגיעים עד לרמת הפרט, ואנחנו משתמשים באמצעים רבים ומגוונים. אך מכיוון שנמשכת ההדבקה באיידס בקרב יוצאי אתיופיה, נראה שאמצעי ההסברה שלנו אינם מספיקים, ונצטרך לחשוב על דרכים נוספות וחדשות כדי לשכנע אותם להשתמש בקונדומים. הרי איננו יכולים לעמוד ליד מקום קיום יחסי המין ולהקפיד על כך שהגבר ילבש קונדום", אמר ד"ר בן ישי.

אושפזה ונותחה לאחר שנפצעה כשהכינה חומוס

(עי) – אשה בת 30 מטירה, ש-3 מאצבעות ידיה נתפסו במעבד מזון בעת שטחנה חומוס, הובאה בסוף השבוע לביה"ח מאיר בכפר סבא לאחר ש-3 האצבעות רוסקו.

צוות המחלקה האורטופדית ניתח את האשה במשך חמש וחצי שעות וחיבר מחדש כלי דם ועצבים שנותקו. בתום הניתוח מסרו הרופאים, כי האצבעות ניצלו, אך עדיין מוקדם לקבוע אם יוחזר לתפקוד מלא.

האשה מאושפזת במחלקה האורטופדית בבית החולים מאיר.

עוד כלב שחור נהרג במהלומות – בכוכב יאיר

(עי) – אלמונים הרגו בליל שישי כלב שחור, שהגן על בית מגורים ביישוב צור יגאל, ליד כוכב יאיר. בימים האחרונים נמצאו גוויותיהם של כלבים וחתולים שחורים במספר מקומות בתל אביב, והובע חשד כי יד אנשי "כת השטן" במעשה.

למשפחה מתושבי המקום היו שלושה כלבים, שקשרו זה לזה ברצועה אחת לפני הבית. בני המשפחה שהו מחוץ לביתם, וכשחזרו בשעת לילה מאוחרת התברר להם, כי אלמונים שיחררו את הכלבים. האחד מהם, שצבעו שחור, הומת במהלומות בראשו, כנראה באמצעות מוט ברזל, וכן היתה התעללות בגופו.

שני הכלבים האחרים, שצבעם אינו שחור, שוחררו מרצועותיהם שלהם. גם במקרה זה הובע החשד שאנשי "כת השטן" עומדים מאחורי המעשה.

בת 14 שקיימה יחסי מין בדתה אונס כי חששה מהוריה

מאת נתי קיי זילברמן

נערה בת 14 מהיישוב שלומי שבצפון הארץ, בדתה תלונה על אונס משום שחששה מהוריה וגרמה למעצרו של צעיר בן 19, המתגורר בעיירה.

הנערה מסרה בתלונתה תיאור מפורט של מעשה האונס שבוצע בה כביכול, ועל פי תיאורו של האנס עצרה המשטרה צעיר בן 19 מהעיירה כחשוד במעשה. ביום שישי הובא הצעיר בפני שופט בית משפט השלום בעכו ומעצרו הוארך בתשעה ימים. הצעיר הכחיש כל קשר למעשה ובהמשך החקירה מסר אליבי שנבדק ונמצא אמיתי. בעקבות זאת שוחרר החשוד ממעצרו והנערה בת ה-14 זומנה לחקירה נוספת.

במהלך חקירה זו הודתה הנערה כי בדתה את הסיפור מליבה, לאחר שאיחרה לשוב הביתה וחששה מפני הוריה. עוד התברר לחוקרים כי באותו יום היא קיימה לראשונה בחייה יחסי מין עם נער אחר בן גילה, ושימשה כ"מודרכת המין" שלו. משבוששה לשוב לביתה דיווחו הוריה על היעדרותה למשטרה, וכאשר הגיעה לביתה וראתה את ההורים המודאגים ואת השוטרים הממתינים בבית החליטה לבדות את הסיפור כדי להסביר את השעה המאוחרת שבה חזרה לביתה.

במשטרה טרם הוחלט אילו צעדים לנקוט נגד הנערה שהגישה תלונת שווא.

מורה בביה"ס הריאלי עישן סמים שקיבל כשכר על שיעורים פרטיים לתלמידה

אמה של התלמידה, מנהלת תחנת סמים, שילמה בצורה מקורית למורה, בן 32; תדהמה ומבוכה בבית הספר היוקרתי בחיפה

מאת אודי שרון

תדהמה ומבוכה בבית הספר הריאלי בחיפה: מורה בן 32 הודה לפני המנהל, ד"ר ישעיהו תדמור, כי הוא השתמש בסמים רכים, אך לדבריו, כבר נגמל מהרגל זה. בהנהלת המוסד ממתינים להודעה רשמית מן המשטרה, ואז יחליטו מה ייעשה עם המורה.

בכתבה במקומון "כותרת" נטען שהמורה מוכר לאנשי מיחלק הסמים של המשטרה בגלל היותו משתמש במריחואנה, אך בתשובה לשאלה, הכחיש המורה בתוקף שהוא השתמש גם בהרואין. המורה, נטען בכתבה, קיבל סמים מאשה שניהלה תחנת סמים, ובתמורה הוא לימד את בתה שיעורים פרטיים.

ביה"ס הריאלי נחשב לבית הספר היוקרתי בחיפה. מנהלו, ישעיהו תדמור, אמר בתגובה: "מדובר במורה לא קבוע במשרה חלקית, שהחל ללמד בבית הספר בשנה שעברה. הוא התוודה בפני ביום חמישי, לפני הפירסום בעיתון, ואמר שהוא עושה מאמץ רב כדי להשתקם ולבנות את חייו כהלכה. הבטחתי לו שלא אנחית כל הנחתה ללא שיקול דעת.

"הצטערתי ונבוכותי כאשר שמעתי את דבריו. נצטרך ללוות את המקרה בפעולה חינוכית בקרב התלמידים. אולי צריך לשכלל את דרך מיון המורים המתקבלים לעבודה בבית הספר. אני מודע כל הזמן שהמוסדות המטפלות בנוער – משטרה וגורמי רווחה – צריכים להדק את חילופי המידע ביניהם ולהתוות אסטרטגיה כלפי תלמידים, מורים ומדריכים במערכת החינוך".

עיוור תבע סוחר שמכר לו מצלמה מקולקלת

מאת שמעון איפרגן

עיוור תושב באר שבע תבע בעל חנות למכירת מצלמות בבית המשפט לתביעות קטנות, בגלל שזה מכר לו מצלמה מקולקלת. "בעל החנות ניצל את זה שאני עיוור ומכר לי מצלמה פגומה", טען התובע.

העיוור קנה את המצלמה ב-160 שקל, אולם חודשים ספורים לאחר קנייתה, התברר לו שהיא אינה פועלת. "אפילו תעודת אחריות וקבלה המוכר לא נתן לי," טען העיוור בכתב התביעה.

בעל החנות דחה את טענות העיוור, אבל בסופו של דבר הגיע איתו לפשרה, לפיה יקבל התובע מצלמה חדשה יותר.

כומר ירושלמי נמצא בכנסייה ללא רוח חיים; חשד לשוד אלים

מאת אורי רודין-גרסיא

גראסי פיאג'יו, כומר בכנסייה הפרנציסקנית "בית ג'אפר" בירושלים, נמצא ביום ו' בכנסייה ללא רוח חיים. המשטרה חושדת שנרצח בשוד אלים.

הכומר נמצא ביום שישי בצהריים על ידי שומר הכנסייה, שרצה להכניס למקום קבוצת תיירים ומצא את שער הכנסייה נעול. כשנכנס יחד עם תושב האזור לכנסייה מהדלת האחורית, מצא את פיאג'יו שוכב ללא רוח חיים.

ממשטרת ירושלים נמסר שהכומר כנראה נשדד באלימות. בראשו של הכומר ניכרו סימנים למכה חזקה, ועוברי אורח העידו שראו שני אנשים נמלטים מהמקום. לדברי המשטרה לא נמצאו סימני פריצה בכנסייה, ולא ידוע עדיין אם נלקחו ממנה חפצים או כספים כלשהם.

גופתו של הכומר נשלחה לניתוח פתולוגי והמשטרה מחכה לתוצאות הנתיחה כדי לוודא שהכומר נרצח ולא במוות שנגרם תוך כדי נפילה. לדברי דובר משטרת ירושלים נמצאו במקום סימנים המעידים על שוד וכרגע חוקרת המשטרה בכיוון הפלילי בלבד, ולא בכיוון הלאומני.

שרפה את בית המאהבת של בעלה והצילה את חיי אביה

מאת שמעון איפרגן

תושבת דימונה אשר בלהט קנאתה שרפה את הבית בו התגוררה המאהבת של בעלה, נדונה ביום שישי לשמונה חודשי מאסר בפועל בבית המשפט המחוזי בבאר שבע.

האשה, פנינה איבגי, בת 51, הודתה בבית המשפט, כי המתה בערה בה משום שהמאהבת הוציאה מבעלה כספים רבים, וביקשה ממנו לשבור תכניות חסכון למענה, ולכן החליטה לשרוף את הבית שבו גרה המאהבת. לפי כתב האישום, הגיעה איבגי לפני שלושה חודשים לדירת המאהבת, כשהיא מצויידת במדלל צבע טינר, שהוא חומר דליק, והציתה את הדירה. בעת השריפה גילתה איבגי שאביה הקשיש של המאהבת נמצא בבית. היא זינקה באומץ לב אל הלהבות והצילה את הקשיש.

התובע עו"ד יגאל פרולה, ביקש להחמיר בעונשה של איבגי, אך הסנגור, עו"ד יוסי ליליק, ביקש להתחשב בנסיבות המקרה, ובעובדה שקנאה עזה היא אשר דחפה את האשה למעשה.

השופטת, רות אבידע, קבעה בפסק הדין כי יש להתחשב בנאשמת מאחר שאין לה שום עבר פלילי, וכן בשל העובדה שחירפה נפשה להציל את אבי המאהבת של בעלה. "ללא כל אלה הייתי גוזרת עליה עונש כבד מאוד," ציינה השופטת.

השופטת אבידע גזרה על איבגי מלבד שמונה חודשי מאסר בפועל גם חמישה חודשי מאסר על תנאי וחייבה אותה לשלם 7,500 שקל פיצויים למאהבת על הנזק שגרמה השריפה לביתה.

ראש מועצת טירת הכרמל לשעבר הורשע במתן הטבות חריגות למנצחת התזמורת

השופט: השניים היו מקורבים זה לזה בקשרי ידידות שחרגו מיחסי עבודה רגילים; הוא העלה את משכורתה בהליך בלתי תקין, תוך בזבוז כספים מקופת הציבור

מאת אודי שרון

ראובן ביגר, בן 49, לשעבר ראש מועצת טירת הכרמל, הורשע בסוף השבוע בבית משפט השלום בחיפה בהפרת אמונים.

התובעת, עו"ד ענת נשר, טענה בבית המשפט כי בעת שכיהן כראש המועצה המקומית, בשנים 1988-90, העניק ביגר הטבות למקורבתו רחל לוי-טוב, מנצחת התזמורת ומנהלת המחלקה למוסיקה במתנ"ס המקומי.

לדברי התובעת, הורה ראש המועצה למנהל המתנ"ס להגדיל את משכורתה בצורה ניכרת, בהבטיחו כי תוספת השכר תוחזר מכספי המועצה. לדברי התביעה, לביגר לא היתה סמכות לתת הוראה זו, ובעשותו זאת הוא עקף את הנהלים הנוגעים להעלאת שכר העובדים במתנ"ס.

עוד נטען כי הנאשם גם הורה בשיטתיות לשלם ללוי-טוב את הוצאות נסיעתה במוניות, במאות שקלים, מכספי המועצה, למרות שהיא לא היתה עובדת המועצה. מה עוד שבמשכורתה כעובדת המתנ"ס היא כבר קיבלה את הוצאות הנסיעה.

עוד טענה התביעה, כי ב-1990, בהיות לוי-טוב בחופשה בתשלום, העסיק אותה ביגר בארגון אירועי יום העצמאות, והגיע שהמועצה תשלם לה שכר מיוחד של 5,000 שקלים ברוטו. זאת כאשר בשנים קודמות העסיקו עובדי המתנ"ס בביצוע עבודה זו במסגרת עבודתם השוטפת, ומבלי ששולם להם שכר מיוחד עבור עבודה. הנאשם, באמצעות סניגורו, עו"ד טומי נוישי, כפר בכל האשמות.

בהכרעת הדין, קבע השופט אריה רזי, כי "הנאשם היה הרוח החיה באישור תוספת שכר בהליכים בלתי תקינים", וכן: "כשמהלך זה נעשה באותה דרך, הוא פסול לחלוטין ופוגע בציבור, במובן של בזבוז כספי קופתו". הוסיף השופט: "משוכנע אני שלא רק הדאגה לקהילה היא שעמדה לנגד עיניו. הנאשם ולוי-טוב היו מקורבים זה לזה בקשרי ידידות שחרגו מיחסי עבודה רגילים. די בקשר הזה, אפילו לא הגיע לכדי אינטימיות, על מנת להחזיק את הנאשם כמעורב בה בפעולה בשכרה... גם ריגונים אפשריים עלולים להיחשב כפגיעה בתדמיתו של השלטון בעיני הציבור".

באשר להחזר הוצאות הנסיעה של לוי-טוב, קבע השופט כי ראש המועצה ידע שיש פסול בהיתרים שנתן. "התנהגותו של הנאשם נראית בעיני בלתי תקינה לחלוטין. אופי הטיפול היה בלתי יאה לאדם במעמדו", ציין השופט.

בהתייחסו לשכירת שירותיה של לוי-טוב בעת שהייתה בחופשה בתשלום, קבע השופט רזי כי גם בפרשייה זו לא נהג הנאשם כשורה. הטיעונים לעונש יינתנו במועד מאוחר יותר.

כשהטמפרטורה בגן החיות "סאפארינה וולד אפריקה" שבוואלהו, קליפורניה, עלתה ל-30 מעלות, קפצה מבי, שימפנזה בת 4, להצטנן על המכשורה. (צילום אי.פי.)

רופא מעכו הורשע בלקיחת שוחד תמורת אישורי מחלה

ד"ר אברהם בן-ארי מכר בזול אישורים כוזבים לצורך הונאת חברות ביטוח, וצפוי לשלילת רשיונו כרופא

מאת אודי שרון

ד"ר אברהם בן-ארי, בן 49, מומחה לכירורגיה אורטופדית בקופת חולים הכללית בעכו, הורשע בסוף השבוע בבית משפט השלום בחיפה בלקיחת שוחד מפציינטים, בתמורה לתעודות מחלה כוזבות שסיפק להם. בפרשה מעורבים גם רופא אחר, עורך דין ו"מתווך".

בגזר דינו, ציין נשיא בית המשפט, השופט אודי קיטאי, כי הרופא, שהורשע בשבעה מקרים, סיפק את התעודות תמורת בצע כסף, אם כי בסכומים לא גבוהים של כמה עשרות שקלים לכל תעודה. התעודות נועדו להוצאת כספים במירמה מחברות ביטוח, בידי נפגעים בתאונות דרכים.

במהלך המשפט נודע כי רופא אחר, עורך דין ועוד אדם ששימש כמתווך, נהגו לשגר אנשים אל ד"ר בן-ארי, כדי לקבל ממנו את תעודות המחלה הכוזבות.

התביעה ביקשה להחמיר בעונשו של הרופא, בשל ההיבט הציבורי של הפרשה. ההגנה ביקשה להקל, משום שהנאשם הודה במעשיו, הביע עליהם חרטה ושיתף פעולה עם חוקריו. לדברי הסניגור, ניסה שולחו להתאבד בתא המעצר, ועם הרשעתו הוא צפוי לשלילת רישיונו לעסוק ברפואה.

הרופא, שהורשע גם במירמה והפרת אמונים, בבידוי ראיות, בקשירת קשר לביצוע פשע ובסיוע לקבלת דבר במירמה בנסיבות מחמירות, נקנס ב-10 אלפים שקלים ונדון לארבעה חודשי מאסר בפועל, ולשנת מאסר על תנאי למשך שנתיים.